

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

تألیف: سید علی شریعتی

چاپ اول: ۱۳۴۵

۱۳۴۴ - ۱۳۴۵

سپال
نقشہ

[illegible]

صفر الخیر

شماره

شماره

شماره

ایام مشهور

ایام مشهور

ایام مشهور

ایام مشهور

آخر بروز مجوز

آخر بروز مجوز

آخر بروز مجوز

آخر بروز مجوز

نحوه نوشتن اول و دوم

نحوه نوشتن اول و دوم

نحوه نوشتن اول و دوم

نحوه نوشتن اول و دوم

نیمه ان اف انجی

نیمه ان اف انجی

نیمه ان اف انجی

نیمه ان اف انجی

نیمه ان اف انجی

نیمه ان اف انجی

نیمه ان اف انجی

نیمه ان اف انجی

شہور	سید الاول					سید الاول
	۱	۲	۳	۴	۵	
۱	۱۴	۱	۱	۱۱	۱۱	۱۱
۲	۱۵	۲	۲	۱۲	۱۲	۱۲
۳	۱۶	۳	۳	۱۳	۱۳	۱۳
۴	۱۷	۴	۴	۱۴	۱۴	۱۴
۵	۱۸	۵	۵	۱۵	۱۵	۱۵
۶	۱۹	۶	۶	۱۶	۱۶	۱۶
۷	۲۰	۷	۷	۱۷	۱۷	۱۷
۸	۲۱	۸	۸	۱۸	۱۸	۱۸
۹	۲۲	۹	۹	۱۹	۱۹	۱۹
۱۰	۲۳	۱۰	۱۰	۲۰	۲۰	۲۰
۱۱	۲۴	۱۱	۱۱	۲۱	۲۱	۲۱
۱۲	۲۵	۱۲	۱۲	۲۲	۲۲	۲۲
۱۳	۲۶	۱۳	۱۳	۲۳	۲۳	۲۳
۱۴	۲۷	۱۴	۱۴	۲۴	۲۴	۲۴
۱۵	۲۸	۱۵	۱۵	۲۵	۲۵	۲۵
۱۶	۲۹	۱۶	۱۶	۲۶	۲۶	۲۶
۱۷	۳۰	۱۷	۱۷	۲۷	۲۷	۲۷
۱۸	۳۱	۱۸	۱۸	۲۸	۲۸	۲۸
۱۹	۳۲	۱۹	۱۹	۲۹	۲۹	۲۹
۲۰	۳۳	۲۰	۲۰	۳۰	۳۰	۳۰
۲۱	۳۴	۲۱	۲۱	۳۱	۳۱	۳۱
۲۲	۳۵	۲۲	۲۲	۳۲	۳۲	۳۲
۲۳	۳۶	۲۳	۲۳	۳۳	۳۳	۳۳
۲۴	۳۷	۲۴	۲۴	۳۴	۳۴	۳۴
۲۵	۳۸	۲۵	۲۵	۳۵	۳۵	۳۵
۲۶	۳۹	۲۶	۲۶	۳۶	۳۶	۳۶
۲۷	۴۰	۲۷	۲۷	۳۷	۳۷	۳۷
۲۸	۴۱	۲۸	۲۸	۳۸	۳۸	۳۸
۲۹	۴۲	۲۹	۲۹	۳۹	۳۹	۳۹
۳۰	۴۳	۳۰	۳۰	۴۰	۴۰	۴۰
۳۱	۴۴	۳۱	۳۱	۴۱	۴۱	۴۱
۳۲	۴۵	۳۲	۳۲	۴۲	۴۲	۴۲
۳۳	۴۶	۳۳	۳۳	۴۳	۴۳	۴۳
۳۴	۴۷	۳۴	۳۴	۴۴	۴۴	۴۴
۳۵	۴۸	۳۵	۳۵	۴۵	۴۵	۴۵
۳۶	۴۹	۳۶	۳۶	۴۶	۴۶	۴۶
۳۷	۵۰	۳۷	۳۷	۴۷	۴۷	۴۷
۳۸	۵۱	۳۸	۳۸	۴۸	۴۸	۴۸
۳۹	۵۲	۳۹	۳۹	۴۹	۴۹	۴۹
۴۰	۵۳	۴۰	۴۰	۵۰	۵۰	۵۰
۴۱	۵۴	۴۱	۴۱	۵۱	۵۱	۵۱
۴۲	۵۵	۴۲	۴۲	۵۲	۵۲	۵۲
۴۳	۵۶	۴۳	۴۳	۵۳	۵۳	۵۳
۴۴	۵۷	۴۴	۴۴	۵۴	۵۴	۵۴
۴۵	۵۸	۴۵	۴۵	۵۵	۵۵	۵۵
۴۶	۵۹	۴۶	۴۶	۵۶	۵۶	۵۶
۴۷	۶۰	۴۷	۴۷	۵۷	۵۷	۵۷
۴۸	۶۱	۴۸	۴۸	۵۸	۵۸	۵۸
۴۹	۶۲	۴۹	۴۹	۵۹	۵۹	۵۹
۵۰	۶۳	۵۰	۵۰	۶۰	۶۰	۶۰
۵۱	۶۴	۵۱	۵۱	۶۱	۶۱	۶۱
۵۲	۶۵	۵۲	۵۲	۶۲	۶۲	۶۲
۵۳	۶۶	۵۳	۵۳	۶۳	۶۳	۶۳
۵۴	۶۷	۵۴	۵۴	۶۴	۶۴	۶۴
۵۵	۶۸	۵۵	۵۵	۶۵	۶۵	۶۵
۵۶	۶۹	۵۶	۵۶	۶۶	۶۶	۶۶
۵۷	۷۰	۵۷	۵۷	۶۷	۶۷	۶۷
۵۸	۷۱	۵۸	۵۸	۶۸	۶۸	۶۸
۵۹	۷۲	۵۹	۵۹	۶۹	۶۹	۶۹
۶۰	۷۳	۶۰	۶۰	۷۰	۷۰	۷۰
۶۱	۷۴	۶۱	۶۱	۷۱	۷۱	۷۱
۶۲	۷۵	۶۲	۶۲	۷۲	۷۲	۷۲
۶۳	۷۶	۶۳	۶۳	۷۳	۷۳	۷۳
۶۴	۷۷	۶۴	۶۴	۷۴	۷۴	۷۴
۶۵	۷۸	۶۵	۶۵	۷۵	۷۵	۷۵
۶۶	۷۹	۶۶	۶۶	۷۶	۷۶	۷۶
۶۷	۸۰	۶۷	۶۷	۷۷	۷۷	۷۷
۶۸	۸۱	۶۸	۶۸	۷۸	۷۸	۷۸
۶۹	۸۲	۶۹	۶۹	۷۹	۷۹	۷۹
۷۰	۸۳	۷۰	۷۰	۸۰	۸۰	۸۰
۷۱	۸۴	۷۱	۷۱	۸۱	۸۱	۸۱
۷۲	۸۵	۷۲	۷۲	۸۲	۸۲	۸۲
۷۳	۸۶	۷۳	۷۳	۸۳	۸۳	۸۳
۷۴	۸۷	۷۴	۷۴	۸۴	۸۴	۸۴
۷۵	۸۸	۷۵	۷۵	۸۵	۸۵	۸۵
۷۶	۸۹	۷۶	۷۶	۸۶	۸۶	۸۶
۷۷	۹۰	۷۷	۷۷	۸۷	۸۷	۸۷
۷۸	۹۱	۷۸	۷۸	۸۸	۸۸	۸۸
۷۹	۹۲	۷۹	۷۹	۸۹	۸۹	۸۹
۸۰	۹۳	۸۰	۸۰	۹۰	۹۰	۹۰
۸۱	۹۴	۸۱	۸۱	۹۱	۹۱	۹۱
۸۲	۹۵	۸۲	۸۲	۹۲	۹۲	۹۲
۸۳	۹۶	۸۳	۸۳	۹۳	۹۳	۹۳
۸۴	۹۷	۸۴	۸۴	۹۴	۹۴	۹۴
۸۵	۹۸	۸۵	۸۵	۹۵	۹۵	۹۵
۸۶	۹۹	۸۶	۸۶	۹۶	۹۶	۹۶
۸۷	۱۰۰	۸۷	۸۷	۹۷	۹۷	۹۷
۸۸	۱۰۱	۸۸	۸۸	۹۸	۹۸	۹۸
۸۹	۱۰۲	۸۹	۸۹	۹۹	۹۹	۹۹
۹۰	۱۰۳	۹۰	۹۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۹۱	۱۰۴	۹۱	۹۱	۱۰۱	۱۰۱	۱۰۱
۹۲	۱۰۵	۹۲	۹۲	۱۰۲	۱۰۲	۱۰۲
۹۳	۱۰۶	۹۳	۹۳	۱۰۳	۱۰۳	۱۰۳
۹۴	۱۰۷	۹۴	۹۴	۱۰۴	۱۰۴	۱۰۴
۹۵	۱۰۸	۹۵	۹۵	۱۰۵	۱۰۵	۱۰۵
۹۶	۱۰۹	۹۶	۹۶	۱۰۶	۱۰۶	۱۰۶
۹۷	۱۱۰	۹۷	۹۷	۱۰۷	۱۰۷	۱۰۷
۹۸	۱۱۱	۹۸	۹۸	۱۰۸	۱۰۸	۱۰۸
۹۹	۱۱۲	۹۹	۹۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹
۱۰۰	۱۱۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۱۰	۱۱۰	۱۱۰

مخوب شمس ثور
اول سنہ ثور
مولد البقی علیہ السلام

آخر سنہ ثور
مائیس اف بخی

روز خضر

[illegible]

شہور					جمادی الاولیٰ				
روز	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	روز	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ
۱	۲۰	۱۵	۲۹	۴۹	۲۱	۱۰	۲۹	۴۹	۶۹
۲	۲۱	۱۶	۳۰	۵۰	۲۰	۹	۳۸	۵۳	۷۳
۳	۱	۱۷	۳۱	۵۱	۱۹	۸	۳۸	۵۳	۷۳
۴	۲	۱۸	۱	۵۲	۱۸	۷	۳۸	۵۳	۷۳
۵	۳	۱۹	۲	۵۳	۱۷	۶	۳۸	۵۳	۷۳
۶	۴	۲۰	۳	۵۴	۱۶	۵	۳۸	۵۳	۷۳
۷	۵	۲۱	۴	۵۵	۱۵	۴	۳۸	۵۳	۷۳
۸	۶	۲۲	۵	۵۶	۱۴	۳	۳۸	۵۳	۷۳
۹	۷	۲۳	۶	۵۷	۱۳	۲	۳۸	۵۳	۷۳
۱۰	۸	۲۴	۷	۵۸	۱۲	۱	۳۸	۵۳	۷۳
۱۱	۹	۲۵	۸	۵۹	۱۱	۳۱	۳۸	۵۳	۷۳
۱۲	۱۰	۲۶	۹	۶۰	۱۰	۳۰	۳۸	۵۳	۷۳
۱۳	۱۱	۲۷	۱۰	۶۱	۹	۲۹	۳۸	۵۳	۷۳
۱۴	۱۲	۲۸	۱۱	۶۲	۸	۲۸	۳۸	۵۳	۷۳
۱۵	۱۳	۲۹	۱۲	۶۳	۷	۲۷	۳۸	۵۳	۷۳
۱۶	۱۴	۳۰	۱۳	۶۴	۶	۲۶	۳۸	۵۳	۷۳
۱۷	۱۵	۳۱	۱۴	۶۵	۵	۲۵	۳۸	۵۳	۷۳
۱۸	۱۶	۱	۱۵	۶۶	۴	۲۴	۳۸	۵۳	۷۳
۱۹	۱۷	۲	۱۶	۶۷	۳	۲۳	۳۸	۵۳	۷۳
۲۰	۱۸	۳	۱۷	۶۸	۲	۲۲	۳۸	۵۳	۷۳
۲۱	۱۹	۴	۱۸	۶۹	۱	۲۱	۳۸	۵۳	۷۳
۲۲	۲۰	۵	۱۹	۷۰	۳۱	۲۰	۳۸	۵۳	۷۳
۲۳	۲۱	۶	۲۰	۷۱	۳۰	۱۹	۳۸	۵۳	۷۳
۲۴	۲۲	۷	۲۱	۷۲	۲۹	۱۸	۳۸	۵۳	۷۳
۲۵	۲۳	۸	۲۲	۷۳	۲۸	۱۷	۳۸	۵۳	۷۳
۲۶	۲۴	۹	۲۳	۷۴	۲۷	۱۶	۳۸	۵۳	۷۳
۲۷	۲۵	۱۰	۲۴	۷۵	۲۶	۱۵	۳۸	۵۳	۷۳
۲۸	۲۶	۱۱	۲۵	۷۶	۲۵	۱۴	۳۸	۵۳	۷۳
۲۹	۲۷	۱۲	۲۶	۷۷	۲۴	۱۳	۳۸	۵۳	۷۳
۳۰	۲۸	۱۳	۲۷	۷۸	۲۳	۱۲	۳۸	۵۳	۷۳
۳۱	۲۹	۱۴	۲۸	۷۹	۲۲	۱۱	۳۸	۵۳	۷۳

حزیران روپی

شمس لبر ملاک
اول فصل صیف

موزا فریجی
اول بار سوم

آخر فصل بوارج

جہاں کی آخری

۱۰

۹

۸

۷

۶

۵

شہور

ایام مشہور

۱۰

۹

۸

۷

۶

۵

۱۰ ۹ ۸

توزدومی

۷ ۴۷ ۱ ۳۸ ۸ ۴۱ ۲ ۵۶ ۹ ۵۱

جمعہ

۱۴ ۴۹ ۱

۳۸ ۳۷ ۴۴ ۵۶ ۵۴

جمعہ ابریشہ

۱۳ ۳۰ ۴

۴۹ ۳۷ ۴۴ ۵۶ ۵۴

بازار

۱۴ ۱ ۳

۴۰ ۳۷ ۴۳ ۵۷ ۵۳

بازار ابریشہ

۱۵ ۴ ۴

۴۱ ۳۷ ۴۳ ۵۷ ۵۴

صالے

۱۶ ۳ ۵

۴۴ ۳۷ ۴۴ ۵۷ ۵۵

چهارشنبه

۱۷ ۴ ۶

۴۳ ۳۷ ۴۴ ۵۸ ۵۶

پنجشنبہ

۱۸ ۵ ۷

۴۴ ۳۶ ۴۵ ۵۹ ۵۸

جمعہ

۱۹ ۶ ۸

۴۶ ۳۶ ۴۶ ۵۹ ۵۹

جمعہ ابریشہ

۲۰ ۷ ۹

۴۷ ۳۶ ۴۶ ۵ ۱۰

بازار

۲۱ ۸ ۱۰

۴۹ ۳۶ ۴۷ ۱ ۱

بازار ابریشہ

۲۲ ۹ ۱۱

۵۰ ۳۶ ۴۷ ۲ ۳

صالے

۲۳ ۱۰ ۱۲

۵۴ ۳۶ ۴۸ ۳ ۴

چهارشنبه

۲۴ ۱۱ ۱۳

۵۴ ۳۵ ۴۸ ۳ ۶

پنجشنبہ

۲۵ ۱۲ ۱۴

۵۶ ۳۵ ۴۹ ۴ ۸

جمعہ

۲۶ ۱۳ ۱۵

۵۹ ۳۴ ۴۹ ۵ ۹

جمعہ ابریشہ

۲۷ ۱۴ ۱۶

۸ ۱ ۴۴ ۵۰ ۵ ۱۰

بازار

۲۸ ۱۵ ۱۷

۳ ۴۳ ۵۰ ۶ ۱۴

بازار ابریشہ

۲۹ ۱۶ ۱۸

۵ ۴۳ ۵۱ ۷ ۱۳

صالے

۳۰ ۱۷ ۱۹

۸ ۴۳ ۵۴ ۸ ۱۵

چهارشنبه

۳۱ ۱۸ ۲۰

۹ ۴۴ ۵۳ ۸ ۱۶

پنجشنبہ

۳۲ ۱۹ ۲۱

۱۰ ۴۴ ۵۴ ۹ ۱۷

جمعہ

۳۳ ۲۰ ۲۲

۱۴ ۴۴ ۵۵ ۱۰ ۱۹

جمعہ ابریشہ

۳۴ ۲۱ ۲۳

۱۴ ۴۱ ۵۶ ۱۰ ۲۰

بازار

۳۵ ۲۲ ۲۴

۱۶ ۴۱ ۵۷ ۱۱ ۲۴

بازار ابریشہ

۳۶ ۲۳ ۲۵

۱۸ ۴۱ ۵۷ ۱۲ ۲۴

صالے

۳۷ ۲۴ ۲۶

۲۰ ۴۱ ۵۸ ۱۳ ۲۶

چهارشنبه

۳۸ ۲۵ ۲۷

۲۱ ۴۰ ۵۸ ۱۴ ۲۷

پنجشنبہ

۳۹ ۲۶ ۲۸

۸ ۴۴ ۱ ۴۰ ۵۸ ۵ ۱۴ ۱۰ ۲۸

جمعہ

۴۰ ۲۷ ۲۹

نحویل شمس باسد

اغسٹوس افریحی واول
ایام باخورد

افراہام باحور

شہور	رجب الفرد					ایام مشہور
	یکم	دو	سوم	چهار	پنجم	
۱	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	آغستوس روپی بلہ رغانیب
۲	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	
۳	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	
۴	۳۱	۱	۲	۳	۴	
۵	۱	۲	۳	۴	۵	
۶	۲	۳	۴	۵	۶	
۷	۳	۴	۵	۶	۷	
۸	۴	۵	۶	۷	۸	
۹	۵	۶	۷	۸	۹	
۱۰	۶	۷	۸	۹	۱۰	
۱۱	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	تھیل شہر آخر یاد سمر
۱۲	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	
۱۳	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	
۱۴	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	
۱۵	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	
۱۶	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	
۱۷	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	
۱۸	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	
۱۹	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	
۲۰	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	
۲۱	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۱۹۹۳ جلوس ہابو
۲۲	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	
۲۳	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	
۲۴	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	
۲۵	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	
۲۶	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	
۲۷	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	
۲۸	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	
۲۹	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	
۳۰	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	
۳۱	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	بلہ حاج النبی
۳۲	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	
۳۳	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	
۳۴	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	
۳۵	۳۱	۱	۲	۳	۴	
۳۶	۱	۲	۳	۴	۵	
۳۷	۲	۳	۴	۵	۶	
۳۸	۳	۴	۵	۶	۷	
۳۹	۴	۵	۶	۷	۸	
۴۰	۵	۶	۷	۸	۹	

شعبان المعظم	شهر					۱	۲	۳
	۱	۲	۳	۴	۵			
ایام مشهوره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
اہلول رومی	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲
	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸
	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶
	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴
	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲
	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
انکسار کرمات	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸
	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶
	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴
	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲
	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰
	۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	۱۲۸
	۱۲۹	۱۳۰	۱۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵	۱۳۶
	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴
	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰	۱۵۱	۱۵۲
	۱۵۳	۱۵۴	۱۵۵	۱۵۶	۱۵۷	۱۵۸	۱۵۹	۱۶۰
تحويل خمسین سال	۱۶۱	۱۶۲	۱۶۳	۱۶۴	۱۶۵	۱۶۶	۱۶۷	۱۶۸
	۱۶۹	۱۷۰	۱۷۱	۱۷۲	۱۷۳	۱۷۴	۱۷۵	۱۷۶
	۱۷۷	۱۷۸	۱۷۹	۱۸۰	۱۸۱	۱۸۲	۱۸۳	۱۸۴
	۱۸۵	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۸	۱۸۹	۱۹۰	۱۹۱	۱۹۲
	۱۹۳	۱۹۴	۱۹۵	۱۹۶	۱۹۷	۱۹۸	۱۹۹	۲۰۰
	۲۰۱	۲۰۲	۲۰۳	۲۰۴	۲۰۵	۲۰۶	۲۰۷	۲۰۸
	۲۰۹	۲۱۰	۲۱۱	۲۱۲	۲۱۳	۲۱۴	۲۱۵	۲۱۶
	۲۱۷	۲۱۸	۲۱۹	۲۲۰	۲۲۱	۲۲۲	۲۲۳	۲۲۴
	۲۲۵	۲۲۶	۲۲۷	۲۲۸	۲۲۹	۲۳۰	۲۳۱	۲۳۲
	۲۳۳	۲۳۴	۲۳۵	۲۳۶	۲۳۷	۲۳۸	۲۳۹	۲۴۰
لکھنؤ برات ولادت ہابیون ۱۵۵۸	۲۴۱	۲۴۲	۲۴۳	۲۴۴	۲۴۵	۲۴۶	۲۴۷	۲۴۸
	۲۴۹	۲۵۰	۲۵۱	۲۵۲	۲۵۳	۲۵۴	۲۵۵	۲۵۶
	۲۵۷	۲۵۸	۲۵۹	۲۶۰	۲۶۱	۲۶۲	۲۶۳	۲۶۴
	۲۶۵	۲۶۶	۲۶۷	۲۶۸	۲۶۹	۲۷۰	۲۷۱	۲۷۲
	۲۷۳	۲۷۴	۲۷۵	۲۷۶	۲۷۷	۲۷۸	۲۷۹	۲۸۰
	۲۸۱	۲۸۲	۲۸۳	۲۸۴	۲۸۵	۲۸۶	۲۸۷	۲۸۸
	۲۸۹	۲۹۰	۲۹۱	۲۹۲	۲۹۳	۲۹۴	۲۹۵	۲۹۶
	۲۹۷	۲۹۸	۲۹۹	۳۰۰	۳۰۱	۳۰۲	۳۰۳	۳۰۴
	۳۰۵	۳۰۶	۳۰۷	۳۰۸	۳۰۹	۳۱۰	۳۱۱	۳۱۲
	۳۱۳	۳۱۴	۳۱۵	۳۱۶	۳۱۷	۳۱۸	۳۱۹	۳۲۰
نشرین اول افریجی	۳۲۱	۳۲۲	۳۲۳	۳۲۴	۳۲۵	۳۲۶	۳۲۷	۳۲۸
	۳۲۹	۳۳۰	۳۳۱	۳۳۲	۳۳۳	۳۳۴	۳۳۵	۳۳۶
	۳۳۷	۳۳۸	۳۳۹	۳۴۰	۳۴۱	۳۴۲	۳۴۳	۳۴۴
	۳۴۵	۳۴۶	۳۴۷	۳۴۸	۳۴۹	۳۵۰	۳۵۱	۳۵۲
	۳۵۳	۳۵۴	۳۵۵	۳۵۶	۳۵۷	۳۵۸	۳۵۹	۳۶۰
	۳۶۱	۳۶۲	۳۶۳	۳۶۴	۳۶۵	۳۶۶	۳۶۷	۳۶۸
	۳۶۹	۳۷۰	۳۷۱	۳۷۲	۳۷۳	۳۷۴	۳۷۵	۳۷۶
	۳۷۷	۳۷۸	۳۷۹	۳۸۰	۳۸۱	۳۸۲	۳۸۳	۳۸۴
	۳۸۵	۳۸۶	۳۸۷	۳۸۸	۳۸۹	۳۹۰	۳۹۱	۳۹۲
	۳۹۳	۳۹۴	۳۹۵	۳۹۶	۳۹۷	۳۹۸	۳۹۹	۴۰۰

شہور				ح	طالع					رمضان المبارک
	یکم	دویم	تیسرے		یکم	دویم	تیسرے	چوتھے	پنجمے	
شہر اول دروہی	۱	۵۰	۸	صلے	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۱۰
	۲	۵۱	۹	چهارشنبه	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۲
	۳	۵۲	۱۰	پنجشنبه	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۳
	۴	۵۳	۱۱	جمعہ	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۴
	۵	۵۴	۱۲	جمعہ ایسے	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۵
	۶	۵۵	۱۳	بازار	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۶
	۷	۵۶	۱۴	بازار ایسے	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۷
	۸	۵۷	۱۵	صلے	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۸
	۹	۵۸	۱۶	چهارشنبه	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۹
	۱۰	۵۹	۱۷	پنجشنبه	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۰
شہر بل شمس بفریب	۱۱	۶۰	۱۸	جمعہ	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۱
	۱۲	۶۱	۱۹	جمعہ ایسے	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۱
	۱۳	۶۲	۲۰	بازار	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۲
	۱۴	۶۳	۲۱	بازار ایسے	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۳
	۱۵	۶۴	۲۲	صلے	۳۱	۱	۲	۳	۴	۴
	۱۶	۶۵	۲۳	چهارشنبه	۱	۲	۳	۴	۵	۵
	۱۷	۶۶	۲۴	پنجشنبه	۲	۳	۴	۵	۶	۶
	۱۸	۶۷	۲۵	جمعہ	۳	۴	۵	۶	۷	۷
	۱۹	۶۸	۲۶	جمعہ ایسے	۴	۵	۶	۷	۸	۸
	۲۰	۶۹	۲۷	بازار	۵	۶	۷	۸	۹	۹
شہر نائے افرنجی	۲۱	۷۰	۲۸	بازار ایسے	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۰
	۲۲	۷۱	۲۹	صلے	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۱
	۲۳	۷۲	۳۰	چهارشنبه	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۲
	۲۴	۷۳	۳۱	پنجشنبه	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۳
	۲۵	۷۴	۱	جمعہ	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۴
	۲۶	۷۵	۲	جمعہ ایسے	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۵
	۲۷	۷۶	۳	بازار	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۶
	۲۸	۷۷	۴	بازار ایسے	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۷
	۲۹	۷۸	۵	صلے	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۸
	۳۰	۷۹	۶	چهارشنبه	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۹

شماره	روز	تاریخ	قیمت
۱	پنجشنبه	۵۹	۷
۲	جمعه	۶۰	۸
۳	جمعہ ابرقے	۶۱	۹
۴	بازار	۶۲	۱۰
۵	بازار ابرقے	۶۳	۱۱
۶	صلوات	۶۴	۱۲
۷	چهارشنبه	۶۵	۱۳
۸	پنجشنبه	۶۶	۱۴
۹	جمعه	۶۷	۱۵
۱۰	جمعہ ابرقے	۶۸	۱۶
۱۱	بازار	۶۹	۱۷
۱۲	بازار ابرقے	۷۰	۱۸
۱۳	صلوات	۷۱	۱۹
۱۴	چهارشنبه	۷۲	۲۰
۱۵	پنجشنبه	۷۳	۲۱
۱۶	جمعه	۷۴	۲۲
۱۷	جمعہ ابرقے	۷۵	۲۳
۱۸	بازار	۷۶	۲۴
۱۹	بازار ابرقے	۷۷	۲۵
۲۰	صلوات	۷۸	۲۶
۲۱	چهارشنبه	۷۹	۲۷
۲۲	پنجشنبه	۸۰	۲۸
۲۳	جمعه	۸۱	۲۹
۲۴	جمعہ ابرقے	۸۲	۳۰
۲۵	بازار	۸۳	۳۱
۲۶	بازار ابرقے	۸۴	۳۲
۲۷	صلوات	۸۵	۳۳
۲۸	چهارشنبه	۸۶	۳۴
۲۹	پنجشنبه	۸۷	۳۵
۳۰	جمعه	۸۸	۳۶
۳۱	جمعہ ابرقے	۸۹	۳۷
۳۲	بازار	۹۰	۳۸
۳۳	بازار ابرقے	۹۱	۳۹
۳۴	صلوات	۹۲	۴۰
۳۵	چهارشنبه	۹۳	۴۱
۳۶	پنجشنبه	۹۴	۴۲
۳۷	جمعه	۹۵	۴۳
۳۸	جمعہ ابرقے	۹۶	۴۴
۳۹	بازار	۹۷	۴۵
۴۰	بازار ابرقے	۹۸	۴۶
۴۱	صلوات	۹۹	۴۷
۴۲	چهارشنبه	۱۰۰	۴۸
۴۳	پنجشنبه	۱۰۱	۴۹
۴۴	جمعه	۱۰۲	۵۰
۴۵	جمعہ ابرقے	۱۰۳	۵۱
۴۶	بازار	۱۰۴	۵۲
۴۷	بازار ابرقے	۱۰۵	۵۳
۴۸	صلوات	۱۰۶	۵۴
۴۹	چهارشنبه	۱۰۷	۵۵
۵۰	پنجشنبه	۱۰۸	۵۶

شهر	ذی القعدة					ابام مشهور
	۱	۲	۳	۴	۵	
۱	۶	۴۳	۱۱	۵۴	۵۸	۱۱
۲	۷	۴۴	۱۲	۵۵	۵۹	۱۲
۳	۸	۴۵	۱۳	۵۶	۶۰	۱۳
۴	۹	۴۶	۱۴	۵۷	۶۱	۱۴
۵	۱۰	۴۷	۱۵	۵۸	۶۲	۱۵
۶	۱۱	۴۸	۱۶	۵۹	۶۳	۱۶
۷	۱۲	۴۹	۱۷	۶۰	۶۴	۱۷
۸	۱۳	۵۰	۱۸	۶۱	۶۵	۱۸
۹	۱۴	۵۱	۱۹	۶۲	۶۶	۱۹
۱۰	۱۵	۵۲	۲۰	۶۳	۶۷	۲۰
۱۱	۱۶	۵۳	۲۱	۶۴	۶۸	۲۱
۱۲	۱۷	۵۴	۲۲	۶۵	۶۹	۲۲
۱۳	۱۸	۵۵	۲۳	۶۶	۷۰	۲۳
۱۴	۱۹	۵۶	۲۴	۶۷	۷۱	۲۴
۱۵	۲۰	۵۷	۲۵	۶۸	۷۲	۲۵
۱۶	۲۱	۵۸	۲۶	۶۹	۷۳	۲۶
۱۷	۲۲	۵۹	۲۷	۷۰	۷۴	۲۷
۱۸	۲۳	۶۰	۲۸	۷۱	۷۵	۲۸
۱۹	۲۴	۶۱	۲۹	۷۲	۷۶	۲۹
۲۰	۲۵	۶۲	۳۰	۷۳	۷۷	۳۰
۲۱	۲۶	۶۳	۳۱	۷۴	۷۸	۳۱
۲۲	۲۷	۶۴	۱	۷۵	۷۹	۱
۲۳	۲۸	۶۵	۲	۷۶	۸۰	۲
۲۴	۲۹	۶۶	۳	۷۷	۸۱	۳
۲۵	۳۰	۶۷	۴	۷۸	۸۲	۴
۲۶	۳۱	۶۸	۵	۷۹	۸۳	۵
۲۷	۱	۶۹	۶	۸۰	۸۴	۶
۲۸	۲	۷۰	۷	۸۱	۸۵	۷
۲۹	۳	۷۱	۸	۸۲	۸۶	۸
۳۰	۴	۷۲	۹	۸۳	۸۷	۹
۳۱	۵	۷۳	۱۰	۸۴	۸۸	۱۰
۳۲	۶	۷۴	۱۱	۸۵	۸۹	۱۱
۳۳	۷	۷۵	۱۲	۸۶	۹۰	۱۲
۳۴	۸	۷۶	۱۳	۸۷	۹۱	۱۳
۳۵	۹	۷۷	۱۴	۸۸	۹۲	۱۴
۳۶	۱۰	۷۸	۱۵	۸۹	۹۳	۱۵
۳۷	۱۱	۷۹	۱۶	۹۰	۹۴	۱۶
۳۸	۱۲	۸۰	۱۷	۹۱	۹۵	۱۷
۳۹	۱۳	۸۱	۱۸	۹۲	۹۶	۱۸
۴۰	۱۴	۸۲	۱۹	۹۳	۹۷	۱۹
۴۱	۱۵	۸۳	۲۰	۹۴	۹۸	۲۰
۴۲	۱۶	۸۴	۲۱	۹۵	۹۹	۲۱
۴۳	۱۷	۸۵	۲۲	۹۶	۱۰۰	۲۲
۴۴	۱۸	۸۶	۲۳	۹۷	۱	۲۳
۴۵	۱۹	۸۷	۲۴	۹۸	۲	۲۴
۴۶	۲۰	۸۸	۲۵	۹۹	۳	۲۵
۴۷	۲۱	۸۹	۲۶	۱۰۰	۴	۲۶
۴۸	۲۲	۹۰	۲۷	۱	۵	۲۷
۴۹	۲۳	۹۱	۲۸	۲	۶	۲۸
۵۰	۲۴	۹۲	۲۹	۳	۷	۲۹
۵۱	۲۵	۹۳	۳۰	۴	۸	۳۰
۵۲	۲۶	۹۴	۳۱	۵	۹	۳۱
۵۳	۲۷	۹۵	۱	۶	۱۰	۱
۵۴	۲۸	۹۶	۲	۷	۱۱	۲
۵۵	۲۹	۹۷	۳	۸	۱۲	۳
۵۶	۳۰	۹۸	۴	۹	۱۳	۴
۵۷	۳۱	۹۹	۵	۱۰	۱۴	۵
۵۸	۱	۱۰۰	۶	۱۱	۱۵	۶
۵۹	۲	۱	۷	۱۲	۱۶	۷
۶۰	۳	۲	۸	۱۳	۱۷	۸
۶۱	۴	۳	۹	۱۴	۱۸	۹
۶۲	۵	۴	۱۰	۱۵	۱۹	۱۰
۶۳	۶	۵	۱۱	۱۶	۲۰	۱۱
۶۴	۷	۶	۱۲	۱۷	۲۱	۱۲
۶۵	۸	۷	۱۳	۱۸	۲۲	۱۳
۶۶	۹	۸	۱۴	۱۹	۲۳	۱۴
۶۷	۱۰	۹	۱۵	۲۰	۲۴	۱۵
۶۸	۱۱	۱۰	۱۶	۲۱	۲۵	۱۶
۶۹	۱۲	۱۱	۱۷	۲۲	۲۶	۱۷
۷۰	۱۳	۱۲	۱۸	۲۳	۲۷	۱۸
۷۱	۱۴	۱۳	۱۹	۲۴	۲۸	۱۹
۷۲	۱۵	۱۴	۲۰	۲۵	۲۹	۲۰
۷۳	۱۶	۱۵	۲۱	۲۶	۳۰	۲۱
۷۴	۱۷	۱۶	۲۲	۲۷	۳۱	۲۲
۷۵	۱۸	۱۷	۲۳	۲۸	۱	۲۳
۷۶	۱۹	۱۸	۲۴	۲۹	۲	۲۴
۷۷	۲۰	۱۹	۲۵	۳۰	۳	۲۵
۷۸	۲۱	۲۰	۲۶	۳۱	۴	۲۶
۷۹	۲۲	۲۱	۲۷	۱	۵	۲۷
۸۰	۲۳	۲۲	۲۸	۲	۶	۲۸
۸۱	۲۴	۲۳	۲۹	۳	۷	۲۹
۸۲	۲۵	۲۴	۳۰	۴	۸	۳۰
۸۳	۲۶	۲۵	۳۱	۵	۹	۳۱
۸۴	۲۷	۲۶	۱	۶	۱۰	۱
۸۵	۲۸	۲۷	۲	۷	۱۱	۲
۸۶	۲۹	۲۸	۳	۸	۱۲	۳
۸۷	۳۰	۲۹	۴	۹	۱۳	۴
۸۸	۳۱	۳۰	۵	۱۰	۱۴	۵
۸۹	۱	۳۱	۶	۱۱	۱۵	۶
۹۰	۲	۱	۷	۱۲	۱۶	۷
۹۱	۳	۲	۸	۱۳	۱۷	۸
۹۲	۴	۳	۹	۱۴	۱۸	۹
۹۳	۵	۴	۱۰	۱۵	۱۹	۱۰
۹۴	۶	۵	۱۱	۱۶	۲۰	۱۱
۹۵	۷	۶	۱۲	۱۷	۲۱	۱۲
۹۶	۸	۷	۱۳	۱۸	۲۲	۱۳
۹۷	۹	۸	۱۴	۱۹	۲۳	۱۴
۹۸	۱۰	۹	۱۵	۲۰	۲۴	۱۵
۹۹	۱۱	۱۰	۱۶	۲۱	۲۵	۱۶
۱۰۰	۱۲	۱۱	۱۷	۲۲	۲۶	۱۷

کلون اول رومی

اول شب بلدا

تحويل شهر بجلدی
اول الربیعین وفضل ثناء

آخر شب بلدا

کلون ثانی افریجی

ذی الحجۃ الشریفہ

۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

شہور

ایام مشہورہ

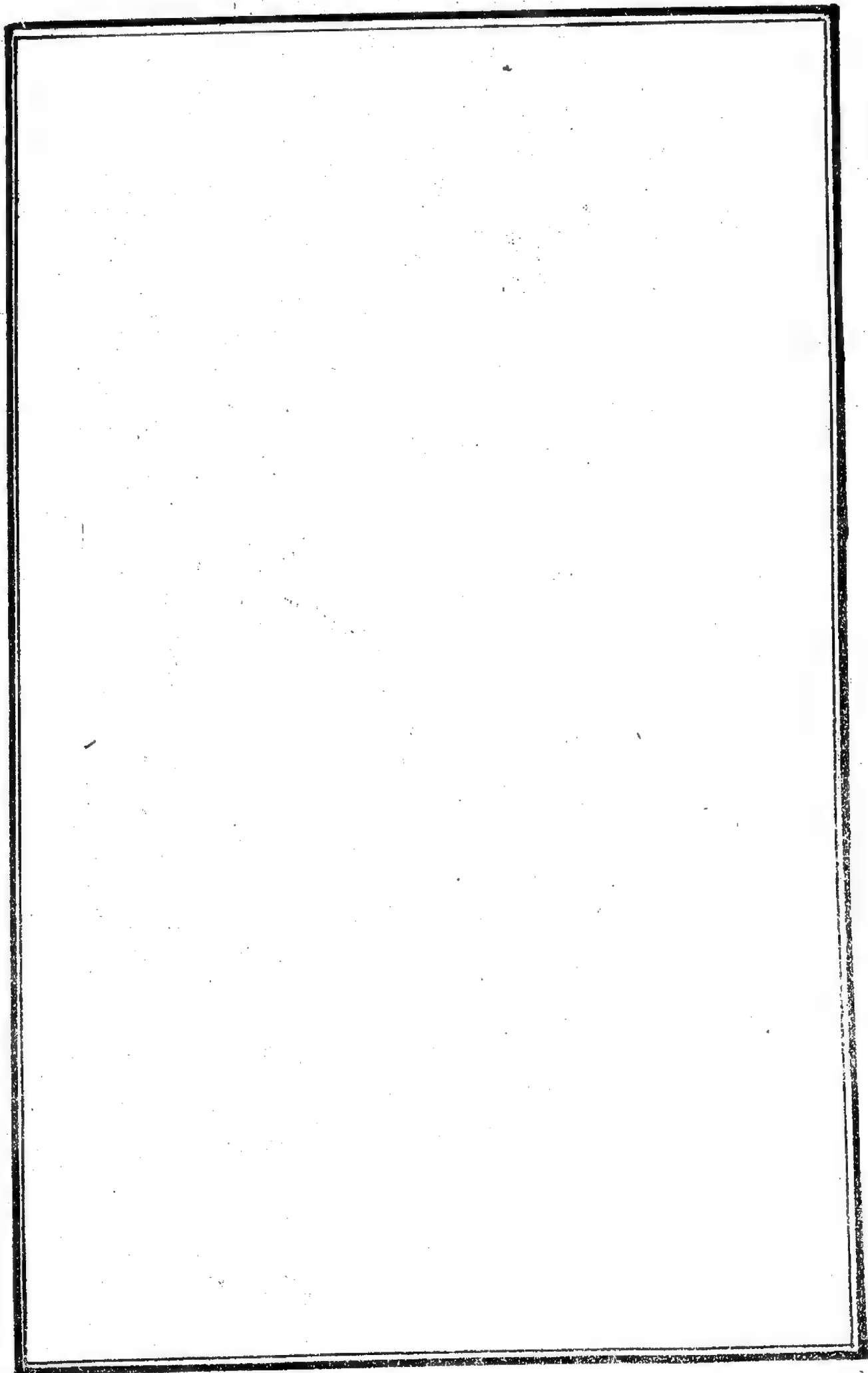
۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	بازار	۵	۴۳	۱
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	بازار ابریشم	۶	۴۴	۲
۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۰	صالی	۷	۴۵	۳
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۰	۰	چارشنبه	۸	۴۶	۴
۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۰	۰	۰	پنجشنبه	۹	۴۷	۵
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	جمعہ	۱۰	۴۸	۶
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	جمعہ ابریشم	۱۱	۴۹	۷
۵	۴	۳	۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بازار	۱۲	۵۰	۸
۴	۳	۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بازار ابریشم	۱۳	۵۱	۹
۳	۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	صالی	۱۴	۵۲	۱۰
۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	چارشنبه	۱۵	۵۳	۱۱
۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	پنجشنبه	۱۶	۵۴	۱۲
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	جمعہ	۱۷	۵۵	۱۳
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	جمعہ ابریشم	۱۸	۵۶	۱۴
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بازار	۱۹	۵۷	۱۵
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بازار ابریشم	۲۰	۵۸	۱۶
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	صالی	۲۱	۵۹	۱۷
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	چارشنبه	۲۲	۶۰	۱۸
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	پنجشنبه	۲۳	۶۱	۱۹
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	جمعہ	۲۴	۶۲	۲۰
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	جمعہ ابریشم	۲۵	۶۳	۲۱
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بازار	۲۶	۶۴	۲۲
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بازار ابریشم	۲۷	۶۵	۲۳
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	صالی	۲۸	۶۶	۲۴
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	چارشنبه	۲۹	۶۷	۲۵
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	پنجشنبه	۳۰	۶۸	۲۶
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	جمعہ	۳۱	۶۹	۲۷
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	جمعہ ابریشم	۳۲	۷۰	۲۸
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بازار	۳۳	۷۱	۲۹

کافور تاجی رومی
عبدالحق
صلوات
دفعہ ششم

تجدید شمس بدلو

آخر اربعین
شیاطان فرج

﴿ مَهْرُ قَهْرِيْكَ رَجَبِ تَسْمِيَةِ ﴾

از منته سابقه ده عربلر دوت آیدن عبارت اولان اشهر
حرمك اوچنجیسی بو آی اولق اوزره (محرم) تسمیه
ایتمشلدور .

محرم

وقتیاه ظهور ایدن بر (وبا) علتی عربستان خلقك
پوزلرینی بو آیده صاراردوب صولیدینی ایچون (صفر)
نامی ویرلمشدر .

صفر

حین تسمیه ده بهاره و سمنه تصادف ایتمسین (ربیع الاول)
دینلدی .

ربیع الاول

بوده حین تسمیه ده بهاره مصادف اولدیغندن ربیع الاوله
ثانی اولق اوزره (ربیع الاخر) دینلدی .

ربیع الاخر

حین تسمیه ده عربستانده انجماد وقوعنه یعنی یاغمور سز-
لقدن قاینقلرك تورودینی زمانه مصادف اولسنه مینی
(جمادی الاولى) دینلدی .

جمادی الاولى

بونك وقت مذکوره مصادف اولدیغندن جمادی الاولى به
ثانی اولق اوزره (جمادی الاخره) دینلدی .

جمادی الاخره

اشهر حرمك دردنجیسیدر قوم عربك بو آیه حرمتلری
زیاده اولدیغندن حرمت ایتك معناسنه اولان (رجب)
نامنی ویرمشلدور .

رجب

وقتیاه عربلرك شعبه شعبه اوله رق غوغا ایتدکاری بر آی
اولدیغندن (شعبان) دینمشدر .

شعبان

رمضان

عربلرک اسماء شهوری وضع ایتدکرنده موسم صیفک
اک صیجاق وقتته تضادف ایلدیکندن ناشی اومغنایه دلالات
ایتمک اوزره (رمضان) نامی ویرلدی .

شوال

دوه لرك تویر و قلیزینی یوقاری به قالدیردق کبه لکرینی بو
آیده اعلان ایتدکرندن اکا نسبتله (شوال) تسمیه
قلندی .

ذی القعدة

اشهر حرمک برنجیسیدر قوم عربک ترک مقآله ایله اختیار
قعود ایتدکری برآی اولدیغندن (ذی القعدة) اسمی
ویرلدی .

ذی الحجه

اشهر حرمک ایکنجیسیدر حین تسمیه سی حیح شریف
موسمنه مصادف اولدیغندن (ذی الحجه) دینلمشدر .

سئوز قىيە غىرەنىك ھاڭلى كوزە مصارف اولدىيىنى بىلەنك ايسە بىلجىب آى جىرولندە اولادە رقى سە جىرولندە اولادە رقى خىم ايد بويە جىرولندە اولادە رقى ئىلار اولدىيىرى .

سەنە	۱۳۱۷	۵	۱۳۱۶	۱	۱۳۱۵	۴	۱۳۱۴	۶	۱۳۱۳	۲	۱۳۱۲	۴	۱۳۱۱	۷	۱۳۱۰	۳	۱۳۰۹	۵
«	۱۳۲۶	۳	۱۳۲۵	۵	۱۳۲۴	۱	۱۳۲۳	۴	۱۳۲۲	۶	۱۳۲۱	۲	۱۳۲۰	۴	۱۳۱۹	۷	۱۳۱۸	۳
«	۱۳۳۵	۷	۱۳۳۴	۳	۱۳۳۳	۵	۱۳۳۲	۱	۱۳۳۱	۴	۱۳۳۰	۶	۱۳۲۹	۲	۱۳۲۸	۴	۱۳۲۷	۶
«	۱۳۴۴	۴	۱۳۴۳	۷	۱۳۴۲	۳	۱۳۴۱	۵	۱۳۴۰	۱	۱۳۳۹	۴	۱۳۳۸	۶	۱۳۳۷	۲	۱۳۳۶	۴

جادی الاخره	۱	جادی الاولی	۶	ربیع الاخر	۵	ربیع الاول	۳	صفر	۲	محرم	۷
ذی الحجه	۳	ذی القعدة	۱	شوال	۷	رمضان	۵	شعبان	۴	رجب	۲

جمعه ايرتسى	جمعه	تېشىنبە	جىهار شنبە	صالى	پازار ايرتسى	پازار
(۱۴) (۷)	(۱۳) (۶)	(۱۲) (۵)	(۱۱) (۴)	(۱۰) (۳)	(۹) (۲)	(۸) (۱)

مثال: (۱۳۲۵) سەنەسى صفرنىك غىرەسىنى بىيامىك ايسە دياكىمىز دەسەنە جىرولندە محمر (۱۳۲۵) رقىنى جىرولندەسەنە كى (۵) رقىنى جىرول شىپوز دە (صفر) ك جىرولندە بولان (۲) رقىنە علاوہ اىلدىك ايكىيىنىك حاصلى اولان (۷) رقىنى ايام جىرولندە آرادىيىمىز دە (جمعه ايرتسى) نىك آلتىدە بولور واوكون اولدىيىنى اكلارز - (شەھور قىرى بەنىك غىرەلەندە بعضاً يالكنر بكون قدر فرق كوبريلور .)

غىرە نامە شىپوز قىرى

روی آبدینک ایتراسنک ھاڭکی کرۂ مصارف اولدینقی بیلنک ایستینچہ کڈنک آن جہرلندہ اولدہ رقی -
جہرلندہ کی رقم اید بوبہ جہرلندہ نظر اولدینچہ

سنہ	۱۲۱۷	۷	۱۳۱۶	۶	۱۳۱۵	۴	۱۳۱۴	۳	۱۳۱۳	۲	۱۳۱۲	۱	۱۳۱۱	۶	۱۳۱۰	۵	۱۳۰۹	۴
«	۱۳۲۶	۴	۱۳۲۵	۳	۱۳۲۴	۲	۱۳۲۳	۷	۱۳۲۲	۶	۱۳۲۱	۵	۱۳۲۰	۴	۱۳۱۹	۲	۱۳۱۸	۱
«	۱۳۳۵	۱	۱۳۳۴	۷	۱۳۳۳	۶	۱۳۳۲	۵	۱۳۳۱	۳	۱۳۳۰	۲	۱۳۲۹	۱	۱۳۲۸	۷	۱۳۲۷	۵
«	۱۳۴۴	۱	۱۳۴۳	۴	۱۳۴۲	۳	۱۳۴۱	۲	۱۳۴۰	۱	۱۳۳۹	۶	۱۳۳۸	۵	۱۳۳۷	۴	۱۳۳۶	۳

اغستوس	۴	توز	۱	حزيران	۶	مابيس	۳	نيسان	۱	مارت	۵		
شباط	۶	كانون ثاني	-	كانون اول	۷	آشهرين ثاني	۵	آشهرين اول	۲	ايلول	۷		
پانزار		جمعه ايرتسي	جمعه		پنجشنبه		چهارشنبه		حالي		پانزار ايرتسي		
(۱۵)	(۸)	(۱۴)	(۷)	(۱۳)	(۶)	(۱۲)	(۵)	(۱۱)	(۴)	(۱۰)	(۳)	(۹)	(۲)

مثال : (۱۳۳۳) سنه سي نيساننك ابتداسي هانكي كونه مصارف اولديغني بيلنمك ايسته بيلنجه سنه جدولنده (۱۳۳۳)
رقعي حداثده بولان (۷) عددني جدول شهوزده (نيسان) حداثده كي (۱) عددينه علاوه ايدرك ايگيسنك
حاصلي اولان (۸) رقمي ايام جدولنده اراديقمزدده (پانزار) ك آلتده بولور و او كون اولديغني اكلارز .

مثال : (۱۳۲۳) سنہ سی نیشانک ابتدائی ھاڭکی کو نہ مصارف اولدینقی بیلنک ایستینچہ سنہ جدولندہ (۱۳۲۳)
رققی حذاسندہ بولان (۷) عددنی جدول شہوزدہ (نیشان) حذاسندہ کی (۱) عددینہ علاوہ ایدرک ایکسینک
حاصلی اولان (۸) رقیی ایام جدولندہ ارادیقمزدہ (پانزار) ک آلتندہ بولور واو کون اولدینقی اکلارز .

بعض وقایع مشهوره

(هجرت شرف منقبتنه مقدم)

سنین	سنین
۱۳۳۷ روم شہرینک بنامی	۶۲۱۲ خلقت حضرت آدم علیہ السلام
۱۱۵۵ بخت النصرک سوریه ایلہ قدس شریفی تخریبی	۳۹۷۴ طوفان حضرت نوح علیہ السلام
۱۱۱۰ ایران شاہلغنگ کیانیان طبقہ سنہ انتقالی	۳۵۴۸ مصرک ابتدای معہورتی
۹۱۶ اسکندرک مصری ایرانلو لردن استردادی	۲۵۷۰ ولادت حضرت ابراہیم علیہ السلام
۹۱۵ اسکندرک ایرانی استیلا سیلہ دارانک مقتولیتی	۲۳۱۷ حضرت یعقوب علیہ السلامک مصرہ تشریف لری
۶۱۲ مصرک رومایہ التحاقی	۲۲۹۱ مصرہ یدی نہ ممتد اولان قحط و غلا
۵۸۵ میلاد حضرت عیسی علیہ السلام	۲۱۷۶ فرعونک مصرہ اطفال ذکوری اتلافی
۵۱۷ رومادہ پاپا نصبی	۲۱۶۶ لاتین قرالغنگ تشکلی
۴۸۴ جام الحجادی	۲۱۶۵ آتنہ قرالغنگ تشکلی
۳۶۸ طبقہ ساسانیانک ظہوری	۲۰۷۵ حضرت موسی علیہ السلامک مصردن خروج بیوردقلری
۲۳۴ آیاصوفیہنک بنامی	۱۶۳۸ حضرت داود علیہ السلامک سوریه دہ پادشاہانی
۲۰۱ صو ترازوسنک الحجادی	۱۵۹۸ حضرت ایمان علیہ السلامک پادشاہانی
۱۶۳ فرانسه قرالغنگ تشکلی	
۳۳ لہ قرالغنگ تشکلی	

سنین

۱۷۳ دانمارقہ قرالغٹک تشکلی

۳۶۲ روسیہ دولتتک »

۴۵۵ مجار قرالغٹک »

۴۸۰ ولادت جلیله حضرت عبد-

القادر (قدس سره)

۵۱۶ ساعت ایجادی

۵۶۱ انتقال حضرت عبد القادر

(قدس سره)

۶۰۴ مولد شریف قرائتک ابتداسی

و ولادت جلیله حضرت مولانا

(قدس سره العالی)

۶۷۲ انتقال حضرت مولانا

(قدس سره العالی)

۶۷۶ کوزلک ایجادی

۶۸۷ کمی یوصاه سی ایجادی

۶۸۸ ظهور دولت ابد مدت عثمانیه

۶۹۹ مبدأ استقلال و قرائت خطبه

شریفه

۷۲۶ فتح بروسه و تولد حضرت

خداوند کار غازی

۷۲۸ ضرب سکه هایون عثمانیه

۷۲۸ دولت عالیده موظف عسکر

سنین

تنظیمی

۷۵۸ شهرزاده سلیمان پاشا حضرت تلیرتک

بحر آروم الی یه کچوب کایبولی

و حوالیسنی فتحاری

۷۶۲ طوب ایجادی

۷۷۳ فتح ادرنه

۷۹۱ انتقال حضرت شاه بهاء الدین

نقشبند (قدس سره)

۷۹۲ خداوند کار غازی حضرت تلیرتک

قوصوده مظفریت و شهادتی

۷۹۶ فتح سلانیك و یکیشهر

۷۹۷ یلدرم بایزید خان حضرت تلیرتک

نیکیولی غالییتی

۷۹۸ اناطولی حصارینی انشایور-

دقلری

۷۹۸ بروسه ده جامع کیره وضع

اناس بیوردقلری

۸۰۴ وقعه تیمور

۸۳۳ بروسه ده امیر سلطان حضرت تلی-

تک انتقالی (قدس سره)

۸۳۵ فتح یانیه

۸۴۸ سلطان مراد خان ثانی حضرت-

سنین

تلیرنک واره غالییتی

۸۵۱ صنعت طباعت ایجادی

۸۵۲ قوصوه مظفریت ثانیه سی

۸۵۶ فاتح حضر تلیرنک روم ایلی

حصاری بنایور دقلری

۸۵۷ قره دن کیلر امرار یله استانبولی

فتح بیوردقلری

۸۵۸ اسکی سرایک بنای

۸۶۲ آمریقانک کشفی

۸۶۸ اتمام جامع حضرت فاتح

۸۷۵ سرای جدیدک اتمامی

۸۸۰ منکلی کرای خانک دولت

عثمانیه مطاوعتی

۸۹۲ کان رئیسک دو تنایله اسپانیایه

عزیمتی

۹۰۳ بنای جامع سلطان بازیدخان ثانی

۹۰۳ امید برونی طریقنک کشفی

۹۲۰ سلطان سلیم اول حضر تلیرنک

چالدران وقعه مشهوره سی

۹۲۲ سلطان سلیم اول حضر تلیرنک

مصری فتح بیوردقلری و امانت

جلیله ایله شرفیاب اولدقلری

سنین

۹۲۲ جیب ساعتی ایجادی

۹۲۲ فتح حلب و شام

۹۲۳ در سعادتده ترسانه بناسی

۹۳۵ ویانه نک برنجی محاصره سی

۹۳۷ جان برد غزالینک وفاتی

۹۴۷ ایمپراطور قارلوسک هزیمتی

۹۶۱ بحر محیط شرقیه سیدی

رئیسک برنجی سفری

۹۶۵ سایمانیه جامع شریفنک اتمامی

۹۷۹ قلنج علی پاشانک قبودان دریا

نصبی

۹۸۵ اندلسک تخلیه سی

۹۸۷ تقی الدین رصدینک انشاسی

و حساب اصول اعشاری

۱۰۰۵ سلطان محمد خان ثالث حضر

تلیرنک اگری قلعه سنی فتح

وغلبه سی

۱۰۱۲ ممالک اسلامیه ده دخان

استعمالی

۱۰۵۰ انقیه نک استانبولده استعمالی

۱۰۵۱ اوروپاده غزته ایجادی

۱۰۹۴ ویانه نک ایکنجی محاصره سی

سنين	سنين
۱۲۵۹ سلطان عبدالجيد خان حضر	۱۱۳۵ اسکدارده دار الطباعة
تلرينك صحيح العيار مسكوكات	تأسيسی
ضربنه همت جليله لری	۱۱۶۷ چيچك آشيسي اختراعی
۱۲۶۵ اياصوفيه جامع شريفی اعمار	۱۱۹۹ بالون ايجادی
بيوردقلى	۱۲۰۶ تلغراف ايجادی
۱۲۶۹ خرقه سعادت دائرة عليه سنی	۱۲۱۳ سلطان سليم ثالث حضر تار-
مجدداً انشاه موفقيتلى	ينك مصري فتح واستخلاصی
۱۲۷۷ ابنيه مقدسه حرم سعاده	۱۲۱۵ طاش باصحه سی ايجادی
موفقيتلى	۱۲۲۲ واپور ايجادی
۱۲۷۷ بروسه جامع کيرنی تجديد	۱۲۲۲ سلطان محمود خان ثانی حضر
بيوردقلى	تلرينك حرمين محترمينی
۱۲۷۸ طورپیل ايجادی	وهانيلردن تخليه به همت
۱۲۸۱ تشکيل ولايات مبدئي	جليله لری
۱۲۸۱ پروسیا ايلرك اوسترياييله	۱۲۳۳ اوروپا مصالحه عمومیه سی
ضادووا محاربه سنی	۱۲۴۰ شمندوفر ايجادی
۱۲۸۳ منافع عمومیه صندوقلى	۱۲۴۱ وقعت خیریه وتأسيس عساكر
تأسيسی	نظامیه
۱۲۸۳ ايکنه لی تفنك ايجادی	۱۲۴۲ درسعادتده طيه مکتبی
۱۲۸۶ سويش جدولنك كشادی	تأسيسی
۱۲۸۷ پروسیا وفرانسه دو اتلرينك	۱۲۵۳ جسر حقيقك انشاسی
محاربه سی	۱۲۵۴ قرانته نظامنك وضعی
۱۲۸۷ آلمانیا امپراطورلغنك اعلانی	۱۲۵۵ تنظيمات خیریه

سنين	سنين
۱۳۱۵	۱۲۸۷
رسم كشادی	ایتالیا دولتینك رومانی
دولت علیه نك یونان ایله وقوع	استیلاسی
بولان محاربه و مظفری	۱۲۸۸
حمیدیه اطفال خسته خانه سنك	در سعادتده تراموای احدائی
۱۳۱۶	۱۲۸۹
رسم كشادی	توتونك تحت انحصاره ادخالی
دارا افنون شاهانه نك رسم	۱۲۸۹
كشادی	ترسانه عامروده حوض ساج
۱۳۱۸	استعمالی
حجاز تلفراف خطك رسم	۱۲۹۰
كشادی	غاطه ده تونل كشادی
حمیدیه حجاز تیمور یولنك	۱۲۹۰
وضع اساسی	ازمیر تیمور یولنك انشاسی
۱۳۱۹	۱۲۹۳
دارالخیر مکتب عالی سنك رسم	قانون اساسی وضعی
كشادی	۱۲۹۳
حمیدیه حجاز تیمور یولنك	مکتب ملكی شاهانه نك رسم
معان قسمنك رسم كشادی	كشادی
۱۳۲۰	۱۲۹۳
بغداد تیمور یولنك قونیه -	روسیه محاربه اخیره سی
اركلی - باغورلی قسمنك	۱۲۹۵
رسم كشادی	برلین قونغرهمی
۱۳۲۰	۱۲۹۶
دیاسمز و اعماله مکتب نك وضع	سجل احوال نأسیسی
اساسی	۱۲۹۷
	در سعادتده موزنك رسم
	كشادی
	۱۳۰۵
	زراعت بانقه لرینك تشكیلی
	۱۳۱۲
	در سعادت ریختملرینك وضع
	اساسی
	۱۳۱۳
	در سعادتده دارالعجزه نك

خلفای راشدین

حضرت ابی بکر الصدیق (رضی الله عنه) حجره سعادت حضرت نبویهده مدفوندرلر

ابتدای خلافت	مدت خلافت	مدت عمر
سنه هجریه	سنه	سنه
۱۱	۲	۶۳

حضرت عمر الفاروق (رضی الله عنه) حجره سعادت حضرت نبویهده مدفوندرلر

۱۳ سنه	۱۱ سنه	۶ شهر	۶۵ سنه
--------	--------	-------	--------

حضرت عثمان ذی النورین (رضی الله عنه) مدینه منورهده جنبه البقیعه مدفوندرلر

۲۴ سنه	۱۲ سنه	۸۸ سنه
--------	--------	--------

حضرت علی المرتضی (رضی الله عنه) نجفده مدفون اولدقلری مشهور اولدینی کبی فرزند عالیعلری حضرت حسنک بعد ایام مکانلرینی جنبه البقیعه نقل ایلدیکی دخی مرویدر

۳۵ سنه	۵ سنه	۶۳ سنه
--------	-------	--------

حضرت حسن المجتبی (رضی الله عنه) مدینه منورهده جنبه البقیعه مدفوندرلر

۴۰ سنه	۶ شهر	۴۰ سنه
--------	-------	--------

مدت عهد خلفاء راشدین ۳ شهر ۳۰ سنه

ملوك بني امير

اسامی	ابتدای حکومت	تاریخ وفات	مدت حکومت		شماره
			آی	سنه	
۱ معاویه ابن ابی سفیان	۴۱	۶۰	۰	۱۹	۷۵
۲ یزید اول بن معاویه	۶۰	۶۴	۰	۴	۳۶
۳ معاویه ثانی بن یزید اول	۶۴	۶۴	۳	۰	۲۱
۴ مروان بن الحکم	۶۴	۶۵	۰	۱	۶۲
۵ عبد الملك بن مروان	۶۵	۸۶	۰	۲۱	۶۰
۶ ولید اول بن عبد الملك	۸۶	۹۶	۰	۱۰	۴۶
۷ سلیمان بن عبد الملك	۹۶	۹۹	۰	۳	۴۶
۸ عمر بن عبدالعزیز بن مروان	۹۹	۱۰۱	۰	۲	۳۹
۹ یزید ثانی بن عبد الملك	۱۰۱	۱۰۵	۰	۴	۴۰
۱۰ هشام بن عبد الملك	۱۰۵	۱۲۵	۰	۲۰	۵۳
۱۱ ولید ثانی بن یزید ثانی	۱۲۵	۱۲۶	۰	۱	۴۰
۱۲ یزید ثالث بن ولید اول	۱۲۶	۱۲۷	۵	۰	۴۰
۱۳ ابراهیم بن ولید اول	۱۲۷	۱۲۷	۲	۰	۳۸
۱۴ مروان ثانی بن محمد بن مروان اول	۱۲۷	۱۳۲	۰	۵	۶۲

بنی امیه نك مدت حکومتی

شهر سنه

۱۰ ۹۰

﴿ مازای عباسی ﴾

اسامی	ابتدای حکومت	تاریخ وفات	مدت حکومت		مدت عمر
			آی	سنه	
۱ ابوالعباس عبد الله السفاح بن محمد بن عبد الله	۱۳۲	۱۳۶	۸	۴	۳۲
۲ ابو جعفر المنصور بن محمد	۱۳۶	۱۵۸	۰	۲۲	۶۳
۳ محمد المهدی بن منصور	۱۵۸	۱۶۹	۲	۱۰	۴۲
۴ موسی الهادی بن مهدی	۱۶۹	۱۷۰	۱	۱	۲۵
۵ هارون الرشید بن مهدی	۱۷۰	۱۹۳	۳	۲۳	۴۵
۶ محمد الامین بن هارون الرشید	۱۹۳	۱۹۸	۸	۴	۲۹
۷ عبد الله المأمون بن هارون الرشید	۱۹۸	۲۱۸	۶	۲۰	۴۸
۸ محمد المعتصم بالله بن هارون الرشید	۲۱۸	۲۲۷	۸	۸	۴۸
۹ واثق بالله بن معتصم	۲۲۷	۲۳۲	۹	۵	۳۶
۱۰ متوکل علی الله بن معتصم	۲۳۲	۲۴۷	۹	۱۴	۴۱
۱۱ منتصر بالله بن متوکل	۲۴۷	۲۴۸	۶	۰	۲۴
۱۲ مستعین بالله بن معتصم	۲۴۸	۲۵۲	۹	۳	۳۱
۱۳ معز بالله بن متوکل	۲۵۲	۲۵۵	۷	۳	۲۳
۱۴ مؤتدی بالله بن واثق	۲۵۵	۲۵۶	۰	۱	۳۹
۱۵ معتمد علی الله بن متوکل	۲۵۶	۲۷۹	۰	۲۳	۵۰
۱۶ معتضد بالله بن موفق بن متوکل	۲۷۹	۲۸۹	۱۰	۹	۴۶

﴿ مفای عباير ﴾

اسامی	ابتدای حکومت	تاریخ وفات	مدت حکومت		شماره
			آی	سنة	
۱۷	۲۸۹	۲۹۵	۷	۶	۳۱
۱۸	۲۹۵	۳۲۰	۰	۳۵	۴۸
۱۹	۳۲۰	۳۲۲	۱۰	۱	۵۲
۲۰	۳۲۲	۳۲۹	۱۰	۶	۳۲
۲۱	۳۲۹	۳۳۳	۱۱	۳	۶۰
۲۲	۳۳۴	۳۳۴	۴	۱	۴۶
۲۳	۳۳۴	۳۶۳	۵	۲۹	۶۴
۲۴	۳۶۳	۳۸۱	۹	۱۷	۶۹
۲۵	۳۸۱	۴۲۲	۲	۴۱	۸۶
۲۶	۴۲۲	۴۶۷	۸	۴۴	۷۶
۲۷	۴۶۷	۴۸۷	۵	۱۹	۳۹
۲۸	۴۸۷	۵۱۲	۰	۲۶	۴۴
۲۹	۵۱۲	۵۲۹	۶	۱۷	۴۳
۳۰	۵۲۹	۵۳۰	۰	۱	۴۳
۳۱	۵۳۰	۵۵۵	۳	۲۴	۶۶
۳۲	۵۵۵	۵۶۶	۱	۱۱	۴۸
۳۳	۵۶۶	۵۷۵	۸	۹	۳۹

مکتفی بالله بن معتضد

مقتدر بالله بن معتضد

قاهر بالله بن معتضد

رازی بالله بن مقتدر

متقی بالله بن مقتدر

مستکفی بالله بن مکتفی

مطیع لله بن مقتدر

طایع بالله بن مطیع

قادر بالله بن اسحق بن مقتدر

قائم بامر الله بن قادر

مفتدی بالله بن محمد بن قائم

مستظهر بالله بن مقتدی

مسترشد بالله بن مستظهر

راشد بالله بن مسترشد

مقتفی لامر الله بن مستظهر

مستجد بالله بن مقتفی

مستغنی بنور الله بن مستجد

﴿ خلفای عباسیه ﴾

اسامی	ابتدای حکومت	تاریخ وفات	مدت حکومت		مدت عمر
			آی	سنه	
۳۴ ناصر لدین الله بن مستضی	۵۷۵	۶۲۲	۰	۴۷	۶۹
۳۵ ظاهر بامر الله بن ناصر	۶۲۲	۶۲۳	۹	۰	۵۲
۳۶ مستنصر بالله بن ظاهر	۶۲۳	۶۴۰	۰	۱۷	۵۱
۳۷ مستعصم بالله بن مستنصر	۶۴۰	۶۵۶	۱۱	۱۶	۴۷

﴿ خلفای عباسیه بن مدت عهدی ﴾

سنه

۵۲۴

مطابق عظام شوکت انعام عثمانیه مضرانک تاریخ ولادت
و مجامعی لهوایوده و مدت عمر و ماطننتلریله مراقده و بارکه لری

﴿ مؤسس بنیان سلطنت غازی سلطان عثمان خان عالی منقبت ﴾
﴿ حضرت تلیری ﴾

ارطغرل غازی حضرت تلیرینک صلیبدان ۶۵۶ سنه هجریه سنده تولد ایله ۶۹۹
سنه سی جامدی الاوایسنک دردنجی کونی بالاستقلال جالس تخت سلطنت
اولوب ۷۲۶ سنه سی شهر رمضانک یکرمی برنجی کونی ارتحاللری وقوع
بولمشدر . مدفن شریفلری بروسه ده حصاراچنده عثمانیه میدانی قبربنده در .

﴿ بروسه فاتحی غازی سلطان اورخان حضرت تلیری ﴾

سلطان عثمان حضرت تلیرینک مخدوم معالی موسوملریدر ۶۸۰ سنه سنده
تولد ایدرک ۷۲۶ سنه سی شهر رمضانده جالس سریر سلطنت اولمشدر
و ۷۶۱ سنه سنده ارتحاللری وقوعیله پدر معظملری جوارنده دیگر تر به
مخصوصه به دفن اولمشلردر .

﴿ خراوند کار غازی شهرتیه مشهور سلطان مراد خان اول حضرت تلی ﴾

سلطان اورخان حضرت تلی صلیبندن ۷۲۶ سنه سنده تولد و ۷۶۱ ده پدر
جنت مقرر لی مقامه جلوس بیور مشلردر ۷۹۱ سنه سی شهر رمضان شریفی
اوائلنده قوصوه محاربه مشهوره سنده شهیداً ارتحال بیور ملریله نعش
مغفرت نقشلی بروسه یه نقل ایله چاکر که نام محله کی جامع شریف
وعمارت عامر ملی قارشوسنده کائن تربه محترمه یه دفن اولمشلردر . محل
شهادت لرنده دخی بشقه جه تربه منیفه لری واردر . میرات عدیده لرندن
بروسه ده سرای هایون محلی قارشوسنه و عثمانیه میدانی قربنده شهادت
جامعی نامیله بر معبد وسیع انشا بیور مشلردر .

﴿ غازی سلطان ییلدیرم بایزید خان حضرت تلی ﴾

سلطان مراد خان اول حضرت تلرینک مخدوم بسالت موسوم لریدر
۷۶۱ سنه سنده قدم نهاده مهد شهود اولوب ۷۹۱ سنه سنده جاس تخت
عثمانی و ۸۰۵ سنه سی شعباننک اون بشنجه کونی تارک دارفانی اولمشلردر .
مدفن شریف لری بروسه ده مشهور جامع کبیر پر نور لرینک غیری اولان
وشهرک جانب شرقیسنه مصادف بولنان دیکر جامع شریف لریله مدرسه
وصوکر لری وسائر آثار لطیفه لری جوارنده در .

﴿ چای سلطان محمد خان غازی حضرت تلی ﴾

سلطان ییلدیرم بایزید خان حضرت تلی صلیبندن ۷۸۱ سنه سنده تولد

ایلمشالدرد ۸۱۶ سنه سنده جلوس هایونلری و ۸۲۴ سنه سنده ارتحالاری
وقوع بولمشدر. بروسه ده غایت مصنع جامع شریفلری پیشکاهنده و ساطانیه
نامیله مشتهر مدرسه شریفه و عمارت معمورده لری جوارنده کائن یشیل
تربه رفیعه یه دفن اولمشالدرد.

۶

غازی سلطان مراد خان ثانی حضرتلری

چلبی سلطان محمد خان حضرتلرینک مخدوم مفعه لریدر ۸۰۶ سنه سنده
تولد و ۸۲۴ سنه سنده جلوس ایله ۸۵۵ سنه سی محرمک بشنچی کونی
ادرنده عازم کلشن سرای رحمت اولوب بروسه ده کی مراده سمته کائن
جامع شریفلری اتصالده قبه سنک اوزری آچیق تربه مخصوصه لرینه
نقل و دفن اولمشالدرد. اشبو تربه مبارکه حریمده سلطان جم حضرتلر-
ینک غایت مزین تربه لریله دیگر شهزاد کان ذیشان حضرتانک ده متعدد
و مکلف تربه شریفه ویاننده مدرسه و عمارات عامه لری وارد.

۷

ابو الفتح و المغازی سلطان محمد خان ثانی حضرتلری

سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینک مخدوم سعادت موسوم لریدر .
استانبول و طربزون و نیجه بلاد عظیمه فتحه موافقتلری جهتیله ابو الفتح
عنوان جلیلیه اشتهار بولمشالدرد ۸۳۳ سنه سی رجبک یدنبی کونی
قدم نهاده عالم وجود و ۸۵۵ سنه سی محرمده جالس تخت معالی نمود
اولدیلر و ۸۸۶ سنه سی ربیع الاولک دردنبی کونی غزایه عزیمت ائسانده
که کبوزه مرحله سی جوارنده ارتحال بیوردیلر. تربه عالی لری استانبولده
جامع جسیم و منورلری پیشکاهنده و سایر آثار جلیله لری جوارنده در.

غازی سلطان بایزید خان ثانی حضرت تلی

ابو الفتح سلطان محمد خان حضرت تلی صلبند ۸۵۱ سنه سنده تولد
ایله ۸۸۶ سنه سنده جلوس و ۹۱۸ سنه سی ربیع الآخرینک اوتنجی کونی
ارتحال بیوردیلر. مدفن شریفلی استانبولده باب سرعسکری میداننده.
کی جامع شریفلی پیشکاهنده در.

فاتح مصر سلطان سلیم خان اول حضرت تلی

سلطان بایزید خان ثانی حضرت تلینک مخدوم عالی کهرلریدر ۸۷۵
سنه سنده تولد ایله ۹۱۸ سنه سنده جالس تخت عالی بخت عثمانی و ۹۲۶
سنه سی شوالنک طقوزنجی کونی عازم کلشن سرای جاودانی اولدیلر و آز
وقته چوق آثار جلیلهیه موفق بیوردیلر. تربه مبارکلی استانبولده
واقع جامع شریفلی پیشکاهنده در.

غازی سلطان سلیمان خان اول حضرت تلی

قانونی عنوانیه مشهوردر. یاوز سلطان سلیم خان حضرت تلینک
مخدوم مفعملریدر ۹۰۰ سنه سنده ولادت سنیهلی و ۹۲۶ سنه سنده
جلوس هایوناری و قرق سکر سنه سلطنتدن صکره سکتوار غناسنده
خسته لهرق ۹۷۴ سنه سی صفرینک یکرمنجی کونی ارتحاللی و قوعه
کمشدر. باب فتوی جوارنده جسم و متین جامع شریف بی نظیرلی پیشکا-
هنده واقع تربه مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر. ادرنده کی اسکی جامع

شریفده اولدینی مثالو تربۀ مذکورہ قبوسنک اوستندہ دخی حجر اسود
اسعدک بر جزئی بولندینی مشهور و آری مشہود اولغله پیشکاهندن امالہ
انظار زیارتلہ کسب شرف اولنمقدہ در .

۱۱

﴿ غازی سلطان سلیم خان ثانی حضرت تلی ﴾

سلطان سلیمان خان اول حضرت تلی صلبندن ۹۳۰ سنہ سی رجینک
آلتیجی کونی تولد و ۹۷۴ سنہ سندہ جلوس بیور مشلر و ۹۸۳ سنہ سی
شعبانک یکر می یدنجی کونی ارتحال ایلمشلر در . مدفن شریفاری آیاصوفیہ
جامعی حریمندہ در . مبرات مکملہ لرندن ادرندہ مشہور و بیہمتا جامع
شریفاری و آیاصوفیہ نک جسم منارہ لرینلہ درون و بیرونندہ وقونیہ و بلاد
سائرہ آتار خیرہ لری وارد در .

۱۲

﴿ غازی سلطان مراد خان ثالث حضرت تلی ﴾

۹۵۳ سنہ سی جمادی الاولیسنک بشنجی کونی سلطان سلیم خان ثانی
حضرت تلی صلبندن تولد ایلہ ۹۸۳ سنہ سندہ جلوس بیور مشلر در ۱۰۰۳
سنہ سی جمادی الاولیسنک سکزنجی کونی ارتحال ایتلریلہ آیاصوفیہ
حریمندہ بدر افخملری تربۀ شریفہ سی اتصائندہ کائن تربۀ مخصوصہ لرینہ
دفن اولنمشلر در .

۱۳

﴿ اگری فاتحی غازی سلطان محمد خان ثالث حضرت تلی ﴾

سلطان مراد خان ثالث حضرت تلینک مخدوم مفخملری بدر ۹۷۴

سنه سی ذی القعدة سنک یدنجی کونی تولد و ۱۰۰۳ سنه سی جمادی الاول-
لیدنده جلوس و ۱۰۱۲ سنه سی رجب سنک اون ایکنجی کونی رحلت
ایلمشلردر. مدفن شریفلری آیا صوفیه پیشکاهنده اسکی دار الفنون
قارشوسنده کی کوشده تربه مزینه دروننده در.

۱۴

﴿غازی سلطان احمد خان اول حضر تلی﴾

سلطان محمد خان ثالث حضر تلی صلبندن ۹۹۸ سنه سی جمادی الاخره سنک
اون ایکنجی کونی تولد ایله ۱۰۱۲ سنه سی رجبنده جالس تخت عثمانی اولمشلر
و ۱۰۲۶ سنه سی ذی القعدة سنک یکر می ایکنجی کونی ارتحال ایلمشلردر.
استانبولده آت میداننده کی آلتی مناره لی جامع شریفلری حوارینده واقع تربه
مخصوصه ده مدفوندر لر . اون دردنجی پادشاه عالیجاه اولوب اون درت
یاشلرند جلوس ایله اون درت سنه مقام معلا ی سلطته رونق ساز اولمشلردر.

۱۵

﴿سلطان مصطفی خان اول حضر تلی﴾

سلطان محمد خان ثالث حضر تلی صلبندن ۱۰۰۱ سنه سنده تولد ایله
۱۰۲۶ سنه سی ذی القعدة سنک یکر می ایکنجی کونی برادرلری سلطان
احمد خان حضر تلی مقامنه جالس اولوب ۱۰۲۸ سنه سی ربیع الاولی
غره سنده فراغت ایلمشلردر.

۱۶

﴿سلطان عثمان خان ثانی حضر تلی﴾

سلطان احمد خان اول حضر تلی سنک مخدوم کیر مکارم موسوملر یدر

۱۰۱۳ سنه منده تولد ايله ۱۰۲۸ سنه سی ربیع الاولنده جلوس ایتیشلر
و ۱۰۳۱ سنه سی رجبک طقوزنجی کونی ارتحال ایتلریله پدر محترماری
یانه دفن اولمشلردر.

﴿سلطان مصطفی خان اول حضر تلی﴾

۱۰۳۱ سنه منده جالس تخت عالی عثمانی اولوب ۱۰۴۸ سنه منده عالم
عقبایه رحلت ایلمشلر و آیاصوفیه جامع شریفه متصل کتبخانه قربنده
واقع تربه مخصوصه یه دفن ایدلمشلردر.

۱۷

﴿فاتح بغداد غازی سلطان مراد خان رابع حضر تلی﴾

سلطان احمد خان اول حضر تلی صلبندن ۱۰۱۸ سنه سی جمادی
الاولیسنک یکر می سکرنجی کونی تولد و ۱۰۳۲ سنه سی ذی القعدة سنک
اون بشنجی کونی جالس تخت عثمانی اولمشلر و ۱۰۴۹ سنه منده ارتحال
ایله پدر معظملرینک یانه دفن اولمشلردر. کمال قوت و شجاعت فوق العاده
ایله شهرت بولمشلر ایدی.

۱۸

﴿سلطان ابراهیم خان حضر تلی﴾

سلطان احمد خان اول حضر تلی صلبندن ۱۰۲۴ سنه سی شوالنک
اون اوچنجی کونی تولد و ۱۰۴۹ سنه سی شوالنک اون التنجی کونی
برادر عالیلری سلطان مراد خان رابع حضر تلی مقامنه جلوس ايله
۱۰۵۸ سنه سی رجبک یکر می طقوزنده عالم فاییدن رحلت ایتلریله
آیاصوفیه جامع شریفی اتصالنده عم اکرماری سلطان مصطفی خان اول
حضر تلی نزدینه دفن اولمشلردر.

۱۹

ازى سلطان محمد خان زابع حضرتلرى ﴿
 ى شهر رمضان شريفك يكرمى طقوزنجى كوني سلطان
 تلى صلبندن تولد ايله ۱۰۵۸ سنهسى رجبده جلوس
 اسنه سلطنتدن صكره ۱۰۹۹ سنهسى محرمك ايكنجى
 ت و ۱۱۰۴ سنهسنده ادرنده رحلت بيورمشلردر نعلش
 كتير يلوب باغچه قپوسنده والده محترمه لرى ترخان سلطان
 مكماللى اولان يكي جامع شريف حوليسنده كي تربه
 لملشردر.

۱۰۵۸-۱۰۹۹

۲۰

﴿سلطان سليمان خان ثانی حضرتلری﴾
 سنده سلطان ابراهيم خان حضرتلری صلبندن تولد ايله
 جالس تخت عثمانی اولمشلر و ۱۱۰۲ سنهسنده ارتحال
 دفن شريفلى جده عاليلى سلطان سليمان خان اول
 سنده در.

۲۱

﴿سلطان احمد خان ثانی حضرتلری﴾
 ميم خان حضرتلرينك مخدوم اكرملر يدر ۱۰۵۲ سنهسى
 تشبى كوني تولد ايله ۱۱۰۲ سنهسى شهر رمضانك يكرمى
 در مكرملرى سلطان سايمان خان ثانی حضرتلری مقامنه
 در ۱۱۰۶ سنهسنده ارتحال ايله جده امجدلى سلطان
 سايمان خان اول حضرتلری تربه سنه دفن اولمشلردر.

۲۲

﴿ سلطان مصطفی خان ثانی حضرت تلی ﴾

۱۰۷۴ سنه سنده سلطان محمد خان رابع حضرت تلی صلبندن تولد و
 ۱۱۰۶ سنه سی جمادی الاخره سنک یکر می ایکنجی کونی عم مکرملری
 سلطان احمد خان ثانی حضرت تلی مقامنه جالس اولمشلر و ۱۱۱۵
 سنه سنده ارتحال دار بقا ایله یکی جامع شریف حولیسنده کی ترخان والده
 سلطان حضرت تلی تربۀ شریفه سنه دفن ایدلمشلردر.

۲۳

﴿ غازی سلطان احمد خان ثالث حضرت تلی ﴾

سلطان محمد خان رابع حضرت تلی سنک نجل نجیب عالی لری اولوب ۱۰۸۴
 سنه سنده تولد و ۱۱۱۵ سنه سی ربیع الآخرینک ایکنجی کونی جلوس
 ایتمشلر و ۱۱۴۹ سنه سنده ارتحال دار بقا ایله یکی جامع شریف حریمده
 والده سلطان حضرت تلی تربۀ منیفه سنه دفن اولنمشلردر.

۲۴

﴿ غازی سلطان محمود خان اول حضرت تلی ﴾

۱۱۰۸ سنه سی محرم سنک دردنجی کونی سلطان مصطفی خان ثانی
 حضرت تلی صلبندن تولد ایله ۱۱۴۳ سنه سی ربیع الاولنک اون بشنجی
 کونی تخت عالی بخت عثمانی په جلوس ایتمشلر و ۱۱۶۸ سنه سی صفرینک
 یکر می سکزنجی جمعه کونی ارتحال لری وقوعیله یکی جامع یاننده کی والده
 سلطان حضرت تلی تربۀ منیفه سنه دفن اولنمشلردر.

۲۵

﴿ سلطان عثمان خان ثالث حضر تلی ﴾

سلطان مصطفی خان ثانی حضر تلی صلبندن ۱۱۱۰ تاریخنده ولادته
 ۱۱۶۸ سنه سی صفرینک یکرمی سکزنجی کونی برادر معظماری سلطان
 محمود خان اول حضر تلی مقامنه جالس اولمشلر و ۱۱۷۱ سنه سی
 صفرینک اون التنجی کونی ارتحال ایله یکی جامع یاننده کی والده سلطان
 حضر تلی تربۀ شریفه سنه دفن اولمشلردر .

۲۶

﴿ غازی سلطان مصطفی خان ثالث حضر تلی ﴾

۱۱۲۹ سنه سنده سلطان احمد خان ثالث حضر تلی صلبندن تولد و
 ۱۱۷۲ سنه سی صفرینک اون التنجی کونی سریر سلطنته جلوس ایله
 ۱۱۸۷ سنه سی ذی القعدة سنک سکزنجی کونی ارتحال بیورمشلردر . معابد
 منیفه متعدده لرندن لاله لی نامیله معروف اولان جامع شریفلری جوارنده
 وجاده اوزونده واقع تربۀ مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر .

۲۷

﴿ غازی سلطان عبد الحمید خان اول حضر تلی ﴾

سلطان احمد خان ثالث حضر تلی سنک مخدوم محترم لریدر ۱۱۳۷
 سنه سنده تولد ایتمشلر و ۱۱۸۷ سنه سی ذی القعدة سنک سکزنجی کونی
 برادرلری سلطان مصطفی خان ثالث حضر تلی برینه جالس تخت عثمانی
 اولمشلردر ۱۲۰۳ سنه سی رجبینک اون ایکنجی کونی ارتحال ایله موثق
 بیورلدقلری مبراب عیدهدن باغچه قبه سی جوارنده مدرسه منیفه و عمارات
 عامرهلری قریبده اولان تربۀ مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر .

۲۸

﴿ فاتح ثانی مصر غازی سلطان سلیم خان ثالث حضرت تلی ﴾
 سلطان مصطفی خان ثالث حضرت تلی صابندن ۱۱۷۵ سنه سنده تولد
 و ۱۲۰۳ سنه سنده بم انخملری مقام عالیسنه جالس اولمشلر و ۱۲۲۳
 سنه سنده ارتحال ایتشلردر. پدر اکرملری تربته شریفه سنده مدفوندرلر.

۲۹

﴿ سلطان مصطفی خان رابع حضرت تلی ﴾
 ۱۱۹۳ سنه سنده سلطان عبدالحمیدخان اول حضرت تلی صابندن تولد
 ایدوب ۱۲۲۲ سنه سی ربیع الآخرینک یکریمی برنجی کونی جلوس ایتشلر
 و ۱۲۲۳ سنه سنده ارتحال ایله پدره فخرملری تربته شریفه سنده دفن اولمشلردر.

۳۰

﴿ غازی سلطان محمود خان ثانی حضرت تلی ﴾
 ۱۱۹۹ سنه سی شهر رمضاننک اون اوچنجی کونی غازی سلطان عبد
 الحمید خان اول حضرت تلینک صابندن زیور کپواره شهود اولوب ۱۲۲۳
 سنه سی جمادی الاولینک دردنجی کونی جالس تخت عالی بخت سلطنت و ۱۲۵۵
 سنه سی ربیع الاولنک اون طقوزنجی بازار ایرتسی کونی عازم کاشن
 سرای آخرت اولمشلردر. چنبرلی طاش جوارنده تربته کمله
 مخصوصه مدفوندرلر.

۳۱

﴿ غازی سلطان عبد الحمید خان حضرت تلی ﴾
 سلطان محمود خان ثانی حضرت تلینک صاب هاپونارندن ۱۲۳۸

سنه سی شعبانک اون برنجی کونی بائین والاقبال زینت بخشای مهد
وجود اولوب ۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاولک اون طقوزنجی بازار ایرتسی
کونی پدر عالی کهرلری مقامه شرف افزای شان واجلال اولمشلر و
۱۲۷۷ سنه سی ذی الحجه سنک اون یدنجی کونی ارتحاللری وقوعیله
سلطان سلیم خان اول حضرتلری جامع شریفلری جوارنده واقع تربه
مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر.

۳۲

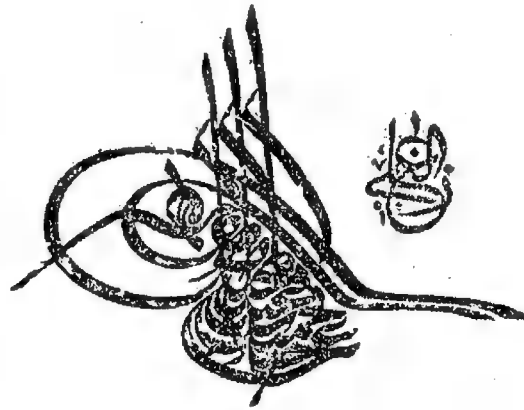
﴿ سلطان عبد العزیز خان حضرتلری ﴾

سلطان محمود خان حضرتلرینک نجل مکرملریدر ۱۲۴۵ سنه سی
شعبانک اون دردنجی کونی قدم نهاده عالم وجود اولوب ۱۲۷۷ سنه سی
ذی الحجه سنک اون یدنجی کونی برادرلری غازی سلطان عبد المجیدخان
حضرتلری مقام معالی اتسامنه جالس اولمش و ۱۲۹۳ سنه سی جمادی
الاولیسنک اون یدنجی کونی فراغ ویش کون صکره شهیداً ارتحال ایله
پدر معظملری غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلری تربه محترمه سنه
دفن اولمشلردر

۳۳

﴿ سلطان مراد خان خامس حضرتلری ﴾

غازی سلطان عبد المجید خان حضرتلرینک مخدوملرننددر ۱۲۵۶
سنه سی رجبک یکرمی بشنجی کونی تولد ایتمش واوچ آی اوچ کون
سلطنتده بولنوب مبعلا اولدقلری علتدن طولانی ۱۳۲۲ سنه سی جمادی
الآخره سنک اون یدنجی بازار ایرتسی کونی ارتحاللری وقوعیله یکی
جامع شریف قربنده والده محترمه لری تربه سنه دفن اولمشلردر.

بیرایہ بخشای سرب فرہوفت سیمبر جہان پانی یاد شام عالی بہا بی ہمتاوی
 میرانی السلطانہ ابن السلطانہ السلطانہ الفازی عبد الحمید خان ثانی
 ابن السلطانہ الفازی عبد المجید خانہ ابن اللہ فرہوفتہ الی آخر
 الرواہ وشیر اللہ ملک بالقرہ والقبض والاصحابہ افندہ من حضرت تری
 بالیون والسمود پیک ایکی یوز الی سکن سنہ متینہ سی شہر شعبانہ
 شریفک اودہ النجی جہار شہ کونی ساعت اودہ برودہ کھوارہ ذیب
 وجود اولہ روہ پیک ایکی یوز طقسانہ اوج سنہ سی شہر شعبانہ
 مکرمنک اودہ برنخی پنجشنبہ کونی بالارث والاسحقانہ سرب آرای
 فرہوفت وسلطنت اولتہ رود .

جناب مالک الملک ذات شریکتمات ملوفاہ لہی کمال موفقیات
 ومظہریات وعافیتہ الی شہادۃ الزمانہ تحت عالی بخت فرہوفت
 شاہانہ لہرہ بردوام یورسورہ آیین بہا حضرت سید المرسلین .

بر صحیفه بوقار دودہ اشارت قلمبریفی و جہرہ مبراً دور سعادت ملک
 دولت اولادہ ولادت بر صحنہ جناب شہر یاری یک ایکی یوز الی
 مکہ منہ سی شہر شعبانہ شریفک اودہ التیسندہ و جہوس میامی
 مانوس حضرت خدایتناہی یک ایکی یوز طقسانہ اوج منہ سی
 شہر شعبانہ المعظمک اودہ برینہ مصادف یک ایکی یوز طقسانہ
 ایکی منہ رومہ سی اغستورنک اودہ طقوزندہ شرف واقع اولوب
 لہر منہ ولادت منہ شہر آینلری تاریخ عربی و جہوس لہمایونہ
 شہر آینلری تاریخ رومی اعتبار بلہ اجرا قلمقرہ اولد بفرہ بوسنہ
 منیندہ لہانکی کونلرہ تصادف ایدہ جکی برومہ آتی پیانہ اولنور .

✽ ولادت باہر الطینت جناب پادشاہی ✽

۱۶ شعبانہ المعظم منہ ۱۳۲۵

۱۱ ایلول منہ ۱۳۲۳

(صالی)

✽ جہوس لہمایونہ شوکت نمرہ حضرت شرفشاہی ✽

۲۳ رجب الفرد منہ ۱۳۲۵

۱۹ اغستورس منہ ۱۳۲۳

(بازار)

ولادت هایون میمنت مقرون حضرت پادشاهی به دائر والد کثیر
الحامد جهانبانی جنتمکان سلطان عبد المجید خان غازی حضرتلری جانب
اشرفندن صدر اعظم محمد رؤف پاشایه خطاباً باب عالی به شرفوارد اولان
خط هایون مسرت نمونک صورت منیفه سیدر :

❦ صورت خط هایون ❦

بم وزیر صداقت سمیرم

- ﴿ جناب خلاق جهانک لطف و غایت علیه سینه حمد اولسون اشبو ماه ﴾
- ﴿ حالک اون آلتنجی دونکی چهارشنبه کونی ساعت اون بر قرار لرنده ﴾
- ﴿ صلب پاء شاهانه مزدن بر شاعرزاده قدمنهادۀ عالم شهود و مسرت ﴾
- ﴿ افزای کهواره وجود اوله رق اسمنی سلطان ﴿ عبد الحمید ﴾ تسمیه ﴾
- ﴿ ایلوب سنی و جمه بندگان سلطنت سذیه مزنی تبشیر ایچون اشبو ﴾
- ﴿ خط هایون مسرت نمون ملو کانه مزنی تسطیر و دار السعادة الشریفه ﴾
- ﴿ اغاسی ایله طرفکه تسیر ایلدم جناب واجب الوجود عمرینی ممدود ﴾
- ﴿ و قدومنی ذات شاهانه مزه و کافۀ عباد اللهه متیمن و مسعود بیورسون ﴾
- ﴿ آمین . بو مسرت جمیله دن جمه عالمیان مبشر و حممه مند اواق اوزره ﴾
- ﴿ یدی کون بشر نوبت طوب انداختی و بالجمله وکلای فحام و بندگان ﴾
- ﴿ صدق اتسامز و سائر ایستکلی اولانلر دخی ایام مذکوره کیجه لرنده ﴾
- ﴿ ایقاد قنادیل ایله اجرای مراسم سرور و شادی ارلنسنی لازم ﴾
- ﴿ کلنلره تنیه ایلیه سک هان جناب رب العالمین سلاله طاهره مزنی ﴾
- ﴿ الی الابد باقی و دائم و هر حانده عباد اللهه کمال رفاه و آسایش احسان ﴾
- ﴿ بیورسون آمین بحرمت رسول الثقلین ﴾

اشبو خط هایون ولادت ملو کانه نك فرداسی پنجشنبه کونی صورت مظننه ده
 باب عالی به شرف وارد اولوب مکمل موزیقه ایله استقبال اولنه رق مجاس والای
 احکام عدلیه دائره سنده وکلای فخام ووزرای عظام ورجال وامرای بنام
 مواجهه سنده قرائت ویدی کون بشر نوبت طوپ انداختیله هر طرفه
 اجرای مسرت اولمشدر .

جناب حق عمر وعافیت و شان وشوکت حضرت هایونلرینی مزداد
 بیورسون آمین .

﴿ بدایت ظهور اسلامدن خلافت سلاطین عثمانیه به قدر مرکز خلافت ﴾
 ﴿ اتخاذ اولنان مملکتلر ﴾

مدینه منوره

کوفه

شام شریف

انبار

هاشمیه

بغداد

پیغمبر ایشان حبيب يزدان افندمن حضرت تلي بنك آخر تي
 تشریفلرندن صكره خلفای راشدين كرامدن ابو بكر
 الصديق ، عمر الفاروق ، عثمان ذی النورین ، علی المرتضی
 (رضی الله عنهم) حضرت انك هجرت حلیله نك ۱۱ نجی
 سنه سندن ۳۸ نجی سنه سنه قدر مقرر خلافتلری اولمشدر .
 آخر خلفای راشدين اولان علی المرتضی (رضی الله عنه)
 حضرت تلي زمان خلافتلرنده و هجرتك ۳۸ نجی سنه سنده
 مرکز خلافت اتخاذ بیوره رق ۴۱ تاریخ هجری سنه قدر
 مقرر خلافت اولمشدر .

۴۱ تاریخ هجری سندن ۱۳۲ سنه هجری سنه قدر ملوك بنی
 امیه نك مقرر حكومتلری اولمشدر .

خلفای عباسیه نك برنجیسی (ابی العباس السفاح) طرفندن
 هجرتك ۱۳۲ نجی سنه سندن ۱۳۶ نجی سنه سنه قدر مرکز
 خلافت اتخاذ اولمشدر (انبار فرات نهری کنارنده ایدی) .
 خلفای عباسیه نك ایكننجیسی (ابوجعفر المنصور) طرفندن
 ۱۳۶ سنه هجری سنه قدر خلافت اتخاذ اولنه رق بر قاج
 سنه صكره بغداده نقل ایدلمشدر . هاشمیه عراق
 قطعه سنده در .

خلفای عباسیه نك ایكننجیسی (ابوجعفر المنصور) طرفندن
 ۱۳۶ تاریخ هجری سندن صكره مقرر خلافت اتخاذ اولمشدر .

خلفای عباسیه نك سكرنجیسی (محمد المقتصم بالله) طرفندن بنا ایدیلرک ۲۲۰ سنه هجریه سنده مرکز خلافت اتخاذ اولمشدر . (سرمن رای) دخی دنیلور ایدی (بغداد ایلر) تکریت اره سنده ودجله کنارنده در .

خلفای عباسیه نك بر قاج سنه مقرر خلافتی اولمشدر . (هارونیه عراق قطعه سنده در) .

۲۵۱ سنه هجریه سنده مقرر خلافت ، خلفای عباسیه نك اون ایکنجیسی (مستعین بالله) طرفندن تکرار بغدادی نقل اولمشدر .

فروان تونسده بر شهر در دولت فاطمیه نك تاریخ تأسیسی اولان ۲۹۷ سنه هجریه سنده مقرر خلافت اتخاذ اولمشدر . ملوک فاطمیه طرفندن ۳۵۱ سنه سنده مقرر خلافت اتخاذ اولمشدر .

خلفای آل عباسك انقراضه مبنی ۶۵۶ سنه سندن اعتباراً خلافت ، ینه مصره کچمشدر .

ملوک اتراکدن مصرده سلطنت سورن (ملک الظاهر بیرس) خلفای عباسیه نك اوتوز یدنجیسی یعنی صوکی اولان (مستعصم بالله) ی مصره دعوتله خلافتی اجلاس ایلمش و بو وجهله مصرده تشکلی ایدن خلافت عباسیه اون درت خلیفه دن صوکره اوچنجی (المتوکل علی الله) طرفندن (یاوز سلطان سلیم خان) حضر تلیرینه ترک اولمشدر .

سامرا

هارونیه

دفعه ثانیه بغداد

فروان

مصر القاهره

دفعه ثالثه بغداد

دفعه ثانیه مصر

القاهره

﴿ دولت معظمه عثمانیه نك ظهورندن بزی مقر سلطنت اتحاد اولنان مملكتلر ﴾

قرهجه حصار

مؤسس دولت معظمه عثمانیه اولان (سلطان عثمان غازی)
حضرتلری ۶۹۹ تاریخ هجریسینده ابتدا بوقصبهده اعلان
استقلال بیورمشلردر .

یکیشهر

(سلطان عثمان غازی) حضرتلری طرفندن مرکز
سلطنت قرهجه حصاردن بورایه نقل بیورلمشدر .

بروسه

(سلطان عثمان غازی) حضرتلرینک اواخر سلطنتلرنده
و ۷۲۶ سنه هجریه سنده فتح اولنوب مخدوم عالیلری
(سلطان اورخان) حضرتلری طرفندن مقر سلطنت
یکیشهردن بورایه نقل بیورلمشدر .

دیمتوقه

(سلطان مراد اول) حضرتلری ۷۶۳ سنه هجریه سنده
روم ایلینک فتحه مباشرت بیوردقلری زمان برقاج آی
مقر سلطنت اولمشدر .

ادرنه

هجرتک ۷۶۳ نبی سنه سی (سلطان مراد اول) حضرتلر-
ینک زمان سلطنتلرنده لالا شاهین پاشا طرفندن فتح
اولندیضنک یدنجی سنه سی سلطان مراد غازی حضرتلری
مقر سلطنتلری بورایه نقل بیورمشلردر .

استانبول

(فاتح سلطان محمد خا) حضرتلرینک فتحلریله برابر پای
تخت اتحاد بیورمشلردر ایوم عموم اسلامیتک مرکز
خلافتی و دولت معظمه عثمانیه نك مقر سلطنتی بولنمشدر .

رتب سلطنت سنیہ دائر معلومات تاریخیہ

رتبہ دینیلان سلسلہ مراتب اساساً بیوکی کوچوکنہ انفاذ امر دما مور و کوچوکی بیوکنہ اطاعتہ مجبور اولان عسکر صنفی ایچون احداث اولمشدر . احوال تاریخیہ لری معلوم اولان یونان و روما حکومتلرنده دخی زمره عسکریه اقتدار و حیثیتجه بر برینه فائق ضابطلرک تحت اداره سنده بولنور ایدی حتی بوکون اصول اداره لری حکمنجه اردولرینک باش قوماندانلغنی حائز اولملرندن طولایی حکمدارلره ویریلن [ایمراطور] عنوانی روماده سردارلره مخصوص غایه مراتب عسکریه ایدی بناء علیه مأمورین ملکیه دیدیکمز صنف ادارهیه مخصوص رتبه یوق ایدی .

او امر حکومت بر مرکز دن هر طرفه طاغلمتی ایچون وسائطه و بو وسائط دخی آمریت و مأموریتک درجائی تعیین ایدر بر سلسله ترتیبه احتیاج قطعی کورستردیکی ایچون قرون اخیره حکومتلرنده رتبه مسئله سی میدانه چیقمش و چونکه قرون وسطادن صکره اسپانیا و فرانسه کی بعض ممالک غریبه ده رهبان طاقمی اداره ایشلرینی دخی استیلا ایلدیکی و مسلک رهبانیتده بر سلسله مراتب بولندیغی کی بر نوع عساکر رهبانیه حکمنده اولان شوالیه لر دخی رتبه لی، امتیازلی بر صنف مخصوص بولندیغی جهتله بو اصول او تاریخلرده خدمات ملکیه یه مأمور اولانلره ده تعمیم ایدلمشدر فقط مؤخرآ دول متمدنه ده طرز حکومت دیکشه رک اصول اداره بر فن مخصوص شکلانی آلقاه آسرایله مأمورک وظیفه لری تعیین ایدلایکندن رتبه و پایه یرینه [مناصب مأموریت] قائم اولمشدر بناء علیه عصر مزده ممالک غریبه نک هیچ برنده رتب ملکیه موجود دکادر .

سلطنت سنیه ده ایسه رتبه یکیکچیلرک حدو ثیاه برابر ظهور ایدرک

متعاقباً ملکیه صنفه و سلطان سلیمان قانونی زمانده علمایه دخی انتقال ایتشد که اوائل حدوئنده نوعاً ایکی به، اوچه و توجیهاتمش، سکیان ذاته منحصر بولنور یعنی (خواجه لك) (قپوچی باشلیق) (میر میرانلق) و (وزارت) دن عبارت ایدی رجال دولت اکثریت اوزره خواجه لك و قپوچی باشلیق رتبه لرینی حائز ذواتدن انتخاب و تعبیر آخرله رجال دولته خواجه لك و قپوچی باشلیق پایه لری توجیه اوانور ایدی .

خواجکان دیوان هایوندن اولوبده قلم ضابطلکی کبی مأموریتلرده مستخدم ایکن لیاقتیه مبنی سفارت و یاردوی هایونلر نزدنده مکالمه مأموریتی کبی خدمات سیاسیه تعیین اولنانلره «باش محاسبه» پایه سی و میر میرانک متحیزلرینه (روم ایلی بککریکیلی) عنوانیه امتیاز و یریلور ایدی .

(صدارت عظمی کتخدانی) رجال دولتک برنجیسی اوله رق شیمدیکی صدارت عظمی مستشارانی مقامنه قائم ایدی .

(شق اول دفتردارانی) رجال دولتک ایکنجیسی اوله رق بوده شیمدیکی مالیه ناظرلغنه مبادل بر مأموریت ایدی .

(ریاست کتاب حسندی) مراتب رجالک اوچنجیسی و شیمدیکی خارجیه ناظرلغنی منزله بنده ایدی .

کتخدای صدارت عظمی اولان ذواته حد ذاتنده اغا ویا افندی دخی اولسه [کتخدایک] ورؤسای کتابه بکک ایله متعارف بولنسه دخی [رئیس افندی] تعبیر ارنور و نشانجیلر (یعنی توقیعی دیوان هایون اولانلره دفتردارلر بعضاً وزرادن نصب ایدیلور ایدی .

بو مأموریتی حائز اولانلره و دفتر خاقانی امینلرینه و وزرادن اولمیان نشانجی و دفتردارلره مقام وکالت مطلقه دن [عزتلو] القاییه خطاب اولنور ایدی .

۱۲۴۸ سنه سنده [كتخدا بك] و (خزينه عامره دفترداري)
 و [رئيس افندي] و (مقاطعات ناظري) بولان ذواته (رتبه اولي)
 يعني [سعادتلو] و (چاوش باشياق) و (ترسانه) و (طوپخانه)
 امينلى كېي مناصب اربابنه (رتبه ثانيه) يعني [عزتلو] و (بلككجي)
 و (مكتوبى صدارت) و (آمدى ديوان هايون) كېي باب عالي رجاليه
 باب جالى خارچنده بومنصبلره معادل خدمتاده بولنانلره (رتبه ثالثه) يعني
 [رفعتلو] و (جزيه) و (زجرية) محصلريه (توتون كمر كجيسى) ويا
 (دخان ناظري و انفيه امينى) كېي مناصب مخصوصه اربابنه (رتبه رابعه)
 يعني [فتوتلو] و (خواجه كان ديوان هايون) دن و متحيزان خلفاي
 اقلامدن قلم ضابطلى كېي منصبلره تعيين اولنانلره (رتبه خامسه)
 عنوانيه كذا [فتوتلو] القابى تخصييص ايدلى .

بوتاريخدن بر آز صكره بلككجي مكتوبجى كېي (رتبه ثالثه) دن
 بولنان باب عالي رجانه ثالثه نك (صنف اولي) و باب عالي خارچنده بولنانلره
 (صنف ثانيى) تخصييص يعني ثالثه ايكي قسم اعتبار ايدليكي كېي (رتبه
 ثانيه) رجاليك دخى احتساب نظارتنده و معادلى اولان خدمتاده بولنانلرينه
 (ثانيه صنف ثانيى) اطلاق اولنه رق بوده ايكي صنفه انقسام ايدلى .

۱۲۵۱ سنه سى ذى القعدة سنده (كتخدا بلككه) (ملكيه
 نظارتى) و (رئيس الكتابلغه) (خارجيه نظارتى) و (مقاطعات نظارتنه)
 (منصوره دفتردارلى) و (خزينه عامره دفتردارلغلك ضربخانه عامره
 امانتنه انضماميه امانت مشاراياه) (ضربخانه عامره مديرلكى) عنوانلري
 و يرادىكي كېي بومنصبلره تعيين اولنان ذواته واليلككرد بولنان طشره
 و زراسنك فوقنده اولاق و كما كان (افنديلك) ايله ياد اولنق اوزده وزارت
 و مشيرلك رتبه لري توجه بيورلمشدر .

مستشار لقلر دخی بوتاریخده احداث اولمغله بونلره وچاوش باشی به
 ومقدما (حرمین محاسبه جیلکی) دینلدیکی حالدہ مؤخرأ (اوقاف هایون
 ناظری) عنوانی ویریلان ذاتلره (رتبه اولی رجالی) اطلاق اولندیگی
 کی تانیه نك صنف تانیسی مستقلاً (تانیه) اعتبار ایدلمش و بر مدت
 صکره (چاوش باشلیق) (دیوان دعاوی نظارتنه) تحویل ایدلدیکی کی
 (بیوک و کوچوک تذکره جیلکله) (دعاوی معاون اول و تانیلکی)
 ناملری ویرلمشدر .

۱۲۵۳ سنه سی جمادی الاولیسنده ملکیه ناظری پرتو پاشانك
 انفصالیله یرینه خارجیه نظارتندن منفصل (مشیر عاکف افندی) نك
 تعییننده (ملکیه نظارتی) تعیری پاشالق عنوانیله (داخلیه نظارتنه) و
 (ملکیه مستشارلغی) (داخلیه مستشارلغنه) تحویل قلنمشدر .
 مؤخرأ داخلیه نظارتی صدر اعظملغه الحاق و (صدارت) عنوانی
 (باش وکالته) تحویل اولندیگی کی کافه رجال دولتك فوقنده اولمق اوزره
 برده (باش وکالت معاونلکی) احداث ایدلدیکی و یومسندی احراز ایدن
 ذاتهده (رتبه اولی) تخصیص اولندی .

۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاولنك اون طقوزنده (سلطان عبد المجید
 خان) حضر تلرینك وقوع جلوسلرینی متعاقب باش وکالت عنوانی ینه
 (صدارته) و معاونلک دخی (مستشارلغه) تحویل ایدلدی .
 کرك مستشارلغه و کرك امور مالیه نك (مالیه) و (خزینه عامره
 دفتر دار لقلری) نامیله ایکی به انقساننده بومنصبلره مأمور اولان ذواته
 مخصوص و (فریقلاک) فوقنده اولمق اوزره (سعادتلو افندم) القابنه
 (حضرتلری) علاوه سیله و (مشار الیه) تعیری اضافه سیله (رتبه اولی
 صنف اولی) نامی ویرلدی و مؤخرأ بورتبه (ضربخانه ناظری)

و (والده سلطان كته خداسی) كبی ذواته ده توجیه اولندیغندن كیت كیده
افرادى چوغاقلقه ۱۲۶۱ سنه سی اوائلنده (عطوفتلو) القابیه (رتبه بالا)
احداث ایدلدیكى كبی (مشیریت) دخی (وزارت) معادل اولق اوزره
خاصه ضایه مراتب عسکریه اعتبار ایدلدی .

حین احداثده صدارت عظمی مستشاراغه مأمور اولان ذواته توجیه
اولمیشدن طولای فریقاق فوقنده عد اولنان (رتبه اولی) مؤخرأ هر
مقام و مأموریت اربابنه توجیه اولدینی كبی بوتقدم دخی تخصیص رسمیه سی
اولان سالف الذکر مستشارلق مسندینك بشقه سنه ده شامل طوتمش
ایدی یعنی یالكز مستشار صدر اعظمی اولانلر (اولی اولی) و فریقكدن
مقدم اوله جق ایكن بورتبه بشقه لرینه ده توجیه و امتیاز تقدم انلرده
اعطا اولمش ایدی .

۱۲۷۷ سنه سی ذی الحجه سنك اون یدیسنده واقع اولان (سلطان عبدالعزیز
خان) حضر تلرینك جاوس هایونلرنده اهل سیفك اهل قلمه تقدیمی اعلان
و فریقكی حائر اولان امرای عسکریه نك رتبه اولی صنف اولی و میر
لوارك اولی ثانیه سی رجانه و عسکرلکه خاص اولان مشیریتك دخی بالذات
وكلالنده بولنان وزرا مستثنی اولق اوزره وزارت تفوقی اراده و فرمان
بیورلمشدر .

حال حاضرده ایسه ترتیبات تشریفاتییه كوره رتبه وزارت
مشیریه تقدم اتمكده ر .

مراتب سلطنت سنیه اصحابی حقنده مؤخرأ اتخاذا بیوریلان
تشریفات قاعده سنه نظراً مراتب دوات علیه نك یکدیگرینه تقدیمی قاعده
موضوعه سنه تابع اولدینی كبی رتب متساویه اربابنك بربرلرینه امر
تقدمنده کی قاعده تشریفاتییه آتیده بشقه جه بیان اولدینی وجه اوزره در .

وکلای فخام معزولین وکلادن و سائر وزرا و رجال دولتهن همرته
 بواندقلری ذواته و مقدا و کلاق مساندینی احراز ایدوب مؤخرأ
 سائر مأه وریتلرده بولنانلر دخی دیگر وزرا و رجال دولتهن کندیلرینه
 همرته اولانلره تقدم ایدرلر .

وکلای و معزولین وکلانک غیری وزرا و رجال دولتهن کیفیت
 تقدمنده حائر اولدقلری مراتبک قدمنه نظر اولنور .

﴿ رتب علمیه نك تعبیرات و تعریفات ﴾

روم ایلی قاضی عسکر لکی — ابتدا پایه سنی احراز و صکره صرہ سیلہ منصبی ضبط ایدر و تکرار دخی ایلر .

اناطولی قاضی عسکر لکی — ابتدا پایه سنی احراز و صکره منصبی ضبط ایدر صرہ سیلہ روم ایلی پایه سنی نقل ایلر .

استانبول قاضیانی — كذلك ابتدا پایه سنی احراز و صکره منصبی ضبط ایلر و یاخود اناطولی پایه سنی نقل ایدر .

حرمین مولویتلری — بالذات منصبی ضبط ایدر و یاخود حرمین پایه سی ویریلور .

بلاد خیمه مولویتلری — ادرنه ، بروسه ، شام ، مصر ، قلیه دن عبارتدر .
مخرج مولویتلری — قدس ، حلب ، ایوب ، سلانیک ، یکیشهر قنار ، غلطه ، از میر ، صوفیه ، طربزون ، کریددن عبارتدر .

پایه مجرد اصحابی — بالکمز مخرج پایه سنی نائل اوله بیلور ترقی کسب و منصب ضبط ایده من .

مقاعد — درس عام خواجه افندیلردن بعضایینک ارزولری اوزرینه تقاعدی اجرا اولنور .

دار الحدیث — سلیمانیه جامع شریفنک قبله طرفنده بر مدرسہ اولوب بورایه واصل اولان مدرس مخرج مولویتلرینک اک معتبرینه نائل اولور .
سلیمانیه — سلیمانیه جامع شریفنی جوارنده درت مدرسہ در دار الحدیث مدرسہ منحل اولان مخرج مولویتلرینه طالب اولمדיنی حالدہ بورتبه دن برینه مولویت سؤال اولنور .

خامسه سلیمانیه — مافوقنده بولان طالب اولمز ایسه بورتبه ودها اشاعی

رتبه‌لر دن دخی مخرج مولویتلرینه نال اولور .

موصله سلیمانیه — بورادن اعتباراً یقاری رتبه‌ده یولان مدرسله کبار مدرسین تعبیر اولور .

حرکت التمثلی — ابتدای التمثلی .

حرکت داخل — ابتدای داخل .

مهمن ثمان

موصله مهمن { فاتح جامع شریفی جانبده یولان سکر مدرسه در .

ابتدای خارج — استانبول مدرسلیکنک مدخایدر رتب مذکورده یولان مدرسینک اعدای بعضاً تزايد و بعضاً تناقص ایدر .

حرکت خارج — دوریه مولویتلری — بغداد ، عینتاب ، بوسنه ، ارضروم ، مرعش ، طرابلس غرب ، بیروت ، کردستان ، روسجق ، سیواس ، اطنه ، کنغریدر .

دوریه یعنی ادرنه و بروسه مدرسلیکلرینک ترتیبی دخی استانبول مدرسلیکی کبی اولوب فقط مخرج مولوتی یرینه دوریه مولوتی نامیه بالاده محرر مناصبدن برینی ضبط ایدوب بعد الانفصال صرهمیه مناصب مذکوره دواژنده دوران ایدر .

طریق قضاة دخی بشقه‌جه بر طریق اوله‌رق روم ایلی و اناطولیدن مدت معلوم، ایله منصب ضبط ایدر و بعضاً دخی احسان اولور صکره انفصال و ترفیع مراتبله نهایت سنه تعبیر اولور مناصبه واصل اولور یولره دخی اشراف قضاة تسمیه ایدیلور .

﴿رتب ملكيه و علميه و عسكريه نك ترتيبات تشریفاتی سی﴾

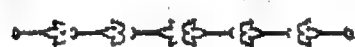
رتبه وزارت و مشيريت — صدر روم ايلى و اناطولى

مونجی فریق — رتبہ بالا

استانبول قاضی بنی — فریق — رتبه اولی صنف اولی

روم ایلی بکار بکملگی

محرمین شریفین مولوتی — میرلوالق — میر میرانلق

رتبه اولی صنف ثانیه

یلا دسمسه مولوئی — میرالایق — رتبهٔ ثانیه صنف متمیزی

مخرج مولوتی — رتبہ ثانیہ صنف ثانسی — میرا مالق

عسکری قائم مقامی — اصطلح عامرہ مدیر الکی پایہ سی

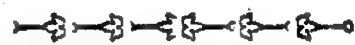
کبار مدرمین — یکباشلیق — رتبه تالعه — رکاب هایون قبوجی باشیانی

موصلة" سلطانیہ مادیونندہ بولان مدرسین - الای امینلکی رتبہ سی

رتبہ رابعہ - قول اخالق رتبہ سی

خواجگان رتبہ سی - رتبہ خاصہ - یوزباشیاق رتبہ سی

القاب رسمیه

ذات فیخامتسمات حضرت صدر اعظمی به خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعی کینه لریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض چاکر کینه لریدر

عبارہ آرمسندہ اسملری ذکر اولندقدہ غیاباً :

فخامتلو دولتلو حضرتلری

مسند جلیل صدارت عظمایی احراز ایش اولان وزیرای عظام

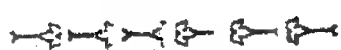
حضراتنه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعیلریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض چاکر لریدر

عبارہ آرمسندہ اسملری ذکر اولندقدہ غیاباً :

ابهتلو دولتلو حضرتلری

امیر مکہ مکرمه حضرتلریله معزوللری حضراتنه :

دولتلو سیادتلو افندم حضرتلری

دار السعادة الشریفه اغاسی حضرتلرینه :

دولتلو عنایتلو افندم حضرتلری

مقام جلیل سرعسکری به و شرف صهریت سزیه به نائل اولان وزیرای عظام

حضراتنه :

دولتلو عطاوفتلو افندم حضرتلری

ذات سردار اکرمی به : دولتلو رأفتلو افندم حضرتلری

وزیرای عظام و مشیران کرام حضراتنه : دولتلو افندم حضرتلری

برنجی فریق ، رتبه بالا رجال کرامنه :

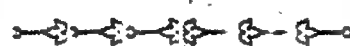
عطوفتو افندم حضرتلری

فریقان کرامه ، رتبه اولی صنف اولی رجال کرامنه ، روم ایلی

بکدر بکیلاکی پایه لو امرای کرامه :

سعادتلو افندم حضرتلری

میرلوارره ، میرمیران کرامه ، رتبه اولی صنف ثانیسی رجالنه :

سعادتلو افندم

میرالایه ، رتبه ثانی صنف متمایزی اصحابنه :

عزتلو افندم

رتبه ثانی صنف ثانیسه ، میر امرایه ، عسکری قائم مقاملرینه

اصطبل عامر . مدیرلکی پایه لولرینه :

« عزتلو » « افندی » « پاشا » « بك » « اغا »

میکباشیلره ، رتبه ثانییه ، رکاب هایون قیوجی باشیانلی پایه لولرینه

الای امناسنه :

« رفعتلو » « بك » « افندی » « اغا »

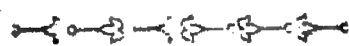

رتبه رابعیه ، قول اغالرینه ، خواجکانه ، رتبه خامسهیه ، یوزباشیلره :

« فتوتلو » « بك » « افندی » « اغا »

سائرلرینه : « حیتلو » « بك » « افندی » « اغا »

مسند جلیل مشیخت اسلامیہ خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعی دیرینه لریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض بنده دیرینه لریدر

عبارہ آرمسندہ غیاباً :

دولتو سماحتلو حضرتلری

مسند مشیخت جلیله اسلامیہ بی احراز ایتش اولار ذوات فیخامه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعیلریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض بنده لریدر

عبارہ آرمسندہ غیاباً :

دولتو فضیلتو حضرتلری

صدر عظامه : سماحتلو افندم حضرتلری

استانبول پایه لورینه : فضیلتو افندم حضرتلری

حرمین محترمین پایه لورینه : فضیلتو افندم

بلاد خمسہ و مخرج موالدسنه : فضیلتو افندی

مدرسینہ : مکرمتلو افندی

قضاته : مودتلو افندی

سلطنت سنيهك نشان ذیشانلری

﴿ خاندان آل عثمان ﴾

- مرصع -

خاندان آل عثمان نشان ذیشانی ولی نعمت بیستمز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبد الحمید) خان ثانی افندمز حضر تلرینک مائر جلیله هایه نلرندندر اورته سنده کی قطعه زرینه منقوش طغرای هایونک زیرنده بیاض مینادن معمول بردفته دالی ونشک نکلا دهیه ربط ایدیله جکی محلنده کذلک بیاض مینادن مصنوع برقوردور باغی واردور .

﴿ ارطغرل نشانی ﴾

ارطغرل نشان ذیشانی ولی نعمت بیستمز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبد الحمید) خان ثانی افندمز حضر تلرینک مائر جلیله هایونلرندندر التوندن معمول ویلایز شکلنده اولوب اون ایکی ترتیلی وکوشه لرنده التون و میناایله ایشانمیشش اون ایکی یلایزی حاوی واورته سنده ارطغرل کلمه مبعله سی و برجهتده ارطغرل حضر تلرینک بیوک آسیادن هجرتی تاریخی و دیگر جهتده نشان عالینک طرف اشرف حضرت خلافتنا هیدن تاسیس بیورلدینی تاریخی محتویدر .

﴿ نشان افتخار ﴾

- مرصع -

نشان افتخار جتسمکان سلطان (محمود) خان ثانی حضر تلرینک زمان سلطنتلرنده احداث بیورلمشدر رتب متعددیه منقسم اولیوب بالکتر قطعه مرصعه سی واردور .

﴿ نشان امتیاز ﴾

- مرصع -

نشان امتیاز ولی نعمت بیستمز پادشاهمز غازی سلطان (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضر تلرینک جمله مأثر جلیله هایونلر ننددر رتب متعددیه منقسم اولیوب آلتون وکמוש مدالیه لری وارددر قوردوننک نصف طولانیسی یشیل نصف دیکری قرمزری رنگدهدر .

﴿ نشان عثمانی ﴾

- مرصع -

- برنجی . ایکنجی . اوچنجی . دردنجی -

نشان عثمانی جنتمکان سلطان (عبدالغزیز) خان حضر تلرینک ایجاد کرده عالیلریدر برنجی رتبه سنک مرصع وسیم قطعه لرینک اورته سی یشیل کناری قرمزری رنگلی قوردونی وارددر .

﴿ نشان مجیدی ﴾

- مرصع -

- برنجی . ایکنجی . اوچنجی . دردنجی . بشنجی -

نشان مجیدی والد کثیرالحامد شهریار جنتمکان سلطان (عبدالحمید) خان غازی حضر تلرینک مأثر عالیه لرننددر برنجی رتبه سنک مرصع وسیم قطعه لرینک اورته سی قرمزری کناری یشیل رنگلی قوردونی وارددر .

﴿ نشان شفقت ﴾

- برنجی . ایکنجی . اوچنجی -

شفقت نشانی ولی نعمت بیستمز پادشاهمز غازی سلطان (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضر تلرینک مأثر جلیله هایونلر ننددر طائفه نسایه مخصوص

اولوب برنجی وایکنجی رتبه‌لری مرصعدر وقوردونی اورتہ‌سی بیاض
کناری یشیل وقرمزی رنگده در .

❦ مدالیہلر ❦

— معارف مدالیہ‌سی — آلتون وکوش —

جملهٔ مآثر عالیہٗ جناب پادشاهییدن اولہ‌رق ۹ جمادی الاخرہ سنہ ۱۳۱۹
تاریخندہ احداث بیورلمشدر .

— حجاز تیموریولی مدالیہ‌سی — آلتون وکوش و نیکل —

جملهٔ مآثر عالیہٗ جناب پادشاهییدن اولہ‌رق ۲۰ شعبان سنہ ۱۳۱۹ تاریخندہ
احداث بیورلمشدر .

— یونان محاربہ‌سی مدالیہ‌سی — کوش —

ذات شوکتسمات جناب خلافتناہینک جملهٔ آثارسنیہ‌لرندن اولوب ۲۷
ذی القعدہ سنہ ۱۳۱۴ تاریخندہ احداث بیورلمشدر .

— تخلصیہ مدالیہ‌سی — کوش —

جملهٔ مآثر عالیہٗ جناب پادشاهییدن اولہ‌رق ۲۵ ربیع الاخر سنہ ۱۳۱۰
تاریخندہ احداث بیورلمشدر .

— لیاقت مدالیہ‌سی — آلتون وکوش —

جملهٔ مآثر عالیہٗ جناب پادشاهییدن اولہ‌رق ۱۳۰۸ سنہ سندہ احداث بیورلمشدر .

— کرید مدالیہ‌سی — آلتون وکوش —

جملهٔ مآثر عالیہٗ جناب پادشاهییدن اولہ‌رق ۱۳۰۸ سنہ سندہ احداث بیورلمشدر .

— زراعت مدالیہ‌سی — آلتون وکوش و باقر —

جملهٔ مآثر عالیہٗ جناب پادشاهییدن اولہ‌رق احداث بیورلمشدر .

— افتخار مدالیہ‌سی — کوش —

جملهٔ مآثر عالیہٗ جناب پادشاهییدن اولہ‌رق ۲ ربیع الاخر سنہ ۱۳۰۶ تاریخندہ

احداث بیورلشدر .

— امتیاز مدالیه سی — آلتون وکوش —

جمله مآثر عالیہ جناب پادشاهیدن اوله رق ۲۱ ذی القعدہ سنہ ۱۳۰۰ تاریخندہ

احداث بیورلشدر .

— پلونه مدالیه سی — کوش —

جمله مآثر عالیہ جناب پادشاهیدن اوله رق ۱۲۹۴ سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— روسیہ محاربه سی مدالیه سی — کوش —

جمله مآثر عالیہ جناب پادشاهیدن اوله رق ۱۲۹۴ سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— کرید مدالیه سی — آلتون وکوش —

فردوس آشیان سلطان [عبدالعزیز] خان حضر تلیرنک زمان سلطنتلرنده

۱۲۸۵ سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— قره طاغ مدالیه سی — کوش —

فردوس آشیان سلطان [عبدالعزیز] خان حضر تلیرنک زمان سلطنتلرنده

۱۲۷۲ سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— قارص مدالیه سی — کوش —

فردوس آشیان سلطان [عبدالمجید] خان حضر تلیرنک زمان سلطنتلرنده

۱۲۷۲ سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— قریم — سلستره مدالیه سی — کوش —

جنتمکان سلطان [عبدالمجید] خان حضر تلیرنک زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۱

سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— سواستپول مدالیه سی — کوش —

خاقان مشارالیهک زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۰ سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

- بوسنه مداليه سي - كموش -

خاقان مشاراليهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٦ سنه سنده احداث بيورلمشدر .

- كردستان مداليه سي - كموش -

خاقان مشاراليهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه سنده احداث بيورلمشدر .

- يمن مداليه سي - آلتون وكموش -

خاقان مشاراليهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه سنده احداث بيورلمشدر .

- بركة الشام وقلعه عكا مداليه سي - كموش -

خاقان مشاراليهك زمان سلطنتلرنده ١٢٥٦ سنه سنده احداث بيورلمشدر .

- اشقودره مداليه سي - كموش -

فردوس آشيان سلطان غازي [محمود] خان ثاني حضر تليرنك زمان

سلطنتلرنده ١٢٤٧ سنه سنده احداث بيورلمشدر .

(شهر امانت جلیله سی وبالعموم ولایات شاهانه ایلہ الویۃ ملحقه ومستقلہ نک)
(وانلره تابع قضالک اسملری بروجه آتی درج و بیان اولنور)

﴿ شهر امانتی ﴾

سنجاقلر	[قضالر]
	(اطه لر ، ککبوزہ ، بکقوز ، قرتال ، کوچک چکمجه ، شیلہ)

﴿ حجاز ولایتی ﴾

مدینہ منورہ جدہ	(ینبع البحر ، الوجه ، سوارقیہ ، عقبہ) (معمورۃ الحمید)
--------------------	--

﴿ یمن ولایتی ﴾

صنعا	(جبل حراز ، کوبکان ، آنس ، حجه ، زمار ، یریم ، رداع ، عمران)
حدیدہ	(زبید ، لحیہ ، زیدیه ، جبل ریمہ ، حجور ، بیت الفقیہ ، باجل ، ابو عریش)
عسیر	(محائل ، رجال المع ، قنفده ، بنی شهر ، غامد ، صیدا)
تعز	(اب ، عذین ، قعطبه ، حجریہ ، مخا)

﴿ بصرہ ولایتی ﴾

بصرہ	(قورنہ ، کویت ، فاو)
منتفک	(سوق الشیوخ ، شطرہ ، حی)
نجد	(قطیف ، قطر)
عمارہ	(شطرۃ العمارہ ، دویریج)

﴿ بغداد و لایتی ﴾

سنجاقلر	[قضالر]
بغداد	(خراسان ، عزیزیه ، کاظمیه ، جزیره ، دلیم ، کوت الاماره ، خاقین ، مندلی ، سامرا ، بدره ، عنه)
دیوانیه	(حله ، سماوه ، شامیه)
کربلا	(هندیه ، نجف اشرف ، رازره)

﴿ موصل و لایتی ﴾

موصل	(عمادیه ، زاخو ، دهوک ، عقره ، سنجار)
کرکوک	(رواندز ، کویسنجق ، رانیه ، اربیل ، صلاحیه)
سلیمانیه	(کلغبر ، معموره الحمید ، بازیان ، شهر بازار)

﴿ حلب و لایتی ﴾

حلب	(عینتاب ، کلیس ، بیلان ، اسکندرون ، انطاکیه ، حارم ، جسر شغور ، ادلب ، معرة النعمان ، باب جبول ، منبج ، جبل سمعان ، رقه)
اورفه	(روم قلعه ، سروج ، بیره جک ، حران)
مرعش	(البستان ، زیتون ، اندرین ، بازار جق)

﴿ سوریه و لایتی ﴾

شام شریف	(بعلبک ، بقاع العزیز ، دوما ، نبک ، وادی العجم ، حاصیا ، راشیا ، زبدانی ، قنیطره)
حما	(حمص ، سلیمیه ، حمیدیه)
حوران	(عجلون ، بصر الحریز ، درعا ، سویده ، صاخده ، عاهره)
کرک	(معان ، طفیاه ، سلط)

﴿ بیروت ولایتی ﴾

سنجاقلر

[قضاالر]

بیروت	(صیدا ، صور ، مرجعیون)
عکا	(حیفا ، طبریّا ، صفد ، ناصره)
طرابلس شام	(صافیتا ، عکار ، حصن الاکراد)
لاذقیه	(جبلة ، مرقب ، صهیون)
نابلس	(جنین ، بنی صعب)

﴿ طرابلس غرب ولایتی ﴾

طرابلس غرب	(غریان ، اورفله ، ترهونه ، زاویه ، زواره ، نواحی اربعة ، عزیزیه ، عجیلات)
خمس	(مصراطه ، ظلتین ، سرت ، مسلاته)
جبل غربی	(غدامس ، نالوت ، فساطو)
فزان	(سوکنه ، شاطی ، غات)

﴿ خداوندکار ولایتی ﴾

بروسه	(کملیک ، بازار کوی ، میخالیج ، مدانیه ، کرماستی ، اطرانوس)
ارطغرل	(سکود ، اینه کول ، یکیشهر)
کوتاهیه	(اسکی شهر ، کدوس ، عشاق ، سماو)
قره حصار صاحب	(بولوادین ، صندوقلی ، عزیزیه)
قره سی	(ایوالق ، برهانیه ، ادرمید ، اردک ، باندرمه ، کونان ، صندرخی ، بالیه)

﴿ قونیّه ولایتی ﴾

قونیّه	(اقشهر ، بکشهری . سیدی شهری ، ایلغین ، بوزقیر ، قره مان - لارنده ، ارکلی ، قره پیکار ، قوچحصار)
--------	--

نیکده	(نوشهر ، ارکوب ، اقسرای ، بور ، معدن - حمیدیه ، عربسون)
بور دور	(تفنی)
حمید آباد - اسپارته	(اولوبورلو ، ارکدیر ، قره اغاج ، یلواج)
انطالیه - تکه	(الملو ، علائیه ، اقسکی ، قاش)

﴿ انقره ولایتی ﴾

انقره	(ایش ، بکیازاری ، سیوریحصار ، نعللوخان ، حیانه ، ینان آباد ، میخالیچجق ، بالا ، قلعه جک)
یوزغاد	(اق طاغ معدنی ، بوغازلیان)
قیصریه	(دوهلو)
قیرشهری	(کسکین ، مجیدیه ، اوانوس)
چوروم	(عثمانجق ، سنقورلی ، اشکلب)

﴿ آیدین ولایتی ﴾

ازمیر	(نیف ، قره برون ، قوش آطه سی ، چشمه تیره ، اوده مش ، اورله ، فوچتین ، بایندر ، منمن ، سفریحصار ، برغمه)
مغنیسا - صاروخار	(طورغودلی - قصبه ، الاشهر ، قوله ، اقتحصار ، صالحلو ، کوردوس ، تیورجی ، اشمه ، قرق اغاج ، صومه)
آیدین	(نازللی ، بوزطغان ، سوکه ، چینه ، قره جه صو)
منتشا - منشا	(میلاس ، مگری ، سرمیس ، بودروم ، کویجکیز)
دکری	(طواس ، بولدان ، سبرای کوی ، چال ، غربی قره اغاج)

﴿ اطنه ولایتی ﴾

اطنه	(قره عیسالو ، حمیدیه)
مرسین	(طرسوس)

[قضالر]	سنجاقلر
(اصلاحیه ، پیاس ، عثمانیه ، خاصه ، باغچه) (قارص ذوالقدریه ، خاچین ، فکه — بیلان کوی) (ارمناک ، موط ، کلنار ، انامور)	جبل برکت قوزان ایچ ایل
﴿ قسطموننی ولایتی ﴾	
(اینه بولی ، زعفرانبولی ، طاش کوپری ، طاطای ، جیده ، طوسیہ ، آراج) (ارکلی ، بارطین ، کرده ، کوینک ، دوزجه ، حمیدیه ، مدرنی ، زونغولداق) (چرکش) (بو آی آباد ، عیانجیق)	قسطموننی بولی کنغری سینوب
﴿ سیواس ولایتی ﴾	
(عزیزیه ، بنیان حمید ، تنوس ، یکی خان ، حافیق ، قوچکیری ، دیوریکی ، دارنده ، کرون ، قنغال) (مرزيفون ، کوپری ، مجیلاوزی ، لادیق ، حوضه ، کوش حاجی کویی) (صو شهری ، حمیدیه ، قویلهحصار ، الوجره) (اربعه ، زیله ، نیکسار)	سیواس اماسیه قره حصار شرقی توقاد
﴿ دیاربکر ولایتی ﴾	
(سیورک ، سیلوان ، لیجه ، دیرک ، بشیری) (نصیدین ، جزره ، مديات ، عوینه — صاور) (پالو ، چرمیک)	دیاربکر ماردین ارغنی معدنی

﴿ بتلیس ولایتی ﴾

سنجاقلر	[قضالر]
بتلیس	(اخلاط ، خیزان ، موطیکی)
موش	(ملازکرد ، بولانق ، وارطو ، صاسون)
سعد	(اروه ، پرواری ، غرزان ، شروان)
کنج	(چباچقور ، قاب)

﴿ ارضروم ولایتی ﴾

ارضروم	(بایبورد ، پاسینلر ، کینجی ، ترجان ، کسکیم ، اسپر ، نامروان)
ارزنجان	(کماخ ، رفاهیه ، قوری چای ، پلومر - قوزیچان)
بایزبد	(دیادین ، قره کلیسا ، الشکرد ، طوتاق - عنتاب)
خنس	

﴿ معمورة العزيز ولایتی ﴾

خر بوت	(عربکیر ، کبان معدنی ، اکین ، خربوت ، پتورکه)
ملاطیه	(حصن منصور ، بهسنی ، اچقه طاغ ، کاخته)
درسم	(مازکرد ، چارسنجاق ، چمشکیزک ، قزل کلیسا ، اووه جق)

﴿ وان ولایتی ﴾

وان	(محمودی ، شتاق ، عاد الجواز ، کواش ، ارجیش)
حکاری	(چوله مرک ، کوار ، شمدینان ، معمورة الحمید)

﴿ طربزون ولایتی ﴾

طربزون	(اردو ، کره-سون ، تیره بولی ، کورده ، وقف کیر ، اچقه آباد ، سورمنه ، اوف)
--------	---

[قضاہ]	سنجاقاقلر
(بافرہ ، اونیہ ، فالسہ ، چہار شنبہ ، ترمہ) (آنہ ، خوہ) (کلکیت ، شیران ، دورول)	صامسون - جانیک ریزہ - لازستان کوشخانہ
﴿ جزائر بحر سفید ولایتی ﴾	
(قاشوط ، میس ، سومبکی ، کریہ ، استانکوی) (پیلماہ ، مولوہ) (قالینوز ، لریوز ، قاریوط) (امروز ، بوزجہ اطہ)	ردوس مدلی ساقز لیمنی
﴿ کرید ولایتی ﴾	
﴿ ادرنہ ولایتی ﴾	
(جسرہ صفائی پاشا ، قرجہ علی ، جسرا رکنہ ، دیمتوقہ ، اورتہ کوی . خوصہ) (سلطان یری ، انخی چابی ، اسکچہ ، اگری درہ ، داری درہ) (طرنوہ ، اختہ بولی ، لولہ برغوس ، ویزہ ، بدیہ ، بابای عتیق) (اینوز ، صوفیلو) (معلقرہ ، چورلی ، خیرہ بولی) (کشان ، شارکوی ، مرفتہ ، اجہ آباد)	ادرنہ کوملجنہ قرق کلیسا دده اناج تکفور طانی کلیبولی
﴿ سلا نیک ولایتی ﴾	
(کسندیرہ ، قرہ فریہ ، یکیکجہ واردار ، وودینہ ، لنقظہ ، کوکلی ، عورتحصار ، طویران ، استرومچہ ، تکوش ، قترین ، آبنہ روز)	سلا نیک

سنجاقلر	[قضالر]
سیروز	(منلك ، ذیجنه ، رازاق ، پترج ، تیمور حصار ، جمعه بالا ، نوره قوب)
درامه	(قواله ، صاری شبان ، پراوشته ، روبجوز ، قرجه آباد)
طاشوز	

﴿ قوصوء ولایتی ﴾

اسکوب	(اورخانیه ، اشتب ، قوچانه ، عثمانیه ، قره طوء ، قومانوه ، رادویشته ، پلنقه ، کوپرلی)
پرشته	(کیلان ، پره شوه ، متروپچه ، ولچترین ، یکی بازار)
سذیجه	(قولاشین زیر ، یکی واروش ، اقوه)
ایک	(یاقوه ، برانه ، غوسینه ، ترغویشته)
طاشلیجه	(پره پول)
پرزرین	(قالقاندلن ، غستوار ، لومه)

﴿ یانیه ولایتی ﴾

یانیه	(آیدونات ، فیلات ، مچوه ، لسقویک ، قونیجه)
ارگری	(دلوینه ، پرمدی ، پوغون ، تپه دین ، قرویش - خیاره)
پروزه	(لوروس ، مارغلیج)
برات	(اولونیه ، لوشنه ، اسقراپار)

﴿ اشقودره ولایتی ﴾

اشقودره	(لش ، طوز ، مردیتا ، پوقه)
دراج	(تیران ، قوابه ، شیاق ، اچیه حصار)

﴿ مناستر ولایتی ﴾

مناستر	(پرله ، فیلورینه ، قرچوه ، اوخری)
--------	-------------------------------------

[قضاير]

سنگاقلر

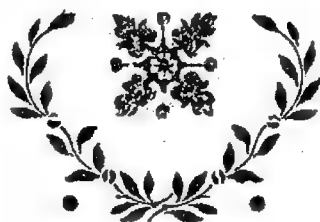
(قوزانه - جمعه - قيار ، ناسليج ، كره بنه ، الا صونيه)	سرفيجه
(ماط ، دبره زير ، رقه لر)	دبره
(غرامش - پكلين)	ايلبسان
(كسريه ، استاروه ، قولونيه)	كوريجه

﴿ مستقلاً اداره اولنان متصرفلقلر ﴾

(يافه ، بئر السبع - غزه ، خليل الرحمن ، ناصره)	قدس شريف
(درنه - مرج - اوچله وچاؤ ، جدابيه)	بنغازى
(رأس العين ، عشاره - البوكال)	زور
(اطه پازارى ، قندره ، قره مرسل ، يالوه ، كيوه)	ازميد
(بينغا ، لاپسكى - ازينه ، آيواجق ، بيراميج)	بينغا
(سلورى - بيوك چكميجه)	چتالجه
(شوف ، متن ، كسروان ، بترون - جزين ، كوره ، زحله ، دير القمر)	جبل لبنان

﴿ ايالات ممتازه ﴾

مصر قاهره ، تونس ايلتى ، بوسنه ولايتى ، قبريس جزيره سى ،
بلغارستان امارتى ، روم ايلي شرقى ايلتى ، سيسام امارتى

والی عالی ولایت مازم بك
بالا

نشانہ عثمانی نشانہ مجیدی حبیبہ حجاز تیموری
مرصع برنجی آتورہ مدالیہ سی

﴿ ارکان ولایت ﴾

مأموریت واسامی	رتبہ	عثمانی	مجیدی	مدالیہ
نائب محمد نجم الدین افندی	استانبول	۲	۲	حجاز تیموریولی
والی معاونی ممتاز بك	اولی ثانیسی	۳	۲	•
دفتردار نجیب بك	ثانیہ	•	۳	•
مکتوبی محمد طاهر بك	متمایز	۴	۴	حجاز تیموریولی

﴿ مجلس ادارہ ولایت ﴾

﴿ رئیس والی عالی ولایت ﴾

[اعضای طبعیہ]

نائب افندی معاون بك
دفتردار افندی نقیب الاشراف قائم مقامی حید عبدالرحمن
مکتوبی بك افندی استانبول ع ۲ م ۱ آتون لیاقت
مفتی زهاوی زاده و حجاز تیموریولی مدالیہ لری
الحاج محمد سعید افندی موصلاہ حرمین

[اعضای منتخبہ]

جمیل زاده عیسی افندی حرمین ع ۳ م ۳ حجاز تیموریولی مدالیہ سی

چادر جی زاده رفعت افندی متمایز م ۳   آغوب قیو مجیان افندی متمایز ع ۴ م ۳
حسقیل طویق افندی   باش کاتب عبدالرزاق افندی ثانیہ م ۴

﴿ مجلس اداره ولایت نزدنده متشکل هیأت اتہامیہ ﴾

رئیس نقیب الاشراف سید عبدالرحمن افندی
اعضا مجلس اداره اعضا خندان رفعت افندی
«   «   «   آغوب قیو مجیان افندی

مجلس اداره ولایت مدعی عمومی دفتر خاقانی مدیری بہجت افندی ثانیہ م ۴
«   «   «   مستنقانی احمد انیس افندی
«   «   «   اداره محاکمات ضبط کاتبی عبدالوہاب افندی

﴿ اقلام ولایت ﴾

﴿ مکتوبی قلمی ﴾

ممیز محمد شکری افندی   رابعہ

سر مسود عبداللہ افندی	ثالثہ	شفرہ کاتبی شریف نجمی افندی ثانیہ
مسود محمود رشید افندی	رابعہ	مسود حاجی عارف افندی رابعہ
مسود احمد منیر افندی	ثالثہ	مکتوبی قلمیہ مأمور عبدالرزاق افندی
معیت مأموری عبد العزیز افندی		معیت مأموری علی حیدر افندی
مسود محمد رشید افندی	خامسہ	سر میض انور افندی
مسود و مقابلہ جی حاجی خماس افندی		مسود عزت افندی
عربی کاتبی محمود بک	خامسہ	« شکری افندی
مسود معاونی مصطفی افندی		« معاونی منیر بک
« « یوسف افندی م ۵		میض رشید افندی
انتخاب مدالیہ سی		« محمود انندی

میض حسین افندی	میض جمیل افندی
« نوری افندی	« احمد افندی
« کمال بک	« مدحت افندی
« نوری افندی	

﴿ مجلس اداره قلمی ﴾

باشکاتب عبدالرزاق افندی	ثانیہ ۴م
معاون انیس افندی	ثالثہ
مسود علی افندی	مسود عبد الوهاب افندی
	« عبد الکریم افندی
میض رشید افندی	

﴿ اوراق اوطہ ہی ﴾

مدیر محمود رامن افندی	متمایز ع ۴	۳ م
معاون محمد درویش بک	ثالثہ	مقید رشید بک
مقید درویش فخری افندی		محمد صالح افندی
« طاہر افندی		« علی افندی
« محمد نوری افندی		« حسن افندی

﴿ ولایت امور اجنبیہ قلمی ﴾

ترجمان یوسف راجی افندی	امور اجنبیہ کاتبی رؤف افندی
------------------------	-----------------------------

﴿ محاسبہ ولایت ﴾

تمیز حسن شوکت افندی	ثانیہ
---------------------	-------

[واردات جہتی]

باش کاتب سلیم افندی

رفیقی سید محمد افندی | رفیقی مصطفی افندی

﴿ مصارفات جہتی ﴾

باش کاتب حاجی رفعت افندی نالہ

مصارفات مقیدی رفیق ابراہیم افندی	مصارفات مقیدی عبدالوہاب افندی
معاشات مقیدی رفیق محمود افندی	« « رفیق محمود افندی
« « « طاهر افندی	« « صالح افندی

﴿ مصالح جاریہ جہتی ﴾

رفیق اولی سید محمد علی افندی	باش کاتب مصطفی افندی
سر میض نافع افندی	رفیق ثانیسی عبد المجید افندی
میض عبد الوہاب بک	میض عبد الوہاب افندی
« علی افندی	« رشید افندی
« زکی افندی	« مصطفی افندی
« عبودی افندی	« عزہ افندی
	« مفید افندی

﴿ مرکز قضا جہتی ﴾

رفیق حسین لطفی افندی	مرکز قضا کاتبی سلیمان افندی
----------------------	-----------------------------

﴿ اوراق جہتی ﴾

رفیق سید محمد امین افندی	اوراق مأموری حمید افندی
رفیق قاسم افندی	

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

صندوق امینی یوسف افندی	حسابات عتیقہ کاتبی حمدی افندی
------------------------	-------------------------------

﴿ ویرکو جہتی ﴾

ویرکو محرومانیسی علی مردان افندی	مقید اول عزت افندی
مقید ثانی عبد الرزاق افندی	دفترچی عبد الرزاق افندی

﴿ وقف شریف حضرت نبوی جہتی ﴾

کاتب اول عمر افندی	کاتب ثانی مهدی افندی
تحصیلدار رجب افندی	خدمہ حواغا

﴿ خزینہ دعوی وکیلری ﴾

نعیم افندی	داود افندی
------------	------------

اورمان مأموری محمد غریب افندی

﴿ نافعہ قومیسونی ﴾

﴿ رئیس والی عالی ولایت ﴾

اعضا دفتر دار بك	اعضا نقيب الاشراف افندی
« جمیل زاده عیسی افندی	« محاس اداره باش کاتبی عبد الرزاق
حرمین ع ۳ م ۳	افندی ثانیہ م ۴
« نفوس ناظری سعید افندی ثالثہ	« دائرہ بلدیہ رئیس وکیل عبد
« محاسبہ ولایت مصارفات کاتبی	الرحمن افندی ثالثہ
حاجی رفعت افندی ثالثہ	« نافعہ مہندی موسیو شوانیس

(محکمہ شرعیہ)

باب ناٹی عبد الوهاب افندی	ازمیر پایہ سی ع ۴
باش کاتب عباس افندی رابعہ	واردات مقیدی و سر میض سید
ضبط کاتبی واعلامات مسودی محمد	عبد الوهاب افندی
نافع افندی	ضبط کاتبی معاونی السید عباس افندی

ایتام مدیری عبد الغفور افندی	دعوتیه کاتبی و مقیدی عبد الغفور افندی
میض الحاج اسماعیل افندی	مقید سید عبد الرزاق افندی
اذنامه کاتب و مقیدی عبد اللطیف افندی	« علی افندی
وکالت مقیدی ابراهیم فرحان افندی	نفقات مقیدی عبد الرزاق افندی
	میض السید احمد افندی

﴿ عدلیه دائره سی ﴾

بغداد و بصره و موصل و لایترلی عدلیه مفتشی حافظ احمد ضیا افندی متماثر ۳ م
عدلیه مفتشی کاتبی جمیل افندی

﴿ محکمه استیناف حقوق دائره سی ﴾

رئیس مرکز نا ئی نجم الدین افندی	استانبول ع ۲ م ۲
اعضا کیلانی زاده سید داود افندی	اعضا جعفر بک
بلاد خمسه	« روین عانی افندی
« کالوس افندی	« ملازمی سید صالح صائب افندی

﴿ محکمه استیناف جزا دائره سی ﴾

رئیس محمد رمزی افندی اولی تانیسی	مدعی عمومی عبدالله حلمی افندی
اعضا جمیل زاده عبدالرحمن افندی مدرس	اعضا بابان زاده سلیم بک رابعه
« رحیم عاشر افندی	« کسبور افندی
اعضا ملازمی یوسف جمیل افندی	

﴿ محکمه استیناف قلمی ﴾

باشکاتب صالح افندی	ضبط کاتبی قاسم افندی
ضبط کاتبی صالح افندی	« عبد المجید افندی
« عبد الرزاق افندی	

مقید محمد رشید افندی

مباشر علی اغا

« جاسم اغا

مسعود عبد الله جودت افندی

مباشر سید محمد اغا

« عیسی اغا

﴿ استیناف مدعی عمومیلکی قلمی ﴾

کاتب محمد علی افندی

رفیقی وهی افندی

﴿ هیئت اتهامیه ﴾

رئیس کیلانی زاده السید داود ضیاء الدین افندی

بلاد خمسہ

اعضا کالوس افندی

| اعضا رو بین افندی

﴿ اتهامیه قلمی ﴾

ضبط کاتبی فوزی افندی

| ضبط کاتبی محمد امین افندی

﴿ محکمه بدایت حقوق دائرہ سی ﴾

رئیس نظیف افندی

رابعہ

اعضا سید حامد افندی

مدرس

اعضا آغوب افندی

« ملازمی حمدی افندی

﴿ محکمه بدایت جزا دائرہ سی ﴾

رئیس آصف افندی

رابعہ

مدعی عمومی معاونی مصطفی نوری

اعضا عبدالله بک

افندی ثانیہ

« اسحق افندی

اعضا ملازمی عبد الله افندی

﴿ استنطاق دائرہ سی ﴾

برنجی مستنطاق محمد حلمی افندی

ایک-نجی مستنطاق صبری افندی

معاونی شاکر افندی

معاونی عبدالوہاب افندی

﴿ اجرا دائره سی ﴾

اجرا مأموری سلیمان افندی	تحصیلدار رشید افندی
--------------------------	---------------------

﴿ محکمه بدایت قلمی ﴾

باشکانب عبد الجبار افندی

مدعی عمومی معاونی کاتبی	ضبط کاتبی خلیل صبری افندی
عبد الرحمن افندی	« محمود حمدی افندی
ضبط کاتبی محسن افندی	« رشید افندی
مقید عبد المجید افندی	مییض بسیم افندی
مباشر حسن اغا	مباشر سید مصطفی اغا

﴿ مقاولات محرر لکی دائره سی ﴾

مقاولات محرری خضر افندی	معاون اول شاکر افندی
معاون ثانی نصیف افندی	مباشر جاسم اغا

﴿ تجارت محکمه سی ﴾

رئیس احمد کامل افندی رابعه

دائمی اعضا کامل افندی	دائمی اعضا احمد رفیق افندی
موقت اعضا عبدالکریم افندی	موقت اعضا حسیقل شعشوع افندی

﴿ محکمه تجارت قلمی ﴾

باشکانب نعمان افندی

ضبط کاتبی سعید افندی	ضبط کاتبی شفیق بك
« قاسم افندی	« عبدالغنی افندی

﴿ انجمن عدلیہ ﴾

رئیس استیناف حقوق رئیسی نجم الدین افندی استانبول ع ۲ م ۲	اعضا استیناف جزا رئیسی محمد رمزی
اعضا استیناف مدعی عمومی عبد الله	افندی اولی ثانسی
حلمی افندی	« بدایت حقوق رئیسی نظیف
« بدایت جزا رئیسی آصف افندی رابعه	افندی رابعه
« تجارت محکمه سی رئیسی احمد کامل	« مدعی عمومی معاونی مصطفی نوری
افندی رابعه	افندی ثانیہ
کاتب استیناف محکمه سی باشکاتبی صالح افندی	

﴿ دعوی و کیلری ﴾

عبد الجبار افندی	اولی اولی ع ۳ م ۲
رؤف افندی متمایز	کیروب افندی ثالثہ
یعقوب افندی رابعه	منشی حکیم افندی
حبيب افندی	نعیم افندی
پاچه جی زاده حسن افندی	داود افندی
سلیمان افندی	

﴿ نفوس دائرہ سی ﴾

ناظر سعید افندی	ثالثہ
باش کاتب محمد شکری افندی	کاتب ثانی محمد نائل افندی

﴿ دفتر خاقانی دائرہ سی ﴾

مدیر عثمان بہجت افندی	ثانیہ م ۴
تحریرات کاتبی صالح افندی	معاونی عبد الوہاب افندی
« رفیقی ابراہیم افندی	تحریرات رفیقی خلیل افندی

محاسبه کاتبی حافظ شوقی افندی	رفیقی خلیل افندی
تدقیق مأموری سعید افندی	معاونی علی افندی
« « رفیقی ابراهیم افندی	تدقیق مأموری رفیقی عبدالمجید افندی
« « « عبدالکریم افندی	« « « محمود افندی
« « « عبدالرحمن افندی	« « « خلف افندی
« « « شاگرد افندی	

﴿ مرکز طابو قلمی ﴾

مرکز طابو کاتبی علی افندی	رفیقی محمد فخری افندی
رفیقی محمد رفعت افندی	رفیقی خضر افندی

﴿ اوقاف دائره سی ﴾

محاسبه جی واصف بك	اولی اولی
باش کاتب عبدالجبار افندی ثانیہم	واردات کاتبی سید سلمان افندی رابعہ
مصرف کاتبی عبدالقادر افندی	تحریرات کاتبی محمود افندی
اوراق مقیدی ابراهیم بك	واردات کاتبی رفیقی عبدالعزیز افندی
مصرف کاتبی رفیقی رشید افندی	مصرف کاتبی رفیقی حاجی مصطفی افندی
تحریرات کاتبی رفیقی حسن افندی	تحریرات کاتبی رفیقی ابراهیم افندی
اوراق مقیدی رفیقی محی الدین افندی	محمد علی افندی
محمود افندی	عبد الوهاب افندی
مصطفی افندی	صندوق امینی اوہان افندی
باغلر و سندر و تعمیر مأموری	عبد الوهاب افندی

﴿ اوقاف تحصیلدار لری ﴾

سر تحصیلدار عباس افندی	تحصیلدار سید عبد الغنی اغا
------------------------	----------------------------

تحصیلدار علی افندی	تحصیلدار ملا عبد اللہ
« ملا حسین	« سعید افندی

﴿ اوقاف مندرسہ قومیسونی ﴾

رئیس نائب نجم الدین افندی	استانبول ع ۲ م ۲
اعضا نقیب الاشراف سید عبدالرحمن	اعضا امام اعظم مدرس اولی شیخ
افندی استانبول ع ۱۰۲	« سعید افندی
« حسین پاشا جامی مدرسہ	« اوقاف محاسبہ جیسی وکیلی عبد
وقتوی مسودی علی افندی	الجبار افندی ثانیہ م ۴
« معارف مدیری حسین رفیق افندی	

﴿ سجل احوال قومیسونی ﴾

رئیس مکتوبی ولایت محمد طاہر بک	متمايز ع ۴ م ۴
اعضا اوراق مدیری محمود رامز افندی	اعضا مجلس اداره باش کاتبی عبد
متمايز ع ۴ م ۳	الرزاق افندی ثانیہ م ۴
اعضا مکتوبی ممیزی محمد شکری	کاتب مکتوبی قلمی خلفا سندن احمد
افندی رابعہ	منیر افندی ثالثہ

﴿ استانتیق قومیسونی ﴾

رئیس اوراق مدیری محمود رامز افندی	متمايز ع ۴ م ۳
اعضا مجلس اداره ایکنجی کاتبی	کاتب شکری افندی
انیس افندی ثالثہ	

﴿ معارف اداره سی ﴾

مدیر حسین رفیق افندی

محاسبه مأموری عبد الکریم نادر افندی کاتب ثالثه	باش کاتب سلامی افندی محاسبه مأموری رفیق محمود خیری افندی
کاتب ثانی عبد الرزاق افندی اوراق مقیدی عبدالله افندی تحصیلدار خلف افندی	صندوق امینی توفیق افندی تحصیلدار نیازی افندی « صالح افندی »

﴿ معاینه اوطه سی ﴾

اوراق اجنبیه سانسوری رؤف افندی معاینه مقیدی حسین افندی	اوراق عربیه و فارسیه سانسوری رشید افندی
---	--

﴿ معارف مجلسی ﴾

رئیس معارف و مکتب اعدادی ملکی مدیری حسین رفیق افندی اعضا باب ناظمی عبدالوهاب افندی از میر پایه سی ع ۴	اعضا معارف محاسبه مأموری عبد الکریم نادر افندی ثالثه « یکن زاده عبدالله افندی مدرس « سنوی زاده عبد الوهاب افندی مدرس
« منحل « منحل	معارف باش کاتبی سلامی افندی

﴿ مکتب اعدادی ملکی هیئت اداره و تعلیمیه سی ﴾

مدیر حسین رفیق افندی معاون ثانی ابراهیم افندی حکمت کیمیا و الید معلمی رفیق افندی ثروت ، لسان عثمانی ، تاریخ جغرافیا معلمی امین افندی	معارف اول علی افندی « ثالث امین افندی قوانین معلمی علی حیدر افندی ادبیات ، کتابت ، زراعت معلمی علی افندی حساب جبر ، مثالیات معلمی و کبلی علی افندی
--	---

اصول دفتری، جغرافیا معلمی ابراهیم
افندی

فارسی معلمی علی افندی
ماکنه، قوز موغرافیا معلمی عزیز
افندی

فرانسزجه معلمی سلمان صالح
افندی

منبر سعید افندی

علوم دینیہ، احلاق و منطق معلمی
عبد الجلیل افندی از میرپایه مجردی
عربی معلمی وکیلی معروف افندی
هندسه و رسم معلمی قول اغاسی
صبری افندی م ۴

ترکجه معلمی یوزباشی کمال افندی م ۴
حسن خط معلمی مدرس زاده جمیل
افندی

برنجی قسم حساب معلمی ابراهیم حایم افندی
موجود طلبه

مسلم ۲۳۸ غیر مسلم ۱۹ یکون ۲۵۷

✽ ژاندارمه دائره سی ✽

ژاندارمه قوماندانی مسعود بک ع ۴ م ۳ کرید، یونان، افتخار مدالیه لری
اداره امینی جمیل افندی م ۵

✽ الای مجلسی ✽

رئیس قوماندان مسعود بک ع ۴ م ۳ کرید، یونان، افتخار مدالیه لری
اعضا مرکز بیکباشیسی عبد الکریم
بک م ۵

اعضا اوچنجی استر سوار بیکباشیسی
حاجی حسن بک م ۵ حجاز تیمور
یولی مدالیه سی.

« اداره امینی جمیل افندی م ۵

« یوزباشی صدقی افندی م ۵

« یوزباشی علی افندی

« ملازم ثانی یوسف افندی

« ملازم اول خلف افندی

« ملازم ثانی محمد سلیم افندی

« ملازم ثانی مجید افندی

﴿ برنجی مرکز طاہوری ﴾

بیگباشی عبد الکریم بک م ۵ | طاہور کاتبی صدق افندی

(پیادہ صنفی)

بلوک	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	روؤف بک تخلیصیہ مدالیہ سی	عباس اغا	رشید افندی
۲	غشلقہ اغا م ۴	سلمان افندی م ۵	مولود افندی
۳	عبد القادر بک م ۵	علی اغا	محمد افندی
۴	بہجت افندی م ۵	منحل	عبد الغفور افندی

(سواری صنفی)

بلوک	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	صالح افندی ع ۴ م ۴	عیسی افندی	امین اغا
۲	مصطفی اغا م ۵	منصور افندی م ۵	قلندر اغا
۳	اسماعیل اغا	عبد القادر افندی	حکیم افندی
۴	مصطفی افندی	محمد اغا	حمزہ افندی
۵	قاسم افندی م ۴	علی افندی	منحل
۶	عزیز افندی م ۵	اسعد بک م ۵	وفیق افندی

﴿ ایکنجی خراسان طاہوری ﴾

بیگباشی محمد نوری افندی م ۵ | طاہور کاتبی عبد الرحمن افندی

(پیادہ صنفی)

بلوک	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	اسماعیل اغا م ۵	محمود اغا	منحل
۲	عبد الواحد افندی	منحل	عباس افندی
۳	حمودی اغا	فتاح اغا	علی افندی

(سواری صنفی)

بلوک	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	عبدالرحمن افندی	منحل	مجید افندی افتخار مدالیه سی
۲	محمد اغا م	رستم افندی	عنیز اغا
۳	بیکباشی حسن اغا	غیری بك	عبدالله افندی
۴	حسن افندی	عبد الرحمن اغا	عبدالرحمن افندی
۵	احمد افندی	خورشید افندی	منحل
۶	فتاح اغا م	ابراهیم اغا	ابراهیم افندی
۷	مصطفی اغا م	خورشید افندی	عمر اغا

* اوچنجی استر سوار طاہوری *

بیکباشی حاجی حسن بك م ۵ | طاہور کاتبی عمر افندی

بلوک	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	امین اغا	حسین اغا	اسماعیل بك
۲	منحل	غنی اغا	علی اغا
۳	علی افندی	علی بك م ۵	امین اغا
۴	نایف افندی	میرزا اغا	ارسلان اغا
۵	کاظم اغا	تقی افندی	محمود بك
۶	صدقی افندی م ۵	سلیمان افندی	عبد القادر افندی

* دردنجی کربلا طاہوری *

بیکباشی میرزا اغا م ۵ | طاہور کاتبی عبدالواحد افندی م ۵

(پیاده صنفی)

بلوك	يوزباشى	ملازم اول	ملازم ثانى
۱	حاجى موسى افندى	كاظم اغا	مصطفى اغا
۲	على اغا	محمد جواد افندى	على افندى

(سواری صنفی)

بلوك	يوزباشى	ملازم اول	ملازم ثانى
۱	رضا افندى	مهدى اغا	سلیمان افندى
۲	عمر بك	منحل	عبدى اغا م ۵

﴿ بشىجى ديوانيه طاہورى ﴾

بيکباشى ابراهيم اغا	طاہور کاتبى عبد الغنى افندى
---------------------	-----------------------------

(پیاده صنفی)

بلوك	يوزباشى	ملازم اول	ملازم ثانى
۱	صالح افندى	توفيق افندى	موسى اغا
۲	محمد افندى	جاسم اغا	نيازى افندى
۳	محمد بك	منحل	محمود افندى

(سواری صنفی)

بلوك	يوزباشى	ملازم اول	ملازم ثانى
۱	سید اسماعیل افندى	منحل	مجید افندى
۲	منحل	احمد عزت افندى	محمد افندى
۳	خضر افندى	غنى اغا	یحیى افندى
۴	الیاس افندى	عبد الله اغا	مجید اغا

﴿ التتجى خاقین طاہورى ﴾

بيکباشى اسماعیل بك	طاہور کاتبى طالب افندى
--------------------	------------------------

(پیاده صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	جاسم اغا	علی افندی	محمود افندی
۲	منحل	محمود اغا	یوسف افندی
۳	قاسم افندی	منحل	عبدالقادر اغام

(سواری صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	داود اغا	منحل	امین اغا

﴿ یدنجی استر سوار طاہوری ﴾

بیکباشی اسعد افندی م • | طاہور کاتبی سلیمان طیار افندی

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	محمد توفیق افندی	خاف افندی	مسعود افندی
۲	منحل	دوطه اغا	ابراہیم افندی
۳	مہدی افندی	عزت افندی م •	ابراہیم افندی
۴	اسماعیل افندی	محمود افندی	حسین حافظ افندی
۵	منحل	عمر افندی	توفیق اغا

﴿ آچیقده بولنان امرا وضابطان ﴾

الای بکی محاص بک ع ۳ م ۳

بیکباشی سلیمان افندی	بیکباشی عبد الکریم اغام •
اداره امینی محمد افندی م •	ملازم ثانی محمد سلیم افندی م •
ملازم ثانی جلال افندی	ملازم ثانی عبد القادر اغا

(ضابطه مرکزیه)

بیکباشی عبد الکریم بک م •	ضابطه کاتبی محی الدین افندی
حبسخانه مدبری محمد افندی	قلعه و سرای حبسخانه لرندہ غاردیان ۱۸

ولایت ژاندارمه الینک ترتیب قام وجهله موجودینی حاوی جدولدر

	سوارى بلوكى عدد	پياده بلوكى عدد	سوارى نفر	پياده نفر	اسرا وضا بطان نفر	يكون نفر
برنجى مركز طاوورى	۶	۴	۲۷۰	۳۰۰	۳۲	۶۰۲
ايكنجى خراسان طاوورى	۷	۳	۲۸۰	۱۷۴	۳۲	۴۸۶
اوجنجى استر سوار طاوورى	۶	۰	۳۳۶	۰	۲۰	۳۵۶
دردنجى كر بلا طاوورى	۲	۲	۹۵	۱۳۸	۱۴	۲۴۷
باشنجى ديوانيه طاوورى	۴	۳	۱۸۰	۲۰۷	۲۳	۴۱۰
التنجى خاقين طاوورى	۱	۳	۵۴	۱۸۳	۱۴	۲۵۱
بدنجى استر سوار طاوورى	۵	۰	۲۸۰	۰	۱۷	۲۹۷
يكون	۳۱	۱۵	۱۴۹۵	۱۰۰۲	۱۵۲	۲۶۴۹

﴿ پولیس دائرہ سی ﴾

سر قومیسر حاجی عطا افندی   نالہ ع   تخلیصیہ مدالیہ سی

(حکومت قوناغندہ مستخدم پولیس قومیسر وافرادی)

آچقندن سر قومیسر حسین بک

ایکچی قومیسر رفعت افندی م	اوچنجی قومیسر اسماعیل حق افندی
افتخار مدالیہ سی	امور تحریر و امانت مہوری اوچنجی
اوچنجی قومیسر عبدالعزیز افندی	قومیسر نعمان افندی
پولیس سید سلمان افندی	پولیس محمد مخاص افندی
« صالح زکی افندی »	« حمیدی افندی »

(مرکز پولیس دائرہ سندھ احتیاط و قول و دوریہ و تعقیب مہورلری)

پولیس مصطفی افندی	پولیس ابراہیم فوزی افندی
« احمد عزت افندی »	« محمد ازاد افندی »
« محمود ندیم افندی »	« احمد شکری افندی »
« رفعت افندی »	

(لیمان و ترصد مہورلری)

اوچنجی قومیسر سلیمان فائق افندی | پولیس عبداللہ افندی
پولیس جمیل افندی

﴿ مرکز ولایت بری وقارشی یقہ قرہ غولخانہ لرنده مستخدم ﴾

﴿ پولیس قومیسر وافرادی ﴾

(شورجہ قرہ غولخانہ سی مہورلری)

اوچنجی قومیسر ابراہیم اغا	پولیس جمعہ افندی
پولیس محمود شکری افندی	

پولیس سید خضر افندی

مربعه قره غولخانه سی مأموری

« صادق افندی

« ابو سیفین «

« خیر الدین افندی

« حضرت شیخ «

« خضر خالد افندی

« البوشبل «

« رشید افندی

« قنبر علی «

« مراد بك

« سور «

« محی الدین افندی

« فضل «

« سید احمد افندی

« دکان شناوه «

« احمد نوری افندی

« حیدر خانه «

« عبد الوهاب افندی

« سنک «

« محمد نوری افندی

« قریه باشی «

(قارشی یقه مرکز قره غولخانه سی مأمورلری)

پولیس سلیمان فاضل افندی

اوچنجی قومیسر حسون افندی

پولیس عمر فہمی افندی

پولیس حسن بك

جعیفر قره غولخانه سی مأموری

مطبعة ولایت

ناظر مکتوبی ولایت محمد طاهر بك متمایز ع ۴ م ۴

مدیر محرر و مترجم مدرس زاده محمد فہمی افندی کبار مدرسین

سالنامہ مأموری شریف نجمی سر مرتب و صندوق امینی خضر افندی

ایکینجی مرتب و موزع محمود افندی افندی ثانیہ

ماکینیسٹ و لیطوغرافیا مأموری ماکینیسٹ رفیق سعید افندی

حسن افندی عمالہ صالح

مکتب صنایع شاگردانی نفر ۶

مکتب صنایع

مدیر عمومی مدرس زاده محمد فهمی افندی	باشکاتب و کیلی علی افندی
کبار مدرسین	اعمالات کاتبی علی افندی
اعمالات مدیری خلیل اغا	وکیل خرج و کیلی مالک اغا
ضابطه کاتبی سیف الدین افندی	معلم ثانی سعید افندی
معلم اول علی افندی	موزیقه معامی عبدی اغا قول اغایی م ۵
امام و معلم ثالث سید حسین افندی	قوندره خانه دیکش ماکینه سی قلفه سی محمد
قوندره خانه اوسته سی جاسم اغا	« قلفه سی عباس
مرانغوز خانه اوسته سی عبدالرزاق اغا	خالیه خانه اوسته سی حاجی حسین اغا
دمیر خانه اوسته سی محمد افندی	طوره قلفه سی فتح الله افندی
صندوق امینی و کیلی سیفی افندی	سر خدمه سعید اغا
چولها خانه اوسته سی حاجی جواد اغا	
طلابه نفر ۶۶	خدمه نفر ۹

مکتب صنایع قومیسونی

رئیس دیون عمومی ناظری مصطفی فهمی بك	متمایز
اعضا اوقاف باشکاتبی عبد الجبار	اعضا صحیه مفتشی فؤاد بك متمایز م ۵
افندی ثانیه م ۴	« مکتب مدیری محمد فهمی افندی
« ولایت مهندسی موسیوشوانیس	« دعوی و کیلی سلیمان افندی
اعضا بادیه مهندسی موسیوموژل م ۴	

تلفراف و پوسته باش مدیریتی دائره سی

بغداد و بصره و موصل و لایترلی تلفراف و پوسته باش مدیری
محمد شاکر افندی متمایز

(مفتشك دائره سی)

بصره جهتی مفتشی جولیتی افندی ثانیه | موصل جهتی مفتشی فهمی افندی ثالثه

(باش مدیریت قلمی)

باشکاتب امین افندی	تحریرات کاتبی لیب افندی
محاسبه کاتبی مصطفی عاصم بك رابعه	کاتب شعیب فیضی افندی

(تلغراف مرکزی)

مرکز مدیری منحل

مخبره سر مأموری حاجی صالح افندی	مخبره مأموری عطا افندی
مخبره مأموری صالح افندی	« « عارف افندی
« « سعدی افندی	« « خورشید افندی
« « عبد الجبار افندی	« « محمد علی افندی
« « جمیل افندی	« « حشمت افندی
« « خالد افندی	« « بکر افندی
« « سعید افندی	« « حلمی افندی
« « رشید افندی	« « عباس افندی
تلغراف مقیدی حمدی افندی	بغداد شفی جمال افندی
مخابرات اجنبیه مأموری اسکندریان افندی	مخابرات اجنبیه مأموری ستراك افندی
« « ارطاشیس افندی	« « منشی افندی
« « داود افندی	« « اسحاق افندی
	ماکینه جی ماروك افندی

(پوسته مرکزی)

پوسته مأموری احمد افندی	پوسته مدیری عبد الباقي افندی
	پوسته اتحاد مأموری الیاس افندی نالیه

پوسته کاتبی ابراهیم افندی
 « سیار مأموری عبدالله افندی
 پوسته مقیدی شوکت افندی
 « سیار مأموری یعقوب افندی

رسومات نظارتی

ناظر منحل

[محاسبه قلمی] [تحریرات قلمی]

باش کاتب حسین افندی رفیق اول احمد توفیق افندی میض حسن افندی « صیون افندی مقید توفیق افندی رفیقی جمیل افندی	باش کاتب عبد الوهاب افندی رفیق اول عبدالکریم افندی « ثانی علی افندی « ثالث محمد امین افندی مقید یعقوب افندی رفیقی عطاء الله افندی
---	--

رسومات مرکز مدیریتی

مدیر مصطفی نائلی افندی

رفیق اول یوسف بك « ثالث سلمان افندی تحریرات کاتبی احمد افندی استامطور ابراهیم افندی رفیقی حسنی افندی مبصر اول حسین افندی « ثالث محمد افندی « خامس عمر افندی ارایجی رشید افندی	باش کاتب بهجت افندی رفیق ثانی مهدی افندی « ثالث معاوی مهدی افندی صندوق امینی میر افندی تذکره کاتبی عبدالرزاق افندی ترانسیت کاتبی احمد فهمی افندی مبصر ثانی محمود افندی « رابع عبد الوهاب افندی ارایجی خلف اغا
---	---

ارایچی عزیز افندی

« حسین افندی

ترانسیت انبار مأموری صالح افندی

مانیفستو کاتبی اسکندر افندی

قورشون مأموری حبیب افندی

ارایچی طاهر اغا
ایران انبار مأموری عبدالله افندی

« « کاتبی رشید افندی

اشیای عینیه مأموری شاکر افندی

اسکله مأموری عبدالباقی افندی

﴿ دیون عمومیه نظارتی ﴾

ناظر مصطفی فهمی بك | متمایز | مفتش معاونی خسرو بکلهچیان افندی

﴿ محاسبه قلمی ﴾

محاسبه باش کاتبی حلیم بك

محاسبه رفیق ثانسی حنا زکی افندی

« « ثانی محمد علی بك

صندوق امینی و پول مأموری ابراهیم

افندی

محاسبه رفیق اولی جرجیس ادیب

افندی

« اعشار کاتبی ابراهیم ادهم افندی

« مقیدی ابراهیم مخاص افندی

﴿ تحریرات قلمی ﴾

تحریرات مسودی شریف افندی

« میضی محمود افندی

سیار مأموری یوسف افندی

تحریرات باش کاتبی علی رنقی افندی

« مقیدی مدحت افندی

دعوی و کیلی کیروب افندی

﴿ معاملات سرکزیه اداره سی ﴾

باش کاتب سلیمان نوری افندی

طوز انبار کاتبی یانقو لطفی افندی

شورجه موتعی پراکنده طوز صااش

مأموری علی افندی

مأمور ابراهیم مخاص افندی

ایکجهجی کاتب توفیق افندی

سرکر پراکنده طوز صااش مأموری

یوسف افندی

قارشویقه پراکنده طوز صااش مأموری حمدی افندی

✽ مأمورین صحیہ ✽

بغداد قرآنشہلری انسپکٹوری دو قنور لائرونی افندی
 باش کاتب وکیلی شاکر افندی | یازیچی و محاسبہ مأموری وکیلی شاکر
 ایکسچی کاتب وکیلی حسین افندی | افندی
 غاردیان نفر ۴

✽ امور بیطریہ اداره سی ✽

بیطر مفتشی توفیق افندی رابعہ حجاز تیموریولی مدالیہ سی
 مکرم بیطری سلیمان ثابت افندی ثالثہ ع ۴ حجاز تیموریولی مدالیہ سی
 خاتقین بیطری محمد فاروق افندی

✽ رژی نظارتی ✽

ناظر موسبو ژول اوومان		ناظر معاونی سویان بک
[محاسبہ قلمی]		[تحریرات قلمی]
محاسبہ جی اوایس او اکیمیان افندی		فرانسز باشکابی آنطوان جولیتی افندی
صندوق امینی شکرالله غنیمہ افندی		ترجہ « حسین افندی
محاسبہ رفیقی مارکارا او اکیمیان افندی		اوراق مقیدی سعید افندی
« کاپرئیل میناسیان افندی		سرمیض جمیل عبدالکریم افندی
« آغوب خاچانیان افندی		میض ناصر کریکور افندی
دعوی وکیلی کیروب فکری افندی		

✽ مرکز قلمی ✽

مدیر عباس فضلی افندی		باش کاتب رزق الله پيو افندی
رفیقی سلیم صارونی افندی		رفیقی سلیم مقصود افندی
« ابراهیم ناحوم افندی		« حاجی سلیمان افندی
« توفیق افندی		قنطارچی حاجی صالح افندی

[حافظه قلمی]

مفتش پرودر و موس اسپاناریس افندی	حافظه وزارت مأموری سبزار
حافظه کاتبی اسحق بوغوصیان افندی	انطون افندی

[انبار]

انبار مأموری شاول میکائیل عانی افندی	معاونی رزق الله بشو افندی
--------------------------------------	---------------------------

﴿ اجنبی تناکو شرکتی ﴾

ناظر قریقور کورچی افندی م ۴	محاسبه کاتبی یامین قوهن افندی
مخابرات ترکیه کاتبی جرجیس افندی	محاسبه کاتبی رفیق یوسف مغاک افندی
تذکره محرری ارتین فرج افندی	قولجی بانلی عباس اغا
قولجی مهدی اغا	اوطه جی وهیب اغا

﴿ لیان دائره سی ﴾

رئیس عبد القادر قبودان صول قول اغایی م ۴	کموش لیاقت مدالیه سی
--	----------------------

﴿ بلدیہ دائره سی ﴾

رئیس وکیلی حیدری زاده عبدالرحمن افندی	ثالثه
طیب نظام الدین بک	ثانیه
اعضا محمد صالح افندی	مدرس
« سید عبد القادر افندی	«
« یاسین چلبی	«
« سید عبدالرحمن افندی	«
« عبد الله الداود چلبی	«
اعضا حاجی خلیل چلبی	«
« جبه جی زاده یوسف افندی	«
« برزنجی زاده سید محمد افندی	«
« ابراهیم افندی	«
« هارون ناثان افندی	«
« مهندس موژل افندی م ۴	«

(بلدیہ قلمی)

باشکانب خلیل افندی	رفیق اول محمود فهمی افندی
رفیق ثانی مصطفی افندی	« ثالث حسین فوزی افندی

مبيض سيد عبد الوهاب افندی	صندوق امینی حسقیل افندی
تنوير کاتبی ملا محمود افندی	دوريه مأموری محمود اغا
دوريه مأموری احمد اغا	« « سيد خمیس اغا
معاون محمود اغا	چارشو محافظه مأموری محمد صالح اغا
« ملا يوسف	« « جبر بن خابور
مفتش لر نفر ۵	چاوشلر نفر ۴۶
پراکنده مأموری عبد المجید اغا	مدیر وچرخه جی و بکچیلر نفر ۹۰

غریبا خسته خانه سی

هیئت اداره رئیس ولایت صحیہ مفتشی عمر فؤاد بك	طیب حکمت ثریا افندی
مدیر شیخ محمد نوری افندی	اوپه راتور یوزباشی ذهنی صفوت افندی
کمال یوزباشی سامی افندی	کاتب رشید افندی
اجزاجی مغردیج افندی	جراح صالح افندی
اجزاجی معاونی عبدالرزاق افندی	
خدمه	ذکور ۱۰
	اناث ۲

صوطلومبه سی

مأمور احمد بك	تحصیلدار محمد امین افندی
ماکینست اوسته محمد	معاون حسن
سرکارخ ۱	کارخ نفر ۴
	بکچی نفر ۱

بغداد عثمانلی بانکہ سی شعبہ سی

دیرکتور موسیو مرکوریان	دیرکتور معاونی موسیو آمون
------------------------	---------------------------

(محاسبہ قلمی)

محاسبہ جی موسیو اوانیس جمیل کورجی	رفیق موسیو ستیفان هواکیمیان
-----------------------------------	-----------------------------

محاسبه جي رفيقي موسيو يوسف هرمن | محاسبه جي رفيقي موسيو شاؤول سموحه
محاسبه جي رفيقي موسيو عباده شنطوب

(صندوق قلمي)

صندوق اميني موسيو دانييل آغوسيان | رفيقي موسيو ستراك بوغوسيان
رفيقي موسيو الياهو خزام » موسيو سلومون انطوان

(تحريرات قلمي)

باش کاتب موسيو رويرت کاطوني | رفيقي موسيو اسڪندر باهي
رفيقي موسيو غانم غنيمه

(قاميو قلمي)

باش کاتب موسيو خاچيک بدروسيان | رفيقي موسيو مسرروب سڪندريان
رفيقي موسيو الياهو شوحيط » موسيو دانييل خاچانيان
» موسيو ميناس ستراك

(بضاعه قلمي)

موسيو يعقوب مقي | قواص حمداضا
باش قواص خضر اغا

رؤساي روحانيه

سرياني قتوليک سرپسقفوس وکيلي القس عبدالاحد جرجي
بغداد بصره و موصل ارمني مرخصليکي | کلدان ملتک بطريق وکيلي الخوري
منحل ميخائيل افندي
روم قتوليک بطريق وکيلي القس | ارمني قتوليک بطريق وکيلي الخوري
رمانوس قلاب افندي | فيليوس ماڱا کيان افندي
بغداد حاخام باشيسي داويد پاپو افندي م ۲ | حاخام ساسون الياهو لوي افندي م ۵

مأمورين اجنيه

(ايران)

باش شهبندر يمين الممالك ميرزا جعفر خان | ترجمان ميرزا ابراهيم

(روسیه)

جنرال قونسلوس موسیو ماشقوف	قاجار موسیو پاماسکی
ترجمان ملکون افندی بالدازیان	ترجمان ارتین اوانیسیان افندی

(انگلتره)

جنرال قونسلوس ماجور راضی	برنجی ترجمان آغوب نرسیسیان افندی
ترجمان سجاد حیدر افندی	ترجمان هارون شوحیط افندی

(فرانسه)

قونسلوس موسیو روه	ترجمان حبیب شوریز افندی
-------------------	-------------------------

(المانیا)

قونسلوس وکیلی دوکتور هسسه	ترجمان سعید افندی
---------------------------	-------------------

(امریکای شمالی حکومت مجتمعہ سی)

قونسلوس موسیو ماکسن	ترجمان خسرو قیومجیان افندی
---------------------	----------------------------

(اوستریا و مجارستان)

قونسلوس وکیلی موسیو روه	ترجمان موسیو روز نفاد
-------------------------	-----------------------

(باحیقا)

قونسلوس وکیلی موسیو کارل برک	ترجمان رزوق نعمان افندی
------------------------------	-------------------------

(سویچ و نوروج)

قونسلوس موسیو باری	ترجمان منحل
--------------------	-------------

(اسپانیا)

قونسلوس موسیو ژوزف اصفر	ترجمان منحل
-------------------------	-------------

الْبَيْتُ الَّذِي فِيهِ رُفِعَ الْكَوْنُ

آلتنجی اردوی همايونہ قوماندانی

فريقہ صدق پاشا

عثمانی مجیدی یونان ، کموش امتیاز ،
۱ ۲ حجاز مدالیہ لری

﴿ مقام قوماندانی یاورانی ﴾

سریاور منحل | قول اغاسی فہمی افندی ع ۴
ملازم ثانی کمال افندی

﴿ ارکان حربیہ دائرہ سی ﴾

ارکان حربیہ رئیس میرلوا نشست پاشا
م ۲ ع ۲ التون لیاقت یونان ، حجاز شمندوفری مدالیہ لری
ارکان حربیہ قائم مقامی فتح بك ع ۴ م ۳
ارکان حربیہ بیکباشیسی عمر فوزی بك ع ۴ م ۳
ارکان حربیہ قول اغاسی اسماعیل افندی

﴿ برنجی شعبہ ﴾

باش کاتب حسنی افندی متمایز
صنف رابع حمدی افندی رابعہ
ملازم حمید افندی
صنف اول ابراہیم افندی ثانیہ
شعبہ مذکورہ ملحق ملازم اول
سالم افندی
ملازم رفعت افندی

﴿ ایکنجی شعبه ﴾

مدیر ارکان حربیہ قائم مقامی حقی بک

ع ۳ م ۳ کمرش لیاقت ، حجاز مدالیہ لری

نظامیہ قسمی ممیزی سعید افندی	ردیف قسمی ممیزی منحل
ثالثہ ع ۴	شعبہ مذکورہ بہ ملحق یوزباشی
نفوس قسمی ممیزی محمد توفیق افندی	عبد القادر افندی
رابعہ م ۴	صنف اول رشید افندی ثالثہ
صنف اول حاجی عبداللطیف افندی ثالثہ	« ثانی شکری افندی ثالثہ م ۵
صنف ثانی درویش افندی ثالثہ	« ثالث جمیل افندی
« ثالث معروف افندی رابعہ	« رابع قاسم افندی
« رابع منحل	ملازم عبداللہ افندی
« « عبدالوہاب افندی م ۵	« صالح افندی
ملازم عارف افندی	« احمد راغب افندی م ۴
« بکر افندی	« حسن افندی
« محمد نوری افندی	« عبدالعزیز افندی
« احمد افندی	« امین افندی

اردو سر طیبی منحل | اردو سر بیطری منحل
اردو سر اجزاجیسی بیکباشی محمد شفیق افندی ع ۴ م ۴

﴿ لوازم دائرہ سی ﴾

رئیس میرلوا شامل پاشا ع ۲ م ۲

﴿ برنجی شعبه ﴾

مدیر احمد فوزی افندی | اولی ثانیسی
کوش کرید مدالیہ سی

معاون زینل افندی	تانیہ	معاون محمود افندی	تانیہ
ممیز عبدالرحمن افندی	تانیہ	صنف اول عیسی افندی	ثالثہ
صنف ثالث امین افندی		« ثالث عبداللہ افندی	
« رابع قاسم افندی		« رابع عبدالکریم افندی	
ملازم حمدی افندی		« « ابراہیم افندی	م ۵
« عزت افندی		ملازم عبد اللطیف افندی	
« عبد الرحمن افندی		« شاکر افندی	
« عبد الرحمن افندی		« حسن افندی	
ادارہ ضابطی ملازم اول محمد افندی			

﴿ ایکنجی شعبہ ﴾

مدیر امین افندی	متمايز	معاون محمود افندی	تانیہ
معاون سلیمان افندی	تانیہ	صنف اول اسماعیل افندی	ثالثہ
صنف ثانی عبدالرزاق افندی	ثالثہ	« ثانی وہی افندی	
« ثالث وہی افندی		« ثالث محمود افندی	
« رابع نافع افندی		« رابع حمدی افندی	
« « شریف افندی		ملازم جمیل افندی	
ملازم رفیق افندی		ادارہ ضابطی ملازم ثانی محمد ضیا افندی	
« احمد افندی			

﴿ اوچنجی شعبہ ﴾

مدیر احمد راغب افندی	ثالثہ	صنف ثالث محمود فہمی افندی	
صنف رابع داود افندی		صنف رابع الیاس افندی	
ملازم ابراہیم افندی		ملازم ناصر افندی	
ملازم فواد افندی		ادارہ ضابطی یوزباشی سالم افندی	

﴿ دردنجی شعبه ﴾

مدیر حسین وصفی بك	اولی تانیسی م ۳
صنف ثانی عبدالغفور افندی رابعه	ملازم خماس افندی
اداره ضابطی یوزباشی وکیلی علی	اداره ضابطی ملازم ثانی محمد
افندی م ۵	افندی م ۵

﴿ وزنه قسمی ﴾

مدیر محمد توفیق افندی	متمایز	معاون عبد القادر افندی
صنف ثانی عبدالباقی بك	ناائمه	دائرہ امامی سید یوسف افندی

﴿ اوراق قلمی ﴾

مأمور سواری یوزباشی وکیلی علی افندی

﴿ اعمالات عسکری توہیسیونی ﴾

رئیس بیگباشی صالح افندی ع ۴ م ۴	باش کاتب عبد الوہاب افندی ناائمه
سر ماکینست احمد افندی	صنف ثالث منحل
کاتب ثانی سلیمان افندی	صنف رابع حسین افندی
صنف ثالث منحل	امام اداره منحل
صنف رابع محمد صادق افندی	آندجی علی
ماکینست اوستہ داود	دباغخانہ معامی یوزباشی محمد علی افندی
مودلجی اوستہ داود	

دباغ اوستہ علی

(اعمالات اداره سنده مستخدم اوستہ لر)

طراق اوستہ سی توفیق	کوش لیاقت مدالیہ سی
طوتومہ « سالم ابراہیم	کوش لیاقت مدالیہ سی
بويا « حسن عثمان	کوش لیاقت مدالیہ سی

وارکل اوسته سی علی	
سراج « حسن عمر	کموش لیاقت مدالیه سی
« « معمر عثمان	کموش لیاقت مدالیه سی
« « حسن وهاب	کموش لیاقت مدالیه سی
« « محمد اسماعیل	کموش لیاقت مدالیه سی
« « اسماعیل	کموش لیاقت مدالیه سی
« « مصطفی علی	کموش لیاقت مدالیه سی
« « احمد حسن	کموش لیاقت مدالیه سی
« « عرفان محمد	کموش لیاقت مدالیه سی

﴿ نقلیه طاہوری ﴾

بیکباشی عبد الوهاب افندی	قول اغاسی احمد افندی
طاہور امامی منحل	بیطر یوزباشی محمود جلال الدین افندی

﴿ صنایع طاہوری ﴾

بیکباشی منحل	طیب قول اغاسی زاخوور افندی
	امام احمد افندی م ۵

﴿ مرکز خسته خانہ سی ﴾

طیب اول و سر طیب و کیلی میر الای محمد بک ع ۳ م ۳
یونان و افتخار مدالیه لری

طیب ثانی بیکباشی محمد افندی	طیب بیکباشی خیرتی افندی
ع ۴ حجاز مدالیه سی	کمال قول اغاسی کاظم افندی
مدیر قول اغاسی علی افندی م ۵	م ۵ کرید مدالیه سی
سر جراح عزت بک ع ۴ م ۴	طیب قول اغاسی رفعت افندی

طیب قول اغاسی احمد فکری افندی
 طیب قول اغاسی سلیمان عاصم افندی
 طیب قول اغاسی احسان افندی
 طیب یوزباشی کافی افندی م ۵
 اجزاجی اول قول اغاسی ملک افندی
 اجزاجی دیمتری افندی
 اجزاجی یاقو افندی
 تیمارچی صالح افندی
 کاتب اول صنف ثالث اسماعیل حقی
 افندی

خسته لراغاسی ملازم ثانی حسین افندی

مجموع خدمه عسکر ۱۳۱ باشی بوزوق ۲۲

طیب قول اغاسی اوپراتور حسین
 لطفی افندی

طیب قول اغاسی ابراهیم نصوحی افندی
 طیب یوزباشی کمال افندی م ۵
 طیب یوزباشی توفیق افندی م ۵
 اجزاجی اول وکیلی ملازم اول
 مصطفی افندی

جراح حاجی رشید افندی
 تیمارچی احمد افندی

اثواب امینی ملازم ثانی رشید افندی
 وکیل خرج ملازم ثانی علی افندی

﴿ کرکوک خسته خانه سی ﴾

طیب صول قول اغاسی عبدالجواد
 افندی

سر جراح حافظ افندی
 اجزاجی ملازم اول مصطفی رمزی
 افندی

امام محمدنوری افندی
 خدمه وسائرہ نفر ۱۳

طیب اول بیکباشی محمد علی افندی
 طیب صول قول اغاسی شکری افندی
 طیب یوزباشی عرفان کامل افندی
 مدیر یوزباشی عبدالرزاق افندی
 ایکنجی اجزاجی فرانسوا افندی
 کاتب اول سعید افندی
 سرخدمه ملازم ثانی حسین افندی

﴿ نان عزیز قوم سیونی ﴾

رئیس طو بچی قائم مقامی جمال بک

کاتب ثانی مصطفی افندی

سر کاتب حسین افندی

﴿ اون برنجی فرقه ﴾

قوماندان فریق عبدالسلام آگاه پاشا ع ۲ م ۲ حجاز تیموریولی مدالیه سی
فرقه مذکوره ارکان حربیه رئیس میرالای حافظ اسماعیل بك ع ۳ م ۳
فرقه مذکوره ملحق یوزباشی کمال افندی م ۴
فرقه مذکوره ملحق یوزباشی ابراهیم افندی
اون برنجی شانجی طاہوری بیکباشیسی احمد توفیق افندی ع ۴ م ۴
حجاز تیموریولی مدالیه سی
اون برنجی شانجی طاہوری طیبی یوزباشی محمد عزت افندی

﴿ فرقه مذکوره نیکرمی برنجی لواسی ﴾

میرلوا منحل

لوا ارکان حربیه ملحق یوزباشی رفعت افندی

﴿ پیاده قرق برنجی الابی ﴾

میرالای محمد بسیم بك م ۳ حجاز تیموریولی مدالیه سی	قائم مقام عبدالجبار بك م ۴
برنجی طاہور بیکباشیسی امین یمنی	ایکنجی طاہور بیکباشیسی احمد بك
افندی م ۴	اوچنجی طاہور بیکباشیسی ثابت
دردنجی طاہور بیکباشیسی منحل	افندی م ۵
الای امینی فتح الله بك ع ۴	برنجی طاہور طیبی ابراهیم افندی م ۵
ایکنجی طاہور طیبی یوزباشی حسن	اوچنجی طاہور طیبی یوزباشی
حسنی افندی	علی رضا افندی
دردنجی طاہور طیبی یوزباشی منحل	

﴿ پیاده قرق ایکنجی الابی ﴾

میرالای نظیف بك ع ۴

قائم مقام منحل	برنجی طاہور بیکباشیسی احمد افندی ع ۴
ایکنجی طاہور بیکباشیسی منحل	اوچنچی طاہور بیکباشیسی احمد کاءل
دردنجی « « عثمان افندی	افندی
م ۴ افتخار مدالیہ سی	الای امینی خضر افندی
برنجی طاہور طیبی یوزباشی ابراہیم	ایکنجی طاہور طیبی منحل
ادھم افندی	اوچنچی طاہور طیبی علی حیدر افندی
	دردنجی طاہور طیبی منحل

﴿ فرقة مذکورہ نك یکر می ایکنجی لواسی ﴾

میرلوا حسیب پاشا م ۴
لوا ارکان حریہ سنہ ملحق یوزباشی رؤف افندی م ۴

﴿ پیادہ قرق اوچنچی الای ﴾

میرالای منحل	قائم مقام احمد رشاد بک ع ۴ م ۴
برنجی طاہور بیکباشیسی منحل	ایکنجی طاہور بیکباشیسی منحل
اوچنچی « « نعمت افندی م ۴	دردنجی « « وفیق افندی م ۴
الای امینی صالح افندی م ۴	برنجی طاہور طیبی یوزباشی علی
حجاز تیمور یولی مدالیہ سی	افندی م ۴
ایکنجی طاہور طیبی منحل	اوچنچی « « منحل
	دردنجی طاہور طیبی یوزباشی بدروس افندی

﴿ پیادہ قرق دردنجی الای ﴾

میرالای یوسف بک	م ۳ حجاز تیمور یولی مدالیہ سی
قائم مقام احمد بک م ۴	برنجی طاہور بیکباشیسی محمد جلال
ایکنجی طاہور بیکباشیسی عبدالرحیم	الدین افندی افتخار مدالیہ سی
افندی م ۴	

اوچنجی طاہور بیکباشیسی عبدالقادر	دردنجی طاہور بیکباشیسی منحل
افندی م ۴	الای امینی منحل
برنجی طاہور طیبی منحل	ایکنجی طاہور طیبی یوزباشی عثمان
اوچنجی طاہور طیبی یوزباشی	نوری افندی
ارسن افندی م ۵	۴ نجی طاہور طیبی یوزباشی یوسف افندی

﴿ اون ایکنجی فرقہ ﴾

قوماندان فریق موسی کاظم پاشا	فرقہ ارکان حربیہ رئیس منحل
فرقہ مذکورہ بہ ملحق یوزباشی منحل	فرقہ مذکورہ بہ ملحق یوزباشی منحل
فرقہ مذکورہ بہ ملحق یوزباشی عبداللہ افندی	

﴿ فرقہ مذکورہ نک یکر می اوچنجی لواسی ﴾

میر لوا	منحل
لوا ارکان حربیہ سنہ ملحق ملازم	اون ایکنجی نشانجی طاہوری
اول علی یاور افندی	بیکباشیسی منحل
اون ایکنجی نشانجی طاہوری طیبی قول اغاسی توفیق افندی م ۵	صنایع مدالیہ سی

﴿ پیادہ قرق بشنجی الای ﴾

قائم مقام راشد بک	میر الای منحل
ایکنجی طاہور بیکباشیسی حاجی	برنجی طاہور بیکباشیسی احمد اغام ۴
قادر افندی	اوچنجی طاہور بیکباشیسی عبد الوہاب
دردنجی طاہور بیکباشیسی مصطفی	افندی
افندی	الای امینی توفیق افندی
	برنجی طاہور طیبی منحل
	ایکنجی طاہور طیبی یوزباشی علی رضا افندی

دردنجی طاہور طیبی منحل

اوچنجی طاہور طیبی یوزباشی
رولف رانکر افندی ۵ م

﴿ پیاده قرق التنجی الای ﴾

منحل

میرالای

برنجی طاہور بیکباشیسی منحل

اوچنجی طاہور بیکباشیسی کامل افندی

الای امینی امین افندی

ایکنجی طاہور طیبی یوزباشی مصطفی

افندی ۵ م افتخار مدالیہ سی

دردنجی طاہور طیبی منحل

منحل

قائم مقام

ایکنجی طاہور بیکباشیسی احمد افندی

دردنجی طاہور بیکباشیسی رشدی افندی

برنجی طاہور طیبی منحل

اوچنجی طاہور طیبی یوزباشی عثمان

توفیق افندی

﴿ فرقه مذکور مک یکر می دردنجی لواسی ﴾

۲ م

۳ ع

میرلوا محمد فائق پاشا

لوارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی خیری افندی

﴿ پیاده قرق یدنجی الای ﴾

منحل

میرالای

برنجی طاہور بیکباشیسی حسن افندی

اوچنجی طاہور بیکباشیسی یحیی افندی

الای امینی یونس افندی

برنجی طاہور طیبی عرفان کامل افندی

اوچنجی طاہور طیبی یوزباشی ارناکی

افندی

قائم مقام زکی بک

ایکنجی طاہور بیکباشیسی منحل

دردنجی طاہور بیکباشیسی عبدالمجید

افندی

ایکنجی طاہور طیبی عمر فوزی افندی

دردنجی طاہور طیبی یوزباشی ازبافندی

﴿ پیاده قرق سکنجی الای ﴾

میرالای خلیل صازم بک

قائم مقام	منحل	برنجی طاہور بیکباشیسی محمد سعید افندی
ایکنجی طاہور بیکباشیسی محموداغا م ۴		اوچنجی طاہور بیکباشیسی احمد
دردنجی طاہور بیکباشیسی محمد اغا		حمدی افندی
الای امینی حسین افندی		برنجی طاہور طیبی قول اگاسی
ایکنجی طاہور طیبی حسین افندی		رائف افندی
تانیہ م ۵		اوچنجی طاہور طیبی منحل
دردنجی طاہور طیبی یوزباشی محمد اسعد افندی		

سواری

آلتنجی سواری فرقه سی

قوماندان فریق محمد قاضل پاشا ع ۲ م ۲ امتیاز، روسیہ محاربہ سی مدالیہ لری	
فرقه ارکان حربیہ رئیس بیکباشی	فرقه ارکان حربیہ سنہ ملحق
جو دت بك ع ۴ م ۳	یوزباشی وکیل صالح افندی
فرقه ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی وکیل منصور افندی افتخار مدالیہ سی	

فرقه مذکورہ نك اون التنجی لواسی

میرلوا عزت پاشا

فرقه مذکورہ نك اون یدنجی لواسی

میرلوا احمد پاشا م ۳

فرقه مذکورہ نك اون سکرنجی لواسی

میرلوا منحل

سواری اوتوز برنجی الای

قائم مقام مصطفی بك	میر الای	منحل
ایکنجی بیکباشی منحل	برنجی بیکباشی رائف افندی م ۵	حجاز مدالیہ سی

طیب منحل	الای امینی علی افندی
بیطر قول اغاسی محمد زکی افندی	طیب یوزباشی سعد الله افندی
بیطر یوزباشی عثمان افندی	

﴿ سواری اوتوز ایکنجی الای ﴾

میرالای	منحل
قائم مقام منحل	برنجی بیکباشی منحل
ایکنجی بیکباشی منحل	الای امینی عبد القادر افندی
بیطر منحل	بیطر یوزباشی سزائی افندی
طیب یوزباشی حقی افندی	طیب منحل

﴿ سواری اوتوز اوچنجی الای ﴾

میرالای انیس بك	م ۳
قائم مقام مصطفی بك	برنجی بیکباشی منحل
ایکنجی بیکباشی منحل	الای امینی مصطفی افندی
طیب یوزباشی بحری افندی م ۵	طیب یوزباشی پروانت افندی م ۵
سر بیطر بیکباشی بغوص افندی	بیطر یوزباشی خلیل افندی

﴿ سواری اوتوز دردنجی الای ﴾

میرالای	منحل
قائم مقام منحل	برنجی بیکباشی منحل
ایکنجی بیکباشی ابراهیم افندی	الای امینی منحل
طیب یوزباشی فرید افندی	طیب یوزباشی حسام الدین افندی م ۵
بیطر قول اغاسی محمد جدی افندی م ۵	بیطر یوزباشی عمر لطیفی افندی

﴿ سواری اوتوز بشنجی الای ﴾

میرالای توفیق بك ع ۴

قائم مقام منحل	برنجی بیکباشی فومی افندی
ایکنجی بیکباشی منحل	الای امینی عمر افندی
طیب منحل	طیب منحل
بیطر منحل	بیطر یوزباشی شاکر افندی

سوارى اوتوز التیجى الای

میر الای منحل	قائم مقام منحل
برنجی بیکباشی منحل	ایکنجی بیکباشی منحل
الای امینی رفعت افندی	طیب منحل
بیطر قول اغا-ی احمد افندی	بیطر یوزباشی جمیل افندی

اون التیجى طوپیجی لواسی

قوماندان میر لوا حسن تحسین پاشا	
ع ۴ م ۴	یونان ، امتیاز ، کرید کموش ، یمن آلتون مدالیه لری
اوتوزنجی الای میر الای منحل	قائم مقام مصطفی بك م ۴
الای سربیطری منحل	برنجی طابور بیکباشیسی عبد الله افندی م ۴
ایکنجی طابور بیکباشیسی امین فیضی	اوچنجی طابور بیکباشیسی منحل
افندی ع ۴ ۵۰	الای مفتیسی امام اول سعدالدین افندی
دردنجی طابور بیکباشیسی عبد النافع	الای امینی عمر افندی م ۵
افندی م ۵	الای کاتبی منحل

ردیف الای و طابور لرینک ارکان وامرا وضابطانی

ردیف یکرمی برنجی فرقه

قوماندان فریق طاهر پاشا ع ۲ م ۱

فرقه ارکان حربیه رئیس قائم مقام	ارکان حربیه به ملحق یوزباشی
عبد الفتح بك ع ۴ م ۳	عبد الرحمن افندی م ۵
ارکان حربیه به ملحق ملازم اول توفیق افندی	

فرقه مذکورہ مک قرق برنجی لواسی

میرلوا محی الدین پاشا	ع ۳ م ۳	کرید مدالیہ سی
الای کاتبی محمود افندی		
لوا ارکان حربیه سنہ ملحق یوزباشی محمد خلوصی افندی م ۵		

ردیف سکسان برنجی بغداد الای

الای قوماندانی میرالای سعید بك ع ۳ م ۴	حجاز تیموریولی مدالیہ سی
برنجی طاہور بیکباشی منحل	ایکنجی طاہور بیکباشی صالح
اوچنجی طاہور بیکباشی حسین افندی	افندی ع ۴ م ۴
دردنجی طاہور بیکباشی احمد جمال افندی	

ردیف سکسان ایکنجی بعقوبہ الای

الای قوماندانی قائم مقام احمد بك	یمن مدالیہ سی
برنجی طاہور بیکباشی محمود	ایکنجی طاہور بیکباشی عبد القادر
افندی ع ۴ م ۴	افندی م ۵
اوچنجی طاہور بیکباشی علی رضا	دردنجی طاہور بیکباشی علی ثابت
افندی ع ۴ م ۴	افندی

فرقه مذکورہ مک قرق ایکنجی لواسی

میرلوا توفیق پاشا	م ۳
الای کاتبی فرج افندی	م ۴
لوایہ ملحق یوزباشی مدحت افندی م ۴	

﴿ ردیف سکان اوچنجی کاظمیہ الابی ﴾

میر الای اسماعیل بک	ع ۴ م ۴
برنجی طاہور بیکباشیسی عبدالقادر افندی	ایکنجی طاہور بیکباشیسی احمد
گموش افتخار ولیاقت مدالیہ لری م ۵	توفیق افندی
اوچنجی طاہور بیکباشیسی عزت	دردنجی طاہور بیکباشیسی محمود
افندی ع ۴ م ۵	ندیم افندی

﴿ ردیف سکسار دردنجی حله الابی ﴾

الای قوماندانی قائم مقام عبدالحکیم بک	ع ۴ م ۴
برنجی طاہور بیکباشیسی عبد الفتاح	ایکنجی طاہور بیکباشیسی محمد افندی
افندی	ع ۴ م ۵
اوچنجی طاہور بیکباشیسی محمد افندی	دردنجی طاہور بیکباشیسی محمد افندی م ۴

﴿ ردیف یکرمی ایکنجی بصرہ فرقہ سی ﴾

قوماندان فریق عزت پاشا ع ۲ م ۲

﴿ قرق اوچنجی بصرہ لواسی ﴾

میرلوا	منحل
الای کاتبی وہبی افندی م ۵	ارکان حربیہ یہ ملحق
	منحل

﴿ ردیف سکان بشنجی بصرہ الابی ﴾

میر الای عبدالقادر بک	
برنجی طاہور بیکباشیسی محمود افندی	ایکنجی طاہور بیکباشیسی منحل
حجاز تیمور بولی مدالیہ سی	اوچنجی طاہور بیکباشیسی محمد امین افندی

﴿ ردیف سکان التنجی متفک الابی ﴾

الای قوماندانی قائم مقام محمد علی بک

برنجی طاہور بیکباشیسی احمد افندی | ایکنجی طاہور بیکباشیسی محمد امین افندی
 ع ۴ | ع ۴ م ۴ حجاز تیموریولی مدالیہ سی
 اوچنجی طاہور بیکباشیسی عبداللہ افندی ع ۴ م ۴

❖ ردیف یکرمی اوچنجی کرکوک فرقہ سی ❖

قوماندان فریق دانیال صائب پاشا ع ۳ م ۲ روسیہ ، افتخار یونان
 آلتون لیاقت مدالیہ لری
 فرقہ ارکان حربیہ رئیس حسام الدین بک
 « « حربیہ سنہ ملحق یوزباشی عبدالرحمن افندی م ۵
 « « « شفیق افندی

❖ قرق بشنجی کرکوک لواسی ❖

میرلوا منحل
 الای کابی حامد افندی م ۴
 لوا ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی اسماعیل افندی م ۵

❖ ردیف سکسان طقوزنجی کرکوک الای ❖

الای قوماندانی میر الای عبد الرحمن بک ع ۴ م ۳ یونان مدالیہ سی
 برنجی طاہور بیکباشیسی ابراہیم افندی | ایکنجی طاہور بیکباشیسی عبداللہ
 اوچنجی طاہور بیکباشیسی سعید افندی | افندی ع ۴ م ۴
 دردنجی طاہور بیکباشیسی شکری افندی حجاز تیموریولی مدالیہ سی

❖ ردیف طقساننجی کویسنجق الای ❖

الای قوماندانی منحل | برنجی طاہور بیکباشیسی منحل
 ایکنجی طاہور بیکباشیسی منحل | اوچنجی طاہور بیکباشیسی محمد افندی م ۴
 دردنجی طاہور بیکباشیسی رشدی افندی م ۵ یونان مدالیہ سی

❖ فرقه مذکورہ مک قرق التیجی سلیمانہ لواسی ❖

میرلوا مصطفی پاشا ع ۲ م ۲ امتیاز کموش ، روسیہ ، افتخار ، حجاز تیمور
یولی مدالیہ لری شیر خورشید نشانی
الای کاتبی منحل
لوا ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی منحل

❖ ردیف طقسان برنجی سلیمانہ الای ❖

میرالای مصطفی زکی بک ع ۴ امتیاز کموش روسیہ افتخار مدالیہ لری
برنجی طاہور بیکباشی علی رضا افندی | ایکنجی طاہور بیکباشی خلیل افندی
اوچنجی طاہور بیکباشی اسماعیل | دردنجی طاہور بیکباشی محمد
افندی

(ردیف طقسان ایکنجی صلاحیہ الای)

الای قوماندانی قائم مقام محمد امین بک ع ۴ م ۴ تخلیصیہ مدالیہ سی
برنجی طاہور بیکباشی وہی افندی | ایکنجی طاہور بیکباشی محمد امین
ع ۳ م ۳ افتخار مدالیہ سی | افندی م ۵
اوچنجی طاہور بیکباشی محمود | دردنجی طاہور بیکباشی حسن بک
سیرت افندی

❖ ردیف یکرمی د: دنجی موصل فرقه سی ❖

قوماندان فریق اسماعیل زہدی پاشا
فرقه ارکان حربیہ رئیس ارکان حربیہ | فرقه ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی
قول اغاسی سعید بک | احمد مختار افندی
فرقه ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی منحل

❖ فرقه مذکورہ نك قرق یدنجی موصل لواسی ❖

میر لوا یوسف ضیا پاشا ع ۲ م ۲
قرہ طاغ کرید یونان امتیاز کموش افتخار مدالیہ لری
الای کاتبی نوری افندی م ۵
لوا ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی رضا افندی

❖ ردیف طقسان اوچنجی موصل الای ❖

میرالای مظهر بک ع ۴ م ۴
برنجی طاہور بیکباشیسی طاہر افندی | ایکنجی طاہور بیکباشیسی محمود
اوچنجی طاہور بیکباشیسی تجنی افندی | افندی حجاز تیمور یولی مدالیہ سی
دردنجی طاہور بیکباشیسی علی غالب افندی م ۵ حجاز تیمور یولی مدالیہ سی

❖ ردیف طقسان دردنجی بعشیقہ الای ❖

الای قوماندانی قائم مقام محمد امین بک م ۴
برنجی طاہور بیکباشیسی ایوب افندی | ایکنجی طاہور بیکباشیسی محمد امین افندی
اوچنجی طاہور بیکباشیسی احمد توفیق | دردنجی طاہور بیکباشیسی حسن
افندی م ۵ | افندی م ۴ امتیاز و یونان مدالیہ لری

❖ فرقه مذکورہ نك قرق سکرنجی رواندز لواسی ❖

میر لوا شوقی پاشا م ۴
الای کاتبی محمد علی افندی
لوا ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی محی الدین افندی م ۵

❖ طقسان بشنجی رواندز الای ❖

قوماندان و گلی قائم مقام مصطفی بک م ۵
برنجی طاہور بیکباشیسی عبدالرحمن | ایکنجی طاہور بیکباشیسی اسماعیل
افندی | افندی م ۵ حجاز تیمور یولی مدالیہ سی
اوچنجی طاہور بیکباشیسی منحل | دردنجی طاہور بیکباشیسی منحل

﴿ طقسان التتجی دھوک الای ﴾

الای قوماندانی قائم مقام ابراہیم ادھم بک ع ۴
 برنجی طاہور بیکباشیسی احمد افندی | ایکنجی طاہور بیکباشیسی عباس افندی
 اوچنجی طاہور بیکباشیسی یوسف | دردنجی طاہور بیکباشیسی منحل
 افندی م ۳ حجاز تیموریولی مدالیہ سی

﴿ التتجی اردوی ہماونک تحت ادارہ سندہ ہوانان ﴾
 ﴿ مکاتب عسکر یہ ﴾

[بغداد مکتب حربیہ شاہانہ سی]

مدیر و درس ناظری ارکان حربیہ بیکباشیسی احمد مختار بک ع ۴ م ۳
 کموش لیاقت مدالیہ سی

درس ناظری معاونی ارکان حربیہ | داخلہ مدیری بیکباشی منحل
 بیکباشیسی مصطفیٰ حمدی بک کموش | کاتب سواری کاتب ثانیسی محمد امین
 لیاقت مدالیہ سی | افندی م ۴

الای کاتبی محاسبہ مأموری منحل | داخلہ یوزباشیسی منحل
 داخلہ قول اغاسی شوقی افندی ہوانان | داخلہ یوزباشیسی منحل
 مدالیہ سی

داخلہ یوزباشیسی منحل | داخلہ ملازمی منحل

داخلہ ملازمی منحل | داخلہ ملازمی منحل

داخلہ ملازمی منحل | داخلہ ملازمی منحل

داخلہ ملازمی منحل | داخلہ ملازمی منحل

داخلہ ملازمی منحل | داخلہ ملازمی منحل

داخلہ ملازمی منحل | داخلہ ملازمی منحل

اردو تشکیلاتی معلمی منحل | اردو تشکیلاتی معلمی معاونی منحل

استحكام معلمی	منحل	استحكام معلمی	منحل
تعییه معلمی	منحل	تعییه معلمی	منحل
طبوغرافیا معلمی	منحل	طبوغرافیا معلمی	منحل
المانجه معلمی	منحل	المانجه معلمی	منحل
روسجه معلمی	منحل	روسجه معلمی قول اغاسی محمد افندی	
ریاضیه « یوزباشی مصطفی ذهنی افندی		ریاضیه معلمی قول اغاسی احمد صبری	
کتابت معلمی ملازم اول نجیب افندی		افندی م	
فرانسزجه معلمی عنبر غزره افندی م		کتابت معلمی معاونی منحل	
عقائد دینیہ معلمی رشید افندی		فرانسزجه معلمی معاونی صالح افندی م	
حفظ الصیحه معلمی معاونی طیب		حفظ الصیحه معلمی ذهنی صفوت افندی	
یوزباشی سامی افندی م		اثواب امینی ملازم ثانی عبدالوهاب	
اثواب امینی معاونی واوراق مأموری		افندی م تخلصیه وافتخار مدالیه لری	
منحل		امام حاجی محمد افندی	
اجزاجی	منحل	جراح حسین افندی یونان مدالیه سی	
موجود طلبه پیاده ۸۱ سواری ۱۷ حربیه ملحق اعدادی صنفی ۵۷			
وصنف مخصوص ۵۲ جماعاً یکون ۲۰۷			
خدمه و مستخدمین نفر ۲۹			

بغداد مکتب رشدی عسکریسی

داخلیه یوزباشیسی	منحل	مدیر	منحل
داخلیه ملازمی	منحل	داخلیه ملازمی احمد داخل افندی م	
داخلیه ملازمی	منحل	داخلیه ملازمی منحل	
جغرافیا معلمی	منحل	املا معلمی عبد الباکی بك	ثانیه
رسم معلمی قول اغاسی ابراهیم افندی		خلع عثمانی معلمی عبدالرزاق افندی م	

ریاضیه معلمی	منحل	رسم معلمی قول اغاسی عثمان افندی
ریاضیه معلمی	منحل	یونان و کموش صنایع مدالیه لری
عربی معلمی رشید افندی		ریاضیه معلمی
فارسی معلمی عبدالله افندی م ۵		عربی معلمی مدرس زاده مصطفی افندی
فرانسزجه معلمی یوزباشی	منحل	قواعد عثمانیه و کتابت معلمی شاکر
فرانسزجه معلمی	منحل	شکری افندی
انگلزجه معلمی یوزباشی عثمان نوری		جیمناستیک معلمی
افندی	لیاقت مدالیه سی	قواعد عثمانیه و کتابت معلمی
خدمه نفر ۹		موجود طلبه نفر ۳۸۳ نهاری

بغداد و موصل قریسینلری ناظری
 آلتنبی اردوی همایون قومانرانی فریون صدقی پاشا
 عثمانی مجیدی یونان، کموش امتیاز، حجاز مدالیه‌لری
 ۲ ۱

رئیس ضیا پاشا روم ایلی ع ۱ م ۱ التون و کموش ایاق و کموش امتیاز مدالیه‌لری
 کشف مدیری زکی پاشا ارکان حربیه میرلواپی ع ۳ م ۳ حجاز مدالیه‌سی
 اداره مدیری محمد فؤاد افندی اولی ثانیه‌سی م ۲ کموش ایاق مدالیه‌سی
 محاسبه‌چی سلیم افندی متمایز ع ۴
 تحریرات مدیری محمد نجیب بک متمایز ع ۴ حجاز مدالیه‌سی

﴿ محاسبه قلمی ﴾

رفیق اول سید بکر افندی ثانیه	واردات کاتبی محمد درویش افندی
واردات کاتبی معاونی عبدالفتاح افندی	ثالثه م ۴
« رفیقی فهمی افندی »	واردات کاتبی رفیقی عبدالوهاب افندی
مصارفات کاتبی جمیل افندی ثالثه م ۴	مصارفات کاتبی معاونی محمد رشید افندی
« رفیقی علی بدر الدین بک »	مصالح جاریه کاتبی ابراهیم افندی
مصالح جاریه رفیقی محمد رؤف افندی	یومیه مقیدی محمد رشید افندی

﴿ تحریرات قلمی ﴾

رفیق اول سعید راجی افندی ثانیه	رفیق ثانی ابراهیم رشیدی افندی ثالثه
« ثالث ابراهیم منیب افندی ثالثه »	« رابع محمود ندیم افندی »

رفیق خامس ابراہیم حیم افندی	مسود ابراہیم فہمی افندی
میض امین شناسی افندی	میض ابراہیم بک
میض محمد شاکر افندی	

﴿ اوراق قلمی ﴾

اوراق مأموری ساسون افندی	اوراق مأموری معاونی سید حسن افندی
« رفیقی حسقیل نورس افندی »	« رفیقی محمد صبحی افندی »

﴿ مأمورین متفرقه ﴾

دعوی وکیلی حسن افندی	صندوق امینی استیفان افندی
تحصیل مأموری آصف افندی ثالثہ مہ	کشف کاتبی عبد القادر افندی
طاہو کاتبی حسن افندی	احطاب یوقلمہ مأموری توماس افندی
مرکز انبار مأموری عبداللطیف افندی	مرکز انبار کاتبی خاجیک افندی
« بکجیسی راضی اغا »	

﴿ خدمہ و اوطہ جبار ﴾

قومیسون خدمہ سندن عبدالصمد اغا	قومیسون خدمہ سندن احمد اغا
« اوطہ جیسی عبدالوہاب اغا »	« اوطہ جیسی معاونی شاکر اغا »
« معاونی ابراہیم اغا »	« حبیب اغا »

﴿ ابو غریب شعبہ سی ﴾

مأمور رمزی افندی قول اغا سی م	کاتب اول رفعت افندی
کاتب ثانی ابراہیم افندی	قولجی احمد اغا
قولجی سلیمان افندی	اوطہ جی عباس اغا
مسجد شریف امامی و مکتب	مؤذنی سید احمد افندی
معلمی معروف افندی	مکتب بوابی عبد اللہ اغا

طاش شعبه سی

کاتب سلیمان افندی	مأمور عاکف افندی
قولجی باشی محمد علی افندی	اوطه جی حردان اغا
« حسین افندی	قولجی عبدالرحمن افندی
مکتب معلم اولی حسین افندی	« محمود افندی
مکتب بوابی حمادی اغا	مکتب معلم ثانسی ابراهیم افندی

محمودیه شعبه سی

کاتب اول محمد علی افندی	مأمور حمدی افندی قول اغاسی ۵۰
قولجی رشید افندی	کاتب ثانی احمد راغب افندی
اوطه جی مرجان اغا	قولجی حسین اغا
مکتب معلم ثانسی محمد علی افندی	مکتب معلم اولی علی افندی
	« خادمی ملا علوان

بغیاه شعبه سی

کاتب ابراهیم ادهم افندی	مأمور وکیلی سید محمود افندی
مکتب معلمی حسین افندی	قولجی یوسف افندی
مؤذنی ملا یحیی	جامع شریف امام و خطیبی سید محمد
خادمی حاجی احمد اغا	امین افندی

شادی شعبه سی

کاتب صالح زکی افندی	مأمور رشید افندی
قولجی مصطفی اغا	

علیاوه شعبه سی

کاتب قاسم افندی	مأمور صبری افندی قول اغاسی
مکتب خادمی صالح اغا	مکتب معلمی عبدالعزیز افندی

❦ دجیل شعبه سی ❦

❦ دجیل مرکزی ❦

وکیل عبدالله افندی کاتب ثانی حسین فوزی افندی قولجی عبدالله اغا مکتب معلمی علی افندی	کاتب اول نوری افندی « ثالث حسین افندی اوطه جی عباس اغا مکتب بوابی سید هادی اغا
--	---

[سمیکه مقاطعه سی]

مأمور رضا افندی قولجی عبدالکریم اغا مکتب بوابی حسن اغا جامع شریف مؤذنی سید محمد افندی	کاتب علی افندی مکتب معلمی شفیق افندی جامع شریف امام و خطیبی احمد افندی « « خادمی داود اغا
--	--

[طارمیه مقاطعه سی]

مأمور امین افندی	کاتب ابراهیم فوزی افندی
------------------	-------------------------

❦ حله شعبه سی ❦

❦ حله مرکزی ❦

وکیل راقم افندی کاتب ثانی منحل اوطه جی عبد المجید اغا مکتب معلم اولی عبدالرزاق افندی « بوابی عبد الواحد اغا	کاتب اول ابراهیم افندی نیل تحصیل مأموری شیخ محمد افندی جامع شریف خطیبی خطاب افندی مکتب معلم ثانسی یعقوب افندی
---	--

[ابو غرق مقاطعه سی]

مأمور خلیل افندی	کاتب عزت افندی
------------------	----------------

ہندیہ مکتبی معلم اولی احمد افندی | ہندیہ مکتبی معلم ثانیسی عبدالغفور افندی
« « بوابی حاجی حسین اغا

﴿ جربوعیہ شعبہ سی ﴾

﴿ جربوعیہ مرکزی ﴾

وکیل حمدی افندی یوزباشی م ۵	معاونی سید محمود افندی
کاتب اول محمود افندی	کاتب ثانی منحل
سواری قوجلیسی سید احمد افندی	سواری قوجلیسی محمد افندی
« « احمد افندی	اوطہ جی شناوہ اغا

[شافیہ مقاطعہ سی]

مأمور ابراہیم افندی	کاتب توفیق افندی
قوجلی احمد توفیق افندی	

﴿ جعارہ شعبہ سی ﴾

وکیل فہمی افندی بیکباشی م ۴	کاتب اول اسماعیل افندی
کاتب ثانی عارف حکمت افندی	کاتب ثالث محمد امین بک
اوطہ جی محمد اغا	باغات مأموری حسین افندی یوزباشی م ۵
صوتقسیم مأموری حاجی سریع	صوتقسیم مأموری معاونی جبر
سرشبانہ حسین اغا	شبانہ نفراتی ۱۴
نجف اشرف مسجدینک امامی و مکتب	نجف اشرف مکتبک معلم ثانیسی
معلم اولی سید علی افندی	خضر افندی
نجف اشرف مسجدینک خلفہ و مؤذنی	خادمی سید مظلوم
امین افندی	« مصطفی

﴿ خاق شعبه سی ﴾

کاتب نوری افندی	مأمور عبدالعزیز افندی
قولجی حسین افندی	قولجی احمد اغا
	اوطه جی سلیمان اغا

﴿ مسیب شعبه سی ﴾

﴿ مسیب مرکزی ﴾

کاتب اول اسماعیل افندی	وکیل حاجی عبد القادر بك نالته
« نالته آیس افندی	کاتب ثانی علی افندی
اوطا جی محمود اغا	قولجی عبد الباقي اغا
مسیب مکتبی معلم ثانسی نوری افندی	مسیب مکتبی معلم اولی حسن رفیق
جامع شریف امام و خطبی حاجی	افندی
قاسم افندی	مکتب خادمی محسن اغا
جامع شریف خادمی سایمان	جامع شریفك مؤذن و دور خوانی سید
امام قاسم مکتبی معلمی خلیل افندی	محمد امین افندی
	امام قاسم مکتبی خادمی خضر اغا

[اسکندریه مقاطعه سی]

کاتب علی رضا افندی	مأمور نادق بك
مسجد شریف امامی و مکتب معلمی	قولجی فتحی افندی
احمد افندی	مسجد و مکتب خادمی یونس اغا

[کربلا باغاتی]

کاتب سید ابراهیم افندی	مأمور فؤاد بك
کربلا حمیدیہ مدرسہ سی طلبہ نفر ۱۰	اوطه جی جمیل اغا

﴿ مہر و ت شعبہ سی ﴾

وکیل علی صائب افندی بیکباشی ع ۴	کاتب اول محمد امین افندی
کاتب ثانی حسین افندی	قولی محمد افندی
قولی مجید اغا	اوطہ جی مرزوق اغا

﴿ بغداد حمیدہ واپورلری ادارہ سی ﴾

اجتہ حسن رضا افندی متمایز	اجتہ کاتبی مصطفی افندی
اقتارمہ مأموری سرکیس افندی	اقتارمہ مأموری معاونی سلیم افندی
قطارجی فتح اللہ افندی	

﴿ کوت الامارہ اجتہ ادارہ سی ﴾

اجتہ عبد الرزاق افندی	قطارجی امین افندی
-----------------------	-------------------

﴿ حمیدہ واپوری ﴾

برنجی قبودان بحریہ یوزباشیسی حمدی افندی	ایکسجی قبودان طعمہ اغا
کاتب صالح افندی ثالثہ	قلاغوز سید عبد اغا

﴿ برہانید واپوری ﴾

برنجی قبودان بحریہ یوزباشیسی حامد افندی	ایکسجی قبودان رزق اللہ افندی
کاتب قابریل افندی	قلاغوز علی اغا

﴿ موصل واپوری ﴾

برنجی قبودان عباس اغا	ایکسجی قبودان عبودی اغا
کاتب محمود افندی م ۵	قلاغوز جاسم الحمد اغا

❖ رصافه واپوری ❖

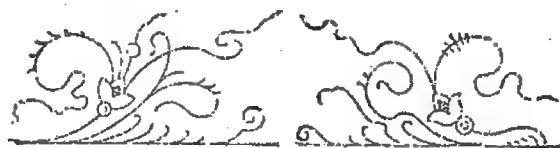
برنجی قپودان محمد رحیم اغا کاتب اسحق افندی	ایکنجی قپودان عبداللطیف اغا قلاغوز علی الخلیل اغا
---	--

❖ فرات واپوری ❖

برنجی قپودان سید علی اغا کاتب محمد افندی	ایکنجی قپودان عباس السعود اغا قلاغوز محمود اغا
---	---

❖ بغداد واپوری ❖

برنجی قپودان سید محمد اغا کاتب محمد افندی	ایکنجی قپودان سید روضان اغا قلاغوز عید اغا
--	---

پادشاه فاروق شعار و شهنشاه دیانت کردار افند من حضرت تیرینک جلوس
 هایون موفقیت مقرون جناب ملوکانه لرندن بری ساحه عالمده ایجاد واحیا
 بیوردقلری مائر جلیله خیر یدنک اعدادی غیر محصور ایسه ده اشبوسان نامه جکک
 عدم وسعتی جهته ایچندن یا لک ز بغداد ولایتی داخلنده جلا سازعیون ابتهاج
 اولان قسمنک بالا اختصاص بروج وزیر درجیله ترین صحیفه مباهات اولنور .

۱
 نفس بغدادده امام موسی الکاظم و امام اعظم افندیلر من
 حضرت اتنک مراقد مبارکه لرنده زیارتگاه انام اواق اوزره
 خزینه هایونده محفوظ لویه سعادتک شعرات شریفه سندن
 اهدا بیوریلان ایکی عدد شعر مبارک

۲
 نفس بغدادده امام اعظم و ابی یوسف حضرت اتنک ایکی مرقد
 شریفلری ایچون ایکی عدد پوشیده مبارک

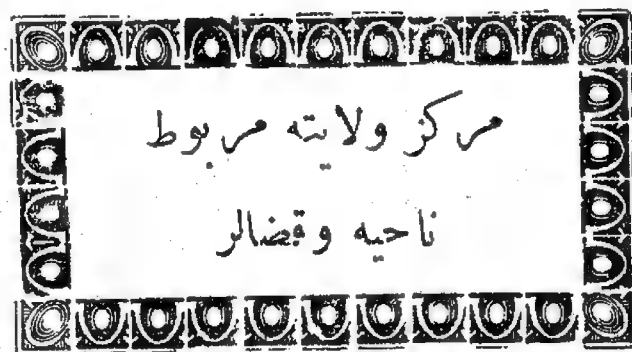
۳
 نفس بغدادده سیدسلطان علی قدس سره الجلی افند من حضرت
 تیرینک مرقد منور لریله مدرسه و جامع شریفلرینک تعمیر
 و تفریشی

۴
 ۵
 ۶
 نفس بغدادده کرخ جهتده شیخ صندل جامع شریفنک تعمیری
 نفس بغدادده میدان محله سنده قادری درگاه شریفنک مجدداً تعمیری
 اعظمیه قصبه سنده شیخ شبلی قدس سره العالی حضرت تیرینک
 مرقد شریفلرینک تعمیری

۷
 ۸
 ۹
 خر نهری اوزرنده انشا اولان آصمه دهر کوپری
 بغدادک قارشویقه سنده واقع مسعودی کوپری سندن خر جسر
 جدیدینه و اورادن ام الجریه قدر شوسه و کوپریلر
 بغداد داخلنده سامرا قصبه سنده مجدداً انشا اولان جامع
 شریف ایله رشدی و ابتدائی مکتبلری

- ۱۰ بغداد داخلنده ابو غریب نهري اوزرنده انشا اولنان کارگیر
کوپری
- ۱۱ بغیاه اراضیسنده انشا اولنان جامع شریف و مکتب و سائرہ
- ۱۲ علیاوه مقاطعهسنده انشا اولنان مکتب
- ۱۳ حایه قضا حنده ام الہیاء مقاطعهسنده انشا اولنان ایکی عدد کوپری
- ۱۴ حایہ کراد محایہسنده انشا اولنان بر باب مکتب
- ۱۵ نجف اشرفده امام علی رضی اللہ عنہ و کرم اللہ وجہہ افندمن
حضر تلیزینک مقام شریفنرندہ تعمیر اولنان جامع شریف
- ۱۶ نجف اشرف قصبہسنده ماء لندیز اسالہ سیچون کشاد ایدیلن
حمیدیہ قنالنک مصارفی
- ۱۷ بغدادده محمودیہ ایله باد و سمیکہ نام محالردہ انشا اولنان
برر مکتب
- ۱۸ دجیل مقاطعهسی داخلنده تعمیر ایدیلن کوپری ایله اقسام
سائرہسی
- ۱۹ جعارہ مقاطعهسنده انشا ایدیلن حوض ایله ایکی عدد کوپری
- ۲۰ خناق مقاطعهسنده و حقلایوہ نہرینک صدرندہ انشا اولنان
کوپری
- ۲۱ نجف اشرف قصبہسنده انشا اولنان بر باب مکتب
- ۲۲ امام عباس رضی اللہ عنہ افندمن حضر تلیزینک تربہ شریفہ لریله
اوزرنده کی قبہ و داخلنده کی طارمہنک تعمیری
- ۲۳ ہندیہ قصبہسنده حمیدیہ نام نامیسیلہ بر جامع شریف
- ۲۴ اسکندریہ نہرینک صدر نقطہسنده کارگیر کوپری
- ۲۵ مسیب نہرینک صدر نقطہسنده کارگیر کوپری

ناصریه نهرینک صدر نقطه‌سنده کارگیر کوپری	۲۶
نفس ابودبس نهری صدرنده انشا اولنان بیوک کارگیر کوپری	۲۷
مذکور ابودبس نهرینک حله طریق اوزرنده انشا اولنان دیگر کوپری	۲۸
بغیله نهری اوزرنده کارگیر کوپری	۲۹
بغیله‌ده واقع ابو جاموس کوپریسی	۳۰
محمودیه نهری اوزرنده انشا اولنان کارگیر کوپری	۳۱
محمودیه مقاطعه‌سنده سید عبد الله تربه‌سی جوارنده ایکی عدد کوپری	۳۲
طارمیه نهری اوزرنده بر عدد کوپری	۳۳
مهر و ت صدر جدیدی اوزرنده انشا اولنان قبولی کارگیر کوپری	۳۴
جعاره مقاطعه‌ سنیه‌سنده حمیده بدعه‌سی اوزرنده حجاج وسائر نک ممری اولان نقطه‌ده انشا اولنان کوپری	۳۵
نیل مقاطعه‌ سنیه‌سی داخلنده وردیه صدرنده انشا اولنان کارگیر کوپری	۳۶
ابوغریبده انشا اولنان مکتب و برجامع شریف و خان	۳۷
مسیدیه امام قاسم قریه‌سنده انشا اولنان بر باب مکتب	۳۸
مسیدیه مجدداً انشا اولنان بر باب مکتب	۳۹
اسکندریه‌ده مجدداً انشا اولنان مکتب و مسجد شریف	۴۰
جعاره مقاطعه‌ سنیه‌سنگ مرکزی اولان ابو صخیر قریه‌سنده انشا اولنان بر باب جامع شریف و مکتب	۴۱

مرکز ولایتہ مربوط

ناحیہ وقضائر

﴿ اعظميه ناحيه سي ﴾

مدیر یوسف کنعان افندی | نائب ابراهیم ناجی افندی

﴿ ابتدائی مکتبی ﴾

معلم اول نعمان افندی | معلم ثانی جواد افندی
عدد شاگردان ۶۶

﴿ کاظمیہ قضاسی ﴾

﴿ مأمورین قضا ﴾

قائم مقام محمد راسم افندی ثالثه
نائب الحافی زاده عبدالحلیم افندی ادرنه پایہ سی
مال مدیری حسن افندی | تحریرات کاتبی محمد مشتاق افندی

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس	قائم مقام
اعضای طبعیہ	اعضای منتخبہ
نائب	سید ابراهیم افندی
مال مدیری	عطیفہ زاده سید جعفر افندی
تحریرات کاتبی	حسین الصراف افندی
	حاجی ابراهیم الدھوی افندی

﴿ محکمہ بدایت ﴾

رئیس	نائب
اعضا حاجی جعفر چلبی	اعضا حاجی حمودی افندی
کاتب اول ابراهیم ادھم افندی	کاتب ثانی قاسم افندی

مستطوق معاونی شاکر افندی	مباشر نجم اغا
مباشر احمد اغا	اوطدجی عبود اغا

❖ بلدیہ مجلسی ❖

رئیس صادق چای

اعضا حاجی طعمہ افندی	اعضا عبدالحسین افندی
« سید صالح افندی	« حبیب افندی
کاتب عبد الستار افندی	صندوق امینی احمد افندی

❖ مأمورین سائرہ ❖

تلغراف و پوستہ مدیری نورس افندی	صندوق امینی اسماعیل افندی
طاہر کاتبی محمد امین افندی	نفوس مأموری احمد افندی
نفوس کاتبی عبد الرزاق افندی	رسومات مدیری عبد الکریم افندی
رسومات کاتبی نعمان افندی	ثانیہ
دیون عمومیہ مأموری عبد الکریم افندی	قرانتہ مأموری محمد افندی

❖ ضابطہ مأمورلری ❖

سواری ژاندارمہ یوزباشیسی صالح افندی	۴ م ۴ ع
سواری ملازم اولی عبد القادر افندی	ایکنجی قومیسر حاجی محمود افندی
پیادہ ملازم نانسی رشید افندی	پولیس رشید افندی
	پولیس سلیمان افندی

❖ سامرا قضاسی ❖

❖ مأمورین قضا ❖

قائم مقام محمد توفیق افندی	نائب سید عبد اللطیف افندی
مال مدیری محمد نوری افندی	تحریرات کاتبی سید عبد الرزاق افندی

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس	قائم مقام	اعضای طبیعیہ
	اعضای منتخبہ	نائب
	سید جاسم افندی	مال مدیری
	سید خالف افندی	تحریرات کاتبی
	سید غنام افندی	

﴿ محکمہ ہدایت ﴾

رئیس	نائب	اعضای سید عبدالرزاق افندی
	اعضا احمد افندی	باش کاتب مصطفی افندی
	کاتب ثانی محمود فوزی افندی	مستنطق معاونی نوری افندی
	مباشر عباس اغا	اوطہ جی حمد اغا

﴿ بلدیہ مجلسی ﴾

رئیس سید حسن افندی	اعضا عباس الحمد افندی
اعضا عباس اللطیف افندی	« صالح الحمد افندی
« سام الحسین افندی	« سرخان افندی
کاتب علی افندی	چاوش مجید اغا
	چاوش جاسم اغا

﴿ مہورین سائرہ ﴾

نقیب الاشراف قائم مقامی سید حمدی افندی	ادرنہ پایہ سی
مدرس اول سید عباس افندی	مدرس ثانی سید عبد الوہاب افندی
کلید دار سید علی افندی	سر خدمہ سید حمدی افندی

صندوق امینی حسقیل افندی	طاہر کاتبی حسین افندی
دیون عمومیه مأموری عمر فوزی افندی	نفوس مأموری محمد افندی
رژی محافظہ مأموری محمد اغا	رژی مأموری محمد افندی
قرائتہ مأموری جمیل بک	اصناف مأموری محمد افندی

﴿ ضابطہ مأمورلری ﴾

سوار یوزباشی سی عبدالرحمن افندی	سوار ی ۰ لازمی مجید افندی
پیادہ ملازمی محمود اغا	پولیس محمد توفیق افندی

﴿ رشدی مکتبی ﴾

معلم اول عبدالفتاح افندی	معلم ثانی وکیل صبری افندی
عدد شاگردان ۲۵	

﴿ ابتدائی مکتبی ﴾

معلم سید محمد سعید افندی	عدد شاگردان ۸۰
--------------------------	----------------

﴿ تکریت ناحیہ سی ﴾

مدیر مصطفی افندی	نائب سید عبدالجبار افندی
کاتب عمر فوزی افندی	اعضا رجب افندی
اعضا رمضان افندی	« عبد الکمیت افندی
« محمد عرب افندی	رژی مأموری عبدالغنی افندی
	دیون عمومیه مأموری صالح افندی

﴿ مندی قضای ﴾

﴿ مأمورین قضا ﴾

قائم مقام وکیل عبد الله مختار بک	نائب یوسف افندی
مال مدیری عبدالعزیز افندی ثالثہ م ۴	تحریرات کاتبی عبد الحمید افندی

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس	اعضای طبعیه
قائم مقام و کلی	نائب
اعضای منتخبه	مال مدیری
علی یاور افندی	تحریرات کاتبی
صالح بك	
سید جمعه افندی	
حبیب اغا	

﴿ محکمہ ہدایت ﴾

رئیس	اعضا سید احمد افندی
نائب	باش کاتب محمد افندی
اعضا عبد الوہاب افندی	مستنطق معاونی امین افندی
کاتب ثانی بسیم افندی	
مباشر محمد اغا	

﴿ بلادیہ مجلسی ﴾

رئیس	اعضا حمید اغا
عبد الرزاق چلی	« شیخ سلمان
اعضا عثمان افندی	
« موسی اغا	
کاتب موسی افندی	

﴿ مامورین سائرہ ﴾

نقیب سید علی افندی از میر پایہ سی	صندوق امینی امین افندی
طاہو کاتبی یوسف افندی	نفوس مأہوری عیسی روحی افندی
نفوس کاتبی حسین بك	دیون عمومیه مأہوری عبدالصمد افندی
دیون عمومیه قطار جیسی حبیب اغا	تاغراف مدبری محمد افندی

تلغراف موزعی احمد اغا
 « چارشی طاهر اغا
 قرانته مأموری محمد افندی

تلغراف چارشی جاسم اغا
 رژی مأموری عبد اللطیف بك
 قرانته غاردیانلری نفر ۳

﴿ رسومات ادارسی ﴾

مدیر عبد الرزاق افندی
 ایکنجی کاتب عزیز افندی
 قوچی باشی سید جواد اغا

باش کاتب قدری افندی
 قنعارجی علی اغا

﴿ ضابطه مأمورلری ﴾

سواری ژاندارمه یوزباشیسی احمد
 افندی
 سواری ملازم اولی خورشید افندی

پیاده ژاندارمه یوزباشیسی منحل
 سواری ملازم ثانسی قاسم افندی
 پولیس سلیمان فائق افندی

﴿ رشدی مکتبی ﴾

معلم اول منحل

معلم ثانی محمد افندی

شاگردان ۱۵

﴿ ابتدائی مکتبی ﴾

معلم اول خاف افندی

معلم ثانی ملا مصطفی

شاگردان ۳۵

﴿ خانقین قضاسی ﴾

﴿ مأمورین قضا ﴾

قائم مقام و کیلی حیدر بك
 مال مدیری سید عبدالوهاب افندی

نائب سید مصطفی مختار افندی
 تحریرات کاتبی احمد شمس الدین افندی

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس	قائم مقام و کیلی	اعضای طبیعیہ
	اعضای منتخبہ	نائب
	ولی اغا	مال مدیری
	محمود زلیخا اغا	تحریرات کاتبی
	شیخ صالح افندی	
	شکور افندی	

﴿ محکمہ ہدایت ﴾

رئیس	نائب	اعضا عبد الغفور افندی
	اعضا حسقیل افندی	کاتب اول رشید بک
	کاتب ثانی منحل	مستنطق معاونی عبد القادر افندی

﴿ بلدیہ مجلسی ﴾

رئیس محمد صالح اغا	اعضا سعد اللہ افندی
اعضا داود اغا	« عبد القادر اغا
« محمد امین اغا	طیب یوزباشی رؤف افندی
کاتب عبد المجید افندی	

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

صندوق امینی سلمان افندی	طاہر کاتبی محمد وفیق افندی
نفوس مأموری عبد اللہ بک	نفوس کاتبی محمد سعید افندی
تلغراف و پوستہ مدیری یوسف افندی	تلغراف مخبرہ مأموری شیخ علی افندی
دیون عمومہ مأموری یعقوب افندی	
رژری مأموری رشید افندی	تباک مأموری حسقیل افندی

﴿ رسومات اداره سی ﴾

مدیر لطفی بك	باش کاتب شاكر افندی
ایکنجی کاتب عبد القادر افندی	اوچنجی کاتب عارف افندی

﴿ قرانته اداره سی ﴾

طیب وکیلی رزوق افندی	باش کاتب خضر افندی
کاتب ثانی جعفر افندی	کاتب ثالث نوری افندی
جنازه معاینه مأموری خورشید افندی	

﴿ ضابطه مأمورلری ﴾

زاندارمه ملازمی عباس افندی	اوچنجی قومیسر حاجی حمدی افندی
پولیس نجیب افندی	

﴿ ابتدائی مکتبی ﴾

معلم اول شاكر افندی	معلم ثانی عبد العزیز افندی
بواب اسماعیل اغا	طلبه ۳۵

﴿ بنکدره ناحیه سی ﴾

مدیر عبد المجید بك	کاتب محمد بهجت افندی
اعضا ولی اغا	اعضا کریم خان
« محمد امین اغا	« عبد الوهاب اغا

﴿ قزلباط ناحیه سی ﴾

مدیر اشرف حفظی افندی	اعضا مصطفی افندی
اعضا سلمان اغا	« سید الیاس افندی
« عبد الوهاب بك	کاتب عبد الوهاب افندی

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

نظارہ و پوسٹہ مدیری سید علی افندی | رسومات ماموری اسماعیل افندی
دیون عمومیه ماموری صالح افندی

﴿ ضابطہ مأمورلری ﴾

ژاندارمه سواری یوزباشی حسن افندی
سواری ملازم اولی منحل | سواری ملازم ثانسی منحل

﴿ خراسان قضای ﴾

﴿ مأمورین قضا ﴾

قائم مقام عبد الله رمزی بك | نائب محمد رشید افندی مدرس
مال مدیری مصطفی افندی رابعه | تحریرات کاتبی قاسم شفیق افندی

﴿ مجالس اداره قضا ﴾

رئیس	قائم مقام
اعضای طبعیه	اعضای منتخبه
نائب	رستم بك زاده سلیمان بك
مال مدیری	مهدی السعد زاده صالح افندی ثالثه
تحریرات کاتبی	عبدان افندی زاده محمد افندی
	مهدی الصالح زاده عبدالکریم افندی

﴿ محکمه بدایت ﴾

رئیس	نائب
اعضا حاجی عمر افندی	اعضا عبد العزيز افندی
کاتب اول عارف افندی	کاتب ثانی ابراهیم افندی

مدعی عمومی معاونی و کیلی قومیسر	مستنطق معاونی محمد نافع افندی
حاجی صالح افندی م ۵ افتخار	مقاولات محرری مصطفی صفوت افندی
وتخلیصیه مدالیله لری	مباشر نفر ۲

(بلدیہ مجلسی)

رئیس عزت افندی	اعضا صالح افندی
اعضا سید احمد افندی	« مهدی افندی
« عباس اغا	کاتب و صندوق امینی عبدالعزیز افندی

﴿ دیون عمومیہ اداره سی ﴾

مرکز مأموری شوکت افندی	باش کاتب مهدی شفیق افندی
ایکنجی کاتب صدق افندی	

﴿ رژی دائرہ سی ﴾

مدیر عبد اللطیف افندی	باش کاتب عبدالعزیز افندی
ایکنجی کاتب منجل	

(مأمورین سائرہ)

مدرس سید احمد افندی	اوقاف مأموری علی افندی
اوقاف نبوی مأموری محمدنوری افندی	صندوق امینی شاکر افندی
طابو کاتبی حسین نوزی افندی	املاک کاتبی محمد نورزی افندی
نفوس مأموری رشید افندی	نفوس کاتبی عبد الوهاب افندی
تاغراف و پوستہ مدیری حمدی افندی	

(ضابطه مأمورلری)

سیکباشی و کیلی حسن اغا م ۴	طابور کاتبی عبد الرحمن افندی
سواری یوزباشیسی محمد اغا م ۴	سواری ملازم اولی رستم افندی
افتخار مدالیه سی	سواری ملازم ثانسی عزیز اغا
پیاده یوزباشیسی اسماعیل اغا م ۵	اوچنجی قوه یسر حاجی صالح افندی
افتخار مدالیه سی	م ۵ افتخار و تخلصیه مدالیه لری
بولیس قاسم افندی	

(رشدی مکتبی)

معلم اول محمد حمدی افندی	معلم ثانی عبدالوهاب افندی
بواب سید محمود	عدد شاگردان ۵۳

﴿ شهربان ناحیه سی ﴾

مدیر توفیق افندی	نائب محمد فهمی افندی
کاتب غیدان طلعت افندی	اعضا شیخ مجید افندی
اعضا علی افندی	« حبیب افندی
اعضا محمد الناصر اغا	

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

تلغراف و پوسته مدیری خلیل افندی	دیون عمومیه خمس مأموری حسین افندی
رژی محافظه مأموری محمد افندی	
تنباک مأموری جلیل اغا	

(ضابطه مأمورلری)

سواری سیکباشیسی حسن اغا م ۵	سواری ملازم اولی غیری بک
سواری ملازم ثانسی عبد الله افندی	

﴿ خالص ناحیه سی ﴾

مدیر محمد رؤف افندی	نائب عبد الواحد افندی
کاتب قاسم شفیق افندی	اعضا ابراهیم اغا
اعضا محمد کاظم اغا	« امین افندی
	اعضا عبد المجید افندی

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

نفوس مأموری بہجت افندی	دیون عمومیه مأموری احمد فائق افندی
اغالر ینکجه سی تلغراف مأموری	صو مأموری شیخ معروف افندی
عزت افندی	

﴿ ضابطہ مأمورلری ﴾

نہروان ملازم ثانسی امین اغا	باش ینکجه ملازم اولی علی افندی
-----------------------------	--------------------------------

﴿ دلی عباس ناحیه سی ﴾

مدیر محمد علی افندی	کاتب صالح افندی
اعضا عبد المالك افندی	اعضا رشید اغا
« فدعم اغا	« مهدی اغا

(ضابطہ مأمورلری)

یوزباشی فتاح اغا م	ملازم اول ابراهیم اغا
ملازم ثانی ابراهیم اغا	عین لیا یوزباشی سی مصطفی افندی
	« « ملازم اولی محمد اغا

﴿ بلدروز ناحیه سی ﴾

مدیر عبد الکریم افندی	کاتب احمد افندی
-----------------------	-----------------

اعضا سید مبارک افندی
« عبد الرزاق اغا »

اعضا سید محی الدین افندی
« ملا عبدالله افندی »

❖ عزیزیه قضاسی ❖

❖ مأمورین قضا ❖

قائم مقام السید صالح صائب افندی ثالثه
نائب شیخ معروف افندی | مال مدیری عبد الرزاق افندی
تحریرات کاتبی عبد الرزاق افندی

❖ مجلس اداره قضا ❖

رئیس	قائم مقام	اعضای طبعیه
	اعضای منتخبه	نائب
	متولی زاده عبدالقادر افندی	مال مدیری
	متولی زاده احمد شکری افندی	تحریرات کاتبی
	دایم اختیاری علی الرجب اغا	
	مناصیر اختیاری کشموط العلی اغا	

(مأمورین سائرہ)

صندوق امینی حسن افندی | تلغراف و پوسٹہ مدیری بهجت افندی
ژاندارمه ملازم ثانسی امین اغا

❖ سلمان پاک ناحیه سی ❖

مدیر سلیمان جمیل افندی | کاتب محمود افندی

❖ ابتدائی مکتبی ❖

معلم محمد افندی | شاگردان نفر ۳۰

جزیره قضاسی

(مأمورین قضا)

قائم مقام شوکت افندی
 نائب حسین حسنی افندی | مال مدیری عثمان افندی
 تحریرات کاتبی عبد الله فخری بك

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس	قائم مقام
اعضای طبیعیہ	اعضای منتخبہ
نائب	رشید بك
مال مدیری	سید تقی افندی
تحریرات کاتبی	

﴿ بلدیہ مجلسی ﴾

رئیس و کیلی سید مهدی افندی	
اعضا حاجی شرحی اغا	اعضا حسون اغا
اعضا عبد الله اغا	کاتب عبد الله بك

﴿ مأمورین ساثرہ ﴾

مدرس قاسم افندی	صندوق امینی اسماعیل حق افندی
رسومات مأموری حمزہ بك	رسومات قو لجیسی سید ابراہیم افندی
پوستہ مأموری عبد الله بك	سواری ملازم اولی اسعد بك
مقاولات محرری عبد الله فخری بك	م ۵ افتخار بدالیہ سی

❖ کوث الاماره قضاسی ❖

❖ مأمورین قضا ❖

قائم مقام و کیلی خیر الله افندی متمايز
نائب رسول خیری افندی مدرس | مال مدیری عبدالمجید افندی
تحریرات کاتبی محمد شاکر افندی

❖ مجلس اداره قضا ❖

رئیس	قائم مقام	اعضای طبعیه
	اعضای منتخبه	نائب
	سید جاسم افندی	مال مدیری
	حاجی حسن شبوط افندی	تحریرات کاتبی
	سید ابراهیم افندی	
	نصیف الجاسم افندی	

❖ محکمه بدایت ❖

رئیس	نائب
اعضا حاجی عبدالرحمن افندی	اعضا محمد صالح القریشی افندی
کاتب اول محمد سعید افندی	کاتب ثانی عبد المجید افندی
مستنطق معاونی محمد افندی	

❖ بلدیہ مجلسی ❖

رئیس و کیلی سید فاضل افندی
اعضا علی الفلیح افندی
« حسین الناهض افندی
« حسین الحاجی علی افندی
کاتب محمد صالح افندی

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

مدرس عمر افندی	صندوق امینی محمد رؤف افندی
طاہر کاتبی قاسم افندی	نفوس مأموری سید علی افندی
نفوس کاتبی عباس افندی	تلغراف و پوسٹہ مدیری محمد افندی
رسومات مأموری رستم افندی	رسومات کاتبی محمد توفیق بک
شیخ سعد رسومات مأموری سید	دیون عمومیه مأموری رشید افندی
ضیف اللہ افندی	دیون عمومیه باش کاتبی تقی افندی
دیون عمومیه ایکنچی کاتبی عباس افندی	ایمان رئیس عبد اللہ افندی
رژی مأموری محمود افندی	

﴿ رشدی مکتبی ﴾

معلم اول محمد وحید افندی	معلم ثانی سید اسماعیل افندی
شاگردان ۱۹	

﴿ ضابطہ مأموربری ﴾

سواری یوزباشیسی عبد العزیز	پیادہ یوزباشیسی جمودی اغا م ۵
افندی م ۵	تخلیصیہ مدالیہ سی
سواری ملازم اولی اسعد بک	پیادہ ملازم اولی عبدالفتاح اغا
سواری ملازم ثانسی و فیک افندی	پیادہ ملازم ثانسی منحل
اوچنچی قومیسر عزت افندی	پولیس احمد حمدی افندی

﴿ بدرہ قضاسی ﴾

﴿ مأمورین قضا ﴾

قائم مقام داود نیازی افندی	نائب صالح صبری افندی
مال مدیری محمد رشید افندی	تحریرات کاتبی محمد صالح افندی

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس	قائم مقام
اعضای طبیعیہ	اعضای منتخبہ
نائب	حسن تحسین افندی
مال مدیری	محمد علی اغا
تحریرات کاتبی	مہدی بک
	محمد حسین افندی

﴿ محکمہ ہدایت ﴾

رئیس	نائب
اعضا محمد تحسین افندی	اعضا حاجی طہ افندی
کاتب اول احمد افندی	کاتب ثانی عبدالرحمن افندی
مستنطق معاون سید رضا افندی	اجرا مبشری عبد القادر اغا

﴿ بلدیہ مجلسی ﴾

رئیس	کاظم اغا
اعضا عبدالحسین افندی	اعضا سید خلیل افندی
« کیطان افندی	« محمد جواد افندی
« حسین جواد اغا	« مہدی افندی
	کاتب محمد تحسین بک

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

صندوق امینی موسی ناجی افندی	اوقاف مأموری جواد اغا
طاہر کاتبی عبد الغنی افندی	نفوس مأموری سید عبداللہ افندی

نفوس کاتبی عمر افندی	تلغراف و پوسته مأموری احمد افندی
رسومات مأموری محمد سعید افندی	زرباطیه قرانته مأموری عبدالرزاق افندی
رژی مأموری عبدالغنی افندی	

(ضابطه مأمورلری)

سواری یوزباشیسی مصطفی اغام	سواری ملازم اولی منحل
سواری ملازم ثانسی منحل	پیاده ملازمی علی غالب افندی
پولیس محمد طاهر افندی	

﴿ غریبه ناحیه سی ﴾

مدیر موسی سری افندی	کاتب حیران افندی
---------------------	------------------

﴿ جسان ناحیه سی ﴾

مدیر منحل	کاتب منحل
-----------	-----------

﴿ دلیم قضاسی ﴾

﴿ مأمورین قضا ﴾

قائم مقام محمد بهجت بك	نائب محمد امین افندی
مال مدیری عبدالمجید طلعت افندی	تحریرات کاتبی احمد افندی

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس	قائم مقام
اعضای طبیعی	اعضای منتخبه
نائب	شیخ حردان افندی
مال مدیری	« مطابق افندی
تحریرات کاتبی	« صالح الیوسف افندی
	« کرکر افندی

﴿ محکمه بدایت ﴾

رئیس	اعضا حمادی افندی
نائب	کاتب اول ابراهیم حامی افندی
اعضا سید احمد افندی	مستنطق معاونی احمد افندی
کاتب ثانی عبدالوهاب افندی	
مباشر حسین اغا	

﴿ بلدیہ مجلسی ﴾

رئیس	اعضا حاجی حمادی افندی
احمد افندی	اعضا ناصر افندی
اعضا علی اغا	
کاتب محمد رسول افندی	

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

مدرس محمد سعید افندی	صندوق امینی یوسف افندی
طاہر کاتبی	نفوس مأموری عبدالرزاق افندی
منحل	تلغراف و پوستہ مدیری حمادی افندی
نفوس کاتبی احمد افندی	
رژی مأموری احمد افندی	

﴿ ضابطہ مأمور لری ﴾

سواری یوزباشی صالح افندی	پیاده یوزباشی بہجت افندی م ۵
سواری ملازم اولی عیسی افندی	پیاده ملازم اولی صالح افندی
سواری ملازم ثانسی حکیم افندی	استر سوار ملازم اولی عمر افندی
اوچنجی قومیسر حاجی احمد افندی	پولیس علی غالب افندی
حبس خانہ غاردیانی	نفر ۲

﴿ ہیت ناحیہ سی ﴾

مدیر احمد حمادی افندی	کاتب عبداللطیف افندی
-----------------------	----------------------

(مأمورین سائرہ)

مدرس سید محمود افندی	تلغراف مدیری محمد افندی
دیون عمومیه مأموری مصطفی افندی	« مہارونی عبدی افندی

(فلوجہ ناحیہ سی)

مدیر عبد القادر افندی	کاتب سایمان افندی
تلغراف مأموری سعدی افندی	

(کیسہ ناحیہ سی)

مدیر محمود ندیم افندی	کاتب منجل
-----------------------	-----------

(رحالیہ ناحیہ سی)

مدیر داود صبری افندی	کاتب مہدی افندی
----------------------	-----------------

﴿عہ قضاسی﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام و کیلی عبد اللہ افندی ثالثہ	نائب حسام الدین افندی مدرس
مال مدیری مصطفی افندی	تحریرات کاتبی محمد فہمی افندی

(مجلس ادارہ قضا)

رئیس قائم مقام و کیلی

اعضای طبعیہ	اعضای متخبہ
نائب	نائب افندی
مفتی احمد عارف افندی مدرس	سید محل افندی
نقیب سید شاہر افندی	سید مصطفی افندی

اعضای منتخبه
سید نجم افندی

اعضای طبیعیہ
مال مدبری
تحریرات کاتبی

(محکمہ ہدایت)

رئیس نائب

اعضا فخر افندی	شرعیہ کاتبی عبد الحلیم افندی
کاتب اول سلیمان افندی	اعضا روپیل افندی
اجرا مباشری جمیل افندی	مستنطق معاونی عبدالعزیز افندی
	اوطہ جی نصیف اغا

(بلدیہ مجلسی)

رئیس و کبلی حاجی حبیب افندی

اعضا سید جواد افندی	اعضا سید مصطفی افندی
اعضا علی غالب افندی	اعضا سید عمران افندی
چاوش علی اغا	کاتب فہمی افندی

(مأمورین سائرہ)

طاہر کاتبی قاسم افندی	مدرس ابراہیم افندی
نفوس مأموری علی افندی	صندوق امینی عبد اللہ افندی
تلغراف مدبری عون افندی	نفوس کاتبی عبد اللہ افندی
دیون عمومہ خمس مأموری چچن افندی	تلغراف مخبرہ مأموری سید توفیق افندی
رزی قوجلیسی نفر ۴	رزی محافظہ مأموری عبدالغنی افندی

(ضابطہ مأمورلری)

ژاندارمه سواری یوزباشیسی قاسم افندی م ۴
پیاده ملازمی عبد الغفور افندی

(ابتدائی مکتبی)

معلم احمد عارف افندی

(القائم ناحیه سی)

مدیر احمد خضر افندی | کاتب علی افندی

(حدیثہ ناحیه سی)

مدیر سید احمد افندی | کاتب عبدالحق افندی

(جبه آوس ناحیه سی)

مدیر عبدالرزاق افندی | کاتب اسماعیل افندی

کربلا
سجائی و ملحقاتی

کربلا سجائی

مأمورین لوا

متصرف حسن حسنی پاشا   میرمیران   ع ۳   م ۲ آلتون لیاقت
نائب جمیل زاده احمد جمیل افندی مخرج | محاسبه جی حاجی ثروت افندی
تحریرات مدیری عزت افندی   نائثه   م ۴

(مجلس اداره لوا)

رئیس متصرف پاشا

اعضای طبیعیہ	اعضای منتخبہ
نائب افندی	سید عبدالحسین افندی
محاسبه جی افندی	سید محمد مہدی افندی
تحریرات مدیری افندی	سید عباس افندی
	منحل

(مجلس اداره لوا محکمہ ہیئت)

مدعی عمومی معاونی	تحریرات مدیری
مستطق	تحریرات مدیری معاونی موسی بك

(تحریرات قلمی)

تحریرات مسودی موسی بك	تحریرات مسودی موسی بك
مجلس اداره کاتبی عبدالرزاق افندی	اوراق مأموری حاجی سلیم افندی
میض شاگر افندی	میض ابراہیم افندی

(محاسبہ قلمی)

باش کاتب عبدالعزیز افندی ناٹھ	مصرف کاتبی عبداللہ افندی
یومیہ مقیدی عبدالغنی افندی	واردات رفیقی خلیل افندی
اوراق مقیدی خلیل افندی	مصالح جاریہ کاتبی توفیق افندی
میض عباس افندی	خزینہ دعوی و کیلی محمد ندیم افندی
صندوق امینی یوسف افندی	

(عدلیہ دائرہ سی)

حقوق دائرہ سی	جزا دائرہ سی
رئیس نائب افندی	رئیس عبداللہ عونئی افندی ادرنہ
مدعی عمومی معاونی صالح افندی	مدرس م ع
اعضا سید صالح افندی	اعضا سید محمود افندی
« شیخ رضا افندی	« سید یوسف افندی
« ملازمی حسین افندی	« ملازمی عبدالرحمن افندی
مستنطق محمد علی افندی	اجرا مأموری رفعت افندی
مقاولات محرری جواد افندی	

(محکمہ ہدایت قلمی)

باش کاتب عبدالواحد افندی	ضبط کاتبی علی غالب افندی
ضبط کاتبی عبدالغفور افندی	« « حسین فہمی افندی
	ضبط کاتبی حسین عونئی افندی

(محکمہ شرعیہ قلمی)

باش کاتب حافظ افندی

(اوقاف دائرہ سی)

مدیر محمد علاء الدین افندی   رابعہ
کاتب حاجی عبدالفتاح افندی مدرس | کاتب وصندوق امینی سید محمود افندی

(دفتر خاقانی دائرہ سی)

مأمور سید لطف اللہ افندی
باش کاتب عبدالرحمن افندی | طاہر و املاک کاتبی حمیدی افندی

(نفوس دائرہ سی)

مأمور سایمان افندی | کاتب محمود افندی

(معارف مجلسی)

رئیس اوقاف مدیری
اعضا منحل | اعضا منحل

(تاغراف و پوستہ ادارہ سی)

مدیر خلیل افندی
مخابرہ مأموری حسن افندی | مخابرہ مأموری توفیق افندی

(دیون عمومیہ ادارہ سی)

مدیر حسن افندی
باش کاتب وصندوق امینی سلیمان افندی | کاتب ثانی عبدالرزاق افندی

(صحیہ ادارہ سی)

مأمور حسین افندی | غاردیان نفر ۲

(رژی اداره سی)

مدیر محمد شفیق افندی   نائبه
باش کاتب سرکیس افندی | کاتب ثانی عبدالله افندی

(ضابطه مأمورلری)

بیگباشی سایمان افندی برنجی پیاده یوزباشی حاجی موسی افندی برنجی پیاده ملازم ثانسی مصطفی اغا ایکنجی پیاده ملازم اولی جواد افندی برنجی سواری ملازم اولی مهدی اغا ایکنجی سواری یوزباشی الیاس افندی ایکنجی سواری ملازم اولی اسماعیل افندی	طابور کاتبی عبدالواحد افندی م ۵ برنجی پیاده ملازم اولی کاظم اغا ایکنجی پیاده یوزباشی علی اغا ایکنجی پیاده ملازم ثانسی علی افندی برنجی سواری یوزباشی رضا افندی برنجی سواری ملازم ثانسی سایمان افندی ایکنجی سواری ملازم ثانسی عبدی اغا
--	--

(پولیس دائره سی)

قومیسر صالح شوقی افندی
پولیس سلیمان افندی | پولیس صادق افندی
پولیس حسین افندی

(بلدیہ دائره سی)

رئیس وکیلی مهدی افندی
اعضا سلیمان اغا | اعضا حاجی حبیب اغا

طیب منحل	اعضا حاجی علی القنبر افندی
آشی مأموری یوسف ضیا افندی	باش کاتب محمد افندی
صندوق امینی محمد افندی	

(رشدی مکتبی)

معلم اول محمد افندی	معلم ثانی عبدالرحمن افندی
بواب ملا بلال	عدد شاگردان ۷۵

﴿ مسیب ناحیه سی ﴾

مدیر احمد فهمی افندی	کاتب علی افندی
----------------------	----------------

(مأمورین سائرہ)

تلغراف و پوستہ مدیری عزیز افندی	دیون عمومیدہ مأموری ابراہیم افندی
قرانتہ مأموری عبدالحلیم افندی	رژری مأموری اسماعیل افندی
بلدیہ رئیس شیخ محمد افندی	ژاندارمہ یوزباشیسی رضا افندی

﴿ شفاتیہ ناحیه سی ﴾

مدیر حسین افندی	نائب عبدالغفور افندی
کاتب حسن افندی	

﴿ ہندیہ قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام صالح پاشا میرمیران	نائب احمد افندی
مال مدیری عارف افندی	تحریرات کاتبی خضر افندی

(مجلس اداره قضا)

رئيس قائم مقام

اعضای متخبه
 حاجی علی اغا
 سيد حسن افندی
 جعفر چای
 حامد العباس

اعضای طبعیه
 نائب
 مال مدیری
 تحریرات کاتبی

(محکمه بدایت)

رئيس نائب

اعضا جارا لله افندی
 کاتب ثانی عبدالله افندی
 مستنطق معاونی رشید افندی

اعضا محمد افندی
 کاتب اول جواد افندی

(بلديه مجلسی)

رئيس حسون اغا

اعضا محمد علی اغا
 اعضا منحل
 کاتب و صندوق امینی علی مردان افندی

اعضا عیسی افندی
 اعضا منحل
 جراح سعید افندی

(مأمورین سائرہ)

واعظ عباس افندی
 طاہر کاتبی بشیر افندی
 نفوس کاتبی احمد افندی

ہندیہ جامعی خطیبی احمد افندی
 صندوق امینی یامین افندی
 نفوس مأموری شفیق افندی

تغراف و پونته مدیری قاسم افندی	دیون عمومیہ مأموری خضر افندی
رژی مأموری علی افندی	لیمان مأموری سید عبدالله افندی

(ضابطہ مأمور لری)

یوزباشی علی اغا	ملازم علی افندی
شبانہ یوزباشیسی عباس اغا	شبانہ افرادی نفر ۳۵

(حمیدہ مکتبی)

معلم اول سید حمدی افندی	معلم ثانی محمد افندی
-------------------------	----------------------

﴿ کفل ناحیہ سی ﴾

مدیر حمدی افندی	کاتب عزیزان افندی
-----------------	-------------------

(مربوط ادارہ لر قول معشر لری)

مشورب شرقی و غربی مدیری	کاتبی جاسم افندی
معروف افندی	
کعبوری مدیری محمد افندی	« خمیس افندی
مسعییدہ مدیری توفیق افندی	« جواد افندی
الفتاہ والبورویہ مدیری سید طہ افندی	« حسین افندی
حرقا و ابونفاش مدیری خلیل افندی	« معروف افندی

﴿ تجف قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام شوکت پاشا میرمیران	نائب محمد سعید افندی
مال مدیری عزت افندی	تحریرات کاتبی علی افندی

(مجلس اداره قضا)

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعیہ

اعضای منتخبہ

نائب

مال مدیری

تحریرات کاتبی

کلید دار سید جواد افندی از میر م ۴

شمسہ زاده حاجی محمد علی افندی

ناجی زاده عمران افندی

سعداوی زاده حاجی علی افندی

(محکمہ ہدایت)

رئیس نائب

اعضا شیخ عطاء اللہ افندی

اعضا سعید افندی

کاتب اول مجید افندی

کاتب ثانی جمیل افندی

مستنطق معاونی عبد القادر افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس و کیلی حاجی احمد مرزا افندی

اعضا سعید اغا

اعضا عباس اغا

اعضا علوان اغا

اعضا مجید اغا

کاتب و صندوق امینی کامل افندی

(مأمورین سائرہ)

واعظ سید محمد طاہر افندی مدرس

حضرت حیدریہ مسجدی خطیبی

صندوق امینی حمد افندی

سید علی افندی

نفوس مأموری عبد اللہ افندی

طاہر کاتبی محمد افندی

تلفراف و پوستہ مدیری زینل افندی

نفوس کاتبی احمد افندی

ديون عموميه مأموري مجيد بك ضابطه مأموري ملازم كاظم اغا پوليس توفيق افندي	قرانده مأموري علي افندي رژی مأموري عبدالله افندي پوليس اوچنجی قورميسرى صادق افندي
--	--

﴿ کوفه ناحیه سی ﴾

مدير شوكت بك	کاتب صبری افندي
--------------	-----------------

﴿ رحبه ناحیه سی ﴾

مدير اسماعيل بك	کاتب منحل
-----------------	-----------

﴿ دور الدخن ناحیه سی ﴾

مدير علي افندي	کاتب حمدي افندي
----------------	-----------------

﴿ رزازه قضای سی ﴾

قائم مقام فهد الهندال بك	قیوجی باشی
--------------------------	------------

دیوانہ سنجائی و ملحوظاتی

دیوانیہ سنجائی

مأمورین لوا

متصرف محمد طاہر بک	مہماںز ع ۴ م ۴
نائب سید محمد نافع افندی	بلاد خمسہ
مفتی سید مصطفیٰ افندی	بلاد خمسہ م ۳
محاسبہ جی مصطفیٰ لاج افندی	رابعہ
تحریرات مدیری مصطفیٰ افندی	مہماںز م ۴

(مجلس ادارہ لوا)

رئیس متصرف

اعضای طبیعیہ	اعضای منتخبہ
نائب	حاجی کاظم اغا
مفتی	عبود اغا
محاسبہ جی	ولا شکر
تحریرات مدیری	حاجی حمزہ اغا

(تحریرات قلمی)

تحریرات مدیری معاونی عبداللہ افندی	مجلس ادارہ کابی و کبلی محمد رؤف افندی
مجلس ادارہ کابی رفیق محمد امین افندی	اوراق مأموری محمد شفیع افندی
میض محمد صاحب افندی	میض فتح اللہ افندی

(محاسبہ قلمی)

باش کاتب محمد ماجد افندی	مصرف کاتبی عبد العزیز افندی
مصالح جاریہ کاتبی محمد توفیق افندی	واردات رفیقی عبدالقادر افندی
اوراق مقیدی حمزہ لطفی افندی	مصرف رفیقی محمد جمیل افندی
خزینہ دعوی وکیلی منحل	حسابات فوق العادہ کاتبی محمد توفیق افندی
صندوق امینی مراد افندی	
قضا کاتبی حسین عون افندی	میض محمد امین نجاتی افندی
« « معاونی احمد نصرت افندی	« « محی الدین افندی

(عدلیہ دائرہ سی)

حقوق دائرہ سی	جزا دائرہ سی
رئیس نائب	رئیس مصطفی لطفی افندی
مدعی عمومی معاونی مصطفی جمال الدین افندی	رابعہ
اعضا مہدی الصالح اغا	اعضا سید علوان افندی
« محمد الوالی	« محمد امین افندی
« ملازمی عطاء اللہ افندی	« ملازمی عبداللہ افندی

(محکمہ ہدایت قلمی)

باش کاتب وکیلی ضبط کاتبی احمد عزت افندی	
اجرا مأموری حاجی عبدالوہاب افندی	ضبط کاتبی محمد ضریب افندی
ضبط کاتبی حسن بک	ضبط کاتبی وکیلی ابراہیم ادہم افندی
مباشر محمد علی افندی	

(دفتر خاقانی دائره سی)

مأمور محمد امین افندی   ثالثه
 باش کاتب زین العابدین افندی | مرکز طاہو کاتبی عباس حامی افندی

﴿ نفوس دائره سی ﴾

مأمور سید حسین فوزی افندی | کاتب عبدالعزیز افندی

(تاغراف و پوسته اداره سی)

مدیر حسن حسنی افندی | مخبره مأموری محی الدین قابل افندی

(دیون عمومیه اداره سی)

مأمور وکیل سید عبد المجید افندی

(ضابطه مأمور لری)

بیکباشی ابراهیم اغا برنجی پیاده یوزباشی صالح افندی برنجی پیاده ملازم ثانسی موسی اغا ایکنجی پیاده ملازم اولی جام اغا اوچنجی پیاده یوزباشی محمد بک اوچنجی پیاده ملازم ثانسی محمود افندی برنجی سواری یوزباشی منحل برنجی سواری ملازم ثانسی مجید افندی	طابور کاتبی عبدالغنی افندی برنجی پیاده ملازم اولی توفیق بک ایکنجی پیاده یوزباشی محمد اغا ایکنجی پیاده ملازم ثانسی نیازی بک اوچنجی پیاده ملازم ثانسی محمود افندی برنجی سواری یوزباشی منحل برنجی سواری ملازم ثانسی مجید افندی
---	--

ایکنجی سواری ملازم ثانسی محمد
افندی

اوچنجی سواری ملازم اولی
عبد الغنی اغا

دردنجی سواری یوزباشیسی منجل
دردنجی سواری ملازم اولی
عبد الله اغا

ایکنجی سواری ملازم اولی احمد
عزت افندی

اوچنجی سواری یوزباشیسی خضر
افندی

اوچنجی سواری ملازم ثانسی یحیی
افندی
دردنجی سواری ملازم ثانسی مجید اغا

(بلدیہ مجلسی)

رئیس سید مصطفی افندی

اعضا ناجی افندی
« شاول افندی

اعضا محمد سعید افندی
« علوان اغا

کاتب سید بدرالدین افندی

﴿ دغاره ناحیہ سی ﴾

مدیر محمد آکاه افندی | نائب احمد فخرالدین افندی

کاتب محمد شاکر افندی

﴿ البدیر ناحیہ سی ﴾

مدیر حسین افندی | کاتب احمد مخاص افندی

﴿ عنک ناحیہ سی ﴾

قول معشری امین بک | کاتب محمد جلال الدین افندی

❦ حله قضایی ❦

❦ مأمورین قضا ❦

قائم مقام محمد علی بك	متمایز
مال مدبری حاجی محسن افندی	نائب رأفت افندی از میرپایه سی ع ۲
	تحریرات کاتبی اسماعیل افندی

❦ مجلس اداره قضا ❦

رئیس	قائم مقام
اعضای طبعیه	اعضای منتخبه
نائب	مفتی زاده سید محمد رؤف افندی
مال مدبری	محمد نوی پاشا زاده مزاحم بك
تحریرات کاتبی	نورالدین اغا زاده محی الدین افندی
	دانیل زاده ساسون افندی

❦ محکمه بدایت ❦

رئیس	نائب
اعضا حاجی آصف افندی	اعضا سید آیس افندی
کاتب اول خلیل فرید افندی	کاتب ثانی عبد الکریم افندی
مستنطق معاونی حسن افندی	مقاولات محرری عباس فندی
شرعیه کاتبی سید ابراهیم افندی	

❦ معارف مجلسی ❦

رئیس اوقاف مدبری اشرف افندی	اعضا مکتب رشدی معلم اولی محمد
رابعه	فخری افندی
اعضا سید عبد الرحمن افندی	اعضا سید ابراهیم افندی

﴿ بلدیہ مجلسی ﴾

رئیس سلیم بك زاده خورشید بك	اعضا سید عبد الرحمن افندی
اعضا حسین الخواجه	« سید یاقوت افندی
« عبود الحاج معروف	کاتب حسین شوقی افندی
دو قنور مراد الیاهو افندی	تفتیش صالح افندی
اجزاجی قلیان افندی	

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

اوقاف مدیری اشرف افندی رابعہ	مدرس عمر خلوصی افندی کبار مدرسین
صندوق امینی ابراہیم افندی	مال مدیری معاونی امین افندی
نفوس مأموری سلمان افندی	طاہر کاتبی حمیدی افندی
املاک کاتبی عبدالقادر افندی	نفوس کاتبی عبداللہ افندی
دیون عمومیه باش کاتبی مراد افندی	دیون عمومیه مأموری فتح اللہ افندی
دیور عمومیه کاتب ثانیسی فتح افندی	رزی مأموری احمد مختار افندی

﴿ تلغراف و پوسٹہ ادارہ سی ﴾

مخبرہ مأموری سعید افندی	مدیر و کیلی محمد سعید افندی
-------------------------	-----------------------------

﴿ ضابطہ مأمورلری ﴾

پیادہ ملازم ثانیسی محمود افندی	پیادہ یوزباشیسی محمد بك
ایکجی قومیسر محمد افندی	سواری ملازم اولی عبداللہ اغا
پولیس کامل افندی	پولیس محمد نائل افندی

﴿ رشدی مکتبی ﴾

معلم ثانی صالح افندی	معلم اول سید محمد فخری افندی
طلبہ ۵۵	بواب صالح اغا

﴿ طاق ابتدائی مکتبی ﴾

معلم اول محمد رشید افندی	معلم ثانی شاکر افندی
بواب محمد اظا	طلبہ ۲۵

﴿ ممدوحیہ ناحیہ سی ﴾

مدیر اسحاق لطفی افندی	کاتب احمد افندی
-----------------------	-----------------

﴿ محاویل ناحیہ سی ﴾

مدیر سلیم ثابت افندی	کاتب محمود افندی
----------------------	------------------

﴿ بارمانہ ناحیہ سی ﴾

مدیر عبد الرزاق افندی	ثالثہ کاتب اسماعیل افندی
-----------------------	--------------------------

﴿ نہر شاہ ناحیہ سی ﴾

مدیر حاجی محمد افندی	کاتب بہاء الدین افندی
----------------------	-----------------------

﴿ خواص ناحیہ سی ﴾

مدیر داود افندی	کاتب عبد الرزاق افندی
-----------------	-----------------------

﴿ شامیہ قضاسی ﴾

﴿ مأمورین قضا ﴾

قائم مقام و کیلی اسماعیل افندی	نائب سید محمد امین افندی مدرس
مال مدیری حاجی محمد توفیق افندی	تحریرات کاتبی سید صادق افندی

﴿ مجلس ادارہ قضا ﴾

رئیس	قائم مقام
اعضای طبعیہ	اعضای منتخبہ
نائب	شہاب افندی

مال مدیری
تحریرات کاتبی

سید سلمان افندی
جاسم الجیاد اغا
عبد الساده اغا

﴿ محکمہ ہدایت ﴾

رئیس   نائب

اعضا عبد الواحد افندی   اعضا جواد افندی
باش کاتب عبد المجید افندی   ایکہیجی کاتب خطاب افندی
مستطوق معاونی احمد افندی

﴿ ہادیہ مجلسی ﴾

رئیس راضی اغا   اعضا علی الحاج عبود غانم اغا
اعضا عبدالہادی افندی   خلف العباس اغا
فشلان اغا   کاتب محمد افندی

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

مال مدیری معاونی یوسف افندی
صندوق امینی میر زیور افندی   دیون عمومیہ خمس مأموری عبدالہادی
طابو کاتبی وکیلی محمد نافع افندی   افندی

﴿ ضابطہ مأمورلری ﴾

پیادہ ملازم اولی جاسم اغا   سواری ملازم اولی غنی اغا
پولیس عارف افندی

﴿ شنافیہ ناحیہ سی ﴾

مدیر محمد حکیم افندی   کاتب عبدالرزاق افندی

﴿ غماس ناحیه سی ﴾

مدیر حاجی عبد المجید افندی | کاتب عبود صبری افندی

﴿ صلاحیه ناحیه سی ﴾

مدیر احمد رشدی افندی | کاتب سعید افندی

﴿ هورالله ناحیه سی ﴾

مدیر ادیب کوهر افندی | کاتب عبد المجید افندی

﴿ سماوه قضایی ﴾

﴿ مأمورین قضا ﴾

قائم مقام شوکت افندی | نائب سید عبداللطیف افندی
مال مدیری سعید افندی | تحریرات کاتبی محمد امین افندی

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس	قائم مقام	اعضای طبعیه
اعضای منتخبه	قدری افندی	نائب
سید عباس افندی	حاجی سعید دهان	مال مدیری
سید هاشم		تحریرات کاتبی

﴿ محکمه بدایت ﴾

رئیس	نائب
اعضا یوسف بن محمد سعید کبه	اعضا حاجی حسن افندی
کاتب اول جمیل افندی	کاتب ثانی عبدالکریم افندی
مستنطق معاونی اسماعیل افندی	مباشر منحل

﴿ بلدیہ مجلسی ﴾

رئیس حاجی حسن افندی	اعضا سید حمود افندی
اعضا حاجی صالح افندی	« حاجی داود افندی
« منحل	کاتب بکر صدق افندی

﴿ مأمورین سائرہ ﴾

واعظ عبد الصمد افندی مدرس	صندوق امینی شاکر افندی
طاہر کاتبی محمد امین افندی	نفوس مأموری عبداللہ افندی
نفوس کاتبی محمد علی افندی	تلغراف و پوسٹہ مدیری مہدی افندی
دیون عمومہ مأموری ایوب افندی	ایمان رئیسی احمد حامی افندی
پیادہ ژاندارمہ یوزباشیسی محمد افندی	شبانہ یوزباشیسی رسول اغا
شبانہ بلوکباشیسی عبود العباس	شبانہ باوکباشیسی عطیہ

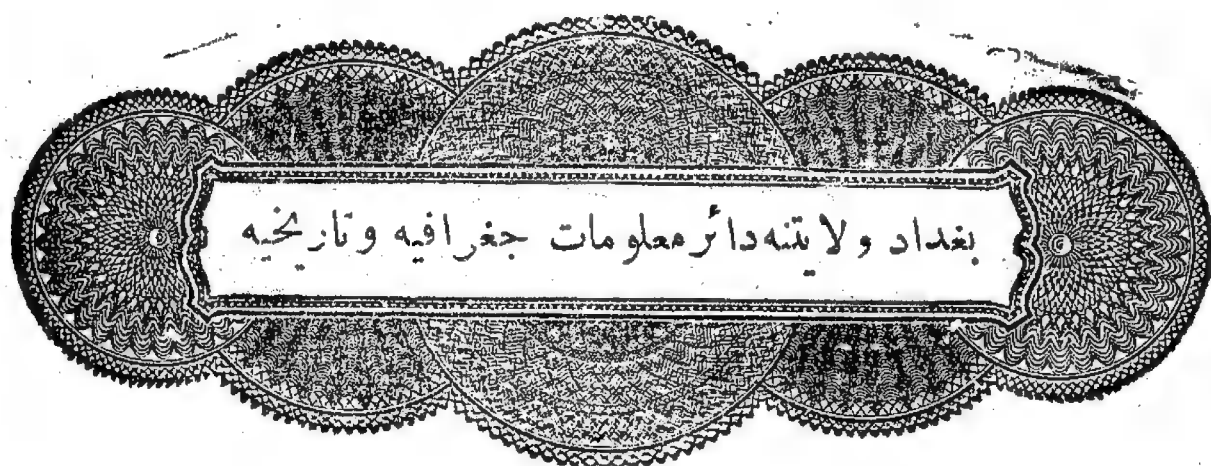
﴿ ابو جواریر ناحیہ سی ﴾

مدیر عثمان وافی افندی	کاتب سید احمد افندی
-----------------------	---------------------

﴿ خضر دراجی ناحیہ سی ﴾

مدیر علی غالب افندی	کاتب سید عبداللہ افندی
تلغراف و پوسٹہ مأموری صالح صبری افندی	

بغداد ولایتک جغرافیای طبیعی

ولایتک موقعی ، حدودی ، مساحت سطحیسی ، نفوسی

بغداد ولایتی آسیانک غرب جنوبی جهتده کائن و عراق عربک شمال غربی قسمیله الجزیره [جزیره مابین النهرین ، مزوپوتامی] قطعه سنک جنوب شرقی قسمندن عبارتدر .

شمالاً : موصل ولایتی ، شرقاً : ایران ممالکی ، جنوب شرقیسی ، بصره ولایتی ، جنوب غربیسی : بادیة الشام ایله محدود و شمال غربیسی زور سنجاغنه متصلدر .

غوطه سالنامه سنده مساحت سطحیسی ۱۴۱۲۰۰ کیلومتر و مربعی ، نفوسی ۸۵۰۰۰۰ کوستراش ایسه ده سیار وخیمه نشین و زراع و عشائر و قبائل غیر محرره دخی تخمیناً داخل حساب ایدلیدیکی حالده نفوسی ۱۳۰۰۰۰۰ راده سنده در . نفوس مذکور سنک قسم اعظمی عرب و قصوری کرد و ترک و اقوام مختلفه سائر در .

(ولایتک احوال ارضیسی)

طبیعت ارض - ولایت اراضی سنک موصل ولایتیله هم حدود قسمندن « جبل حرین » و شمال شرقی جهتده ایرانک پشتکوه طاغلرندن منشعب و منتهی بعض تلالندن بشقه عوارضی اولمایوب قسم اعظمی دوز اراضیدن و بر قسمی قوملق صحاریدن متشکلدر . ولایتک قسم اعظمی طوپراغی ، دجله و فرات نهرلرینک من القدیم سورو کلیوب براق دقلری کوبره لی مترسب طوپراقلردن عبارت اولمغله قوه انباتیه جه دنیانک الک برنجی طوپراغیدر . نهر لر ، کولار - ولایت داخنده « دجله » و « فرات » نهرلریله « دیاله » ، « الوند » ، « مندلی » ، « ترساق » ، « کلال » ، « کوی » صولری ودها بعض چایلر جریان ایدر .

دجله نهری غربی و شرقی ایکی قولدن حاصل اولمشدر . غربی قول
 دیاربکر ولایتی داخلنده لیجه قضاسنه اوج ساعت مسافه ده کی مملحه
 قربندن شرقی قول ارغنی معدننه اون ساعت مسافه ده بولان کیدان قریه سی
 جوارندن نبعان ایدر . بویکی قول اکیل ناحیه سی داخلنده برلشهرک
 دیاربکر شهرینک جانب یسارندن مرورایله برطاقم ایرماقلمری الدقدن
 صوکره موصل اوکنده خیلی جسامت پیدا ایدر . بعده صولدن زاب کیر
 [زاب اعلی] و زاب صغیر [زاب اسفل] نهرلرینی آلیر . سامراقضاسنک
 منتها سنده « شرقات » موقعندن اعتباراً بغداد ولایتنه داخل اولور . بغداد
 شهرینک اوکنده جسامتی برقات دها آرتار . بغداد کوپرینک بولندیغی
 موقعده نهرک عرضی ایکی یوز یکرمی مترودور . بغدادک ایکی ساعت
 جنوبنده دیاله نهری بوکامنصب اولور . عزیزیه ، جزیره ، کوت الاماره
 قصبه لری اوکندن بالمرور عماره سنجاغندن اعتباراً بصره ولایتی حدودینه
 داخل اولور . قورنه نام موقعده فرات نهریله برلشهرک شط العربی
 تشکیل ایدر . بغدادده برثانیه ده وسطی اوله رق دوکدیکی صو ۴۶۵۶
 مترو مکعبنه بالغ اولور . فرات نهری « قره صو » ایله « مراد » چاینک
 برلشمه سندن حاصل اولور . مراد چایی ده ایکی قولدن متشکل اولوب
 بر قسمی ارضروم ولایتی مربوطاتندن بایزید سنجاغی داخلنده کائن دیادین
 جوارنده کی جبلدن ، دیگر قولی بیک کول طاغندن نبعان وپالو قضاسندن
 جریان ایله معموره العزیز ولایتنه تابع کبان معدنی جوارنده ارضروم
 داخلنده دوملی طاغندن کلن قره صو ایله برلشیر و بورادن اعتباراً فرات
 نامنی آلیر . ملاطیه قربندن بالمرور شرقه دونوب دجله منبعنه یا قلاشهرق
 دیاربکرک صاغندن مرور ایله تکرار غربه و بعده شرقه توجه ایدوب
 « بیره جک » ، « مسکنه » ، « رقه » موقعلرینی کچر . زور سنجاغنک مرکز

اداره سی اولان « دیر » قصبه سی اورته سندن کجوب « القائم » ناحیه سندن اعتباراً بغداد ولایتنه داخل اولور . عنه قضای داخندن و « عنه » قصبه سی اوکندن و « جبه - آوس » و « حدیثه » و « هیت » ناحیه لری مراکزندن و دایم قضای داخندن و « فلوچه » و بعده « مسیب » قصبه لرندن که رکه هندیه سده و قعنده ایکی قوله آریایر . بر قول حله و دیوانیه جهتلرندن و دیگر ی هندیه و شامیه تضالرندن جریان ایدرکه سماوه قضای داخنده و سماوه قصبه سنه قریب بر موقعه تلاق ایدر .

بیک اوچ یوز ایکی تاریخنده نهرک میاهی منحصراً هندیه و شامیه قوله تهاجم و تحول ایتمسندن دولای حله دیوانیه جهتلری صو سزلقدن بی تاب و خراب و هندیه و شامیه تضالری غرق آب اواق تهلیکه سی ظاهر اولدیسده مسیب قصبه سنک بر ساعت قدر جنوبنده بیک متر و طول و یوز متر عرضنده مجدداً بر قال صدری حفر و کشاد اوله رق و هندیه تولنده آثار بدیعۀ صناعیه و مدنیان عداولنغه شایان اولان سد جسم انشا ایدیلرکه ۱۳۰۸ تاریخنده صولرکه جریانی تسویه و تعدیل و حله جهتلرینه ده کما فی السابق صو اسالیه سی اسبابی استکمال ایدلمشدر .

شدت تهاجم میاه سببیلر بر ضرر حدوشنه محل قائماقی اوزره سدک تحکیمات و ترمیماتنه مهندس و مأمورین مخصوصه سی معرفتیه دائمی همت اولنقده ايسده . مؤخر آماذکور حله شطک مجراسی کیت کیده قوم طولهرق موسم صیفده بوس بتون صومنقطع اولوب اهالی و مزروعات محلیه نك صودن محروم قلدقلری کبی دیوانیه سنجاغنک قسم کلیسی خسارات عظیمه یه اوغرایهرق خزینۀ جلیله ده متضرر اولدیغندن مجرانک تطهیر یله سدک یکیدن تحکیم و تعمیرینه ولایت جلیله جه تشبث بیورلمشدر بالجمله امور خیریه ده اولدیغی کبی بوبابده شایان بیوریلان مساعده سنیۀ

حضرت پادشاهی موجب عالیسنجه اوروپادن مهندس جالب وقومیدسیون
مخصوص تشکیلیله ایجابات لازمه ومقتضیه نک کمال کرمی ایله اجراسنه
باقلمقده در ۱۳۰۲ تاریخندن ۱۳۱۴ سنه سی نهایتنه قدر سدن انشات
وتحکیماتنه صرف اولان مبالغ، محاسبه ولایتدن آلتان قید رسمی به کوره
۷۴۴۷۵ لیریه بالغ اولمش ومؤخر آدخی برچوق مبالغ صرف ایدلدیکی
کی بودفعه کی عملیات جسیمه وسائرہ ایچوندہ عموم تبعه وزیر دستان
هایونلری حقندہ ارزان بیوریله کلان الطاف وعنایات مخصوصه جناب
جهانبانیلرینه ضمیمه فائقه اولق اوزره یوز یکر می الی بیک کسور
لیرانک صرفندہ، تکرار عنایت بیورلمشدر. ایکی قولک مفرقندہ کی
تپه اوزرنده سدک صورت وتاریخ انشاسنی مین محکوک برستون مرکوزدر.
سدک وسطندہ کی قپودن آقان واوزرندن طاشان صولر برشلاله منظره سنی
عرض ایتکده وطنین انداز مسامع اولمقدهدر.

فرات نہری بالاده بیان اولندیغی اوزره سماوہ قربندہ ایکی قولک
تلاقیسيله جسامت پیدا ایتدکن صکرہ سماوہ قصبہ سندن گذارایدر.
«خضر - دراجی» ناحیه سندن صکرہ بصرہ ولایتنه تابع منتفک سنجاغنه
کیرر. «ناصریہ» و «سوق الشیوخ» قصبہ لرندن بکہرک «قورنہ» دہ
دجلہ نہریله برایشیر. بعدہ «شط العرب» نامیله جریان ایدہرک
«بصرہ» شہرینی ماغده براقوب بصرہ کورفرینہ دوکولور. فرات
نہرینک طول جریانسی تقریباً ۲۷۰۰ کیلو مترودر. فرات نہری
ہیت قصبہ سندن حد وسطی اوزره ثانیہ دہ ۲۰۶۵ مترومکعبی صو دوکر.
دیالہ نہری موصل ولایتنه تابع سلیمانیه سنجاغیله ہم حدود اولان ایران
ممالکنک «اردلان» ایالتندہ کی طاغلردن نبعان و «آب شروان» نامیله
جریان ایدر. لواء مذکور ایله ایرانک «زهاب» نواحیسنی تحدید ایتدکن

صکرة حدود ممالك عثمانیه به واصل اولور و بورادن اعتباراً « دیاله » نامنی آلیر . خانقین جهتمنده بغداد ولایتی موصل ولایتدن بالتفریق خراسان قضاسی اورتہ سندن کجہرک شرقدن غربہ طوغری آقار و بغدادک ایکی ساعت جنوبندہ دجلہ بہ دوکولور . مجراسنک طولی تقریباً ۵۰۰ کیلو مترو اولوب ۱۷۵ کیلو متروسی ایرانده ۱۰۰۰ کیلو متروسی حدودده و ۲۲۵ کیلو متروسی بغداد ولایتی داخلندہ در .

دیاله نہری دجلہ و فراتہ نسبتلہ عادتاً برجدول مشابہ سندنہ ایکن بونک بغداد سنجاغنه مربوط قضالره اولان فیض جاریسی اوتہ کیلردن پک زیادہ در دیاله صویندن پک آرنی دجلہ بہ دوکوب قسم اعظمی مزارع و بساتینہ بذل و اجرا ایدر . دینیالہ بیلیرکہ بغداد ولایتندہ میاھندن الک چوق استفاده اولنان نہر دیالہ در .

ایرانک « کرند » جهتمدن خانقین قضاسنہ و شرقدن غربہ طوغری جریان ایدن « الوند » نہری قضاء مذکور اراضیسنی اروا ایتدکن صکرة « مخلط » دینیلن محلدہ دیالہ نہریلہ برایشیر .

« مندلی » و « ترساق » صولری ایران طاغلرندن نبعان ایلہ مندلی قصبہ سیالہ « قزانیه » و « دوشیخ » قریہ لرندن کچر و بورالردہ کی باغ و باغچہ لری صولار .

« کلال » و « کاوی » صولری ینہ ایران طاغلرندن نبعان ایدرک حدود اوزرنده کی « سید حسن » ، « بکسایہ » راضی منبتہ سندن مرورایدر . کلال صوی غرب جنوبی بہ طوغری جریان ایلہ « بدرہ » قریہ سی اورتہ سندن و بر قولی « جسان » قریہ سندن کچر و بر چوق مزارع و بساتینی احیا ایلر . کاوی صوی دہ غربہ طوغری جریان ایدرک غربہ اراضیسنی اروا ایدر . تعداد اولنان شوصولر انجق باغچہ لرلہ مزارعی سقیہ کفایت ایلر بعضاً

جنوب غربی به طوغری جریان ایله « شوپچه » باتاقلغنه دوکولور که بوباتاقلقده برقول ایله کوت الاماره قضاسی داخلندن کچهرک دجله به منصب اولور . بونهرلره دائر تفصیلات جریان ایتد کلری قضالرك تعریفاتی قسمنده درج اولمشدر .

ولایت داخلنده اهمیتلی ، جسامتلی کوللر یوقدر . انجق فرات ودجله نهر لرینک فیضان وطفیاننده صولر بعض مواقعی استیلا ایدرك اوافق کوللر ، بطاقلقلر تشکیل ایدر و برمدت صکره یابس وزائل اولور . یالکز شامیه قضاسی داخلنده « شنافیه » ناحیه سنک سماوه قضاسیله هم حدود قسمنده « شنافیه » دینیلن وفرات نهرندن تشکل ایتیش اولان برکول واردور . شامیه وهندیه وسماوه قضالرنده چلتک زراعتی ایچون فرات نهرندن هور دینیلن بطاقلقلر ، کولچکلر تشکیل ایدیلیر .

اقلیم - بغداد ولایتی ممالک حاره دندر . موسم صیفده حرارت سانتیغراد حسابیله کولکده قرقدن قرق یدی ، قرق سکز درجه به قدر چیقار . قیشین برودتده آزدکلدر . بعض سنه لر تحت الصفر اوج ، درت درجه به قدر صوغوق حس ایدیلیر و کویلرده ، دستیلرده صولر انجماد ایدر . هوا عموماً صاغلام ویابسدر . کولاک و بطاقلقلر جوارى ومثلاً هندیه ، شامیه ، سماوه قضالری رطوبتلیدر . فصول اربعه دن امتداد زمانجه برنجیسی صیف ، ایکنجیسی شتا ، اوچنجیسی خریف ، دردنجیسی ربیعدر . موسم صیف نیسانک اون بشندن تشرین اول ابتدا سنه قدر آلتی آی ، خریف تشرین اول ابتدا سندن تشرین ثانی نهایتنه قدرایکی آی . قیش اوج آی وایلاک بهار بر ، نهایت برچق آی دوام ایدر . یاغمورلر تشرین ثانی اواسطندن نپسان اواسطنه قدر نزول ایلر . بعض سنه لر استثناً ایدیایر سه اون بش . یکر می کونده وبعض قوراق سنه لر آیده بر

انجق ياغمور ياغار هو الرک مواسم مخصوصه سی یوق کبدر . فصول اربعه ده
 هر درلو هوا هبوب ايدر شرقی دینیلن لدوس : وز کارلری تزید حررات
 و غصبی تعبیر اولنان پویراز روزکاری نشر لطافت ایلر . اغست و سده
 هبوب ایدن باد سموم فوق الطاقه صیقینی ویرر .

اورمانلر ، مملحه لر - ولایت داخلنده ذکره شایان جسم اورمانلر
 یوقدر . انجق صفصاف [سکود] و طرفه [ایلغین] آغا جلریله اشجار
 سائره دن مرکب و دجاه ایلله فرات نهر لرینک ایکی ساحلنده و صوبرا قنیلرندن
 جابجا پیدا اولان جزا ئرده احتطاب به بر مقدار کفایت ایدن بعض اورمانلر
 واردر که شایسته تذکار اولانلری دجله وادی سنده جزیره قضاسی داخلنده
 « سیافیه » و عزیزیه قضاسی سواحلنده « زنبرانیه » ، « داور الشرقي » ،
 « دیر » ، « همینه » اراضیسی اورمانلریدر . دجله نك دیگر وادی لر یله فرات
 نهری بوینده عنه قضاسنك القائم ناحیه سنده ، مسیب و کوفه ناحیه لرنده ،
 حله جوارنده . رمیشه ناحیه سنده و دیوانیه لواسنه تابع عفك ناحیه سنده
 بعض آغا جلقلر موجوددر .

قدیمآ بغداد ولایتنده جسامتلی اورمانلر بولندیغی تاریخك شهادتیه
 معلوم اولوب تألف اولنور که مرور زمان ایلله اونلر دن اثر بیله قالمامشدر .
 بوکون اورمانلرک قلتدن دولای و لایتك هر طرفنده احطاب و کراسته
 خصوصنده مشکلات کورلمکده و مواقع سائره دن ادخالته احتیاج حاصل
 اولمقدهدر . اورمانلرک فائده سی یالکزر لوازم ضروریه یی دفعه کفایتندن
 و بر طاق صنایعه خدمتندن عبارت اولمایوب طغیان میاهه و شدتلی روز -
 کارلره قارشى بر سپرمتین و موسم صیفك شدتلی . مؤثر حرارتنه سبب
 تسکین اولدیغندن موجود اورمانلرک قواعد مخصوصه فیه سی موجب نتیجه
 حسن محافظه میله تزیدی و یکیدن اورمانلریتشدیرلسی خصوصنه اهلیمزک

نظر دقت و رغبتی جلب اولنور. بغداد ولایتند اہمیتلی معدنلر و مملکہلر یوق ایسده موجود مملکہلردن و پترول منبعلرندن بحق ھمت ایدیا پر سه ایجه استفادہ اولنور. بونلردن شایان قید اولانلردایم قضا سنے تابع ھیت ناحیہ سندہ کی زفت و طوز و کوکورد و قضاء مذکور مرکزندن یدی . سکر ساعت مسافده و الجزیره جہتندہ « ثرثار » دہ کی طوز و مندلی قضا سندہ کی نفت [پترول] و غنہ قضاسی مرکزندن اوتوز ساعت مسافده الجزیره چولندہ « عدید » دینیان ایکی عدد طوز معدنلریلہ ~~کربلا~~ شفاتیه آره سندہ کی ورحالیہ ناحیہ سندہ کی و سماوہ قضا سندہ کی و خالص ناحیہ سندہ « انجسانہ » نام محلہ کی ممالک و کوفہ ناحیہ سی داخلندہ « تاجیہ » نام موقعہ کھرچلہ معدنیدر

بغداد ولایتک جغرافیای عمرانیسی

ولایتک اہالیسی

اہالینک اقسامی۔ ولایت اہالیسنک اکثریتی ساسلہ نسب لری محافظہ ایدن عرب عشائری و بر قسمنی کرد و ترک عنصر لری ترکیب ایدر. نجف، کربلا، کاظمیہ، سامرا کی عتبات عالیہ نک بولندبنی تبصباتدہ کرک تعرب ایتش، کرک تعرب ایتماش برچوق ایرانیلردہ وارد . اہالی ولایت خلقة معتدل البنیہ و اسمراللون اولوب عمومأ ذکا و قابلیت و حسن معاشرت ایلہ فطور ایسلردہ امر معیشتدہ ہی واقدا د لری ذکاوت و استعداد لری نسبتندہ دکادر .

مدنیت و بدویت نقطه نظرندن اہالی باشلیجه اوچ قسمہ تفریق اولنہ بیایر. برنجیسی : اولادچہ مدنی دینیلہ بیلاجهک قسمدر کہ ولایت ولوا و تضالر مراکز ی اہالیسی بوکا داخلدر . بونلرک بر قسمنی امور دولندہ مستخدم و بر قسمنی ده ادلاک و اراضی اصحابندن اولوب تجارت و زراعتلہ

مشغول و قصوری عمله لك ، رنجبر لك ، كميجيلك كې ايشلرله متعیشدرلر .
عصر منور حضرت (عبدالحمید خان) ثانیده ترقی ایدن علوم و معارف
شتادن بوقسم اهالی اولدچه مستفیددرلر .

ایکنجیسی : بر درجه یه قدر خشونت مزاجه مالك عشائر و قبائل
و جماعات افرادیدر که بونلر دیوانیه ، سماوه ، شامیه ، هندیه ، کربلا ،
دلیم ، کوت الاماره ، حله ، جزیره ، عزیزیه قصبه لرینک جوار و اطرافیلر
محال سائرده بونلورلر . اسباب معیشت و اداره لرینی فلاح و زراعت
ایله و اغنام و مواشی بسله مکله استحصال ایدرلر بونلر اکثراً « صریفه »
تعبیر اولنان قامشدن قولوبه [کلبه] لرله چاموردن معمول خانه لرده
و بعضاری نقله مستعد قره چادرلر آلتنده ساکندرلر .

اوچنجیسی : صرف بدوی و سیار اولان عشائر در که عنزه و شمر
قبائل جسیمه سی بوقیلدندر . بونلر زراعت و فلاح و صورت مشروعه ده
استحصال معیشتک هنوز لذتی آکلاما مشلردر . وسائل تعیشلرینک
باشلیجه سی دوه و قویون بسله مکدر .

لسان - لسان عمومی محلی عربی ایسه ده ترکیه سویلینلرده چوقدر .
فارسی و کردی تکلم ایدنلرده واردر .

دین و مذهب - اهالی دین اسلام ایله متدین اولوب بر قسمی حنفی
و شافعی و کربلا و دیوانیه سنجاقلرنده ساکن و زراعتله مشغول اولان
دیگر قسمی جعفری المذهبدر . شهر و قصبه لرده موسوی و خرسیان ارمنی ،
کلدانی ، سریانی جماعتلرندن و ملل سائرده دنده واردر .

❖ ولایتک احوال زراعیه سی ❖

محمولات - بغداد ولایتی اراضیسینک قوه انباتیه سی هریره فائق و هر
نوع محصول یتشدیر مکه مستعددر . دجله نهریله آکا منصب اولان

دیاله نهري و فرات نهريله آندن منشعب برچوق جداول وانهار اساساً
نباتی کو بره لرله تربيه دیده اولان بواراضی بی تماميله احیا ایدر .

دجله نهرندن « کرد [جمی : کرود] » اطلاق اولان و بارگیر واستر
ویا او کوزله اداره ایدیان برنوع دولاب واسطه سیله صو آنه رق « ساقیه »
دینیلن صو یوللریله اراضی سقی اولنور . دیاله نهري صغیری بوکی و سائطه
احتیاج کو ستر مکسزین صوینی خراسان و خاتقین قضاالرینه ابذال وایشارا ایدر .
فرات نهري نك صویندن غنه قضاسی داخلنده « ناءور » دینیلن ونهريك
وسطنه دوغری احجارایله انشا ایدیلوب جریان میاه قوتیه دونن بیوك
دولابلر واسطه سیله و آندن آشغی طرفلرده ~~کر~~ دلرله وحله ، هندیه ،
شامیه ، سماوه قضاالرنده برچوق جدوللر و قناللرله اراضی سقی اولنور .

بغداد ولایتده مزروعاتك ترايد و تناقصی دجله و فراتك فیضان
و انحطاطنه تابعدر . بو نهريك صیهود تعبیر اولان انحطاط میاه زماننده
زراعته فائده سی یوق و فوق العاده فیضان هنگامنده مزروعاتجه و حتی
شهر و قصبه لرجه ضرر و تهلكه سی چوقدر . فیضان زیاده اولورسه - که
بونك زمانی کانون ثانی و شباط ایله نیسان آیلریدر - نهريك ایکی ساحلنده
یا پیلان و هر سنه تجدید و تحکیم ایدیلن طوپراق سدلری قیریلیر ؛ صولر مزروعاتی
امحا و مملکتلری غرق ایتك مخاطره سنه القا ایدر . فیضان میاه آز اولورسه
نهريك ایکی جانبده کی جدوللره ، خرقلره صو کیرمز ، مزروعات
قورقلقدن تلف اولور . فیضان حد مطلوبنی بولورسه [که خیال دینیلیر]
بتون مزارع و بساتین سقی و احیا اولنه رق اوسنه فیض و برکت زیاده اولور .
الشمس یتمش سنه دن بری بغداد شهری اطرافنده وقوعه کلن طغیانلره
دائر معلومات اجمالیه حاصل اولمق اوزره جدول آتی درج اولنور .

جدول صورتی

سینه

۱۲۵۶ لازعلی رضا پاشا زماننده دجله و فرائتک طغیاننده سد لرك
قبرلمسیاه خسارات کلیه وقوع بولمشد.

۱۲۶۱ نجیب پاشا زماننده دجاهنک طغیانیه مملکتک اطراف قرق کون

۱۲۶۵ چربانی عبدالکریم پاشا زماننده الی کون ،

۱۲۷۰ رشید پاشا زماننده اوتوز کون ،

۱۲۷۴ سردار عمر پاشا زماننده قرق کون

۱۲۷۹ نامق پاشا زماننده اوتوز کون ،

۱۲۸۲ « « آلتش کون ،

۱۲۹۱ ردیف پاشا زماننده اوتوز کون ،

۱۲۹۳ عبدالرحمن پاشا زماننده یکرمی کون ،

۱۲۹۴ عاکف پاشا زماننده یکرمی کون ،

۱۲۹۸ تقی الدین پاشا زماننده آلتش کون ،

۱۳۰۱ « « « اوتوز کون ،

۱۳۰۳ عاصم پاشا زماننده قرق کون ،

۱۳۰۶ سری پاشا زماننده قرق کون ،

۱۳۰۹ حسن پاشا زماننده یوزیکرمی کون ،

۱۳۱۱ « « « کذلک یوزیکرمی کون ،

۱۳۱۵ نامق پاشا زماننده التمش کون ،

۱۳۱۹ فیضی پاشا زماننده اوتوز کون مملکتک اطراف

محصول بر حالد قالمشدر .

ولایتک باشلیجه محصولی آریه ، بغدادی ، پرنج ، خرما در .

بونلردن باشقه ایکنجه درجه ده آق داری ، قوم داری ، پاموق ، سیسام ،

لوبیه [بوکرلجه] ، باقله ، نخود ، مرجك ، ماش "هورتمان [بورجاق]
 كې حبوبات حاصل اولور . اهالی "ولایتك اساساً مداركلی" معیشتی
 بغدادی ، پرنج ، خرما ایله حبوبات سائرده در . بعض محلا رده توتون ،
 تنباکو . حریر ، آفیون یتشدیریلیر . خدایی نابت میان کوکندن [سوس]
 بوسنه لرده زیاده سیاه استفادده اولمقده و بعض پرلرده زیتون یتشدیرلمکده در .
 داخل ولایتده هر نوع میوه و سبزه حصوله کلیر . نار ، طاتلی لیمون ،
 اوزوم ، قارپوز ، قاوون ، اکشی لیمون ، تورونج ، پورتقال ، ماندارینه
 برنجی درجه ده ، انجیر ، اریك ، زردالی ، شفتالی ، بیاض دوت ، قاره
 دوت ، الما ، آرمود ، آیوا ایکسجی مرتبه ده یتیشن میوه لر در . بامیه .
 باطلیجان ، قاقاق ، باقله ، فاصولیه ، انکنار ، طوماتس ، لوبیه [بوکرلجه] ،
 خیار ، شلغم ، حارج ، اسپاناق ، سمیزاوت ، پراصه ، صوغان ، صارمساق
 کبی سبزه و سائر مخضررات هر طرفده یتشدیریلیر .

حیوانات اهلیه - حیوانات اهلیه ثروت زراعیه نك بر قسمی تشکیل
 ایتدیکندن بوراده درجی مناسب کورلدی .

ولایتك هر جهتده دوه ، آت ، استر ، مرکب ، اینك ، مانده ، قویون ،
 کچی کبی مواشی و حیوانات اهلیه و طاق ، هندی ، قاز اوردك کبی طیور
 اهلیه و فرات و دجله و دیاله نهر لرنده برقاج نوع بالیق موجود در .

دوه عشائر سیاره نك باشلیجه وسائط نقلیه سندن اولدیغندن کثرتله
 بسله نیر . نقلیات تجاریه ده زیاده مستعملدر . یوکی اعمالات نسجیه ده
 قوللانیه رق غایت کوزل مشاحلر و سائر یاپیلیر . آت و قیصراغك الكایو
 جنسی خطه عراقیه ده حاصل اولور عربلر بو حیواناتك اصالت و نسللری
 شیمدی به قدر محافظه ایتمکده درلر . عراقك هر طرفده وجوداً متناسب
 و کوزل و فعلاً دوامی و متانتلی آت و قیصراق بوانور سده صرف بدوی

وسيار اولان شمر وعنزہ کبی عشائردہ حاصل اولان غایت اصیل وجنس حیوانلر درجہ سنده دکلدرد .

استردخی عراقده يتيشدیریلیر واکثریا خدمات نقلیه وزرعیهده قولالانیلیر بعضاً رکوب ایچون بسله نیر .

مركب ایکی نوعدر : برنجیسی نجد وحله چندر لریدرکه علی العموم بیاض ومتناسب وسیر وحرکتلری سریع اولدیغندن رکوب ایچون بسله نیر . ایکنجیسی دیگر طرفلرده موجود فقط جنس اولمایان بیاض وسیاه مرکبلردرکه نقلیاتده زیاده سیله موجب استفادهدر .

اینک ولایتک هر طرفده بولنور . وچفت سورمک و صودولا بلرینی چکمک خدمتلرنده قولالانیلیر . سوتی ایچون بسلنه جک اءلاجنس اینکلر چوق یرلرده وخصوصیه سماره قضا سنده بولنور .

مانده ولایتک هر برنده چوقدر . هم یاغندن ، هم ده سوتندن و یوغور-تندن زیاده استفاده اولنور .

قویون کرک عشائر و عربان ، کرک اهالی متمدنه نزدنده سوریلرله بسله نیر . ییاغیسی کترله اوروپایه اخراج اولندیغی کبی دریسی یمنی ، پاپوش وچیزمه اعمالی کبی صنایعده استعمال اولنور . یاغی دخی ولایت داخلنده صرف واستهلاک ایدیلیر . سوتندن ، یوغورتندن ده استفاده چوقدر .

کچی دخی عشائر و عربان نزدنده قویون سوریلرله برابر بسله نیر . سوتندن ، اتندن استفاده ایدیلیر ، کچی ولایت داخلنده کثیر المقدار ايسهده بالنسبه قویونک خمس قدر اوله بیلیر .

طاوق ، هندی ، قاز ، اوردک هر طرفده بسله نیر . دجله و فرات و دیاله ساحلی اولان مواقعده اهالی بالق صیدندن ایجه مستفید اولور . صیدبریده استفاده اولان طیور دن دراج ، کوکرجین ، طورنا جباره

كلك اكثر لرده بولنور . جيلان دخی همان هر طرفده بولنه رقی بعض
عشائر وهله شامیه چوللارنده حال بداوتده یاشایان « صلیب » عشائری
نزدنده حمی معیشت ودریسی لباس ایچون قوللانیلیر . طاوشان بعض
محللرده بولنور .

لاحقه - ثروت زراعیه به خدمتی یوق ایسهده مناسبت بحشه بناء
شوراجقده حیوانات وحشیه وزاحفه وهوام سائرینی ده یازم . ولایت
داخلنده نادراً ارسلان واکثر لرده قورد و بعض محللرده حمار وحشی ،
یبانی کدی بولنور . شهرلرده ، چوللرده پیلان وعقرب چوقدر . دجله
نهرینه بصره کورفرزندن کلن « کوسج » دینیلن کویک بالغی پک مضر در .

❖ ولایتک احوال صناعیه سی ❖

آلات ووسائط جدیدیه هنوز تمامیه میل ورغبت حصوله کلمدیکندن
بوولایتده صنایع هنوز آرزو دائره سنده ترقی ایده مه مشدر . ایشلدیلور
معادن اولمامسندن دولایی صنایع اخراجیه موجود اولما یوب انجق خار جدن
جلب ایدیلن دمیر وباقیر وپرنج و آلتون وکوش و الماس ایله احجار سائر
قیمتدارک اعمالیه مشغول دمیرجیلک ، باقیرجیلق ، قویومجیلق صنایعک
معمولاتی واونی سیم وزر ایجه مترقی و احتیاجات محلیه به کافیدر .
مرانغوزلق ، اویمه جیلق ، معمارلق ، پاپوشجیلق ، قوندره جیلق ،
یمنجیلک ، سراجلق ، دباغت ، طوغله جیلق ، شربه [طوپراقدن بارداق] ،
تنکه [طوپراقدن دستی] اعمالانی باشلیجه صنایعنددر .

ولایتک الک زیاده مدار اشتهار وافتخاری مصنوعات نسجیه سیدر .
پاموقدن ، یوکدن ، ایپکدن وجوده کتیریلن معمولات نفیسه احتیاجات
محلیه بی تسویه ایتدکن صکره ولایات ومواقع سائریده اخراج
اولنمده در . قادینلرک پاموق وایپکدن طوقودقلری « اغابانی » دینیلن

قماشلر ، بغداد ، نجف ، کربلا و حله ده یوکدن ، ایپکدن یاپیلان عبار
[مشلح] ، چارشفلر [ازار] ، کفیهلر [باشلق] ، عقاللر [کفیه اوزرینه
باشه صاریلان قوشاق] ، قوشاقلر [همیان] و مندلینک منسوجات
حریره سی هم متانت ، هم ده نفاست و ظرافت جهتیله حائز رواج و اعتبار
کلیدر . بو منسوجاتک وسائط اعمالیه سی کار قدیم دستگاهلردر . چولهالر
انواع مختلفه دن لنگه [انتاری یاپیلان پاموق قماش] ، جمدانی [باشه
صاریلان پاموقدن یاشماق] و سائرده اعمال ایدرلر .

بغدادده التجی اردوی هایون افرادینک ملبوساته متعلق احتیاجاتی
تأمین ایچون بخارایله متحرک « اعمالا تخانه عسکری » ویا « عباخانه » وینه
افراد مذکوره نك قوندره و چیزمه کبی لوازمی استحضاره مخصوص
« دباغخانه » تسمیه اولنان فابریقهلر شایان ذکردر .

سماوه قضاسیله دیگر بعض مواقعده کچه ، کلیم ، ججیم نسج ایدیلیر .
ولایتک اکثر مواقعده تلوین منسوجات ایچون متعدد بویاخانهلر وارددر .

✽ ولایتک احوال تجاریه سی ✽

داخلی سیرسفاثن - بغداد - بصره اده - حمیدیه ادره سی واپورلریله
لنج قومپانیه سی واپورلری آمد شد ایدرلر .
حمیدیه اداره سنک واپورلری حمیدیه ، برهانیه ، موصل ، نرات ، رصافه ،
بغدادی و لنج قومپانیه سنک واپورلری ده مجیدیه ، خلیفه ، ناملریله توسیم
ایدلشدر . بو واپورلر و باخموصل حمیدیه واپورلری هندستان واوروپایله
مملکتک مناسبات تجاریه سی خلی توسیع ایتمش ایسه ده ینه درجه احتیاجدن
دون بر مقدار ده در . موصل ولایتیله سامرا قضاسندن بغدادده قدر
مراسلات تجاریه « کلک » و دجله نك محال سائرده سنده و بصره یه قدر
مناقلات یلکن کیلری واسطه سیله اجرا اولنور .

فرات نهري اوزرنده زور سنجاغندن فلوجه و مسيب قصبه لرينه
قدر نقليات تجاريه « شختور » تعير اولنور مستطيل الشكل سفائن ايله
اجرا ايديلير .

دليم قضا سندن و يامسيب موقعندن اعتبار آحله « ديوانيه ، هندية ، شاميه ،
سماوه قضالري و بصره ولايته تابع منتفك سنجاغى آراسنده مواد تجاريه
وساثره ينه يلكن كيلري واسطه سيله نقل اولنور . بوكيلر « مهيله » ،
« مشحوف » ، « طراده » ، « بلم » ، « ساجيه » كبي حجم و شكلنه كوره
مختلف ناملر آير . دجله نهري نك بغداد شهرى كبي بعض واقعه ده كوچوك
مسافه لر اچون « قوفه » دنيلىن مدور قايقلرده نقليات تجاريه يه و عمومك
عبورينه خدمت ايتكمده در . ياز موسمنده نهري ن صولرينك انحطاطى سبيله
جانب ابيدا اولان صيغله قوم ساللر ، آطه جققلردن دولايي سير سفائن بعض
محللرده دوچار تاخر و بطائت اولور .

قره يوللري - سطح اراضى مستوى اولديغندن صورت مخصوصه ده
شوسه لر انشائه حاجت قالميه رق بالجه قصبات و قري آراسنده قره يوللري
متممدر . بو يوللرده مناقلات و مواردات تجاريه دوه ، اتر ، مركب ،
بار كير واسطه سيله اجرا قيلينير . قره يوللري و سائط نقليه سندن اولمق اوزره
بغداد دن كاظميه يه ترامواي ، بغداد دن خراسانه ، كر بلايه ، حله يه و كر بلادن
نجف اشرف قصبه سنه او منيبوس آراهه لري هر كون آمده شيد ايدرلر .

سايه تسهيلات و ايه جناب پادشاهيده بوسنه ولايت جليله نك ترغيب
و تشويق و هر دلو تسهيلات اجرا سيله حلب ايله بغداد آره سنده صورت
منتظمه ده يايلى بولجى و يوك آراهه لري ايشله ديلدر ك اتلى يكرمى بر كوناك
مسافه نك بر هفته ظرفده قطعى تاامين ايداش اولديغندن مناقلات
و موارداتجه تسهيلات عظيمه حاصل اولمشدر .

پوسته و تلغراف - بغداددن تاتار واسطه سیله استانبوله واوروپایه
 موصل ، دیاربکر ، سیواس طریقله بازار ایرتسی و کر بلا ایله نجفه و خراسان
 مندلی ، خانقینه و اورادن ایران صالی وحله و دیوانیه به پنجشنبه کونلری
 امانات و مکاتیب و اوراق سائر و هجین واسطه سیله و شام طریقله یینه
 در سعادته و اوروپایه پنجشنبه کونلری یالکزمه مکاتیب و اوراق سائر نقل ایدن
 پوسته لر وارددر . عزیزیه ، جزیره ، ککوت الاماره قصبه لری و بصره
 ولایتی آراسنده پوسته ، واپور لرله نقل اولنور . آراه واسطه سیله کر بلا
 وحله و بعقوبه به هر کون مکاتیب نقل اولنور . مواقع سائر ایچون
 هفته ده بر کون پوسته وارددر .

تلغراف مخبر اتنده بغداد بر جهتدن موصل و دیاربکر و دیگر جهتدن
 زور و حلب اوزرندن مرور ایدن فاو خط کبیر لر یله استانبوله و دیگر
 جهتدن بری دجله و ادیسندن و او بری فرات و ادیسندن کچن ایکی خط
 واسطه سیله بصره به وفاوه و اورادن قابلو ایله هندستانه مربوطدر .
 الیوم سامرا و جزیره و شامیه دن ماعدا ولایت داخلنده بالجمله لوا
 و قضا لرله مسیب ، شهر بان ، فاوجه ، خضر - دراجی ، قزلرباط و هیت
 کبی بیض نواحی مرکز لرنده و خراسان قضاسی داخلنده « آغالیکیجه سی »
 موقعنده تلغراف خانه لر موجوددر .

ادخالات و اخراجات - بغداد ولایتک مناسبات تجاریه خارجه سی
 هندستان ، انگلتره ایران باعجقا ، فرانسه ، المانیا ، اوستریا ، مجارستان
 اسویچره ، روسیه ، اسوج نوروج ، چین ، ایتالیا ، امریقا ممالکیله و تجارت
 داخلیه سی بصره ، موصل ، حلب ، سوریه و لایتلریله در .

اخراجاتک باشلیجه سی میان کوکی ، بادام ، خرما ، مازو کثیره ،
 باغرساق ، تفتک ، افیون ، دری ، خطه ، شعیر ، یوک ، آت ،

قیصر اراق، بیاض مرکب، استر، اینک، دوه، اغابانی و منسوجات سائر و ایکنجی
 درجه سی پرنج، روغن ساده، عبا، یمورطه صاریسی و بیاضی زرنیق،
 لوبیه، مرجك طراق، كميك، حنظل، اسكى باقر، عطاریه، قوش تویی،
 داری، طوتقال، حب محلب، ماش، سیسام، حریر، حریر قوزه سی، ثعلب،
 اطعمه، و بونلرك قیمت مجموعه سی طقوز یوزیتش بیک ایرا راده سنده در.
 واد خالاتك كذلك باشلیجه سی موبیله، یموقدن معمول قماش، قهوه،
 ادویه، یموق ایپاکی، تیمور، چلیك، چیوی، قاریوله، قوری چیچك،
 میوه، ضمق، چویت، کتان قماش، کتان بز، افیون، سیغاره کاغدی،
 معمول دری و کوسله، شکر، کلیم، معمول ایپکلی و صیرمه لی قماش و قطیفه،
 شال، خالی، کفیه، چای، تنباکی، و درجه ثانیه سی کومور، کهربار، کبریت،
 کراسته و اخشاب، مشروبات کثولیه، شاب، اکسید تاتریک، چوخه، فس،
 کاذب بیله زك و اینجو و سائر، معدندن معمول قوطی، موم،
 دیکش ماکنه سی، پیسیقلیت، نیل بویا، باقر، کوده ری ولوسترین، مرجان،
 قرصی بویا، دارچین، کرکم، کروش، کافوری، تلای،
 کتان ایپك، چینقو، طبق و سائر، تنکه، التون تل، کوك بویا، قرنفل،
 زنجفیل، معمول یوك، جیوه، کاغد و مقوا، بللور قدح و سائر، غازیاغی،
 بخار ماکنه سی، بوبر، چتال و بچاق، شعری، حریر پاچ، نعناع شکری،
 و سائر شکر، صابون، چوب چینی، جام، نخود، پاتاتس، قورشون، آلاجه،
 و بونلرك قیمت مجموعه سی ایکی ملیون الی یوز یکرمی بیک ایرا راده سنده در
 ساده قطن، هند قماشلری، چین قماشلری، مستحضرات و آلات طیبه،
 مجوهرات، ایب.

بغداد، مالک ایرانیه نك جهات غربیه سیله اوروپا آره سنده کی معاملات
 تجاریه نك ترانسیت گذرگاهی و بناءً علیه واسطه اخذ و اعطاسی اولدیغندن
 بونقطه نظر دنده اهمیت تجاریه بی حائز در.

بغداد ولایتک جغرافیای سیاسی و مدنیسی

(تقسیمات سیاسیہ)

بغداد ولایتی اوج سنجاق ، یکرمی قضا و اوتوز یدی ناحیہ ۱۰ منقسمدر:

سنجاق	صنف	قضا	صنف	ناحیہ	صنف
بغداد		بغداد		اعظمیہ	۲
«		کاظمیہ	۳		
«		سامرا	۳	تکریت	۱
«		خراسان	۱	شهربان	۱
«		«		خالص	۱
«		خانقین	۱	بنکدوہ	۱
«		«		قزلباط	۱
«		مندلی	۲		
«		بدرہ	۳	غریبہ	۲
«		«		جسان	۲
«		کوت الامارہ	۲		
«		عزیزہ	۲	سلمان پاک	۱
«		جزیرہ	۲		
«		دلیم	۱	ہیت	۲
«		«		فلوجہ	۱
«		«		کیسہ	۳
«		«		رحالیہ	۲
«		عنه	۳	القائم	۱
«		«		جبہ - آلوس	۳
«		«		حدیثہ	۳

سنجاق	صنف	قضا	صنف	ناحیه	صنف
کربلا	۲	کربلا		مسیب	۱
«		«		شفایه	۱
«		هندیه	۱	کفل	۲
«		نجف	۱	کوفه	۱
«		«		هورالدخن	۲
«		«		رحبه	۲
«		رزازه	۳		
دیوانیه	۱	دیوانیه		دغاره	۱
«		«		البدیر	۱
«		«		عفک [قول معشر لکی	
«		«		فوار [قول معشر لکی	
«		حله	۱	مدوحیه	۱
«		«		بارمانه	۲
«		«		نهر شاه	۲
«		«		خواص	۲
«		«		محاویل	۲
«		شامیه	۱	شنافیه	۲
«		«		هورالله	۲
«		«		صلاحیه	۲
«		«		غماس	۲
«		سماوه	۲	خضر دراجی	۱
«		«		ابوجواریر [رمیشه]	۲

بغداد سنجاغك حدوديله تعريفات مدنيه سی

بغداد سنجاغی شمالاً موصل ولایتی، شمال غربیسی زورسنجاغی، شرقاً ایران ممالکی، جنوباً بصره ولایتنه ملحق عماره و منتفک سنجاقلری، غرباً دیوانیه و کربلا سنجاقلری و شامیه چولی ایله محدوددر.

بغداد قضاسی

بغداد قضاسنك شمال و شمال شرقیسی خراسان، شرق جنوبیسی عزیزیه، جنوب جهتی جزیره، غرب و شمال غربیسی کاظمیه قضاسیله محدوددر. دجله نهرینك هریکی ساحلنده خرما باغلیله اشجار مشمره بی حاوی باغچه لر و کروند زراعتی خیلی محصولات ویرر. بغداد شهرینك جنوب شرقی جهتدن [شرقی قبوسندن] بدأیدن قسمه شرقیه، جهت شمال غربیسنندن [اعظمیه قبوسندن] اعتباراً امتداد ایدن قسمه غربیه کراده لری [کراده : کرد ایله زراعت ایدیلن محل دیمکدر] وقارشلی یاقه نك طرف جنوب شرقیسننده، ساحل نهر اوزرنده کی قسمه مریم کراده سی تعبیر اولنور. دجله، فرات، دیاله نهرلرینك بکن سنه کی فیضان خارق العاده لری مناسبتیله برچوق باغ و باغچه و مزرعه لر صوالتنده قاله رق خیایجه ضرر دیده اولمش و بناء علیه شرقیه و غربیه جهتلرنده کی نخلستانلرده ۱۱۷۹۰۰، دجله نك ساحل یمینده [قارشلی یاقه] ده کی باغلرده ۱۴۲۰۰ خرما اغاجی، بنه شرقیه و غربیه جهتلرنده کی باغچه لرده ۵۵۸۰۰ قارشلی یاقه ده کی باغچه لرده ۸۱۵۲ اشجار مشمره قالمشدر. سقی مزارع و بساتین ایچون غربیه و شرقیه کراده لرنده ۵۲۰، قارشلی یاقه کراده لرنده ۱۹۰ بکره، کرد دینیلن دولابلرده مقرر ایله صوچکمک ایچون. ایکی، اوچ و بعضاً درت طولوم واردر [بر مقرر نك چکه جکی بر طولومه بر بکره دینیلیر]. اعظمیه ناحیه سی بغداد قضاسنه مربوطدر.

بغداد قضا ولواسنك وولايتك والتجى اردوى هايونك وبتون خطه
عراقيه نك مركزى بغداد شهريدر .

بغداد - بغداد شهرى ۳۳ درجه ، ۱۹ دقيقه ، ۵۰ ثانيه عرض شمالى
وپارس مبدأ طول اولقى اوزره ۴۲ درجه ، ۲ دقيقه ، ۱۵ ثانيه طول
شرقيده ووسطح بچردن ۴۰ مترو ارتفاعده ودجله نهرينك ايكي ساحلى
اوزرنده كائندر . شهر ك قسم اعظم ومنتظمى دجله نك شرق جهتده
وساحل يسارنده اولوب نامى « رصافه » در . نهر ك جهت غربيه سنده
وساحل يميننده كى قسمه « كرخ » دينليلير .

بغدادك اسامى قديمه سندن « دارالسلام » و « زوراء » دخی معروفدر .
شهر ك ايكي قسمى آره سنده دوبه لر اوزرنده قورلمش ۲۲۰ مترو طولنده
بركوپرى واردر . بوندن باشقه بغداد قضا سنه مربوط ناحيه مركزى اولان
« اعظميه » قريه سيلاه قارشيدسنده « كاظميه » قصبه سنى بربرينه ربط ايدن
دوبه لى بركوپرى ، بغدادك كرخ جهتدن بر ساعته قريب مسافه ده و كربلا
ايلاه حله طريقى اوزرنده - كسر خاء معجمه ايلاه - « خر » نام موقعنده
« حمديه » توسيم اولنان مكمل ومنتظم بر دمير كوپرى ، بغدادك شرقيه
جهتدن بر ساعته آشاغيده وفرات نهرى اوستنده « قراره » موقعنده بر
وعزيزيه قضا سى طريقى ودياله نهرى اوزرنده بر كه جمعا ايكي دوبه لى كوپرى
موجوددر .

شهر ك نهر بويجه [اعظميه قپوسى حذا سندن باب الشرقى حذا سنه قدر]
طولى ۳ كيلو مترو قدردر . رصافه جهتي عباسيلر زماننده بنا ايدلمش
واليوم قسم اعظمى خراب اولمش ۷ كيلو مترو طولنده بعض جهتلرى
خراب اولمش بر سور و بر خندق ايلاه محاطدر . بوسورك اعظميه قريه سنه
متوجه اولان قسمنده « باب المعظم » ، شهر ك آرقه طرفنده « باب الوسطانى »

شرقیه دینیلن آلت طرفنده «باب الشرقي» نامریله باشلیجه اوج بیوک قپوسی واردر .

نهرک وضع شاعرانه و جریان لطیف حسیاتپرو رانه سی ایله طرفینده امتداد ایدن خرماقلر ، اشجار مثمره بی حاوی باغچلر شهره بک زینت و لطافت و یرمکده در .

هله شهرک نهردن منظره عمومی سی اکثر مبانی عالیله ساحل بویجه انشایدیلش اولدیغندن غایت دلنشین و احتشامنا در . داخل شهرده «میدان» دینیلن محل واسع کوزل بر باغچه حالنده در . قشله و میدان جاده لری کبی برقاج جاده دن ماعدا محلاتده سوقاقلر طاردر . الک معتبر و مشهور سمتلر : جدید حسن پاشا ، میدان ، حیدر خانه ، قریه باشی ، شیخ قپوسی ، شورجه ، قنبر علی ، اغا قپوسی و کلید سباشی محالریدر . اولری طوغله دن وایکی قاتلی اولوب ابنيه جدیده نك منظره خارجیه لری ده ا پیجه کوزل ایسه ده اصل زینتی داخلنده کور و نور . چارشولر بیوک ، متین و منتظمدر .

شهرک هوا سی صاغلام ایسه ده یازین کولکه ده علی العاده ۳۵ ایله ۴۵ آره سنده و بعضاً ۴۸ ، ۴۹ سانتیغراد درجه یه قدر حرارت واردر . قیشین حرارت علی العاده ۵ ایله ۱۵ آره سنده اولوب بعضاً تحت الصفر ۴ ، ۵ درجه یه قدر صوغوق حس اولنور موسم صیفده اهالی کوندوزین «سرداب» دینیلن بودر و ملرده و کیجه لین طاملر اوستنده اسرار وقت ایدرلر . نفوس مملکت تخمیناً ۱۷۰ بیك ایله ۱۸۰ بیك آره سنده در . اکثر سکنه عرب ، ترک کرد و اهل اسلام دن مرکب اولوب بر قسمی ده یهودی و بر مقدارده کلدانی ، سریانی ، ارمنی ، ارمنی قتولیک ، لاتین ، پروتستان جماعتلریدر . رصافه و کرخ جهتلرنده بر دائره بادیه و بش : دیف دائره سی موجوددر . سکسان برنجی الایه منسوب برنجی ردیف طاووری حیدر خانه ، ایکنجی

مهرجان ، اوچنجی طاہور دیالہ ، دردنجی اعظمیہ و سکسان اوچنجی الایک
ایکنجی طاہوری اولان بشنجی دائرہ کرخ جہتیدر .

بغدادک جوامع و مساجد شریفہ سی چوقدر . شیخ عبدالقادر کیلانی ،
اعظمیہ قصبہ سندہ کی امام اعظم افندیلر من حضراتنک جوامع شریفہ سی
یک واسع و مزیندر . میدان " جدید حسن پاشا ، وزیر ، فضل ، حیدر خانہ
جامعلری دہ واسع و کوزلدر جامعلرک قبہ و منارہ لری « کاشی » تعمیر اولان
چینی طاشلر ایلہ ترین اولمشدر کہ منظرہ سی یک لطیفدر . بغداددہ ائمہ
و مشایخ و علمای اسلامیدن امام اعظم ابوحنیفہ ، امام حنبل . شیخ عبدالقادر
کیلانی ، معروف کرخی ، جنید بغدادی ، سری سقطی ، شبلی ، امام غزالی
کی برچوق ذوات عظام افندیلر منک تربہ لری موجوددر . خافاجامعنک
غایت متین و مرتفع منارہ سی ، مهرجان جامعی ، نظامیہ مدرسہ سی قارش یقہ دہ
روایتہ نظراً ہارون الرشیدک زوجہ سی ست زبیدہ نک برطرزہ صنعہ انشا
اولمش تربہ سی خلفای عباسیہ زمانندن قلمہ آثارک باشلیجہ لریدر .

حکومت دائرہ سی ، عسکریہ قومانداناق دائرہ سی ، اراضی سنیہ
دائرہ سی ، پیادہ ، توپچی سواری قیشلہ لری ، مکتب صنایع ، مطبعہ ولایت ،
حربی ورشدی عسکری مکتب لری ، مکتب رشدی ملکی دائرہ
بلدیہ ، ردیف دائرہ سی ، حمیدہ واپورلریلہ رسومات دائرہ لری . محکمہ
شرعیہ ، اعمالاتخانہ عسکری ، انمکخانہ عسکری ، خستہ خانہ عسکری .
غربا خستہ خانہ سی ، سواری دائرہ سی ، دار المعلمین ، بحریہ قیشلہ سی
شہرک عالی ، بیوک و منتظم ابنیہ سندندر .

بوندن ماعدا موجود اولان دوائر حکومت و ابنیہ سائرہ بونلردر :
تافرافخانہ ، رژی دائرہ سی ، دیون عمومینہ دائرہ سی ، عثمانلی بانق شعبہ سی
ادارہ سی ، مکتب اعدای ملکی ، نسا حدیخانہ سی ، دقیق فابریقہ سی ،

۲۰ قره قوخلانه ، ژاندارمه استرسوار طویله سی . صو طلومبه سی . بوز
فابریقه سی . عسکری مطابخی ، ۲ عسکری دیوی ۲۰ باروتخانه ، تراموای
اداره خانه سی .

بغدادده ۳۰۰۰۰ ی متجاوزخانه ، ۵۰۰۰ نه قریب دکان ومغازه .
۲۰۸ خان ، ۲۳۵ قهوه خانه ، ۳۲۵ باغچه وبوستان ، ۱۴۵ جامع ومسجد ،
۶ مکتب ابتدائی ، ۴۰ قدر مکتب صبیان ، ۸ مکاتب غیر مسلمه ، ۳۲
مدرسه ، ۲۰ تکیه ، ۵ زاویه ، ۵۰ تربه ، ۱۲ کتبخانه ، ۳ خصوصی
مطبعه ، ۶ کلیسا ، ۶ سیناغون [تورات] ، ۳۰ حمام ، ۲۰۰ عرصه ،
۱۱۷ آخور ، ۴۵ دوه خانی ، ۲۱ ذخیره انباری ، ۱۸۲ علوه [ذخیره
بیغنه مخصوص محل] ، ۱۱۶ دکرمن ، ۱۰ اجزاخانه ، ۱۰ اتمکخانه ،
۲۰ فرون ، ۱۸ سیایخانه ، ۶۷ حطب اسکله سی ، ۴۲ مخزن ، ۳
قراٹخانه ، ۲۵ غازینو ، ۱ قلوب ، ۳۸ کوشک ، ۴ مسافرخانه ، ۳۱۲
چولها کارخانه سی ، ۲۲ ایپلاک کارخانه سی ، ۶۸ بویا اعمالخانه سی ، ۷
باصمه اعمالخانه سی ، ۱ نفت کارخانه سی ، ۱ تحمیه خانه ، ۱۳ کوزه کارخانه سی
۲۴ قدرشکر اعمالخانه سی ، ۳۲ کیرج صاتیلان محل ، ۳۵ دباغخانه ،
۵۰ یکمز اعمالخانه سی ، ۲ سیسام یاغی دارالاعمالی ، ۷ زورخانه [برنوع
چیمناستیک یا پیلان محل] . بربوز فابریقه سی واردر .

بغدادک قارشی یاقه سندن کاظمیه قصبه سنه قدریدی کیلو مترولق
مسافده تراموای خطی ممتد اولدینی کبی اعظمیه قریه سنه ، خراسان
قضاسی مرکز اولان بمقوبه قصبه سنه وکربلا ایله حله یه هرکون منتظماً
قومپانیآ آراهلری آمد شد ایدر . حمیدیه اداره سیله لنج قومپانیه سنک
واپورلری بصره ایله مناقلات وموارداته واسطه در .

بغدادده ایران دولتک برسرکارپردازی . روسیه وانکاتره حکومتلرینک

برر جنرال فونسلوسلری ، آلمانیا ، اوستریا و مجارستان ، ممالك متحده
 آمريكا حكومتك برر فونسلوسی و فرانسه حكومتك برویس فونسلوسی
 و باجبقا و ایتالیا و اسوج و نوروج حكومتك فونسلوسلری وارد در . داخل
 شهرده ایپكدن چارشف ، مشاح [عبا] كفیة [كتفیة] ، اغابانی كبی شیرله
 یوك و پامو قدن بعض اشیا نسج ایدیلیر . باقیر . آتون و كوموشدن بعض
 اوانی اعمال اولور . هر نوع ذخائر ، سبزه و میوه مبدولدر .
 دجله نهرینك طغیار استدیكی بعض سنه لر اطراف ایاطه ایدن صولرك
 تعفنا تندن ایستمه كبی بعض امراض تولدایده رك شهرك هوا نی اخلال ایدر .
 بغدادك شرقیه كرا ده سنده متمدن خلیستانلر . باغچه لرده كنار جویبارده
 بر چوق قصر لر موجوددر .

بغداد شهری حقهده معلومات تاریخیه

بغداد شهری ، خلفای عباسیه نك ایكنجیسی اولان ابی جعفر المنصور
 طرفندن تأسیس و بنا اولنه رقی و ز قرق بشنچی سنه هجر به سنده بنا سنه شروع
 و یوز قرق طقوزده اكمال ابله مقر خلافت اتخاذا و لنشدر . ابتدا دجله نك
 صاغ طرفنده انشا قلنه رقی (دارالام) تسمیه اولنمشیدی . بویرك سبب
 انتخابی حقهده مؤرخلرك اختلافاتی چوق ایسه ده اسباب حقیقیه سی دجله
 و فرات كبی ایکی بیوك نهری استعماله صالح بر موقع اولسی و دجله به منصب
 اولان زاب كیر و زاب صغیر و دیاله نهر لر بله اطراف و اكثافدن هر درلو
 حواج و محصولاتك حای سهاقی و بصره كور فزی واسطه سیله چین ،
 هندستان و افریقادن اموال حای امكانی كبی منافع تجاریه و سیاسیه نك تأمیننه
 مساعد بولنسی مادد لرندن عبارت اولدنی اقوای احتمالاتدر . بغدادك
 وجه تسمیه سی و مأخذ اشتقاقی حقهده كی روایات تاریخیه دخیك چوقدر .
 بر روایت كوه شهرك تأسیسندن اول اوراده بولنش اولان بر باغچه نك

اسمی ایدی . هله فارسی براسم اولدینی جای تردد دکلدر . عدالت باغچه سی
 دیمک اولان (باغ داد) دن مأخوذ اولدینی روایتی احتماله ده قریبدر .
 یوز الی یدی سنه سنده (خلد) نامیه بغدادده بیوک برقصر بنا
 اوله رق شهرک چارشولری بغدادک قارشویقه سنه نقل و تحویل اولنمشدر که
 بغداد شهری دجله نك شرق و غرب جهتلرینی اوزمان اشغال ایله شمیدیکی
 وضعیتی آلمش و بغدادک شرق جهتنه (رصافه) و غرب جهتنه ده (کرخ)
 دینلمشدر . بغدادک اسملرندن بری ده (زوراء) درکه وجه تسمیه سی
 ابواب شهرک خارج و داخلی جهتلرینک یکدیگره مخالف اولمسیدر .
 منصورک وفاتنده اوغلی مهدی یه اولان وصیتی مرکز خلافتی قطعاً تغییر
 اتمه مک دائره سنده ایدی . منصورک براسمی ده (دوانیقیدر) . منصور
 سکن ذراع عرضنده وارتوز ذراع ارتفاعنده برسور بنا ایدمک باب
 الکوفه ، باب خراسان ، باب البصره ، باب الشام ناملریله درت قپوسی
 یاییلوب بوقیولرک اراسی بر میل مسافه دن و بنانک مجموعی یوز اوتوز جریبدن
 عبارت بولندیغنی توارنخک جمله اخباراتندندر . منصوردن صکره یاییلان
 استاتستیکده بغداد یکرمی درت بیک محله یه منقسم اولوب هر محله ده بر
 مسجد و مقابلنده بر حمام و شهر ایچنده اچیلان جدوللر اوزرینه الی بش
 عدد کوپری وینه شهر ایچنده نهر عیسادن [*] منشعب آتی یوز قدر
 جدول و درون بلده درت یوز قدر صو دکرمنی و شهر خارجنده اوتوز بیک
 کوزه خانه و درت بیک شیشه خانه موجود اولدیغنی و ماون الرشید
 زماننده تنظیم ایدیلان بر استاتستیکده دخی شو معموریتک بوندن زیاده
 ترقی ابتدیکنی یه تاریخلر اطرافیه نقل و روایت ایدمور . یوز آلتش
 سنه سنده مهدی دخی جانب شر قیده برسور بنا و اوکنده برخندق حفر ایتمش

[*] آناری حالا باقی اولان و مسعودیه دینیان نهردر .

واوراده برمسجد شریف دخی یامشدر .

یوزیتش برنجی سنه سنده هارون الرشیدیک چوق ابنیه عالیه احداث ایدهرک و ذجله نك صول طرفنده برده غایت جسم سرای یایدیروب اوراده اقامت ایتمکله آرزمان طرفنده نهرک اوجهته ده کی ابنیه چوغاله رق اهالی فوق العاده تکثر و تزايدله شهرک بوقسمی دها زیاده توسیع و تربین اولمشیدی . تاریخلردن استنباط اولندیغه نظراً رشیدایله مأمونک زمان خلافتلرنده بغدادده آثار مدنیت و معموریت ممدوحیتی موجب برحاله ایدی . ترینات مادیه سندن بشقه رصد خانه لر ، کتبخانه لر ، مدرسه لر و سائر مؤسسات علمیه دخی چوغالمش و ممالک اسلامیه نك هر طرفندن ارباب علم و هنر بغدادده تجمعه باشلامقوله مدنیت و معرفته ده مصدر اولمشیدی . اوصره - لرده بغدادک مقدار اهالیسی ایکی ملیونی متجاوز اولوب جوارنده کی قصبات و قرا دخی بر برلرینه التصاق ایده جک درجه ده صیق و بیوک اولمغله بغدادک هر هانکی جانبنه کیداسه ایدی برقاق کون بر معموره نك ایچندن کچمک اقتضا ایدردی .

بغدادک شواحتشام و عمرانی پک بیوک صدماته اوغرامقوله اخیراً خیلی تدنی ایتدکن صکرده ایچنده هربری بر قصر معلاکی ۳۰ جسم مدرسه بولدیغی او وقتلرده یازیلان جغرافیا و سیاحت کتابلردن منقهم اولوب بومدرس لرك اک مشهوری نظام المملکک تأسیس کرده سی اولان (نظامیه) مدرسه سی ایدی که عظمت و جسامتندن باشقه فن معماری عربی اوزره نهایت درجه ده متین و لطیف اولدیغی آثار باقیه سندن استدلال اولنه یور . بومدرسه عالیده اک مشهور علماء تدرس و تدریس ایتمالردر . الیوم رسومات نظارتی دواثری اومدرسه عالیه آثارندندر . خسته خانلری دخی مشهور اولوب اک معروفی عضدالدوله بن بویهک تأسیس کرده سی اولان

(بیمارستان عضدی) ایدی .

(مختصر بغداد عوارضی)

یوز آلتش یدی سنه سنده برنجی دفعه اوله رق بغداده برو باعلتی مستولی اولمشدر .

یوز طقسان یدی سنه سنده ینه برنجی دفعه اوله رق خلیفه امین زماننده برادری مأمونك بر کردلری طاهر بن حسین و هراتمه بن اعین و زهیر بن المسیب طرفلرندن بوشهر جسیم محاصره کورمش و اسیچه خراب اولمشدر .

مستعینك خلافتنده معتزك طرف کبرلری جانبندن دخی ایکنجی دفعه اولمق اوزره بغداد شهری ایکی یوزالی برنجی سنه سنده محاصره اولمش و ینه برچوق تخریباته دوچار ایدلمشدر . بود دفعه معتزك سر عسکری اولان محمدك امریله بغداد سوری خار جنده بولار باطنه خانه لر و باغچا لر هدم و قلع ایدیلوب میدان حربك توسیعنه او یله بر تخریبات مؤسفا یله خدمت اولمش و ایکی یوزالی سکزر سنه سنده ایکنجی دفعه اوله رق و باعلتی بغدادی تکرار زده لمشدر . ایکی یوز آلتش طقوز سنه سنده ظهور ایدن براختلال داخلی اوچنجی تخریبات اوله رق بوشهری عظیم بر فلاکته گرفتار اتمشدر .

ایکی یوز طقسان آلتی سنه سنده طقوز ، اون ساعت قدر قاریا غمش و شدت برد ، صو و سرکه و روغن کبی مایعات و حتی مورطه بی طوکدیر مشدر . و بوصفوق پك چوق نخیل و اشجار و سائرینی تاف ایتش و اوزمان قدر بغدادده او یله بر حالك مشاهده ایدله مسیاه بووقعه ، غرائب تاریخیه دن اولمق اوزره توارینج مخصوصه ده ذکر اولمشدر .

اوچ یوز آلتش سکزر سنه سنده دجانهك بر فیضانی بغدادك قسم شر قیسنی عادتاً تخریب ایلمش و اوچ یوز آلتش طقوز سنه سنده آل بویه دن عضدالدوله بغدادك بر منوال محرز توالی ایدن خرابی تمیر بیوک بر همت ایتش

و مقصدنده احراز موفقیت ایلمشدر .

درت یوز قرق طقوز سنه سنده غایت شدتلی برغلا ظهوریله اهالی فوق العاده مشکلات واضطراب چکمش و بو دهشتی بر وبا فاجعه سی ده تعقیب ایدهرک امواتک دفتنده اهالی بحق اظهار عجز ایتمشدر .
درت یوزاللی برسنه سنده بیوک برحریق ، بغدادک برقسمنی تخریب ایدهرک وزیر اردشیرک اون بیک درت یوز کتابدن مرکب کتبخانه سی یانمشدر .

درت یوز آلتمش التی سنه سنده ینه دجله نیک بر فیضان ناهنگامی بغدادک بیوک برقسمنی محرو و خراب ایتمش و برچوق نفوسی ده تلف ایلمشدر .
درت یوز آلتمش بدیده دجله تخریب اتندن آزاده قالان محملاری برحریق عظیم زده لمش و بو حریق ده خسارات کلیه یه سببیت و یرمشدر .
بش یوز اللی برده دخی وقوع بولان برحریق ، بغدادک برچوق محله لرنی خراب ایلمشدر .

بش یوز اللی بدیده دجله نیک ینه بر فیضان فوق العاده سی بغدادک اوست طرفنده کی سدلری بوزهدق بغداد اطرافنی صولر احاطه ایله اون بش محله نی کاملاً غرق و خراب ایلمش و صولرک انحطاطنده خانه صاحباری عرصه حاله کیره ش اولان مسکنلری حدودینی تعیینده مشکلات چکمشلردر .
سنه مذکوره یه و بش یوز اللی سکزو آلتمش طقوز سنه لرنده دخی برر حریق ظهوریله برچوق محله لری ویران ایتمشدر .

بش یوز یتمش ایکیده بر ساعت قدر فاصله لرله دوام ایدن زلزله دن ابنیه و نفوسجه تلفات کلیه وقوع بولمشدر .

بش یوز طقسان بر و آلتی یوز برسنه لرنده ظهور ایدن حریق لر دخی بک دهشتلی اولوب بوا یکی حریقک ایکنجیسنده خلیفه نیک اسلحه مخزننی محترق

اولاش و حریقك شهرتی هر طرفه یاییلهرق اطفاء حریق ایچون اطرافدن
کلیتلی نفوس بغداده کلمشدر .

آلتی یوز اون درت سنه سنده دجله نك بر طغیان عظیمی بغدادك شیمدیکی
کوپری باشی بولان رصافه یی و برچوق محله لری و امام اعظم و هام اقدم
ابو حنیفه افندمن حضر تلرینك مرقد و جامع شریفلرینه نسبة اعظمیه نامنی
الان و اووقت خیزرانه نامیله معروف اولان محله یی صولر استیلا ایتمش
و آلتی یوز یکرمی بر سنه سنده دیگر بر غریقه اوغرا مشدر .

آلتی یوز اللی آلتی سنه سنده هلا کو و قعه فجیعہ والیمه سی ظهور ایدرک
او و قته قدر اولدجه تعمیر ایدیلن بغداد شهر شهری بر تخریب عظیمه
اوغرایه رق اندن صکره عظمت و مزیت سابقه سنی تماماً اعاده ایدمه مشدر .
آلتی یوز اللی آلتی تاریخندن یدی یوز او توز آلتی تاریخنده دکن سکسان
سنه قدر مدت هلا کولر بغدادده حکومت ایتشلردر . شومدت ایچنده
شهرک تاریخنده ذکره شایان بر وقعه ظهور ایتمه مشدر .

بوندن صکره (دولت ایلخانیه) بغداد شهرینه و حکومتیه مستولی
اوله رق بونلرک ایکنجی پادشاهی اولان سلطان او یس زماننده ویدی یوز
اللی یدی تاریخنده ینه بغداد شهری بر بیوک غریق کور مشدر . شعرادن
سلمان ساوجی بو غریق ایچون زیرده مندرج قطعه بلیغہ یی انشاد ایلیمشدر .

بسال هفت صد و پنجاه و هفت کشت خراب

بآب شهر معظم که خاک بر سر آب

دریغ روضه بغداد آن بهشت آباد

که کرده است خرابش سپهر خانه خراب

ایلخانلردن او یسک اوغلی احمد خان زماننده ویدی یوز طقساز بش

سنه سنده بغداد شهری مشهور تیمورلنك طرفندن استیلا اولمش و بوده

هلاکونک ایکنجی درجاسنده قالحق صورتده بغدادی تخریب ایدنلردن بولمشد. تیمورک بغدادی ترک ایتسی و سلطان احمدک حکومت مصریه دن معاونت کورمسی اوزرینه تکرار بغدادی تیمورک والیلردن تخلیصه موفق اولمشدر.

سکنز یوزدورت سنه سنده بغداده تکرار عودت ایدن تیمور سلاطین عظام عثمانیه دن یلدرم سلطان بایزید خان حضر تلیینه التجا ایتش بولنان سلطان احمدی بوله مدیسه ده اله کجیردیکی بغداد شهرینک بقیه سنی اییجه خراب ایلمشد.

طقوز یوز اون دردنجی سنه سنده حکومت مختلفه النده گاه تخریب و گاه تعمیر ایدیلن بغداد شهری شاه اسماعیل صفوی طرفدن دخی استیلایه گرفتار اولمش و بوده برطاقم تخریبات اجرا ایتشد.

طقوز یوز او توز آلتی سنه سنده دخی حکمداران صفویه دن شاه طهماسب بغدادی محاصره ایتش و حر با استیلایه موفق اوله ماهش ایسه ده حیلله ایلله او وقت بغداد والیسی اولان ذوالفقاری اعدام ایتدیردک شهره داخل اولمشدر. بو حکمدار دخی بغدادی تخریبده قطعاً قصور ایتمه مش ایسه ده معاملات و حرکات واقعه سنده هلاکولر، تیمورلر، شاه اسماعیلر کی شدت کوستره، مشدر.

بیگ اوتوزارچ سنه سنده بغداد والیسی اولان (بکر صوباشی) اوزرینه ایرانک صفوی حکمدارلردن شاه عباسک عسکر سوقی و کندوبسی دخی بالذات بغداده کلوب محاصره ایتسیله بغدادی استیلا ایتشد. بوشاه دخی معاملات تخریبده، اسلافه رقابت ایدرجه سنه حرکت ایتدیکی تواریننده محرریدر.

بیگ قرق سکنز تارینخده سلطان مراد خان رابع حضر تلی طرفدن

قطعاً ممالك عثمانیه الحاق اوله رق او وقتدن بری بغداد یواش یواش یکیدن
 کسب معموریت اتمکله و هر نه قدر ابتدا امید برونی و بعده سویش قنالی
 طریق یقارینک کشادی آسیای شرقی و جنوبی ایله آوروپا آرمینیه اجرا اولنان
 تجارتک بغداددن مرورینه محل بر اقامش ایسه دینه موقوفه اهمیت تجاریه سی
 یک بیوک اولدیغندن مرور زمانه اسکی معموریتی اکتساب ایده کلمه در .
 ممالك محروسه شاهانه نک مبدأ فلاح و سعادت اولان روز جلوس میمنت
 مأتوس حضرت پادشاهیدن بری ساحه آرای حصول اولدنی منظور عیون
 شکران اولان آثار ترقی و معموریت درجات عالیه سنک دلائله جناب حقک
 بوقطعه به بخش و احسان ایله یکی ثروت و خزائن مالانیه طبعیه و اهل سنک
 استعداد و قابلیت فطریه سنک انضمامیه آز زمان ایچنده غبطه بخش عالم مدنیّت
 اولمشدر . اولاً بر حسن اداره نک تأسیسی ایچون بر طرفدن ولایات ثلاثیه
 تقسیم و هر ولایتک مصالح ملکیه و عدلیه و انضباطیه و سائر مافی صنوف
 مأمورین مخصوصه به تودیع ایله بر چوق فداکار لقلر اختیار یاه هادم معموریت
 اولان و امنیت جان و محفوظیت عرض و ناموس و مال قضایای معنی بهاسیله
 قابل تألیف اولمیان مظالم و تعدیاتک رفع و ازاله سی اسباب قویه سی تهیئه و اکمال
 و دیگر طرفدن رفاه و مسعودیت عمومیه نک و بونک والد حقیقی سی اولان
 نعمت عدالتک مابه القوامی بولنان علوم و معارف مدنیّه نک نشر و توسیعی
 مقدمات ابتدائیه سی استحصال و استحصال اولمشدر که بونک نتایج
 طبعیه سندن اوله رق عصر لردن بری وقوعات یومیّه و عادیّه حکمنه کیره مش
 اولان بین العشائر مقاتلات خونریزانه و نهب اموال کبی اعتیادات
 وحشیانه حس اولنه حق مرتبه ده هر سینه تناقض اتمکده بولمش و هم
 جنسک اموالیه کجتمک فکر مخربانه سینه بدل زراعت و حراستله حصول
 اسباب معیشت حسیات مشروعه و حسنه سی تقریر اتمش اولمسیله عنزه و شمر

عشاری مستثنی اوله رق بالجملة قبائل بدویه فرات ودجله و دیاله
 نهرلری اطرافنده طویلانوب هربری برجهتک زرع و اعمار یله اشتغال
 و مرور ازمنه ایله خراب اولان برخیلی جدوللرک یکیدن
 کشادینه صرف کمال سعی ایلمسی و شهر و قصبه لرده برخیلی مکاتب
 ابتدائیه و رشديه و اعدادیه و صناعیه کشاد اولنه رق تحصیلاته خواهشکر
 اولان اولاد وطنک مقداری مکاتب مذکوره ایچون اتخاذا اولنان اینیه
 واسعه و عالیه نک استیعاب ایده میه جکی بر راده یه واصل اولسی و آثار
 مدنیتدن اولان تراموای و آراه شرکتلرینک تشکیلیله هرامر عظیمک
 توحید و اقداماتله حصوله کله جکی فکرینک استحصالی بو ولایت ایچون
 یک پارلاق بردور فیض و سعادتک حلول ایتدیکنی ارانه ایدر آثار عالیه
 و مشکوره دندر .

بغداد حکومتی دائر معلومات تاریخیه

یوزاوتوز ایکی سنه هجریه سنده عبدالله السفاح طرفدن تأسیس اولنان
 حکومت عباسیه مرکزی ایچون بغداد شهرینی بنایدن خلفای عباسیه نک
 ایکنجیسی (ابوجعفر المنصور) بر طرفدن بغداد بناسیله دیگر طرفدن
 خلافتکیرلرینی محو ایتمکله اشتغال ایده رک حکومتی یک متین و رضین بر اساس
 اوزرینه تأسیس ایتشد .

بونک ابتدای حکومتی یوزاوتوزالتی تاریخنده و وفاتی یوزالتی طقوز
 سنه سنده درکه مدت خلافتی یکرمی اوج سنه در .

وفاتندن صکره اوغلی محمدالمهدی جالس تخت خلافت اولوب پدری
 منصورک محبوسلرینی اطلاق ایله اظهار محاسن اخلاق ایتشد .

یوز التمش برسنه سنده مرو وادیسنده (تخشین) شهرنده ادعای
 الوهیت ایدن (مقنع) ی اتلاف ایتشد .

یوز التمش طقوزده محمد المهدینک وفاتیلہ یرینه اوغلی موسی الہادی
ومشار الیہ دخی برسنہ قدر خلافتدہ قالہ رق وفات ایتسیلہ برادرلری ہارون
الرشید جلوس ایتشدہر .

ہارون الرشید خافای عباسیہ نک ارشدی اولوب شہزادہ لکی زمانندہ
مہارت عسکریہ وفضیلت علمیہ سنی دائرۂ اسلامیتک خارجندہ کی اقوامہ
بیلہ اکلاتمش اعظمدن اولمسیلہ زمانی دولت عباسیہ نک دور استیلاسی
دیمکدر . حکومتی برطرفدن ہندستان وچین وبرطرفدن قافقاس وما
وراء النہرہ ایصال ایتدیردی . بوذات عالی ترقیات مدنیہ وعلمیہ بہ دخی
توسیع ملک ایتسی قدر خدمت ایتشدہر . خلیفہ مشارالیہ جسور ، وقور
عالم و حلیم ایدی . سایہ سندہ اوج اہلایہ یتیشان خاندان برہ کی پی نہ کندوسی
محو ایلمشدر . بوقضیہ نک اسبابی حقندہ تاریخلرک بیان ایتدکری روایات
یک مختلف ایسہدہ حقیقت حال حکومتہ اشتراک فکریہ نہ دوشدکری نی
حس ایتسنددن منبعث ایلشدہر . برارد وایلہ شمدیکی دولت ایرانہ ممالککندن
اولان خراساندہ ایکن وفات ایتشدہر .

یوز طقسان برسنہ سندہ مشار الیہک وفاتی خبری مرکز خلافت اولان
بغدادہ کلمسیلہ یرینہ اوغلی امین جالس تخت خلافت اولمش ویوز طقسان
سکر سنہ سندہ مسند خلافتی تزیین ایدن مأمون الرشید برطرفدن توسیع
ملک ایلہ مشغول اولہ رق کرید و سجلیا اطہلرینی وسائر ممالک مہمہ بی
پدرینک دور استیلاسنہ علاوہ ایلمش ودیکر طرفدن مکتب یونانیہ بی
لسان عربی بہ ترجمہ ایتدیرہ رک فنون یونانیانک ممالک اسلامیہ نہ نشر
وتعمیمنہ خدمت ایتشدہر .

مشار الیہ عالم ، فاضل ، مدبر برذات ایدی . اہل بیت ایلہ عباسیلر
ارہ سندہ کی ضدیت ومخالفتی دخی حسن صورتلہ اتحاد واتفاقہ چویردی .

حتی امام علی الرضا رضی الله تعالی عنه افندمن حضرت تیرینی بر مجلس عمومیده
 کندینه ولی عهد ایتمکله اهل بیت حقنده کی صفوت قلبینی اثبات ایلدی.
 امام مشار الیه افندمن حضرت تیرینک دها اولجه ارتحاللری ملابسہ سیله
 ایکی یوز اون یدی سنه سنده مشار الیه مأمونک وقوع وفاتنده خلافت
 ایچون دعوت اولان اوغلی عباس عمومی عموجه سی معتصمک حیاتنده خلافتی
 قبول ایتیه جکندن بحثله وقوع بولان اعتداری اوزرینه هارون الرشیدک
 اوچنجی اوغلی بولان مشار الیه معتصم مقام خلافته یکمشددر .

ایکی یوز یکرمی سکنز سنه سنده ممالک اسلامییه تجاوز ایدن قیصر روم
 یعنی (بیزانس) حکومتی ایله محاربه ایدهرک غالب اولمش وعمودیه قلعه سی ده
 آلمشدر .

ایکی یوز یکرمی یدی سنه سنده وفات ایدن معتصم یرینه اوغلی
 (الوائق بالله) هارون مقام خلافته یکمش وبونک دخی ایکی یوز اوتوز
 سکنز سنه سنده وقوع وفاتی اوزرینه (المتوکل علی الله) لقییله ملقب
 برادری جعفر تحت حکومته صاعد اولمشدر .

ایکی یوز قرق یدی سنه سنده وفاتیله یرینه اوغلی (المستنصر بالله)
 وانک آلتی آی خلافتندن صکره (المستعین بالله) خلیفه اولمشدر .
 ایکی یوز قرق سکنز سنه سنده مقام خلافته کچن بوذاتک دخی اخیراً
 وقوع وفاتیله یرینه (المعتز بالله) سامرا ده مقام خلافته کچدی .

معتصمک زمانندن بروسامرا قصبه سی مرکز خلافت اتخاذایدیلوب
 وزرادن اک معتبر ومقتدر برذات دخی بغداد حکومته مأمور ایدملک عادت
 حکمنه کیردی بونک دخی وفاتیله یرینه (المهتدی بالله) اجلاس ایلدی .
 المهتدی دخی ایکی یوز اللی آلتی سنه سنده وفات ایدهرک یرینه کچن
 (المعتمد بالله) وقع حکومتی محافظه ایلمش ایسه ده بو خلیفه غیورک زمانی

بعض محاربات وغوائل ايله كچمشدر .

ايكى يوز يتمش طقوز سنه سنده وقوع وفاتى جهته (المعتضد بالله)
احمد بن الموفق مقام خلافته جلوس ايلدى . بونك زماننده شمديكى نجد
سجاسنى جهته ظهور ايدن قرامطه . حكومت عباسيه يى بر زمان اشغال
ايلمشدر . بونكر حجاز جهته بك چوق تسلط ايتمشدر .

معتضدك ايكى يوز سكسان سكر سنه سنده وفاتى وقوعيله يرينه اوغلى
(المكشفي بالله) سرير خلافته قعود ايتدى و قرامطه ايله بر آزاوغراشدى .
ايكى يوز طقسان بش سنه سنده بودخى وفات ايتمسيلاه (المقتدر بالله)
ابو الفضل جعفر بن احمد المعتضد جالس اورنك خلافت اولدى .

ارچيوز يكرمى سنه سنده بونك وفاتيله يرينه (القاهر بالله) واندن
صكره دنخى (الراضى بالله) جالس تخت خلافت اولمشلردر . بونك
زماننده حاصل اولان بعض اغتشاشات اوزرينه هر طرفده حكومات مستقلا
ظهور ايتمشدى .

مشار اليه اوچ يوز يكرمى طقوز سنه سنده وفات ايتمسيلاه يرينه
(المستنصر بالله) و صكره (المستكفي بالله) و اوچ يوز اوتوز درتده
(المطيع بالله) مقام خلافته كچمشدر .

المطيع بالله انحراف مزاجى حسبيه بالاخبار ترك حكومت ايدهرك
اوچ يوز آلتمش اوچ سنه سنده اوغلى (الطايع بالله) ي كندوسنه استخلاف
ايتمش و اوچ يوز طقسان بر سنه سنده مقام خلافت (القادر بالله) انتقال
ايلمشدر .

(القادر بالله) حقيقه خلفاى عباسيه نك مقتدر لرندن اولمسيلاه رونق
بخش مقام خلافت اولمش و درت يوز يكرمى برنجى سنه سنده وقوع وفاتى
جهته يرينه اوغلى (القائم بالله) خليفه اولمشدر .

القائم باللهك درت يوز آلتمش يدي سنه سنده وفات ايتمسيلاه ولى عهد ايتديكي حفيدي (المقتدى بالله) مقام خلافته كچمشدر .

درت يوز سكسان يدي سنه سنده المقتدينك وفاتيله يرينه اوغلى (المستظهر بالله) سرير خلافته جلوس ايتمشدر . زمانلرى آسايشلاه مرور ايتمش وبغدادك سور وشهرينى تعميره بيوك برخدمت ايلممشدر .

مشاراليه بش يوز اون ايكي سنه سنده وفات ايدهرك اوغلى (المسترشد بالله) خليفه اولمشدر . ارباب اقتداردن اولان بوذاتك وفاتندن صكره اوغلى وولى عهدى (الراشد بالله) خليفه اولدى .

الراشد بالله دخى ارتحال ايلدكدن صكره يرينه (المقتفى لاسرائله) خليفه اولمشدر .

المقتفیدن صكره (المستنجد) واندن صكره دخى (المستنصر) واندن صكره (الناصر لدين الله) خلافته كچديلر . سلاطين ايوبيه دن صلاح الدينك عالم اسلاميته ايتديكي خدمات ايشته بوخليفه لر زمانته تصادف ايلممشدر . (الناصر لدين الله) خلفاي عباسيه ايجنده معارفه ، حفظ اسائشه وتعمير ملكه خدمت ايدنلرك برنجيلرندن معدوددر .

بونك زمان خلافتنده خيوه پادشاهى اولان قطب الدين سلطان محمد استيلا وتسلط فكريله بغداده كلش ايسه ده عسكرينك اوغرا دينى شدتلى صغوقلر وقارلر بغداده وصولته مانع اولمشدر . عودتلى ده جنكيزيلرك ظهورينه وسيلاب بلاكى آسايه هجوم واستيلا لرينه تصادف ايدهرك حكومتى آل جنكيزالنه دوشهرك محو اولمشدر .

خيوه سلطنتى برطرفدن بو صورتله جنكيزيلرالنه دوشديكى كى ديكر طرفدن برچوق محاللى (الناصر لدين الله) دولت عباسيه يه الحاقه همت ايلممشدر .

التي يوز يكرمي ايكي سنه سنده ناصر ك وفاتيله اوغلي (الظاهر بامر الله)
 مقام خلافته جالس اولدى . عدله غايت ميال بر ذات اولوب بسط
 بساط عدل و داد ايتمش ايسه ده طقوز آي صوكره وفات ايتمسيه عمرى
 خدمت ايتكه مساعد اولدى . يرينه اوغلي (المستنصر بالله) مقام خلافته
 كچهر ك كتيبخانه لر، مدرسه لر، دارالصناعه لر كي آثار عاليه تاسيسنه موفق
 اولمشدر . انعام واحسانلرى بالخاصه تاريخلرده ذكر اولنان ارباب كرمنددر .
 التي يوز قرق سنه سنده وقوع وفاتى جهته اوغلي (المستعصم بالله)
 مقام خلافته كچدى . بو ذات خلفاى عباسيه نك منتهاسى اولان
 مستعصمدر .

ايشته التي يوز اللى التي سنه سنده بغدادده كي خلافت عباسيه مستعصمك
 وفاتى وهلاكونك بغدادى استيلا ايتمسيه منقرض اولمشدر .
 بوخاندان خلافتدن (مستنصر بالله) التي يوز اللى سكز سنه سنده
 مصرده اثبات نسب ايدهر ك مصر ليلر طرفندن كندوسنه بيعت ايدلمش
 وعباسيلرك بوايكنجى حكومتى سلاطين عظام عثمانيه دن ياوزسلطان سليم
 خان حضر تلرينك مصرى استيلا لرى زمانه قدر بر خلافت روحانيه اولمق
 اوزره دوام ايلمشدر .

❖ هلاكو حكومتى ❖

هلاكو تخرىبات واقعه سنندن صوكره بغدادى ترك ايتمش وزمام
 حكومتى ابن عمران نام شخصه تفويض ايلمشدر .
 ابن عمران دنيلان آدم شمدىكى خراسان قضاسى مركزى اولان بعقوبه
 قصبه سنده (عامل) يعنى قائممقام اولان ذاتك خدمتده بولنان ادانيدن
 برى اولديغى حالده بغدادك محاصرات ومحارباتنده هلاكو اردوسنه خراسان
 قضاسندن ذخائر و مأكولات تدار كنججه خدمتى سبق ايتمسيه بغداد

حکومتی بو خدمتته مکافاة کندوسنه تفویض قلمشدر .

بوندن صوکره بغداد والیلکی وزیرای تاتاریه دن جهان شمس الدین محمد نام ذاته توجیه ایدیلوب بو آدم هلاکونک تخریباتنی علی قدر الامکان تعمیره سعی ایلمشدر .

بو وزیر ذی تدبیر حکومت تاتاریه طرفندن بر آراق عزل و حبس ایدلمش ویرینه عبد الملك تعیین قلمش ایسنه ده مؤخر آیکنجی دفعه اوله رقینه بغداده اعاده اولمشدر .

بوذات هلاکو حکمدار لری خاندانندن کندوسنه خلف اوله رق بغداد والیلکنه تعیین اولنان (بایدو اوغل) خان طرفندن قتل ایدلمشدر .

بایدو اوغل خاندن صوکره بغداد ولایتی اطبادن وملت موسویه دن سعد الدولیه تفویض ایدیلوب اهالی ایسه بونی هضم ایدمه ملریله آزمدت ایچنده قتل اولمشدر .

بوندن صوکره شکرچی محمد بغداد والیلکنده بولمشدر . الحاصل هلاکونک التي يوزاللى التي سنه سنده باشلايان بغداد حکومتی بر طاقم نااهل والیر طرفندن سوء حال ایله اداره اولنه رق نهایت یدی یوز اوتوز سکر سنه سنده هلاکو حکومتدن رهایاب اولمشدر .

حکومت تاتاریه نك دوچار اولدینی محاربات داخلیه دوامنه میدان ویرمیه رك تاریخ مذکوره بغدادده منقرض اولدق لری مثللویدی یوز قرق سنه سنده اصل مقر سلطنتلری بولنان تبریزده دخی منقرض اولمشدر .

﴿ حکومت ایلیخانیه ﴾

حکومت تاتاریه نك هرچ مرج اولدینی زمانلر امرای تاتاریه دن وایلخانی فاملیاسی اعضاسندن اولان (شیخ حسن) ایلیخانی بغداد حکومتده کب استقلال ابتدی .

یدی یوز الی بش سنه سنه شیخ حسنك وفاتیه یرینه اوغلی سلطان
اویس مستقلاً بغداد حکومتته کچدی . بونك کوله سی مرجان سلطانك
تبریز سفرینه عزیمتده داعیه سلطنت واستقلاله دوشمش وبغدادده تمکن
ایده رك افندیسیله محاربه ایتشدرد . نهایت مغلوب ومقهور اولدقدن صوگره
سلطان اویس طرفندن مظهر عفو اولمشدر .

مرجان الیوم بغدادده موجود ومشهوداولان مرجان جامعتك بانیسی
واوقاف عظیمه مرجانیهك واقفیدر .

یدی یوزیتمش الی سنه سنه سلطان اویسك وفاتیه یرینه اوغلی سلطان
حسین حکومتته کچدی . زماننده برچوق محاربات داخلیه حدوث ایلدی .
نهایت یدی یوزسکسان درت سنه سنه وقوع وفاتی اوزرینه یرینه برادری
سلطان احمد کچمشدر .

سلطان احمد غیور ومقدم برذات اولوب داخلی وخارجی دشمنلرینه
مقاومتله برچوق محارباتده ایجه نائل موفقیت اولدقدن وخلافگیرلرینی
اتلاف ایتدکدن وكوچك برادری بایزید ایله باریشه رق حکومتنی تمامیه
تشیدد ایلدگدن صکره سیلاب بلای تیموره اوغرا مشدر .

تیمورك توره مسنه تصادف ایدن بوزمان ، آسیانك هر طرفی خیول
تاتاریه ایله پایمال ایدلدیکی کبی سلطان احمدك حکومتنی وبغدادی دخی
استیلا ایلمشدر . بو استیلا اوزرینه سلطان احمد مصر حکومتته التجا ایتدی .
تیمور دخی امیر مسعودی بغدادده ترك ایده رك آسیای صغرا ووسطانك
تمامی استیلا سنه باشلادی . تیمورك مشغولیت دائمه حربیه سندن وحکومت
مصریه نك اعانه عسکریه سندن بالاستفاده سلطان احمد ینه بغدادده کله رك
تیمورك والیسی بولنان امیر مسعودی طرد ایدوب اسکی حکومتنی تکرار
آله بیلدی .

تیمور وقعه دن خبر آلمسیله ایکنجی دفعه اوله رقی بغدادده هجوم ایتیش
وسلطان احمد ارتق طوره میهرق اووقت اوروپا و آسیا قطعه لرنده توسیع
حکومت عثمانیه ایله مشغول اولان یلدریم سلطان بایزید خان حضر تلیزینه
اتیجا ایلمشدر .

سکز یوزایکی سنه سنده سلطان احمدك شوالتیجای ایکنجی دفعه
اوله رقی بغدادده کی حکومت ایلمخانییه نهایت و تیمور ایله سلطان بایزید خان
حضر تلیزینك محاربه معلومه سنه سیدیت ویرمشدر .

تیمور ، حفیدی میرزا بکری بغداد و بصره و الیلکنه تعیین ایتدی
ایسه ده یلدریم بایزید خان حضر تلیزینك وقعه معلومه سندن صکره سلطان
احمد یولنی بولوب امرادن قره قیونلی دیه مشهور اولان قره یوسف
ایله اتفاق ایدهرک ینه بغدادده کلشیر و میرزا بکر و سایر امرای تیموریه ایله
متعدد محاربه لرله بغداد حکومتی اوچنجی دفعه اوابق اوزره اله
کجیرمشلردر .

مؤخرأ حکومت تیموریه نك دوچار ضعف اولسی ماده سندن بلا استفاده
آذربایجاندن دخی تیمور لیلری چیقارمق و کرینه سلطان احمد و قره یوسف
بك چوق چالشمشلردر .

بونلرک ایکیسی اره سنده رقابت و عداوت حاصل اولسیله بر
محاربه ده سلطان احمدك بوزولسی و اله کچمسی جهته قره یوسف طرفدن
اعدام ایله حکومت ایلمخانییه ارتق خاتمه چکلمشدر .

✽ قره قیونلی حکومتی ✽

بو وقعه دن صکره سکز یوزاون اوچ سنه سنده بغداد حکومتی قره
قیونلی قره یوسفه انتقال ایتیش و بو ذات بتون همتی تیمور لیلرک آذربایجانده
تأسیس ایتیکلری حکومتك محوینه صرف ایتمشدر .

قره یوسف بغدادی مرکز حکومت اتحاد ایتیوب بغداد حکومتی
اوغلی امیر شاه محمود تفویض ایلدی .

بونک برادری امیر اسبار ایله منازعه و محاربه سی و قوعیله سکز یوز
اوتوزیدی سنه سنه خلا فکیرلری طرفدن طوتیلوب اعدام اولمسیله برینه
برادری امیر شاه محمد بغداد حکومته کجیدی . بونک و سلفنک برادری
امیر اسبار بوقطعه ده محاربه و مقاتله و نهایت امیر شاه محمدی طرد ایدهرک
بغداد حکومتی بدضبطنه کچیدی .

ایشته بغداد حکومتی بوضورتله سکزیوزیتش ایکی تاریخنه قدر قره
قیونلیلر النده اولدیغی حالده تیمورک امراسندن قره عثمانک کوله سی اولوب
دیاربکر والیسی بولنان و آق قیونلی دنیلان حسن طویلک اوزمان آسیاده
حکمنی شدتله اجرا ایدن طوائف ملوکک محاربات و منازعاتندن بالاستفاده
حکومت تیموریه بی و قره قیونلیلر حکومتی ضبط واستیلا و آق قیونلی
حکومتی تاسیس ایلمش و بغداد حکومتی دخی بروجه محرو سکز
یوزیتش ایکی سنه سنه دائره سلطنتنه ادخال ایتشد .

اشبو حسن طویل تواریخ عثمانیه ده اوزون حسن شهرتی آلان
دیاربکر حکمداریدر .

بغداد حکومتی تاریخ مذکوردن طقوزیوز اوندورت سنه سنه قدر آق
قیونلیلر طرفندن اداره اولندیغی حالده (شاه اسماعیل) صفوینک توره
مسيله و آق قیونلیلرک ممالکنی ضبط ایتسیله تعدیلات اخیره دخی داخل
حساب ایدیلور ایسه آق قیونلیلرک جمله ممالکندن بولنان بغداد حکومتی
دخی تاریخ مذکورده استیلا ایله مش اولور .

بغداد شهری تاریخنده بیان اولندیغی اوزره شاه اسماعیل دخی
بغدادک تخریباتنده هلاکو و تیمورک اوچنجیسی اولشدر .

﴿ حکومت صفویه ﴾

طقوز یوز اون درت سنه سندن شاه اسماعیلک تاریخ وفاتی اولان طقوز یوز اوتوز سنه سنه قدر بغداد حکومتی شاه اسماعیلک والیبری طرفدن اداره اولنمشیکن شاه اسماعیلک وفاتندن صوکره (موصلو) قبیله سندن توره مش اولان (ذوالفقار) نام شخصک (کلهر) عشرتندن کوردیکی معاونت و مظاهرت اوزرینه شمдіکی لورستان طرفلرینی استیلا ایتدکن صکره بغدادی دخی ضبط و تسخیر ایتش واستقلالنی محافظه ایتک ایچون خطبه یی اعظم سلاطین عثمانیه دن قانونی سلطان سلیمان خان حضر تلری نامه او قوتش و سکه ضرب ایتدیر مشدر .

بغداد حکومتک ممالک محروسه عثمانیه یه منضم اولسی ایشته بوضورتله ذوالفقار طرفندن سلطان سلیمان خان حضر تلرینه اولان اطاعت یوزندن حاصل اولمش و بواطاعت و انقیاد ایسه سلطنت سنیه نک حمایه سیله شاه اسماعیلک خلفی اولان شاه طهماسب دن تخلیص حیات و حکومت ایتک مطالعه عاقلانه سنه مستند بولنمشدر .

بوذات غایت جسور و غیور بروالی اولسیله بغدادک معموریتنه خدمت ایتش ایسه ده شاه (طهماسب) طقوز یوز اوتوز الی سنه سنه بغدادی محاصره ایلنمشدر .

ذوالفقارک ایتدیکی غیورانه مقاومت (طهماسب) ک حرکت واقعہ سی ایچون داعی ندامت اولمش ایسه ده ذوالفقارک اغوا و اطماع ایدیلاں برادرلری طرفندن یتاغنده قتل و اعدام اولنسی طهماسبک بغدادی استیلا سنه سبب اولمشدر .

ذوالفقار سلطان سلیمان خان حضر تلرینه عرض اطاعت و انقیاد ایتدکن صکره بوضورتله شاه طهماسبک تجاوزی اخذ انتقام ایچون مشار

الیه سلطان سلیمان خان حضرت تفرینک ایران و بغداد سفرینی مستلزم
اولمشد.

۱ شاه طهماسبك عاكر عثمانیه به مقابلہ ایدہ مہ مسی جہتلہ شیمدیکی
کردستان و تبریز جہتلری ممالك عثمانیه به ضمیمہ اولدیغی کبی بغداد شهری
دخی بلا محاربه استیلا ایدلمشد.

سلطان سلیمان خان حضرت تفرینک بغدادی تشریف لرنده سویلنن
تاریخدر.

﴿ کلدی برج اولیایه پادشاه نامدار ﴾

۹۴۱

طقوز یوز قرق بر سنه سنده اولان سفر هایونلرنده بغداد حکومتی
ایکنجی دفعه اوله رق کال سهولتله ممالك محروسه به علاوه ایللمشد.
بغداددن بصره به قدر اولان ممالك و اهالی دخی بغداده اتباعاً عرض
اطاعت و انقیاد ایتدیلر.

سلطان سلیمان خان حضرت تفری شاه اسماعیل طرفندن مباشرت اولنوب
اتمام ایدلمین کاظمیه آستانه عالینسی والیوم بو آستانه ده موجود اولان
وایچنده جمه نمازی ادا اولنمده بولنان بیوک جامعی بنا ایتدیردیلر.
کربلا و نجف اشرفه کیدوب عتبات عالیاتی زیارت ایلدیلر. شیمدیکی
حسینیه نهری مشار الیه حضرت تفرینک اثر ملو کانه لری و شیخ عبد القادر
کیلانی قدس سره العالی حضرت تفرینک اوقاف موجوده سی بنه مشار الیه
حضرت تفرینک اثر مروت و عنایت لریدر.

بوندن صکره بغداد و بصره ولایت لرنده کی اهالی و قبایل تمامیه بغداد
حکومتنه عرض اطاعت و انقیاد ایتدیمشدر ایسه ده حکومت عثمانیه، بوراده
حکم فرما قالمشدر.

بیک اون یدی سنه سنده بلوک باشیلرندن احمد طویل اوغلی (محمد)
 خروج ایدهرک بغدادی ضبط ایلمشدر . مرقومک تربیه سنه دولت علیه
 طرفندن مأمور بیوریلان نصوح پاشا عسکرینی دخی رجعتیه مجبور ایتسیله
 استقلال بولمش ایکن محمد چلبی نامنده برذات طرفندن قتل ایدلمش
 ویرینه برادری مصطفی بغداد والیلککنده اعلان استقلال ایتمشدر . بغداد
 حکومتک بونلردن تخلیصنه مأمور بیوریلان جغاله زاده وزیر محمد
 پاشا بعض عشایر عراقیه ایله بالاتفاق مرقوم مصطفائی حرباً قاجیرمش
 و بیک اون طقوز سنه سنده قاضی زاده علی پاشایی بغداد والیلککنه تعیین
 ایدهرک بوصورتله بغداد حکومتیینه اداره عاده عثمانیه یه رجوع ایتمشدر .
 وزراندن یوسف پاشاک بغداد والیلکی زماننده و بیک اوتوز بر
 تارینخنده بغداد یکچربلرندن (بکر صو باشی) تعلب ایدهرک والی یه
 مخالفت ونهایت ، محاربه یه مبادرتله شیمدبکی کوبری باشنده قارشولقلی
 ایدیلن محاربه ده والینک شهید اولسی بکر صو باشینک بغداد حکومتی
 ضبط ایله استقلال بولسنه سبب اولمشدر . مرقومک خلا فکیرلری حقننده
 ایتدیکی معاملات غدریه سوزشلی جفالردن ایدی . بو حال سلطان مراد
 خان رابع حضر تلرینک عهد سلطنتلرینک اوائلنه مصادف ایدی .
 اوائلده بغداد والیلکی سلیمان پاشایه توجیه و غدارک تخلیصی ایچونده
 حانظ احمد پاشا اردو قوماندانلغنه تعیین اولمشدر . بکر صو باشی .
 بونلره برطرفدن مقاومت دیکر طرفدن اردوی هایونک مهاجمانه تحمل
 ایدهمیه جکی مطالعه سیله اووقت ایران شاهی شاه عباسه عرض انقیاد و طلب
 امداد ایله مراجعت ایتمشدر . شاه عباس دخی بغداد حکومتی الدایتک
 ایچون همان عساکر امدادیه ارسالیله بونلرک خانقینه وصوللرینه قدر حانظ
 احمد پاشا ایله بکر صو باشی اراسنده وقوع بولان محارباتده غالبیت عاصی

بكر طرفنده قالمشدر . ايرانك عساكر امداديه سنك وروديله حافظ احمد پاشانك رجعتي لازم كلديكنه وبغدادك ايرانييلر الله كچمسنى تجويز ايتهديكنه مبنى وقت مرهوننده ايجابات حاليله كوره معامله اولنق اوزره موقتاً بكر صو باشى بي بغداد واليلكنه بالتعمين كنديسنه اووقتك اصول اداره سى حكمنجه واليلك امرينى ويرمش وبغدادى ايرانييلره تسليم ايتمه مك ايچون وصايى تحريريه بالا جرا كنديسى ديار بكر جهته عودت ايتمشدر . حافظ احمد پاشانك بوتدير وعودتى اوزرينه فى الحقيقه بكر صو باشى ايرانييلرى بغداده قبول ايتدى . معامله واقعه سى شاه عباسك كوجنه كيدهرك بالذات كلوب بغدادى محاصره ايتدى . بكر صو باشى بووقعه ده ايرانييلره حقيقه بك كوزل مقاومت ايتمشسده اوغلى محمدك شاه عباس طرفندن بغداد حكومتى وعديله جلب ايديلهرك پدرينه خيانت ايتمى شاه عباسك بغدادى استيلاسنه سبب اولدى وبكر صو باشى بي اولدىردى . شاه عباسك بغداده اولان شو استيلاسى بيك اوتوز اوچ سنه سنده اولوب بووقعه ده بغدادك تخرىباتنه وشاه عباس ده بغدادى استيلا ايدن هلاكو وتيمور وشاه اسماعيل كى حكمدارلر ازينه اتباعاً بر چوق مظالم اجراسنه مساعده ايتمشدر . بووقعه ده بغداد حكومتى ايكنجى دفعه اوله رق ايرانييلر الله كچمشدر .

سلطان مراد خان رابع حضر تلى بغدادك تخليصى ايچون حافظ احمد پاشاو مؤخر آخسرو پاشايى مأمور بيورمشلر وسنه لرله بك چوق چالشمشلر ايسه ده تخلص عراقه موفق اوله مدقلرندن بيك قرق يدى سنه سنده بالذات بغدادى تشرىف ايله ايرانييلرى طرد ودفعه همت بيورمشلردر . ايران عسكرى حافظ احمد وخسرو پاشالره كوستردكلرى مقاومت وشدتك اضعاف مضاعفه سنى ارائه ايتمش ايسه ده نيل مرامه موفق اوله ميوب

بغدادی ترکیه مجبور اولمشدر . مشار الیه سلطان مراد خان حضرتلری
امام اعظم و همام اقدم اقدم حضرتلریله غوث کیلانی قدس سره الصمدانی
حضرتلرینک آستانه و قبله لرینی تعمیر و اوقاف و وظائف سائر لرینی تحدید
و تجدید بیورمشلردر . ایران دولتیله ده پک غالبانه بر معاهده عقدینه
موفقیت حاصل اولمسیله مظفر آ در سعادت عودت بیورمشلردر .

بیك یوزاللی الی سنه سندن بیك یوز طقسان اوج سنه سنه قدر بغداد
ولایتی دولت علیه عثمانیه جانبندن منسوب ولایه عظام طرفندن اداره
اولمقده ایدی .

بعده بغداد و بصره ولایتلری برلشدیریلهرک کوله من سلیمان پاشایه
توجیه اولمشدر . سلیمان پاشا کندوسی کوله اولمسیله اندن صوکره یینه
کوله منلردن بری والی اولمشدر . او وقتک ایجاباته کوره مقام ولایته
کچنلره کوله منلرک صوک والیسی اولان داود پاشانک عزله قدر سلطنت
سنیه طرفندن فرمان ارسالیله والی تعیینی عادت حکمنه کیرمش ایدی .
بیك ایکی یوز قرق الی سنه سنه مشهور لاز علی رضا پاشا بغداد
والیسی اولمسیله کوله منلری کاهلاً دفع ایدهرک آرتق بغداد ولایتی دائره
انتظامه کیرمش و هیچ بر صدمه یه اوغرا مدینگی کبی کیت کیده مراتب
سعادت و سلامتی اکتسابه باشلامشدر .

﴿ اعظمیه ناحیه سی ﴾

مرکز ولایته مربوط ناحیه مرکزی ارلان اعظمیه قصبه سی آرابه
ایله یارم ساعت مسافه ده در ، امام اعظم و همام اقدم اقدم حضرتلرینک
مرقد مبارک لریله جامع شریف لرینی و بر مدرسه نی حاویدر .
شط بوینده بغداد ادا الیسنک بر چوق باغچه و کوشکلری وارددر . بر اوافق
چارشوی ، کوپری باشنده بر قره غولخانه سی موجوددر . اکثر اهالیسی

صنعت دباغته مشغولدر. بغداددن قصبه به قدر امتداد ایدن يولاك طرفینی
مجلساتلر، باغچه لرله محاط اولدیغندن منظره سی لطیفدر.

بغداد ایله قصبه مذکوره ارسنده تبعه عثمانیه به مخصوص اولمق اوزره
اهالی محلیه دن تشکیل ایدیلر، چك شرکت معرفتیه برتراموای خطی تأسیس
و کشادی ضمننده امتیازی خزینه خاصه شاهانه به اعطا بیورلش و بغداد
اراضی سینه قومیسونجه ایجاباتنه تشبث قلمشدر.

خط مذکورك کشادنده سایه معموریتوایه حضرت پادشاهیده
بو قصبه ده، از زمان ایچنده و امثاله غبطه آور بر صورتده شیمدیکی معمور-
یتك برقاج، ثلی تزايد ایدر ك كوزل بر شهر حاله کیره چکی شبهه سزدر.

❖ کاظمیه قضاسی ❖

کاظمیه قضاسی شمالاً ساحرا، شرقاً خراسان و نفس بغداد قضالری، جنوباً
جزیره قضاسی و دیوانیه و کر بلا سنجاقلری، غرباً دلم قضاسی ایله محدوددر.
باشلیجه محصولاتی بغدادی، آرپه در. حبوبات سائرده مبدولدر.
اراضی مزروعیه سی طارمیه، ابو غریب، محمودیه مقاطعات سینه سیله جانب
میری به و بعض ذواته عائد رضوانیه، هور، اسریویل مقاطعه لری و جانب
وقفه راجع تاجی، مزرفه، حصیه کرویددر.

قضا اراضی سنده باشلیجه زوبع، بنی تمیم، دایم، عکیدات، مشاهده،
شمامطه، جبور، فداغه، شعار، العزه، الزبار، شیتی، معامره، کوام
عشیرت لرله دها برچوق فرقدر ساکن اولوب زراعت ورعی مواشی ایله
اشتغال ایدرلر.

ابو غریب، مقاطعه سینه سنده فرات نهرندن متشعب دفار، محمودیه اراضی
سینه سنده فراتدن صو آلیر ابودیس، طارمیه اراضی سینه سنده دجله دن
منشعب طارمیه جدوللری اراضی نی اروا و احیا ایلر. ابو غریب نهری

اوزرنده بر، محمودیه نهری اوزرنده بر، نفس ابودبس جدولی صدرنده
بر، ابودبس جدوانك حله طریقی اوزرنده بر، ا-كندریه نهری
صدرنده بر، محمودیه مقاطعه سنده سید عبدالله تربیه سی جوارنده ایکی،
ابوغریب مقاطعه سندن محمودی، کیر اراضی سندن بر، ینه، مقاطعه مذکور ددن
بکه اراضی سنده بر که جمعا طقوز کار کیر قنطره [کوچک کوبری] و کاظمیه
قصبه سی اعظمیه قصبه سنده رابطایدن، دجله نهری اوزرنده بر دوبلی کوبری
موجود در.

عقرقوف هورنده و بغدادك قارشی یاقه سنده ۲۰ کیلومتر و مسافه ده
بابل حکمدار لرندن اولوب میلاددن ۱۳۵۰ سنه اول بر حیات اولان «قوری
غلزو» نك محافظه حدود ایچون انشا ایلدیکی قلعه نك آثار باقیه سندن
نمرود تپه سی، قضانك جهت جنوبیه سنده حله و جزیره قضالیه هم حدود
اولان قسمنده سلفکیان دولتک مؤسس سلفقوس نیقاتور طرفدن میلاددن
۳۰۷ سنه اول بنا و پای تحت اتحاد ایداش اولان سلفکیه شهرینك ویرانه لری
مشهود اولمقده در.

کاظمیه - کاظمیه قصبه سی بغدادك شمال غربی سنده، قارشی یاقه دن
تراموای خطیله ۷ کیلومتر و مسافه ده، دجله نك ساحل یمینده و مجراسندن
اون دقیقه قدر ایچریده قضا مرکزیدر.

حضرت امام موسی الکاظم (رضی الله عنه) افندمنك تربیه سنك
بولاندیغی ایکی بیوك قبه نك كرك داخلی، كرك نصفه قدر آلتون قابلی و اقسام
سائره سی کاشی طاشلرندن معمور درت مناره سی و جولیسی بك معمور
و مزین و جمیم اولوب یاننده جنت مکان سلطان سلیم خان ثانی حضرت تلیزیه
منسوب بیوك برجامع شریفی ددحاوی اولمسبله قصبه نك اك عالی وزیرتدار
بناسیدر. ائمه کرام حنفیه دن امام ابویوسف حضرت تلیزینك مرقد و جامع

شريفی و حضرت امام موسی الكاظمیك مخدوم نجات موسوملری سیدنا
 ابراهیم واسماعیل حضرتانك تربت عادت لری امام مشار الیه حضرت تلمیذك صحن
 شریف و وسیعی داخلندد . هر طرف دن و علی الخصوص ایران دن سنوی
 بیکلر جه زوار و متزددین مرقد منور حضرت موسی الكاظمی زیارت کایرلر .
 مکتبه دائمه مملکتله ایرانلر و سائر تبعه اجنبیه ۸۰۰۰ راده سنده تخمین
 اولمقدیدر . اهلینك قسم اعظمی شیعی المذهبدر . تراموای موقفی قربنده
 بوکره انشا واکال اولان دائرة حکومت بك منتظم و درجه کافیهده
 وسعتی حاذردر . قصبهده ۲۱۶۰ خانه ، ۸ حمام ، ۸ قهوه خانه ، ۱۸ علوه ،
 ۱۳ چاپخانه ، ۳۵۰ دکان ، ۱ جامع ، ۳۳ مسجد ، وارددر . قصبهك نهی
 ساحلی خرما و اشجار سائر مشعره بی حاوی باغچه لوله مزیندر . کاظمیه
 قصبه سی ردیف سکان اوچنجی الیک برنجی طاوورینك مرکزیدر .
 بغدادك ۲۵ کیلو مترو جنوبند محمودیه قریه سی ۱۰۰ خانه ، برقاج
 خان و چاپخانه بی حاویدر . کربلا و حله قصبه لرینه صورت دائمه ایستلرین
 آرا به لرك و کاروانلرك موقوفیدر .

(سامرا قضاسی)

سامرا قضاسنك حدودی شمالاً موصل ولایتی ، شرقاً خراسان
 قضاسی جنوباً کاظمیه و دایم قضالری غرباً یننه دایم قضاسی و جزیره
 جوایدر . بوقضاك زراعتی شایان اهمیت بر درجهده دكلدر . اك كوزل
 مزروع اراضیسی املاك هابیوندن دجیل مقاطعه سیدر . بومقاطعه
 داخلنده سامرا قصبه سنی دجلهك ساحل یمینه ربط ایدن دوبالی
 برکوری وارددر . خرینه نام محله جبور عشائری سامرا قصبه سنيك
 قارشى ساحلده لکلك موقعنده البوعلى فرقه سی ، رشديه دینیان محله
 العزهدن البومحمد فرقه سی ، چوان نام محله البوعجیل فرقه سی ، عوجه

نام محله تکریت اهالیسیله عشائر متفرقه ، جرف نام محله بنه تکریت
 اهالیسیله ابو محمد و البوعلی فرقه لری طرفدن کروند [مفردی : کرد ،
 شطدن حیوان و طولومه چکیله رك سقی اولان] ، دیوم [مفردی : دیم
 ، یا غمورایله یتیشن] زراعتی وارددر . نفس سامرا قصبه سیله جوارنده البوباز ،
 البوعباس ، البونیسان ، البوبدری ، البودراج ، البوعیسی ، البواسود
 عشرتلی ساکندر . بونلرك زراعت ایتدکلی اراضی شیخ ریاح ، بنت
 الحسن ، صعیوبه ، مزیرعه ، حاوی ، شناس ، مشیهد ، قلعه ، کویر ،
 شقره ، ملحه ، سموم اسماریله یاد اولنور . قضانك عشائر سیاره سی یوقدر .
 الحبقی شمر عشائر جسیمه سی قضانك جهت غربیه سنده بحریره چوللارنده
 کشت و کیندار ایدرلر . قضانك اکثر اراضیتی اراضی کلسیه دن
 اولدیغندن خیلی کیرج استحصال اولنور . قاوونی ، قارپوزی مشهور اولوب
 لاجلی البیع بغدادده نقل ایدیلیر .

سامرا - سامرا قصبه سی بغدادك برأ ۱۱۰ و نهراً ۱۴۰ کیلومترو
 شمال غربیسنده ، دجله نك ساحل یسارنده یارم ساعت قدر ایچرینده قضا
 مرکزیدر . اطرافی سورایله محاطدر ؛ سورك درت قیوسی وارددر .
 جیادت هواسی مشهوردر . اطرافنده باغ ، باغچه یوقدر . سامرا امام حسن
 العسکری ، امام علی الهادی افندیلر من حضرانك بیوک برقه زرین
 التده و بك واسع برصحن ایچنده اولان مراقده شریفه لری حای اولمسیله
 عتبات عالیهدن معدود اولوب برچوق زوار ایرانیه و سائر میه زیارنکاهددر .
 قصبه ده اهل سنته مخصوص مکمل بر مدرسه ایله برجامع شریف وارددر .
 ۱۰۰۰ قدر خانه ، ۳۰ ، قدر خان ، ۲۰۰ ی متجاوز دکان ، ۱۰ رشدی ،
 ۱ ابتدائی مکتبی ، ۲ حمام ، برقاچ مدرسه موجوددر .

سامرا خلفای عباسیه دن معتصم طرفدن ۲۲۰ شه هجره سنده بتا

اوله رق « کورن سونیر » معناسنه (سر من رأی) تسمیه ایدلمسندن ،
 یا خود بود الخراب (ساء من رأی) دینلمسندن و بعضلرینک روایتیه کوره
 « سامک طریق » معناسیله (سامراه) دن غلطدر . سامرا دیف سکسان
 اوچنجی الاینک اوچنجی طاووری مرکزیدر .
 بوقضاده باشلیجه بش قریه موجوددر که بونلر تکریت ، امام دور ،
 دجیل ، بلد ، سمیکه قریه لریدر .

تکریت دجله نهرینک ساحل یمینده برتیه اوزونده کائن واولدجه جسم
 بر ناحیه مرکزیدر . ۳۰۰ می متجاوز خانه یی ، ۵۰ قدر دکانی حاویدر .
 اطراف یی ، باغ و باغچه دن عاریدر . امام دور دجله نک ساحل یسارنده اوافق
 بر قریه در . دجیل ، بلد ، سمیکه قریه لری دجله نک ساحل یمینده و برر
 چاریک ساعت قدر ایچریسنده کائدر . بواوچ قریه نک اطرافنده باغچه لر
 واردر . دجیل قریه سی ، اوانام ایله مسمی مقاطعه سنیه نک مرکز
 اداره سیدر . بلد و سمیکه قریه لرده برر صبیان مکتبی واردر . بوایکی
 قریه اداره سنیه یه مربوطدر .

داخل قضاده مشهود آثار عتیقه بونلردر : سامرا قصبه نده خلفای
 عباسیه دن المتوکلک مقام و متندن قاله ایوان وزندان ، سامرانک
 قارش یی باقه سنده خلیفه مشار الیه ک زمانده انشا و عاشق نامه یه توسیم ابدلش
 اولان کمرک بنامی ، سامرا دن بر چاریک ساعت مسافه ده خلفای عباسیه دن
 المستنصر باللهک انشا ایلدیکی جامع کبیرک سوری ایله یتمش متره ارتفاعده
 « ملویه » تعبیر اولنان مناره سی ، سامرانک اوچ ساعت مسافه نده
 بر مکیلردن ابودلفک جامع کبیری ایله مناره سی ، المتوکل باللهک شناسی نامه یله
 مشهور وزیرینک حکومت قوناغک سوری ، وزرای عباسیه دن عیسانک
 والده سنک بنا ایتدیکی قلعه کبیره نک و « جیره » نامه یه مشهور حصارک

سورلری و « زنکور » اسمنده کی بیوک حصار ، سامرانک بر ساعت
 شمالنده قصر قدیم ۔ کہ الیوم تل العلوق اسمیله معروفدر ۔ انقاضی
 تشکیل ایدن بیوک برتپه ، سامرانک اوج ساعت جهت شرقیه سنده منبرعه
 نهرینک اوزرنده اون مترو ارتفااعنده « قایم » اسمیله مسمی برتپه ،
 سامرادن اوج ساعت مسافنده و شرق جنوبی جهتده مشهور قادسیه
 قلعه سی ابنیه سندن برقاج دائره در .

﴿ مندی قضاسی ﴾

مندلی قضاسنک شمالی خاقین قضاسی ، شرقی ایران ممالکی ، جنوبی
 بدره قضاسی ، جنوب غربیسی عزیزیه ، غربی خراسان قضاالریله هم
 حدوددر . قضا داخلده انهار چیمه اولمایوب باشلیجه ، ایرماقلر ،
 چایلر شونلردر : ایرانک ایوان ایالتدن کلوب مو مبار اراضی سندن کچرکدن
 صکره مندی مقاطعاتیله مندی قصبه سنی ، قزانییه ، دوشیخ قریه لرنی ،
 دحله مقاطعه سنی اروا ایدن وایوان صوبی ، یامندلی صوبی ، یاخود
 کنکیرچانی ناملریله یاد اولان ایرماق جنوب غربییه دوغرو جربان ایله
 ککوت الاماره قضاسی داخلده شویجه نام موقعه ده (شویجه بریطاقلق
 حالنده در) دحله نهرینه منصب اولور .

غایت آجی اولان طاسلاو و طوزلی اولان ترساق چایلری ایرانک
 لورستان ایالتدن نبعان ایدهرک قضانک عمریات ، ترساق ، خرام اراضیسی
 بعد الاروا کوت الاماره قضاسی داخلده دحله ده دوکولور . نفت دره سی
 حدود ایرانیه ده جبل حمرین دینیلن طاغک انکندن ، نفت معدنی قبولری
 اتصالدن نبعاتله شمالدن غرب جنوبییه دوغرو جریان ایدهرک نفت مقاطعه
 سنی بالارواینه ککوت الاماره قضاسنده شویجه نام محله ده دحله شطنه
 منصب اولور .

قضا را خننده باشلیجه مقاطعات : مندلی ، نفت ، طحمايه ، دحله ،
 عمریات ، ترساق ، قزانیه در . مندلی مقاطعه سی مندلی قصبه سنک جهات
 اربعه سنده یاریمش ساعت مسافه دن بدأ ایدر ؛ بو مقاطعه بی سیار وخیمه
 نشین ۲۵۰ خانه قره آلوس ، ۵۰ خانه زهیری ، ۵۰ خانه خسرچ عشائی
 زراعت ایلر .

مندلی قصبه سنک اوچ ساعت شمال غربی بسندن بدأ ایدن نفت مقاطعه
 سی ۳۰۰ خانه دن عبارت اولان ندا عشیرتی طرفندن فلاحه اولنور .
 مندلیک اوچ ساعت غرب بنده طحمايه مقاطعه سنک زراعی ۱۵۰ خانه
 ساعده ، ۱۰۰ خانه البوجواری ، ۳۰ خانه حامده ، ۳۰ خانه عوادل
 عشیرتلیدر .

مندلیک دوت ساعت جنوب غربی بسنده کأر دحله مقاطعه سی ، ۲۰۰
 خانه ردینی ، ۱۰۰ خانه شمرطوقه عشیرتلی معرفتیله زرع اولنمده در .
 مندلیک اوچ ساعت شرق جنوبی بسنده عمریات مقاطعه سی ۱۰۰ خانه
 نبی عکبه والیو فرج و حریت عشائی طرفندن زراعت اولنور .
 مندلیک ایکی ساعت جنوب بنده قزانیه مقاطعه سی ۴۰ خانه حریت
 عشیرتی و قزانیه اهالیسی معرفتیله فلاحه اولنمده در .

مندلیک بش ساعت شرق جنوبی جهته ترساق مقاطعه سی ۱۵۰
 خانه دن مرکب المعلا عشیرتی طرفندن زرع ایدیلر . قضاک شرق شمالی
 جهته مندلیدن ایکی ساعت صکره بدأ ایدرک حدود ایرانیه به قدر
 امتداد ایدن سومبار اراضیسی واردر .

قضاک محصولاتی بغدادی ، آریه ، سیدسام و داری ایله خرما و هر نوع
 میوه و سبزه دن عبارتدر .

قضاک مرکزی اولان مندلی قصبه سیله قزانیه و دوشیخ قریه لری

باشلیجه بلدلردر. قضانك عشائری عرب اولوب یا سکر قره آوس عشیرتی کرددر.

قضانك ایران حدودنده جبل حمزین ایله گنج طاغی وارددر. جهت غربیه سنده. موصل ولایتی حدودندن کلن حمزین جبل متسلسلی بدره قضا سنه دوغرو امتداد ایدر.

مندلی قصبه سنه اوج ساعت مسانه ده اولان نفت وزفت معدنلریله ملاحه لر مشهوردر. ایجه زنکین منابی حاوی اولان نفت [پترول] معدنی هنوز لایقیله ایشلتدیرله. کده ایساده اهالی طرفدن آز بر مقدارده چیقاریلوب بغداده دخی نقل ایدله. و نقطه مطلوب وجهه تفصیه ایدلمدیگندن او قدر رواج بولما مقدهدر.

قضا داخلنده کی بالعموم عشائر و عربانده تخمیناً ۹۰۰۰۰ قیرن و گبی، ۲۰۰۰ دود، ۲۰۰۰ جاموس [مانده]، ۳۰۰۰ اینک، ۲۰۰۰ قسراق و آت موجوددر.

مندلی - مندلی قصبه سی بغداد ۱۱۵ کیلومتر و [۲۵ ساعت] شمال شرقیسنده ایران زوارینك طریق اوزرنده اولدجه تجارتگاه بر قصبهدر. تخمیناً ۱۷۰۰ خانه، ۲۰۰ دکان، ۲ خان، ۳ حمام، ۲ ابتدائی، ۴ صبیان، ۱ رشدی مکتبئی، ۱ جامع، ۳ مسجدی، ۷ تکیه یی حاویدر. قصبه آلتی محله دن مرکبدر. مندلی یا خود ایوان صوبی قصبه نك بر آز ایلریسنده نهر فلشت، نهر جنی، نهر سوق، نهر باغ نامیه درت قوله انقسام ایتیش اولدینی حالد قصبه یی و توابعی اروا ایلیمکدهدر. بو قوللر اوزرنده ابتدائی طحته مخصوص ۲۷ صود کرمی وارددر. قصبه نك اطرافی نخیل، پور تقال، طالی واکشی لیون، طورونج، ماندارینه، شفتالی، اوزوم ایجیر، نار، اریک باغچلریله محاطدر. مندلیك خرما سی غایت نفیس و لذیذ

اولوب مشهور در . قصبه نك نفوسى ، ذكور وانات ۷۲۰۰ مسلم ۱۶۵۰
 موسویدن عبارت در . معمولات صنایعیه ی : کلیم ، ججیم ، کتفیه ، عبا ،
 مندیل کبی منسوجات صوفیه و حریریه در . مندلیده حریر قوزه سوده
 یتشدیریلیر . مندلی ردیف سکسان ایکی کنجی الاینک اوچنجی طابوری
 مرکزیدر .

اهالی قصبه برنجی درجاده ترک وایکنجی درجاده کرد و عجم و عرب
 لسانلریله متکلمدرلر . مندلینک سیرای نام محله سنده مضر و مهلاک
 « جرار » دینبان صاری برنوع عقرب وارد در . مندلی قصبه نك بر بچق
 ساعت غرب جنوبیسنده « نقیب » دینبان محل وارد که اوراده
 منبع صولریله اروا اولنان اون بیک قدر خرما اغاجنی حاوی و مندلی
 اهالیسیاه نبی - اعمده عشرتنه عائد باغدر وارد در .

قزانیه قریه سی مندلینک ایکی ساعت جنوبیسنده در ۲ محله ۷۰۰ خانه ،
 ذکور وانات ۳۶۰۰ نفوس و ۲۰ قدر دکان و ۳ خانى محتویدر . قزانیه به
 اون دقیقه مسافه ده اولان دوشیخ قریه سی ۲۰۰ خانه دن مرکبدر . هرایکی
 قریه نك اطراف و جوارى خرما و اثمار سائره ی حاوی باغدر ، باغچه لرله
 مزیندر . قزانیه ده جهری دینیلان آل بویامبذولدر و کتفیه ده بوراده
 اعمال اولنور . قزانیه و دوشیخ قریه لری ده مندلی صوبی اوزرنده در .

﴿ خانقین قضاسی ﴾

خانقین قضاسی شمالاً ، موصل ولایتی ، شرقاً ایران ممالکی ، جنوباً مندلی ،
 غرباً خرا - ان قضالریله محدوددر .

بو قضا اراضیسنی دیاله والوند نهرلریله بونلردن متفرق برطاقم جدولار
 سقی ایدر . باشلیجه مزروعاتی آریه ، بندقای ، برنج ، مصر ، سیسام ، پموق
 و حبوبات سائرده در . هر نوع میوه دخی مبدولدر . حاوی اولدینى مقاطعات

واراضی شوند در: خاتقین، حاجی قره، کهریز، قولای، دکه، سنگدره،
 قزلرباط، زاویه، علیاوه، بابایلاوی، مقاطعاتی، پلکانه، یکپجری، وادی
 الموسج، کان بز، کان ماس، عین العصفیر، دیم اراضیسی.

خاتقین، مقاطعه سی خاتقین تصبیه سنگ اطرافیده کهریز و علیاوه
 مقاطعه لری آره سنده اولوب الوند نهرندن منشعب بریحقی ساعت طولانده
 برجدول ایله سقی اولور. برقه حذک ده زراعتی مطریدر. بوه مقاطعه ده
 یدی قریه موجوددر.

شمالاً قولای، مقاطعه سی، شرقاً ایران، جنوباً الوند نهری، غرباً سینه
 الوند نهری و قولای، مقاطعه سنگ برقه سی ایله محاط اولان حاجی قره
 مقاطعه سنده اون قریه الوند نهرندن منشعب جدول والقی قریه یاغموور
 صولری ایله زراعت ایدیایر. مقاطعه تک جدولی درت ساعت طولانده در.
 شمالی الوند نهری، شرقی ایران، جنوبی یاغچه طالعی، غربی خاتقین
 مقاطعه سی ایله متصل اولان کهریز، مقاطعه سنده بش قریه مزارعی
 مقاطعه تک جهت شرقیه سندن کچن الوند نهرندن منشعب یارم ساعت طولانده کی
 جدولدن و بر قریه مزارعی یاغموور دن استفاضه ایدر.

شمالاً دکه، شرقاً بابایلاوی و حاجی قره، مقاطعاتی و غرباً الوند
 نهری، جنوباً سینه حاجی قره، مقاطعه سی اراضیسی ایله محاط اولان قولای
 مقاطعه سنده اون بش قریه وارددر که بونلرک مزارعی یته الوندن کان
 اوج ساعت طولانده کی جدول سقی ایدر.

قولای، مقاطعه سنگ شمال غربیه سنده اولوب موصل و لایتندن دیاله
 نهریله آیریلان دکه، مقاطعه سنده یدی قریه موجوددر که بونلرک مزارعی
 دیاله دن آچلمش یاریمش ساعت طولانده یدی جدول ایله موصلانیر.
 مزارعه لری هم مائی [مائی تعبیری محلیجه نهر صوبیلله سقی اولان زراعتی

مخصوصاً [هم مطریدر . دیاله نهری . مقاطعه نك شمال و غرب جهتندن
كچر . یكى انشا اولنشن برجامی دخی واردر .

شمالاً بنكدره . مقاطعه سی ، شرقاً حاجی قرد . جنوباً قولای ، غرباً
دكه . مقاطعه لر بله محماد بابا پلاوی . مقاطعه سی بر منبع صوبی كهریز بله سقی
اولنور ، مزرعه لری مائی و مطری ، اوچ قریه بی و برقاج صو دكرمنی
و انواع میوه و نخیلدن عبارت باغلی حایدر .

حدود اوزرنده ، طاغیر آره نده کی وادیلرده بولنان ، پلكانه ، یكیچری ،
وادی العوسج ، كان بز ، عین العصافیر . مقاطعه لری دیم یعنی یاغمور ایله
زراعت اولنور اراضیدن اولدینی ایچون یال كز آره و بغدادی و خیار
و قارون محصولی یتیشدیرر . بومقاطعات زراعتك شربی ایچون آزده اوزلی
بولاقلر [كوز ، منبع صولری] واردر .

كان بز مقاطعه سی خاکی شربلری ایچون مقتضی صوبی الوندن آیلر .
قضانك منتهای شملیسند ، موصل و لایتله محماد اولان بنكدره .
مقاطعه سی شمال جهتندن كچن دیاله نهردن مفرز اوچ ساعت طولانده
برجدول ایله اروا اولنور . حاوی اولدینی قری یكرمی درتدر كه اون
بش قریه نك مزارعی مائی ، طقوزینك مطریدر . برقاج صو دكرمنی
ایله باغچه لری دخی واردر .

شمالاً دیاله نهری ، شرقاً خانقین مقاطعه سی تفریق ایدن طاغیر
جنوباً زاویه مقاطعه سی ، غرباً دیاله نهری و شهربان ناحیه سیله محمدر
اولان قزلرباط . مقاطعه سی ایکی قریه بی محتویدر . دیاله نهردن مفرز
دیت ساعت طولانده کی جدول قریلر مزارعی و ولار . كرك بومقاطعه
زراعت ایدن ، كرك قزلرباط ناحیه سنك هر طرفنده كشت و كینار ایلین
خیمه نشین فرقه لر زرکوش ، بجاجیل ، کروی ، بی ویس ، ربیعه

عشائرنددر .

نفس قزلرباط قصبه سنده بشیوزه قریب خانه ، ۱۶ خان ، ۴ قهوه .
خانه ، ۱۳۰ دکان ، ۶ آلو ، ۳ جامع ، ۳ حمام ، ۴ صود گرمی ایله متعدد
باغ و باغچه وارددر .

قزلرباط مقاطعه سنك جنوبینده واقع زاویه مقاطعه سنده برقریه و بونك
مزارعنی سقی ایدن دیاله نهرندن منشعب بریچق ساعت طولنده برجدول
وارددر . بومقاطعه قزلرباط ناحیه سی توابعندن اولوب خیمه نشین اولان
جبور ، زرکوش ، بجاجیل فرقه لر ی طرفندن زراعت ایدیایر .

اراضی سندی دن معدود و خانقین مقاطعه سنك شمال غربی سندن غربیه
طوغرو الوند نهری بویجه تمتد اولان علیاوه . مقاطعه سی اون قریه یی
محتویدر . بو قریه لر مزار سنك قسم اعظمی مائی اولوب الوندن منشعب
برساعت طولنده کی جدول ایله سقی اولنور . قسم دیگر ی مطریدر .
الوند و دیاله نهرلری خانقین قصبه سنك درت ساعت غربینده «مخلط»
دنیلن موقعده برلشیر .

خانقین قضای اهل سنك قسم اعظمی کرد عشائر دن و بر قسمی
ترك ، عجم و عربدن مرکبدر . لسان عمومی ترکیه اولوب ایکنجی
درجه ده کرد و بنی و یس ، ربیعه ، بجاجیل ، کروی ، جبور عشایر نده
عرب و بعض عشایر تزدنده فارسی لسانلری ده مستعملدر .

بغداد و لایتی داخانده اك زیاده عارضه لی ، طاغاق اراضی بوقضاده در .
ایرانده کی الوند جبال متسلسله سندن متفرق اولان برطاقم طاغیر بتون
بوقضایی احاطه ایتشد . مقاطعات و مزارع عادتا طاغیر آره سنده کی بیوك
وادیلردن عبارتدر .

بوقضا داخانده باشلیجه خانقین و حاجی قره ، قزلرباط ، سنكدره ،

علیاوه ، بابایلاوی قصبات و قریه‌لری وارد در .

خانقین - خانقین قصبه‌سی بغدادك ۱۵۹ كيلو مترو شمال شرقی قصبه‌سند
 مرکز قضا اولوب ایکی قسمدن مرکبدر : بری الوند نهرینك جنوب
 غربی ساحلنده در که خانقین ، دیگرى شمال شرقی ساحلنده در که حاجی
 قره دینلیز . بوايکی قسم اون بر کوزدن مرکب ، دوت دقیقه قطع
 اولنور بیوک کارکیر بر کوپری ایله بر برینه مربوطدر . خانقین قصبه‌سی
 ایران زوارینك برنجی درجه‌ده ممری اولدیغندن ایچه تجارتگاهدر .
 حاجی قره قسمی خانقین جهتنك اوج مثلی جسامتنده در . حکومت
 قونانی ، سواری عساکر نظامیه قشله‌سی ، عسکری خسته‌خانه‌سی ، ضبطیه
 قشله‌سی ، تلغرافخانه ، رسومات دائره‌لریله وژی ، تنباکو ، سنیه اداره‌لری
 حاجی قره قسمنده در . حاجی قره قسمی ۸۰۰ ، خانقین جهتی ۲۰۰
 خانیه‌ی حاویدر . حاجی قره‌یه‌یکرمی دقیقه مسافه‌ده قرانده خانه وارد در .
 اصل چارشوسى حاجی قره‌ده اولوب ۱۵۰ دکانی محتویدر . قصبه‌ده ۳
 جامع ، ۲ مسجد ، ۱ مکتب ابتدائی ۳۰ صبیان مکتبی ، ۱۳ خان ، ۶
 علوه ، ۱ مسافر خانه ، ۱۰ قهوه‌خانه ، ۷ حمام وارد در . سواری اتوزبشنجی
 الاینك وردیف مکسان ایکنجی الاینك دردنجی طاوورپله آلتنجی حدود
 ژاندارمه طاوورینك مرکزیدر .

لسان محلی ترکیه و فارسیجه و کردجه در ؛ قدماً عربجه تکلام
 ایدنلرده وارد در . قصبه‌نك ابنیه‌سی منتظم ، اطرافى باغ و باغچه‌لکدر . قضانك
 داخل و خارجده قرق عدددن متجاوز صودکرمنی بولنور . بر مقدار
 یهودی و بر حاورلری دخی وارد در ،

خانقین قصبه‌سند ۲ قهوه‌خانه ، ۴ دکان و بر جامع و علیاوه مقاطعه
 سنیه‌سند بر مکتب ابتدائی وارد در .

قزلرباط ناحیه سنک مرکزی اولان قزلرباط قریه سی دیاله دن مفرز
جدول اوزرنده در . شهربانه ۶ و خانقینه ۵ ساعت مسافه ده در .
بنکدرده ضابطخانه دنیلن قریه ناحیه مرکزی اولوب دیاله دن کلن
جدول اوزرنده در . اطرافنده صود کرمنلری وارد . بردائرة حکومتی ،
۴ خانه بی حاویدر .

✽ خراسان قضاسی ✽

خراسان قضاسی شمالاً موصل ولایتی و سامرا قضاسی ، شرقاً خانقین
و مندلی قضالری ، جنوباً عزیزیه ، بغداد ، غرباً کاظمیه و سامرا قضالریله
محدود در . بوقضا بغداد دن ایرانده کی خراسانه کییدن طریق اوزرنده
اولدیغندن ، طریق خراسان ، و مؤخرأ بالاختصار « خراسان » تسمیه
ایدلشد . قوه انباتیه سنک فیوضات فوق العاده سی ، محصولاتک کثرتی
جهتیه مرکز سنجاغنه مربوط قضالرك الك مهمیدر . دیاله نهر یله بوندن متشعب
خراسان ، خالص ، مهرت ، بلدرور ، هارونیه ، شهربان ، شروین ،
منصورت الجبل قناللری و بونلردن منقسم برچوق جدولر بوقضایی سقی
واحیا ایلر . بغدادی ، آریه ، پنج ، داری ، سیسام ، نخود ، وحبوبات
سازره ایله خرما ، اوزوم ، پورتقال ، طاتلی واکشی لیمون ، ماندارینه ،
طورونج ، نار ، اریک ، الما ، شفتالی ، انجیر ، آرمود ، ایواو هر نوع میوه
مبذولدر . بتون قضا داخلده ایکی یوز الی بیک حامل اثمار خرما آغاجی
وارد .

قضانک عشایری ، زراعی ساکن و سیار و خیمه نشین فرق متنوعه
عرباندن متشکل اولوب اکثریسی برسنه برنهرده زراعت ایتدکدن صکره
سنه آتیهدده دیگر برمقاطعه یه کیدوب فلاحت ایدرلر ، هر نوع حیوانات
و مواشی ده بسلرلر .

خالص و شهر بان ناحیه لرندن ماءدا نفس قضا مرکزینہ ملحق اولان
و خراسان شاخه سندن [جدولندن] صو آلان اراضیٰ مزروعہ ۶۸۰
فدان [*] و ۶۶ قطعہ در کہ اکجسملری حد مزید، ابو طابہ، چیزانی،
دورہ، جاسمیہ، حد مکسر، قرہ بورغہ، حید، بوادیش، جدیدہ
عبدالحمید، محولہ، عبارہ، بودجہ، حسنیہ، خواص، کصیبہ، نهر
الشیخ انہاریدر.

بورالردہ زراعت ایدن عشایر - کہ کرک بونلر، کرک قضانک محال
سائرہ سندی کی عشیرتلا اصحاب اراضی طرفندن حصہ مخصوصہ ایله
چالیشیرلر، صاحب ملک دکلرلر - مجمع، خسرج، خیلائی، بطہ، معاوید،
بنی تمیم، زکی [شمردن بر فرقہ]، دلیم، العزہ، معامرہ، خشالات
فرقہ لریدر.

مرکز قضایہ تابع قری ۱۱ عدد اولوب کافہ سی باغلر، باغچہ لروزراعت
ایله محاط و معموردر. قریہ لک اسملری: شفته، هویدر، ہرز، خرنابات،
نهر الشیخ، سادہ، رعایا، زہرہ، دورہ، عبارہ، قبہدر.

خالص ناحیہ سی بعقبہ نك غرب و شمال جہتلر ندہدر. خالص جدولی
دیالہ دن آریلہ رق مفرقہ قدر خالص غربی نامنی آلیر. مفرقہ ایکی قولہ

[*] برزراعت فدانی - مقداری محال مختلفہ دہ تبدل اتمک اوزرہ
- علی الاکثر ۱۰۰۰ اوکہ بغدادی، ۲۰۰۰ اوکہ آرپہ شتوی حاصلات ویرن
قطعہ مزروعاتدر؛ بوفدانده حبوبات صیفیہ دہ اکیلیر. خراسان قضا سندی
برفدان تخمیناً ۵۰۰ و مواقع سائرہ دہ ۳۰۰ دونم اعتبار اولنہ بیلیر.
برطابو فدانی اوج زراعت فدانسہ تخمیناً معادل اولہ بیلیر. برطابو فدانی
۲۰۰ اسکی دونم، بر دونم ۱۶۰۰ ذراع معماری مربعی، ۹۱۸ مترو
مربعدر.

آریلیر : بریسی خالص شرقی قولیدر . دیگر قول صدر جهتده تمویله ،
 وسطنده مشیره ، بزایزنده [متها سنده] وزیریه ناملرینی آیر . بونا حیه
 ۲۰۰ ی متجاوزانهارو ۳۰ قریه بی جامه در . باشلیجه انهار و اراضی شونلردر :
 شروین [دیاله دن آیری بر جدول ایله سقی ایدیلیر] ، منصوریه الجبل
 [دیاله دن بر جدول ایله صو آلیور] ، وزیریه (عسکری چفتاکی) ، قاطون ،
 ابوکدش ، ابوبصل ، بیرد ، مرادیه ، خضریه و بردیه ، لوالوه رقه سی ،
 بدعه راشدیه ، مقاطعه سی ، ثعیاب [جیزانی الثعب و جیزانی الامام ناملرینی
 آیر] ، منصوریه الشط ، سعیدیه ، وندیات ، عنه بکلی ، ماجدیه ، قلیعه
 قصاب ، عجیمی ، مجدد ، قلیعه مهر دار ، ویس و شاع و صنکر انهاری .
 باشلیجه قریلری مرکز ناحیه سی اولان دلتوه ایله علیات ، کشکین ، اغالر
 یکیکجه سی ، جیزانی الجول ، ههب ، خویاص ، عامریه ، ابوتر ، غالیه ،
 لقمانیه ، جیزانی الامام ، سعیدیه ، سندیه ، منصوریه الشط ، دوخله ،
 حویش ، قیصرین ، باش یکیکجه ، عجیمی ، دلی عباس ، درالیب ، حدید ،
 خان بنی سعد ، منصوریه الجبل قریلریدر .

غرفه و عظیم جهتلرنده - که ناحیه نك شمال طرفلریدر - زراعت
 اولان دیوم اراضی سی ۶۵ قطعه در . بونلردن الك زیاده حائز و سعت اولان
 شونلردر : دیکول ، عین ایلا ، کوجان ، شلوه ، باصونی ، البوعواد خری ،
 خاتونیات ، المسما ، سعایج ، وادی السایل ، تل ولی ، شط الغرفه ، خشوم ،
 وادی النور .

خالص ناحیه نك شمال جهتده کر کو کدن کلن خا سه و طوز خورما -
 تودن کلن اوسی [آب - فید ، آق صو] سبل صولریله برلشد کدن
 صکره عظیم طرفلرنده « عظیم » نامنی آلان نهر سامرا ایله خراسان
 انصانی تحید ایدرک سندیه قریه نك جهت شمالیه سنده دجله یه دوکایر .

بو نهر دن قيشين تهاجم ايدن سيلابك دجله نهری فيضاننه دخل كليسی
وارد در . يازين صوبی آردر و بعضاً منقطع اولور . كرك نهری ، كرك
مطری زراعت اولتان بو اراضينك نلاحری عشاير متفرق دن اولوب
باشليجه لری : العزه ، بنی تمیم ، عنه بکلی ، مجتمع ، البومنه ، البوعامر ،
البوعلمكه ، البومسره ، صمیدع ، جبور ، البوهيازع ، البوجراد ، البو
بسكر ، طاطران ، العید ، البوطرايز ، البوعواد ، البومحمد ، بیات
فرقه لر بدر .

انجانه موقعه بر ملاحه وارد در . منصوريه الجبال جدولنده بر ، ويس
وشاع خرنده بر ، مجدد نهر نده بر ، قلیعه ، مهر دارده بر ، خویاص قریه سنده
ایکی که جمعاً آتی قنطره [کوچك کوپری] وارد در .

شهربان ناحیه سی بعقوبه نك شمال شرقی و شرقی جهته در . باشليجه
مقاطعاتی شونلر در : شهرباز ، بلروز ، هارونیه ، مهر و ت ، عزیه ، خنبس
واسیود ، سنسل . شهربان مقاطعه سنك جدولی دیاله نهر دن صو آیر .
صدر دن [دیاله مجرا سندن] بزازینه [منتهاسنه] قدر ۲۵ كيلو مترو
طولنده [بش ساعت امتدادنده] در . منبت وجید الهوا اراضی سنده
۶۰۰ فدانی متجاوز زراعتی وارد در . بو جدولك ایکی طرف دن بیوك ،
كوچك قرق ایکی نهر آچلمشدر . هر نوع حبوبات صیقیه وشتوبه زرع
اولور . زراعی ۳۰ خانه جبور ، ۳۰ خانه مهدیه ، ۲۵ خانه خیلاتیه ، ۵۰
خانه البوحیاص ، ۱۵ خانه میاح ، ۱۵ خانه العزه ، ۳۰ خانه مصالحه ، ۲۰
خانه بنی عز عشاير ننددر . شهربان بزازنده ، ۳۰ خانه بی متجاوز چیچن
مهاجر لری اسكان ایتشلر در . بو مقاطعه نك باشليجه قریه سی مرکز ناحیه
اولان شهرباندر .

بلروز . مقاطعه سو غایت منبت ارنوب سنوی یدی ، سكر یوز فدان

زراعت ایدر . بلدروز جدولی دیاله دن بزایزه قدر ۶۵ کیلو مترو طولنده
 [۱۳ ساعت امتدادنده] در . ؛ ایکی جهتنده ایکی یوز قدر بیوک کوچک
 نهر لر واردر . نلاحری ۱۰۰ خانه بنی تمیم ، ۱۰۰ خانه عتبه ، ۳۰۰ خانه
 داینی . ۱۰۰ خانه دهلکی ، ۵۰ خانه جورانی ، ۲۵ خانه مسعراوی ، ۲۵
 خانه ارکی ، ۳۰ خانه عوادل ، ۲۰ خانه استجالات ، ۱۵ خانه بنی سعد ، ۱۵
 خانه شامره و کیفان عشاژندن عبارتدر . بلدروز جدولی اوزرنده
 صباغیه و امام عسکر قریه لری واردر .

هارونیه مقاطعه سی دیاله دن بزایزه قدر ۲۵ کیلو مترو طولنده . [۵ ساعت
 امتدادنده] برجدول ایله اروا اولنور . بومقاطعه ده ۵۰۰ فدان قدر
 زراعت اولنور . زراعی ۳۰ خانه جبور ، ۲۵۰ خانه بنی تمیم ، ۵۰ خانه
 زرکوش ، ۴۰ خانه کمیغات ، ۵۰ خانه البوحیاص ، ۲۰ خانه خیلاویه ، ۲۰
 خانه زبیدات ، ۳۰ خانه نعیرات عشاژیدر . هارونیه جدولی اوزرنده
 طریق عمومیده متین و کارگیر برکوپری واردر .

مهرت مقاطعه سی جدولی دیاله نهرندن بزایزینه قدر ۹۰ کیلو مترو
 طولنده [۱۸ ساعت امتدادنده] در . بونک ایکی جهتنده بیوک کوچک
 ۳۳۰ قدر انهار جاریدر . ایکی بیک سکز یوز فدان قدر زراعتی واردر .
 بونک سکز یوز فدانی ، ۴۷ کیلو مترو سی صدردن دویلیه نهرینه قدر متصر .
 فلرینه واورادن بزایزه قدر ایکی بیک فدانی اراضی سنیه اداره سنه عاژدر .
 جدول اوزرنده طریق عمومیده بر ، وجیهیه قریه سی قربنده بر ، ابو
 الحدید قربنده بر که جملاً اوچ کارگیر قنطره موجوددر .

مهرت قنالن دن منشعب جدول ایله اروا اولنان عزیه مقاطعه سی
 ایکی یوز فدان زراعت ایلر .

مهرت جدولی اوزرنده وجیهیه ، سنیجه ، عزیه مقاطعه سنده عمرانیه ،

عزیه دن منشوب برقیه نهری اوزرنده برقیه قریه لری باشلیجه قریه لر در .
 مهر و ت مقاطعه سنک زراعی ۲۵۰ خانه نی تمیم ، ۲۰۰ خانه کرخی ،
 ۲۰۰ خانه شمر ، ۱۰۰ خانه زهیریه ، ۱۰۰ خانه جبور ، ۱۰۰ خانه سو-
 ره ملی ، ۱۰۰ خانه باویه ، ۹۰ خانه جورانی ، ۵۰ خانه نی ویس ، ۵۰ خانه
 العزه ، ۵۰ خانه مشهدانی عشرت لدر .

دیاله نهری اوزرنده و خراسان مقاطعاتی صدورنده جنبس واسیود
 نهری ۵۰ - ۶۰ فدان زراعتی حاویدر . فلاح لری ۱۰۰ خانه قدر جبور
 عشرت لدر .

سنل نهری مهر و تدن منشوب اولوب ۵۰ فدان زراعت ایدر .
 زراعی جبور ایله مردیه عشرت لدر .

بونلردن ماعدا ناجیه داخلنده پروانه ، ضباب ، عواشق ، زهیرات ،
 ابو صیده کیره ، ابو صیده صغیر ، مخیسه قریه لری واردر .

بعقوبه - بعقوبه قصبه سی بغدادك ۵۰ کیلومتر و شمال شرقیسنده ،
 دیاله نهردن آجیلان خراسان شاخه سنک [جدولك] صدورنده و دیاله
 مجرا سندن بش دقیقه قدر مسافه ده خراسان قضا سنک مرکزیدر . هواسی
 کوزلدر . اطراف خرم و اشجار مشمره بی حاوی باغچه لرله مزیندر .
 ۸۰۰ خانه بی ، ۷۰ دکانی ، ۱۴ قهوه و چای خانه بی ، ۱۲ خانی ، ۸ علوه بی ،
 ۲ حمامی ، ۲ منتظم جامعی ، ۱ مکتب رشدی بی ، ۳ مکتب صبیانی ، ۱ حکومت
 قوناقی ، ۱ دائرة باده بی ، ۱ تلغراف خانه بی و سکنان ایکنجی ردیف الاینک
 برنجی طاوور سنک مرکزی اولدیغندن بر ردیف دیوینی حاویدر . ملت
 موسویه نك برسیناغونی واردر . اخیراً التمش خانه قدر معمور بر محله
 شاخه نك ایکی یاقه سنده احداث ایدلمشدر . قصبه نك ایلریسنده دیاله نهری
 اوزرنده دوبه لی بر کویری و خراسان جدولی اوزرنده اوچ کار کیر و اوچ

اخشاب قنطره وارد در .

خراسان جدولی اوزرنده بعقوبه دن یکرمی دقیقه مسافه ده ۶۰ خانه بی
 حاوی شفته ، ۴۰ دقیقه قدر مسافه ده ۲۰۰ خانه بی ، ۲۰ دکانی ، ۱ حمامی ،
 ۶ قهوه خانه بی ، ۲ علوه بی محتوی هویدر ، بر ساعت مسافه ده ۳۰۰ خانه بی ،
 ۱ حمامی ، ۲ خانگی ، ۵ قهوه خانه بی ، ۳ جامعی ، ۲۰ دکانی محتوی بهرز ،
 بر ساعت مسافه ده ۳۰۰ خانه بی ، ۲ قهوه خانه بی ، ۱۰ دکانی ، ۱ علوه بی ،
 ۱ جامعی حاوی خرنا بات ، بر ساعت مسافه ده ۱۰۰ خانه بی نهرا الشیخ ،
 بر ساعت دن زیاد ، مسافه ده ۱۰۰ ی متجاوز خانه بی ، ۱ مسجد محتوی ساده ،
 بر ساعت دن ایلری مسافه ده ۳۰ خانه بی رعایا ، بر بچق ساعت بعدنده ۵۰
 خانه بی ، ۱ مسجدی محتوی زهیره ، ایکی ساعت مسافه ده ۳۵ خانه بی دوره
 قریه لری وارد در . قبه قریه سی بعقوبه نك اوج ساعت بعدنده و خراسان
 مقاطعاتیله شهر بان ناحیه سی حدود دنده در ، ۳۵ خانه بی جامع در . بتون
 بو قریه لرك اطراف باغ لر ، باغچه لر ، اکینلر ایله محاط در .

دلتاوه . دلتاوه قریه سی خالص ناحیه نك مرکزی اولوب خالص
 شرقی نهری اوزرنده در . ۳۰۰ ی متجاوز خانه بی ، ۱۰۰ قدر دکانی ،
 ۵ قهوه خانه بی ، ۱ جامع شریفی ، ۱ حمامی حاویدر . ردیف سکسان
 ایکنجی الاینک ایکنجی طابوری مرکزیدر . اطراف باغ و باغچه در .

ناحیه یه مربوط اولوب خالص شرقی نهری اوزرنده بولنان قریه لر
 شونلردر : دلتاوه دن بر چاریك ساعت مسافه ده ۸۰ خانه بی ، ۴ دکانی ،
 ۱ مسجدی حاوی علیات ، یازم ساعت مسافه ده ۳۰ خانه بی کشکین
 اوج چاریك ساعت مسافه ده ۸۰ خانه ، ۳ دکان ، ۱ چایخانه بی ، ۱ تلغراف
 مرکزی حادی اغالر یکیجه سی ، بر ساعت مسافه ده ۵۰ خانه بی چیزانی
 الجول . بر ساعت دن زیاده مسافه ده ۵۰ خانه بی خویلیص و ۲۰ خانه لی عامره .

بر ساعت مسافده ۳۰ خانہ لی ابوتر ، ایکی ساعت مسافده ۴۰ خانہ و بر
 مسجدی حاوی خالیہ . بر یچق ساعت مسافده ۲۰ خانہ ، ۱ جامعہ حاوی
 لقمانیہ ، بر یچق ساعت مسافده ۱۰۰ خانہ قریب جیزانی الامام ، ایکی
 ساعت مسافده ۷۰ خانہ لی سعدیہ ، ایکی ساعت مسافده ۵۰ خانہ لی
 سندیه ، ایکی ساعت مسافده ۹۰ خانہ لی منصوریت الشط . اوچ یچق
 ساعت مسافده ۶۰ خانہ لی حویش ، اوچ ساعت مسافده ۳۰ خانہ لی
 دوخلہ . دوت ساعت مسافده ۴۰ خانہ لی قیصرین ، دوت یچق ساعت
 مسافده ۷۰ خانہ بی حاوی باش یکجہ قریہ لری خالص غربی نہری
 اوزرندہ کی قریہ لر : دلتا و دن بش ساعت مسافده ۳۰ خانہ لی عجیمی ،
 آلتی ساعت مسافده ۵۰ خانہ لی سراجق ، طقوز ساعت مسافده ۵۰
 خانہ ، بر جامع ، ۳ قہوہ خانہ ، بر قیشلہ . بر انباری حاوی دلی عباس ،
 اون ساعت مسافده ۳۰ خانہ لی دوالیب ، تحویلہ شاخہ سی اوزرندہ دلتا و دن
 ایکی ساعت مسافده و مشیریہ ۴۰ خانہ لی حدید ، بمقوبہ ایلہ بغداد
 ارہ سندہ کی طریقہ ک متوسط نقطہ سندہ وزیریہ نہری اوزرندہ ۴۰ قدر
 خانہ ، ۳ قہوہ خانہ بی ، ۱ خانی محتوی خان بنی سعد قریہ لری وارد .
 دلتا و یہ اون بر ساعت مسافده ، دیالہ نہرندن آریلان جدول اوزرندہ
 و دیالہ دن اون دقیمہ قدر ایچریدہ ۱۰۰ خانہ بی ، ۱ جامعہ حاوی منصوریت
 الجبل قریہ سی موجوددر .

بتون بوقریہ لک جوار و اطرافی باغلر ، باغچہ لر و ہرنوع مزروعات
 ایلہ زینت افرادر .

شہربان - شہربان قریہ سی شہربان جدولنک ایکی یاقہ سندہ معمور .
 ابنہ سی منتظم بر قریہ اولوب ناحیہ مرکزیدر . ۳۰۰ ی متجاوز
 خانہ بی . ۱۰۰ دکانی ، زوار ایرانیہ نک ممری اولسیلہ ۱۵ کارگیرخانی ،

۶ قهوه خانه بی ۱۰ حمامی ۱۰ مکتب ابتدائی بی ، قدیم و متین برج جامع شریفی محتویدر . حکومت قوناغی فوقانی و تحتانی طقوز او طه بی و مشتملات سائر بی جاری و منتظمدر . قریه نك ابنیه سی شهر بان جدولنه ناظر اوله رق انشا ابدلش اولدیغندن منظر دسی بك لطیفدر . جدول اوزرنده متین و کارگیر اوج كووپری وارددر . خرما ، نار ، اریك ، الما ، انجیر ، شفتالی ، اوزوم و سائر فواکه و مخضررات متنوعه یتیشدیرز قرق قطعه باغ و باغچه قریه نك اطرافه زینت و لطافت ویرمکدهدر .

صباغیه قریه سی بلدروز جدولی اوزرنده ۳۰ خانه بی ، ۱ جامع شریفی حاوی معمور بر قریه در . بوقریه یه ارن بش دقیقه قدر مسافه ده بلدروز مقاطعه سی متفوضی وکیلنك اداره خانه سی وارددر که بوراده بر ، صباغیه نك وسطندن مندی قضاسنه متوجه جاده ده و جدول اوزرنده بر ، امام عسکر قریه سی قربنده بر ، جدولك صدرنده ایران طریق اوزرنده بر که جمعا درت کارگیر كووپری وارددر . صباغیه قریه سی اهالیسنك ۱۰۰ قطعه معمور باغ و باغچه سی و صباغیه قریه سنه بر ساعت مسافه ده امام عسکر قریه سنده قرق قطعه باغ و باغچه موجوددر .

مهرت جدولی اوزرنده وجیهیه قریه سی ۱۰۰ ی متجاوز خانه بی ، برج جامع شریفی ، الی قطعه باغچه بی حاویدر . وجیهیه قربنده سنیجه قریه سنده ۵۰ خانه ، ۳۰ باغ و باغچه وارددر . عزیه مقاطعه سنده عمرانیه قریه سی ۱۸۰ خانه بی ، ۹۰ قدر باغچه بی ، عزیه دن منشعب برقیه نهری اوزرنده برقیه قریه سی ۵۰ خانه بی ، ۴۰ باغچه بی محتویدر . خراسان جدولی اوزرنده اوقاف قادریه دن پروانه قریه سی ۱۰۰ خانه ، ۵۰ باغچه ، ضباب قریه سی ۵۰ خانه ، ۳۰ باغچه ، عواشق قریه سی ۱۲۰ خانه ، ۷۰ باغچه ، زهیرات قریه سی ۱۵۰ خانه ، ۱۰۰ باغچه ، ابو صیده

کبیره قریه سی ۲۵۰ خانہ ، ۱۲۰ باغچہ ، چارشو ، دکان ، قہوہ خانہ لر ،
 حمام ، خانلر ، ابو صیدہ صغیرہ قریہ سی ۵۰ خانہ ، ۳۰ باغچہ ، مخربہ قریہ سی
 ۹۰ خانہ ، ۵۰ باغچہ ایله معمور و مزیندر .

شہربان ایله بعقوبہ آرہ سندہ زوار ایرانہ و مترددین سائرہ نک مری اولان
 طریق سلطانیدہ ابو جسره خانی نامیلہ مسمی متین و کارگیر برخان ایله
 اطرافندہ دکانلر ، قہوہ خانہ لر ، برژاندارمہ قرہ غولخانہ سی وارددر .
 ملوک اکاسرہ آثارندن اولہرق شہربان ناحیہ سی بزایزندہ زندان تعبیر
 اولان تقریباً ایکی یوزمتر و طولندہ . یکرمی متر و عرضندہ ، خط مستقیم
 وضعیتندہ غایت متین و محکم بر بنا بولوب اون ایکی قلعہ سی وارددر .

✽ عزیزہ قضاسی ✽

عزیزہ قضاسی شمالاً نفس بغداد ، خراسان ، مندلی قضالری ،
 شرقاً بدرہ ، کوت الامارہ ، جنوباً ینہ کوت الامارہ ، جزیرہ ، غرباً
 ینہ جزیرہ و نفس بغداد قضالری ایله محاطدر . دجلہ نہری جزیرہ و دیالہ
 نہری بغداد قضالری حدودینی فصل و تفریق ایدر .

عزیزہ قضاسی اراضیسی خیلی منبت و محصولدار اولوب باشلیجہ
 حاصلاتی بغدادی ، آرپہ ، مصرداری ، آق داری ، ماش ، سیسہام ،
 لوبیادر . قضانک محال مختلفہ سندہ کثرتلہ میان کوکی [سوس] موجود
 اولوب تجارتجہ اییجہ فائده یی موجبدر .

قضانک مقاطعاتی دجلہ و دیالہ نہرندن جدوللر ایله سقی ایدیلر . باشلیجہ
 مقاطعات شونلردر : شادی ، حمراہ ، سمر ، مملجہ ، دبونی ، شاعورہ ،
 شظیف شرقی ، شظیف غربی ، زلجہ ، ہمیدہ ، زویۃ الزرع ، دیر ، قطنیۃ
 شرقیہ ، قطنیۃ غربیہ ، داور شرقی ، داور غربی ، خناسہ و صافی ، سمرہ ،
 بادی ، تویشہ ، دیالہ .

شادی مقاطعه سی اداره سنییه عائد اولوب شادی نام جدول ایله سقی
ایدیلبیر که جدولک طولی تخمیناً بر بچق ساعتدر . شادی اراضی سنییه سنده
شمر طوقه عشیرتندن صدعان فرقه سی و شادی یه تابع حمرايه ، سمر ، مملحه
اراضی سنده عشیرت مذکور دنك دعبه فرقه سی ساکن اولوب زراعت
ایتمکددر . شادی جدولی اوزرنده کارگیر بر کویری وارددر . شادی
مقاطعه سنییه سی داخلنده معطل بر مملحه ده موجوددر .

شمر طوقه عشیرت دنك خوالد ، عتبه ، قردنول فرقه لری طرفندن
فلاحیت اولان دېونی مقاطعه سنده ۱۰ - ۲۰ دقیقه طولده ۲۰ جدول
وارددر .

شمر طوقه عشیرت دنك دلاجه فرقه سندن داود و مجلی قبیله لری طرفندن
زراعت ایدیلبان شظیف شرقی و غربی اراضی سنده ۵ جدول وارددر .
شمر طوقه عشیرت دنك مجابله فرقه سی معرفتیله زراعت اولان زلجه
اراضی سنده ۴ جدول موجوددر .

عشیرت مذکور دنك داور فرقه سی طرفندن زراعت ایدیلبان همینه
اراضی سنده ۳ ، ینه اوفرقه طرفندن حراثت اولان زویره الزرع
اراضی سنده ۷ جدول وارددر .

دیر اراضی شمر طوقه عشیرت دنك بنوه فرقه سی طرفندن زرع
اولانور ، ۵ جدولی حاویدر .

قطنیة شرقیه اراضی سی ۳ جدول ایله اروا ایدیلبیر ، سکنه وزراعی
عشیرت مذکور دنك هذیل فرقه سیدر .

قطنیة غربیه اراضی دنك سکنه وزراعی شمر طوقه دن شویقی
فرقه سیدر . بو اراضیده ۵ جدول جاریدر .

داور شرقی اراضی سی ۲ جدول ایله سقی اولانور ، سکنه وزراعی

شمر طوقه نك مردان وز كطات فرقه لریدر .

شمر طوقه دن كفیفان عشیرتی طرفندن زراعت اولنان داور غربی
اراضیسی ۱۰ جدول ایله صولانیر .

خناسه ودایم اراضیسنده ۸ جدول ، ۵۰ کرد ، شمر طوقه نك مناصیر
ودلیم فرقه سی واردر .

صافی و سمره اراضیسی زبید عشیرتنك بطه فرقه سی طرفندن زراعت
اولنور ۷ اوافق جدولی و ۱۵ کردی حاویدر .

بادی اراضیسی دلیم عشیرتی طرفندن زرع اولنور . بوراده ۳۰ کرد
و ۳ اوافق جدول وبر کوپری واردر .

جبور عشیرتی طرفندن زراعت ایدیلن تویشه اراضیسنده ۳۰ کرد و کرده
تابع ۴ جدول ، دفاعه عشیرتی طرفندن فلاحه اولنان دیاله اراضیسنده
۸ کرد و کرده تابع ۲ جدول ، بریحات عشیرتنك تحت زراعتده بولنان دیگر
دیاله اراضیسنده ۷ کرد و کرده تابع ۳ جدول موجوددر . دفاعه و دلیم
طرفندن زراعت اولنور . کصیه مقاطعه سنده ۸ کرد و ۳ جدول واردر .
همینه ، دیر ، داور شرقی اراضیسنده ساحل نهرده ایجه اورمانلر ،
آغا جلقلر تشکل ایتشد .

دیاله ده بر کوپری ایکی قهوه خانه و اوافق یکر می خانه واردر .
داخل قضاده موجود عشائر و عربان تزدنده کلیتلی حیوانات و مواشی
بسله نیر . یوک ، یاغ مبذولدر . کلیم دخی نسج ایدیلیر .
دجاه نك ساحل یمینده تخمیناً ۲۴ ساعت طول ، ۱۲ ساعت عرضنده
اولان جزیره اراضیسنده جداول و انهار اولمایدیغندن بعض سنه لر عشائر
قضا طرفندن مطری زراعت اولنور .
عزیزیه - عزیزیه قریه سی ، بغدادك ۷۵ کیلو متر و جنوب شرقیسنده

دجله نك ساحل يسارنده ناحيه مركزيدر ۳۰ خانه ، ۱۰ دكان ، ۱ مسجد ۱۰
مكتب ابتدائي ، ۱ تلغرافخانه ، ۱ حكومت قوناغی ، ۱ خان ، ۲ قهوه .
خانه بي حاويدر . اطرافنده باغ ، باغچه يوقدر .

سلمان پاك - بغدادك ۲۵ كيلومتر و جنوب شرقيسنده دجله نك ساحل
يسارنده قضا مركزيدر . اجله صحابه كرامدن سلمان فارسي و حذيفة اليماني
و عبدالله الانصاري رضي الله عنهم اقديلر من حضراتنك مراقده شريفه سني
و ۳۵ خانه ، ۲ خان ، ۱۲۰ دكان ، ۱ چشمه ، ۱ مكتب ابتدائي بي حاويدر .
مشهور « طاق كسري » يا خود « ايوان كسري » بورا ددر . بوايوان
قديم مدائن [قتيبيفون] شهري خرابه نرندن بريوك سراي و يرانه سيدر .
بوسراي شاپور و بر روايتده نوشيروان و يا خسرو و پرويز طرفدن بنا اولنورق
۱۵۰ ذراع طول ۹۰ ذراع عرض و ۸۰ ذراع ارتفاعنده ، غايت مصنع
اولوب جسيم مرمر طاشلرندن معمول و داخلي انواع رسملر و هيكللرله
مزيندر . مدائن شهري هجرتك ۱۶ نجى سنه سنده سعد بن عباده طرفندن
فتح اولنديغى وقت عساكر اسلاميه بوايوانده نماز قيلمشلر ددر .

ايوان مذكورك قسم اعظمي منهدم اولمشدر : اليوم مشهور اولان قسم
طاق كسري دينلن قبونك بر خراب كمريله اتصاليده كي بعض ديوارلر ددر .

﴿ جزيره قضايى ﴾

جزيره قضا نك شمالى بغداد و كاظميه قضا لوى ، شمال شرقيسى
عزيره قضايى ، جنوب شرقيسى كوت الاماره قضا سيله متفق سنجاغى ،
جنوبى ديوانيه سنجاغى ، غربى و شمال غربيسى كاظميه قضا سيله هم
حدود ددر .

بو قضا نك اراضيسى دجله نهرندن آچيلان جداول و انهار ايله سقى
اولنور . حاوى اولديغى مقاطعات و انهارك اساميسيله تخميناً مقدار طول

وعرضی و دھانکی فرقه عشار طرفدن اسکان وزراعت اولدینگی وقاج
جدولی محتوی بولندینگی بروجہ زیر بیان اولنور :

دیوانیہ مقاطعہ سی برحق ساعت طول و عرضندہ اولوب ۱۳ جدول
ایلہ سقی و بنی عجیل فرقه سی طرفدن زراعت اولنور .

۲ ساعت طول و ۱ بچق ساعت عرضندہ اولان رحمانیہ مقاطعہ سی

۱۴ جدول ایلہ بنی عجیل ، بر ساعت طول و عرضندہ جویمیدہ مقاطعہ سی

۱۲ جدول ایلہ بنی بنی عجیل و مقاطعہ مذکورہ نیک مزرع غریبسنده

یکرمی بنی متجاوز کرو داورزندہ بر قاج باغچہ اعمارلہ نخیل و اشجار متنوعہ

غریبسنده خیسات ، حسینہ نہری یاریمشر ساعت طول و عرضندہ اولوب ۲

جدول ایلہ بر کرد و بر باغچہ ، یاریمشر ساعت طول و عرضندہ سو بیط

نہری ۳ جدول ایلہ بر کرد و بیجات البوعلی ، یاریمشر ساعت طول

و عرضندہ حدارہ نہری ۳ جدول ایلہ کطیات ، ساعت طول و ۱ ساعت

عرضندہ بدعہ حمد مقاطعہ سی ۱ قال و ۱۹ جدول ایلہ شیوخ . بر

ساعت طول و عرضندہ جوز نہری ۱ قال و ۱۱ جدول ایلہ دویجات البو

جمیل ، ۱ ساعت طول ۱ بچق ساعت عرضندہ کصیبہ نہری ۹ جدول ایلہ

دویجات البو ویس ، ۱ بچق ساعت طول و ۱ ساعت عرضندہ العبد اللہ

نہری ۱ قال ، ۴ جدول ایلہ شیوخ ، ۱ بچق ساعت طول و ۱ ساعت

عرضندہ بر نیج نہری ۹ جدول ایلہ البوصالح . ۳ ساعت طول و ۲ ساعت

عرضندہ شحیہ نہری ۱۰ جدول ایلہ البونعیم ، ۳ ساعت طول و ۱ ساعت

عرضندہ شریان نہری ۹ جدول ایلہ البو خضر ، ۳ ساعت طول و ۱

ساعت عرضندہ سیانہ نہری ۹ جدول ایلہ البوعامر ، ۲ بچق ساعت طول

و ۱ ساعت عرضندہ طویل نہری ۹ جدول ایلہ داور ، ۲ ساعت طول و

۱ ساعت عرضندہ رجیبہ نہری ۹ جدول ایلہ دوار شیشہ ، ۲ بچق ساعت

طول و ۱ ساعت عرضنده خصیمه نهری ۱۴ جدول ایله قراغول، ۳ ساعت طول و ۱ بچق ساعت عرضنده ام سینم نهری ۱۳ جدول ایله دلیم، ۲ بچق ساعت طول و یاریم ساعت عرضنده غیش نهری ۳ جدول ایله چلابین فرقه لری طرفدن زراعت و مقاطعات مذکوره صدورندن خیلی میان کوکی اخراج اولمقده در.

بولردن ماعدا قضانک کوت الاماره قضاسیله هم حدود اولان قسم جنو- بیسنده بغیله مقاطعة سنیه سی وارددر که تخمیناً ۹ ساعت طول و ۴ ساعت عرضنده در، ۱ قنال و ۱۰ جدول ایله سقی ایدیلیر، چلابین، البوسلتان، کریش عشرت لری طرفدن زراعت اولنور. قنال اوزرنده برقنطره [کوچک کوپری] وارددر.

بروجه بالا تعداد اولتان عشائر و فرق ماکندن ماعدا قضا داخلنده البیعج الرید، الدوله، العرام، زبید، مشایخ عشایر سیاره سی ده وارددر. عشایر قضا کلیتلی اغام و حیوانات سائره بسرلر. مقاطعات و انهارده هر نوع حیوانات یتیشدیریلیر. یوک، یاغ مبدولدر. قضانک باشلیجه قریه لری مرکز قضا اولان حمیدیه و بغیله مقاطعة سنیه سنک مرکز اداره سی بولتان بغیله قریه لریدر.

حمیدیه - حمیدیه قصبه سی دجله نک ساحل بمینده بغدادک ۵۴ کیلو مترو جنوب شرقیسنده کائدر. اولجه قضا مرکزی شیمدیکی قصبه نک اوچ چاریک ساعت جهت جنوبیه سنده ایدی؛ دجله نهرینک فیضان و طغیانی زماننده غرق آب اولقی تهلکه سنه معروض اولدینگی ایچون اوراسی ترک او انهرق شمدیکی حمیدیه قصبه سی ۱۳۱۱ تاریخنده بر موقع لطیف و مناسبده تأسیس ایدلدی. قصبه ده برجامع شریف و دروننده طلبه علومه مخصوص بر مدرسه و مکتب، ۱۰۰ قدرخانه، ۴۵ دکان، ۴ قهوه خانه، ۲ خان،

۱ یکمزر خانه، ۳ کرد و برقاج باغچه، ۱ دائره حکومت و اردر. تلغرافخانه سی
اولمایوب مخابرات عزیزیه مرکزی واسطه سیله اجرا اولنور .
بغیله قریه سی ینه دجله نك ساحل یمینده اولوب حمیدیه قصبه سندن
اون ایکی ساعت قدر جنوبینده در . ۲۰۰ ی متجاوز خانه بی ، چارشوسنده
۲۰ دکانی ، ۳ قهوه خانه بی ۱۰ مناره لی جامعی ۱۰ مکتب ابتدائی بی
محتوبدر . اینیه سنك بر قسمی واز جمله اداره مأمورینه مخصوص اولان
اقامتگاهی منتظمدر .

﴿ کوت الاماره قضاسی ﴾

کوت الاماره قضاسی شمالاً بدزه قضاسی ، شرقاًینه بدره قضاسیله
عماره سنجاغی ، جنوباًینه عماره ومنتفك و دیوانیه سنجاقلری ، غرباً
جزیره و عزیزیه قضالری ایله محدوددر . « کوت الاماره » نك وجه تسمیه
سی : کوت اسکله معناسنه اولوب « اماره » قضاءعشارندن برینك اسمیدر .
بو قضایی دجله نهری واندن منشعب برچوق جداول اروا ایدر .
قضانك بر قسمی دجله نك ساحل یسارنده و بر قسم اراضیسی ده ساحل
یمینده در . باشلیجه آلتی مقاطعه سی و اردر : کوت انهار ی مقاطعه سی ،
جزیره شریعه سیله حمیدیه مقاطعه لری ، کوت شریعه سی [شریعه شطدن
آچلمش بیوك بر جدوله تعبیر اولنور] مقاطعه سی ، ام الحلانیه مقاطعه سی ،
نهر ابن جسام مقاطعه سی ، ام الحنه مقاطعه سی .

کوت انهار ی مقاطعه سی دجله نهرندن جدولر ایله اروا او انور که
حاری اولدینی انهار و اراضی ۲۱ قطعه در : شریعه ، مخطم ، خاجیه ، هوره ،
حسین السبع ، داموك ، بدعی ، منراك ، فرحان الحسین ، دبیه ، فهد ،
شاعیه ، مدك ، نبعه ، سید منهل ، دهلایه و ابونخل ، ضایعات ، فلاحیه ،
شیب : بو مقاطعه ده خیمه نشین عشاردن دبات ، بنی تمیم ، کوام ، شواعل ،

ملاطشه ، بیت الهماش ، بیت السبع ، بیت السیف فرقه لری - کان وزراعت
ایدرلر . حنطه ، شعیر ، لوبیا ، ماش ، سیدسام ، قوم داری ، آق داری اکیلیر .
جزیره شریعه سیاه حمیدیه مقاطعه لری بروجه آتی ۲۷ قطعه انهار
واراضیدن مرکبدر ابو دخن ، ایدام ، غافل ، ام کوسج ، حدیب ،
ابو ذریوه ، عمیه ، حسینیه ، البوجار ، ام حلاله ، سویب ، طالع ، ام البنی ،
دوعری ، ام طیه ، منکاش ، مزاک ، بن سرای ، المضلوخ ، رحمه ، یوسفیه ،
عبدالعزیز ، دبیہ ، دعیه ، حسین الحجاز ، علفه ، بلکه . بو مقاطعه نك
سكنه وزراعی ربیعه عشارندن حبیب الامیر ایله فرحان الامیره مربوط
الکریش عشیرتندن رفیقات ، بریسات ، عطاظه ، جمیعفریه ، اولادبرکه ،
سوالم ، الجوده ، البوجار ، ابو عطیه ، ابو غربی ، زرکان ، العابد ،
رویعبین خیمه نشین فرقه لیدر . حمیدیه مقاطعه سی جزیره شریعه سی
مقاطعه نك بزایزنده در و بو مقاطعه انهارندن صو آلیر . جزیره شریعه سی
مقاطعه سی ایسه دجاهدن صو آلیر . بو مقاطعه ده شتوی و صیفی هر نوع
حبوبات اکیلیر . جزیره شریعه سی و حمیدیه مقاطعه سی دجله نك ساحل
یمیننده و غراف شطنك جهت شمالیه منده در . بو مقاطعه نك منتهای
شمالیسی عزیزیه قضاسی داخلنده کی بغیله مقاطعه سنیه سیله محاددر .
حمیدیه ، حسینیه ، مزاک مقاطعاتنك بزایزی دیوانیه نك نواحیسیله
محدوددر .

کوت شریعه سی مقاطعه سی ۱۳ نهر دن متشکله در : ام الهلیل ، داخره ،
دبره مانیه ، شاخه ، اهیچلی ، ضامن ، بتار ، خریمه ، علکایه ، ناموس
الامیر ، دهیم ، معیکط ، زویه . بتون بو اراضینك جدوللری دجله
نهرندن آچلمشدر . سکنه و فلاحانی ربیعه عشیرتی رؤسائندن ناموس
الامیره راجع خیمه نشین الکریش عشیرتندن دافیه ، سالمات ، ابو عطیه ،

الخماس ، الروضان ، اولادفرج ، البولجه ، البوچانی ، هلیچیه ، جعفریه ،
بنی عکبه فرقه لریدر . هرنوع حبوبات زرع اولنور . بومقاطعه دجله نك
ساحل یسارنده در .

ام الحلا نه مقاطعه سنك حاوی اولدینی انهار وارضی شونردر :
۲ چحیلیات ، ریشیه ، خنظلیه ، سفحه ۳۰ ام الحنه و ابورمانه . بومقاطعه
مقاصیص عشیرتی اختیارلرندن عیسی الشغیدل ایله جدوع التلیثینك تحت
تسقامنده در [تسقام حراثت و زراعت دیمکدر] . سکنه وزراعی خیمه
نشین مقاصیص عشیرتندن البودنجی ، البولاحج ، البوحیب ، الینامه ،
بیت رشید فرقه لریدر . انهار مقاطعه دجله دن متشعبدر . حبوبات متنوعه
یتیشدیرر . بومقاطعه دجله نك ساحل یمینده ، نهر ابن جسام ایله ام الحنه
مقاطعه سی ارسنده در .

نهر ابن جسام مقاطعه سی السرای عشیرتی رؤساندن شوندی
البقالك تحت تسقامنده در . زراع و سکنه سی خیمه نشین اولان السرای ،
الهماش ، عتبه ، ملاطشه ، الاماره فرقه لریدر . محتوی اولدینی ۱۰
انهار وجداول کوت الاماره قصبه سنك قارش یاقه سنده دجله دن آریلوب
منتفك سنجاغنه و فرات وادیسنه دوغرو جریان ایدن غراف شطندن
صو آلیر انهار مذکوره شونردر : نهر جسام ، حمیدیه ، خلیص ، تنوح ،
شاعلیه ، جوالك ، سیدتوینی ، بتر ، صخیریه ، الغریب . بومقاطعه
دجله نك ساحل یمینده در . غراف شطنك جهت جنوبیه سنده در .

ام الحنه مقاطعه سنده ۱۲ نهر واردر : عمیه ، مصندق ، جیشیه ، ماجد
الجنیدیل ، محمد الجنیدیل ، عواجه ، ام الحنه ، سید عزیز ، بکتاش ، فرحان
الجنیدیل ، شوهانیه ، شیخ سعد . بومقاطعه بنی لام عتائری رؤساندن
عبدا لحسن ایله برادری فلیح الحسن الجنیدیلك تحت تسقامنده در .

بومقاطعه ده خیمه نشین السرای عشیرتندن البوحسین. بیت خلاطی، بنی لام
عشیرتندن بیت جندیل، معدان، مقاصیص فرقه لری اسکان وزراعت
ایدرلر. هر دلو حبوبات زرع ایدیلیر. انهار مذکور دجله نهرندن
منقسمدر. بومقاطعه دجله نك ساحل یمینده وقضائك متهای حدود
جنوبیه سنده کاشندر.

نهر بن جسام وام الحلانہ ایلہ ام الحنہ مقاطعاتنك بزایزنده، متفك
سینجاغیلہ هم حدود دجلہ اراضی سنیہ سی وارد رکه غراف شطندن آلدینی
جدولارلہ اروا اولنور.

کوت انہاری بزایزنده شویچه بطاغانی وارد رکه بدرہ قضاسیلہ کوت
الامارہ قضاسی حدودندہ کاشندر. برجهتدن کلال صوی، دیگر جهتدن
دجلہ صوی اورایہ دو کولور. دجلہ نهرینك طغیانی زمانندہ شویچه
بطاغانك کسب جسامت ایتسیلہ بدرہ قضاسنك اوجهتدن اولان طریق
منسد اولور.

کوت الامارہ - کوت الامارہ قصبہ سی بغدادك برآ ۱۵۷ کیلو مترو
جنوب شرقیسنده، دجلہ نهرینك ساحل یسارنده قضا صر کزیدر. بغداد
ایلہ بمصر مارہ سنده ایشلین واپورلرک وسفائنك موقت وممری اولسیلہ ایچہ
تجار تکاھدر. موقعی غایت لطیف وهواسی جیددر ۱۵۰۰ خانہ بی ۱۵۰
دکانی، ۱۰ خانہ، ۸ قہوہ خانہ بی، ۲ حمامی، ۱ جامی، ۲ مسجدی، ۱
مکتب رشدی بی، ۲ صبیان مکتبی، ۱ سیناغونی، بخار ایلہ متحرک
۲ پیانگی ماکنہ سنی حاویدر. برناغرافخانہ بر قاج خانہ موسوی واردر.
حکومت قونانگی شطہ ناظر ومتظمدر. اطراف قصبہ ده بر قاج
باغچه واردر. سبزہ ومبومہ سی آز اولوب بدرہ جهتلرندن جلب وادخال
اولنور. حمیدیه اجنتہ سی ودیون عمومیه ورسومات ورژی دائرہ لری

وارد در . كوت الاماره قصبه سنك يكرمی دقیقه قدر اشاغيسته
 اراضی "سنه اداره سی جانبندن بر دوبالی کوبری انشا اولمشدر .
 شيخ سعد قریه سی دجله نك ساحل یمینده " ام الحنه مقاطعه سنده در .
 بورادن اوج ساعت آشاغیده عماره سنج اغنه تابع علی الغربی ناحیه سی
 حدودی کایر . قریه ۱۳۰ خانه ، ۱۰ دکان ، ۱ قهوه خانه بی محتویدر .
 کوت الاماره قضا سنده خیلی میان كوكی اخراجاتی وارد در . محل
 اخراجلری شونلردر : یوسفیه ده ایکی محله ده ، ام البنی ده ، مزراکده فرحان
 زویه سنده [زویه آغا جاق پر] ، حسینیه ده حبيب النصیفك زویه سنده ،
 نهر جسامده شوندی زویه سنده که یونلر دجله نك ساحل یمینده در ؛
 دجله نك ساحل یسارنده انهار کوتدن مد کده ، کوت شریه سنده شمران
 زویه سنده ، ناموس الامیر زویه سنده .

﴿ بدره قضایی ﴾

بدره قضا سنك حدودی شمالاً مندی قضایی ، شرقاً ایران ممالکی ،
 جنوباً عماره سنجاغیه کوت الاماره قضایی . غرباً عزیزیه قضایی در .
 بوقضاده باشلیجه آلتی مقاطعه وارد در . بدره ، جسان ، زرباطیه ، هور
 جسان ، غریبه ، ترساق مقاطعاتی .
 طولاً ۶ ساعت امتدادنده اولان بدره . مقاطعه سی : نفس بدره ایله
 عباره ، مرزابات ، قیراوی ، سیحه و امام رضا ، ام الزوف نهر نهری شبه
 لرینی [شبه مرزوعانك بر قطعه سنه دینیایر] حاویدر .
 طولاً ۷ ساعت امتدادنده اولان جسان . مقاطعه سی : نفس جسان ایله شاخه
 نهری ، نهر شیر ، فوقی شبه لرینی محتویدر .
 ۵ ساعت امتدادنده بولان زرباطیه منطقه سی : نفس زرباطیه ایله
 ورمزیار ، طعان عشرتلری شبه لرینی محتویدر .

هور جسان مقاطعه سی طولاً ۶ ، غربیه مقاطعه سی ۱۰ ، ترساق
مقاطعه سی ۸ ساعت امتدادند در. بونلردن ماعدا حدود ایرانیه اوزرنده
سید حسن ، بکسایه اراضی جسیمه سی وارد در .

ایران طاغلرندن کلان کلال ، کاوی ، غربیه ناحیه سنده چنکوله
ایرماقلری ودها برطاقم چایلر بوقضا اراضیسی اروا وسی ایدرسده
صولرینک کثرتندن و اراضیسنک قوه انباتیه فوق العاده سندن لایقوله
استفاده ایدیه مکه در. حدود ایرانیه اوزرنده پشتکوه طاغلرندن متفرق
هرین طاغلری موجود در .

داخل قضاة کی باشلیجه عشایر عربان بنی لام ، ملحظاوی ، طعان ،
المعلا ، ورمزیار ، الحمد ، صیفی عشیرتلیدر . بونلردن ماعدا زراعتله
مشغول بعض عشائر متفرقه ایرانیه وارد در . بنی لام عشائری ترساق ،
غربیه ، هور جسان مقاطعاتنده زراعت ایدر .

بوقضانک باشلیجه قصبه وقریه لری مرکز قضا اولان بدره ایله زرباطیه ،
جساندر . بتون بوقریه لک جوار و اطراف باغلر ، باغچه لرله محاطدر .
باشلیجه محصولات بغدادی ، آریه ایله حبوبات سائر ، خرما ،
پورتقال ، لیمون ، نار ، شفتالی ، زردالی ، اریک ، اوزوم ، قاوون ، قارپوز
و مخضرات سائر در . حریر قوزه سی دخی یتیشدیریلیر .

داخل قضاة کلیتلی اغنام و مواشی و حیوانات سائر بسله نیر . پیاغی
ویاغ مبذولدر . ایران ایله خینی تجارتی وارد در .

بدره - بدره قصبه سی کلال چایک اوزرنده اطراف باغاق ، باغچه لق ،
۵۰۰ خانه بی ، ۵۰ دکانی ، ۱ خانی ، ۲ مسجدی ، ۸ چایخانه بی ، ۱ تلغرا -
فیخانه بی . داخل و جوار قصبه ده ۱۵ ی متجاوز دقیق اعماله مخصوص
صودکر منلرینی حاویدر . بوقصبه اهالیسنک کافه سی کردجه تکلم ایدر لر ،

فارسی، عربی، ترکی اسانلرینی ده بیلیرلر .
 زرباطیه قریه سی مرکز قضا اولان بدره نك شمال شرقی جهتده ،
 کلارچای نك قریبده در . ۱۵۰ خانه یی، ۲۰ دکانی، ۱ خان یی، ۳ چایخانه یی؛
 برق اچ دکر منی محتویدر . بدره یه ایکی ساعت مسافه دودر .
 جسان قریه سی غریبه ناحیه نك مرکزی اولوب ۲۵۰ خانه یی،
 ۱۲ دکانی . ۲ قهوه خانه یی، ۲ مسجدی . ۱ منزخانه یی جامع در . بدره نك
 جنوب جهتده ، اوج ساعت بعدند در . کلال چای نك صوبی جسان
 قریه نك باغچه لری اورته سندن کجر .

دایم قضای

دایم قضای شمالاً موصل ولایتی، مابین الیه رین جزیره ستنک
 صحرایی، شرقاً سامرا و کاظمیه قضا لری، جنوباً کر بلا سنجان ی و یادیه
 الشام، غرباً بنه شامیه چولی و عنه قضای ابله محدود در .
 اهالی قضا دایم عشائری نامی آلتده ۳۶ قرقیه منقسمدر : بوده
 البوعیسی، جمیله، البوعاوان، نلاحات، البوخلیفه، البومرعی،
 البوهزیم، البوفهد، البوکلیم، البوحسین العلی، البوعساق، البومحل،
 البوتمر، البوعلی الجاسم، البوذیاب، البوفراج، البوعید، البوبالی،
 ابو-وده، کرطلان، ملاحه، البوشهاب، البوشجل، البوعکاش،
 شیحه، بکاره فرق لرن دن عبارتدر . بوقرقه لر قضانک الجزیره و شامیه
 قسملرینی تفریق ایدن فرات نهرینک ایکی ساحلنده ساکن اولوب ک رود
 واسطه سیله سقی ایتک اوزره بغدادی، آربه و حبوبات متنوعه زراعتیه
 مشغولدرلر . ک رود زراعتی مقیم ایسارده ایچلرنده بعض اصحاب انعام
 و مواشی هر سه بهار موسمه شامیه و الجزیره چوللرنده مرغالره
 جیقارلر، ازج آی قدر سیر و سیاحتدن صکره بنه ک ردلرینه عودت ایدرلر .

قضانك قسم شمال غربي سنده فرات سكارنده ناعوزلر ايله ده مزارع سقى ايديلير .

قضا داخلده كلتيلى اغنام وحيوانات سائر موجوددور . هله آت و قيصراقلرى بك اصيل و مشهوردور . جنس استرده خيلى يتيشديريلير . قضانك شمال جهتلرنده الجزيره چوللارنده سنجاره قدر شمر ، جهت جنوبيه و غربيه سنده شاميه و شمالنده الجزيره چوللارنده عنزه عشار جسيمه سياره سى كشت و كذار ايدرلر كه بونلر زراعت صاحبي اولمايوب آت ، قيصراق ، دوه ، قيون ، كچى بسله ، كله ، تامين معيشت وحيوانات مذكوره نك ياغ و پياغيلرينك بيعيله تجارت ايدرلر . يازين موصل و بغداد ولايتلريله زور سنجاغى آره سنده كي مابين الشارين قطعه سنده جولان ايدوب قيشين دليم ، كر بلا ، حله ، جزيره قضاى طرفلرينه كليرلر . آنلرى ، قيصراقلى غايت اصيل و متناسب الاعضا و بي نظيردور . [شمر و عنزه عشارينك دليم قضا سته ارتباطلى اولمايى حاطه بوراده ذكر اولمى قضا مذكور نملرى و مركز جولانلى اولمى سندر] .

دليم قضانك اساس زراعتى اولان كر و ددن ماعدافرا تدن منشعب جدوللر ايله سقى و زراعت اولئان دوت مقاطعه سى ده واردر كه شونلردور : طاش ، حصى ، نساى ، ابوسديره دور .

طاش مقاطعه سى املاك هايوندن ارلوب تخميناً دوت ساعت طولنده عزيزيه جدوليله اروا اولئور . بوجدولك صدرنده بر كار كير قطره واردور . زراعى البوفهد ، البوخليفه ، البومرعى فرقهلر يدر .

حصى مقاطعه سى هوره [هور بطاقيق ديمكدر] منصب اولان ۳ ساعت طولنده حصى جدوليله اروا اولئور . جدول اوزرنده ايكي كار كير قطره واردور . زراعى البوعيسى ، جميله فرقهلر يدر .

نساف مقاطعه سنی سقی ایدن نساف جدولی ۲ ساعت طولنده در .
 جدولك صدرنده بر کار کیر قنطره موجود در . زراعی البوعلو از فرقه سیدر .
 ابوسدیره مقاطعه سی او نام ایله مسمی ، بر بچق ساعت طولنده
 اوزرنده بر کار کیر قنطره سی بولان نهر ایله سقی اولنور . فلاحری
 البوعکاش فرقه سیدر .

بتون بومقاطعه هر نوع حبوبات شتویه وصیفیه زراعت اولنور .
 یوک مبذول ، نفیس یاغری مشهور ومقبولدر .

قضانك حاوی اولدینی قصبات وقری مرکز قضا اولان رمادیه
 قصبه سی وبوکا مربوط هیت ، کیسه ، فلوجه ورحالیه ناحیه لرینك
 مرکز لری اولان او نامده کی قریه لرله صقلاویه قریه سیدر .

هیت ناحیه سنده زفت و طوز و کو کورد معدن لری واردر .
 مرکز قضا دن یدی ، سکز ساعت مسافه ده الجزیره چولنده ثلثار
 نام محله بر مملحه موجود ایسه ده هنوز تحت انضباطه آلمان مشدر .

دلیم قضاسی حلب - استانبول طریق اوزرنده اولدیغندن داخنده کی
 کاروان موقفلرینی شورا جمده ذکر ایتک مناسبدر : بغداد دن ۷ ساعت
 مسافه ده اولان ابو غریب نقطه سندن [بوراده ۱ خان ۱۰ مکتب
 ابتدائی ۱۰ مسجد ۱۰ اراضی سنیه مأمورینه مخصوص دائره واردر]
 برده بغداد ایله فلوجه ارمهنده ابومنیصر نام محله بر قره غولخانه انشا
 اولنورق مارین و عابرینك محافظه سی ضمننده استر سوار و سواری
 ژاندارمه سندن مع ضابط بر مفرزه بولندیر لمقده در . صکره ۵ ساعت
 مسافه ده فلوجه موقعی کلیر که آشاغیده تعریف اولزه جتمدر . فلوجه دن
 رمادی به ۹ ، رمادین هیت ۱۱ [آرمه ده کی شریعه نام محله ده اینیله رك
 بومسافه بعضاً ایکی قوناق یاسیلیر] . هیت دن بغدادی [بوموقفده ضبطیه

نقطه سی یوقدر ، سکنه دن خالیدر [سکنر ساعت مسافه ده در . بورادن
 صکره کی موقفلر غنه قضاسی داخلده اولدیغدن اوقسمده بیان اولنه جقدر .
 رمادی - بوقصبه بغدادک ۱۱۰ کیلو مترو غربنده فرائک ساحل
 یمیندن برچاریک ساعت ایچریده در . قصبه نك ابنیه سی ، سوقاقلری ایچه
 منتظم وکنیشدر ۵۰۰ خانه ، ۱۵۰ دکان ، ۴ قهوه خانه ، ۵ خان وعلوه ،
 ۱ جامع ، ۱ ابتدائی ، ۲ صبیان مکتبی وارد در . بوراسی سکسار اوچنجی
 ردیف آلاینک دردنجی طابوری مرکزیدر ، برتلغرافخانه بی و براراضی
 سلیه اداره خانه سی محتویدر .

فلوجه قریه سی ناحیه مرکزیدر . موقعی ، هواسی غایت لطیف
 و ابنیه سی ، سوقاقلری منتظم در . ۱۳۱۸ سنه منده انشا اولان حکومت
 قوناغی واسع و کوزلدر . اصل قریه فرائک ساحل یسارنده در ساحل
 یمینه دوبه لی بر کوبری ابله مربوط در ۱۰۰ قدر خانه بی ، ۱ جامی .
 ۱ مکتب ابتدائی بی ، ۲۰ دکانی ، ۴ خانی ، ۳ قهوه خانه بی ، برتلغرافخانه بی
 حاویدر .

صقلاویه قریه سی فلوجه نك بر ساعت شمالنده اولوب ناحیه مرکزی
 ۱۳۱۶ سنه منده فلوجه یه نقل اولنمازدن اول مرکز ناحیه اوراسی ایدی
 ۷۰ قدر خانه بی و باغ ، باغچه لری محتویدر .

هیت فرائک ساحل یمینده ، برتپه اوزرنده ناحیه مرکزیدر . ایکی
 یاقه منده ده خیلی محمولدار باغچه لر وارد در . میوه و سبزی سی مبدولدر .
 ۶۰۰ قدر خانه سی ، ۱ تلغرافخانه سی ، ۵۰ دکانی ، ۱ جامی .
 ۲ مسجدی ، ۲ صبیان مکتبی ، ۱ مدرسه سی ، ۲ خانی موجود در .
 هیته بر جوق اولیا و شهدای عظامک مراقب مبارک سی وارد در . بوجهل دن
 اجلاء ائمه فقها دن عبدالله بن المبارک حضرتلر نك مرقد شریفلری زیارتگاه

انامدر . قریه نك اطرافنده و فرات ساحلنده اروای مزارع و بساتین
 ایچون ناعورلر ایشلر . قریه نك قربنده و جهت جنوبیه مننده زفت و نفت
 منابعیه مملحه لر و کورددلی صومبلرلی واردر . بونلردن « عین الجربه »
 کورددلی متبع صوبی بعض امراض بشریه و جلده یه و یاننده کی دیگر
 برکوز او یوزده مبتلا اولانلره نافعدر . هیت مملحه سی دیون عمومیه طرفندن
 تحت انحصاره الفش اولوب اوراده منتظم بر دیون عمومیه اداره سی
 و موظف مأوری واردر . اراضی مننده خیلی طاش معدنلری بولوب فرات
 نه ری واسطه سیله کر بلا سنجاغنه و جوارینه احجار سوق اولتور . هیتده
 ۲۰ خانه موسوی ساکندر .

کیسه قریه سی رمادی یه ۱۲ و هیت ۳ ساعت مسافده شامیه چولنده
 ناحیه مرکزیدر . قصبه سور ایله محاطدر . جوارنده خیلی خرما باغلری ،
 ۶۰۰ خانه سی ، ۳ مسجدی ، بر حکومت قوناغی واردر . شرب اهالی
 و سقی بساتین ایچون عین [کوز] صولری موجوددر . میوه سی یوقدر .
 اهالی سنك حسن تناسی بین العرب مشهوردر .

و حالیه قریه سی رمادیه نك جنوب جهتدن ۱۶ و شفاتیه دن ۴ ساعت
 بعدنده در ۲۰۰ خانه بی ، ۱ حکومت قوناغی حایدر . قریه نك قربندن
 بدأ ایله امتداد ایدن نخلستانلرده ۸۰۰۰۰ خرما اغاجی واردر . اهالی سنك
 شربی ، باغلرک سقی ایچون قریه ایچنده و اطرافنده منبعلر و داخل ناحیه ده
 مملحه لر واردر . دایم قضاسی داخلنده کی تجارتك باشلیجه سی بغدادی
 آریه و سائر حروبات متنوعه و یاغ و پیاغیدن عبارتدر . منسوجات محلیه سی
 ایسه عرب عباسی و قرمزی کلیملردر .

✽ عنه قضاسی ✽

عنه قضاسی فراتك ایکی جهتنده واقع اولوب شمال و شمال شرقی

جهتدن الجزیره چولی، موصل ولایتی، جنوب شرقی جهتدن دایم قضاسی،
جنوب آشامیه چولی، غرباً زورسنجاغیله محاطدر. بوقضا داخلند جدا اول
ایله زورع اولنور مقاطعات اولما یوب مزروعاتی کردلر و «ناعور» دینیلن
دولابلر واسطه سیله سقی ایدیلیر. یاغور صوبه محتاج [مطری]
مزارعی ده وارددر. عشائرک بر قسمی ده اغنام و مواشی سائره بسله کله
میتیشدر. محصولاتی بغدادی، آریه، سیس-لم، پاموقدر. اوج بیکی
متجاوز خرما آغاچلری ده موجوددر. یوک، یاغ جوقدر. زردالی،
اریک، نار، اینجیر کی میوه لرده بیتیشر.

فرات نهری کی برواسطه جسیمه حیاتیه مالکیکی، اراضیستک
وسعت و قابلیت نسبتند بوقضادن لایقيله استفاده ایديله مه مکدهدر. قضا
داخلند کی عشائر اصلاً دلم عشائرندن اولوب مدت مدیده دن بری عنه
داخلند قالمش اولان جفایفه، البوعید، البوقراج، کرابله، سلمان،
البو حمدان فرقه لریدر.

بولردن جفایفه و البوعید عشیرت لری سیار اولوب الجزیره و شامیه
چوللرند کی صرعالرده موسم ربیعده رعی مواشی و بر قسمی ده فرات
ساحلند «سوسه» و «شجمه» نام اراضیده زراعت ایدلر.

سیار اولان البوقراج، سلمان، کرابله عشیرت لریستک بر قسمی القائم
ناحیه سنده زراعتله و بر قسمی عنه اعلایستک باغچه لرند، نخلد تانلرند
چالشمقده قسم دیگر ده عنزه و شمر عشائر ی ایچند بیع و شرا ایله مشغولدر.
عنه دن او تو ز ساعت مسافه ده الجزیره جهتند «عید» اسمند ایکی
ملحه موجود ایسه ده بعد مسافه حبیبیه تماماً تحت انضباطه آله مامشددر.
بوقضاتک باشلیجه قصبه و قریه لری قضا مرکزی اولان عنه قصبه سی
و مراکز نواحی بولنان حدیثه، جبه، القائم قریه لر ایله آوس، پروانه

وراوه قریه لریدر .

عنه قضاسی داخلنده فرات اوزرنده شختور دینیلن مستطیل الشکل
قایق لره نقلیات اجرا ایدیلیر . اهالی قضا عرب عشائرندن مرکب اولوب
یالکیز عنه قصبه سنده یکر می سکنر خانه موسوی واردر .

عنه قصبه سنک بر آزا شاغیسنده و فراتک ساحل یسارنده رومالیلرجه
« آتاتو » اسمیله معروف مدینه قدیمه نک خرابه لری کوریلور که بوتعیرک
« عنه » اسمندن غلط اولسی ملحوظدر .

بغدادی موقعندن اعتباراً کاروان موقفلری شونلردر : بغدادیدن
حدیثه ۹ ، حدیثه دن فحیمه [وادی الفحیمه دخی دینیلیر . برژاندارمه
قره غولخانه سی واردر] ۶ ، فحیمه دن عنه ۸ ، عنه دن نهیه [بوراسی
سکنه دن خالی اولوب یالکیز برژاندارمه قره غولخانه سی موجوددر] ۸ ،
نهیه دن القائم ۷ بحق سانددر . القائم دن اوج ساعت صوکره زور سنجاغنه
ملحق البوکال قضاسی حدودی کلیر . تعمیماً للفائده بورادن حلبه قدر
اولان قوناق محللری ده تعداد اولنور :

القائم دن البوکال ۶ بحق . البوکال دن صالحیه [بوراده یالکیز ژاندارمه
قره غولخانه سی واردر] ۷ ، صالحیه دن میادین ۱۰ ، میادین دن دیر ۹ ،
دیر دن طریف [یالکیز ژاندارمه نقطه سی حاویدر] ۸ ، طریف دن معدن
[ژاندارمه نقطه سی] ۸ ، معدن دن صبیحه [برژاندارمه قره غولخانه سیله ۱۵
خانه بی ، ایکی دکانی حاوی مدیریت مرکزیدر] ۸ ، صبیحه دن کسره
[محمد اغا منزلی ده دینیلیر که رفته نک قارشی یاقه سیدر] ۶ ، کسره دن حمام
[برژاندارمه قره غولخانه سی وار] ۶ ، حمام دن ابوهریره [ژاندارمه
قره غولخانه سیله برقاج خانه بی محتوی کوی] ۸ بحق ، ابوهریره دن
مسکنه ۷ ، مسکنه دن دیر جافر ۸ ، دیر جافر دن حلب ۱۱ ، حلب مسافه ده در .

عنه - عنه قصبه سی بغدادك ۲۵۰ كيلومترو شمال غربي سنده ، فراك ساحل يمينده در ؛ طرفيني برر ، ايكي شرقاتلي خانه لر اولق اوزره فرات بويجه اوج ساعت امتدادايدن برسوقاقدن عبارتدر ؛ آرقه سي يعني جهت جنوبيه سي طاغلر ، تپه لرله محاطدر كه قصبه بوتپه لرله فرات آره سنده در . موقعي وهواسي بك لطيفدر . قارشيسنده فرات نهري اوزرنده « حويجه » دينيلن بر جزيره خضرا وارددر . قصبه نك اطرافيله خانه لري ايچنده خرما و آره لرنده ليمون ، انجير ، زردالي ، دوت ، نار ، زيتون آغاچلري ، باغچه لري موجوددر . قصبه ده بزوعبا نسج ايدياير . بغدادك سقالري اكثريا بورا اهاليسنددر . قصبه نك اورته برنده طاغلردن كلوب نهري آقان چاي اوزرنده مرور و عبور ايچون كار كير بر كوپري وارددر . قصبه ده ۲۸ خانه موسوي ساكنددر ، ۵۰۰ ي متجاوز خانه ، برق اچ دكان و بر تلغراف خانه وارددر . راوه قريه سي عنه نك ياريم ساعت شمال غربي سنده و فراك ساحل يسارنده ۱۰۰ ي متجاوز خانه يي و بر چوق خرما باغلر يني حاوي بر قريه در . راوه قريه سيلاه عنه قصبه سي آره سنده و دجله نك ساحل يسارنده كي تپه اوزرنده بر طرفي منهدم بيوك برقشله وارددر كه اليوم دروننده كيمسه مقيم اولمايوب خاليدر .

جبه آلوس ناحيه سي مركزي اولان جبه قريه سي هيتدن ۹ ساعت شمال غربيده و فرات نهري اورته سنده كي حويجه [آطه] ده و « بغداد ي » كاروان موقعدن بر ساعت جهت شرقيه ده در . خرما باغلري ايچنده در ، ۴۰ خانه يي حاوي در .

آلوس قريه سي جبه دن درت ساعت ايلريده و حديثه يه بر يچق ساعت مسافه ده حويجه اوزرنده ۲۵۰ خانه يي ، ۱ مسجد ي ، ايكي اون دكرمني محتوي ، خرما باغلريله زيتون و نار باغچه لري ايچنده در .

حدیثہ قریہ سی ناحیہ مرکزی اولوب ینہ فرات اوزرنده کی حویجده
خرما باغلری ایچنده در، ۴۰۰ خانہ، ۲ جامع، ۳ مسجدی، ۱۵۰۰ خرما
آغاجی حاویدر. عموم حدیثہ ناحیہ سنده ۶۰۰۰ خرما آغاجی واردر.
قریہ ده بغدادی طحنتہ مخصوص و ناعور ایله تدویر اولور ۲ صو دکرمنی
واردر.

حدیثہ نیک یاریم ساعت جنوب شرقی سنده فراتک ساحل یسارنده
پروانه قریہ سی واردر که موقعی لطیف و ۱۵۰ خانہ بی حاویدر. اطرافیده
۳۰۰۰ خرما آغاجی و بر مقدار زیتون آغاجلری واردر.

ناحیہ مرکزی اولان القاشم موقعی فراتک ساحل یمینده در. مدیر
ناحیہ ایله ژاندارمه افرادینک اقامتہ مخصوص بردارہ و بر ایکی عرب
قوله سندن باشقه خانہ لری یوقدر.

کربلا سنجاغک جغرافیای سیاسی و مدنیسی

کربلا سنجاغی شمال غربی جهتدن دایم قضاسی، شمالا کاظمیه
قضاسی، شرق و شرق جنوبی جهتدن دیوانیه سنجاغی، جنوب غربی
و غرب طرفندن برالشام دینیلن چول ایله محاطدر.

کربلا قضاسی

کربلا قضاسی شمالاً دایم، کاظمیه قضالری، شرقاً حله، هندیه
قضالری، جنوباً نجف قضاسی، جنوب غربی و غرب جهتدن شامیه
چولی ایله محدوددر. اراضیسی دوزدر، طاغلق و اورمانانی یوقدر. فرات
نهری و آندن متفرق حسینیه قتالی بوقضایی اروا ایلر. حسینیه قتالی جنتمکان
قانونی سلطان سایمان خان حضرتلری جانبندن حفر و کشاد استدیلمشدر،
طولی سکنر ساعت امتدادنده در. بوقالت ایکی ساحلندن آچلمش اولان انهار

شونلورد: ابو جردان، ابوسالمان، جعینه، ابوزرنت، قعقیه، وند،
حمودیه، بهادری، بکیر، عویة الکبیرہ والصغیرہ، ابوعصید، بدعت اسود
بدعت شریف، جویب، ابوطحین، عمیشیه، قرطه، کمالیه [مشهور،
ابن کمال طرفدن ککشاد ایدلمشدر]، بدعت عیشه، قاضی، حرودی،
حیدریه، رزازه، طویرج، ابوصمانه، شیطه، صالحیه، سکریه محمد
صالح، عسافیه، ابیترات، ابراهیمیه، خیرالدین، لایح، فریحه، کرابله،
جنگنه، بونلردن ماعدا قضایه مربوط مسیب ناحیه سی داخلنده فرات
نهرندن منشعب جویب، وجیح، باج، حلوه، هور حسین، ابولوکه
نهرلری واردور. بتون بوانهارینه اوناملرله مسعی هزارع ونخلستانلر
وبانچه لری سقی ایدور. مسیب ناحیه سی داخلنده اراضی سینه دن مسیب،
اسکندریه، ناصریه مقاطعه لری واردور که بونلرده فراتدن منشعب جدوللر
ایله اروا اولنور. بوجدوللر اوزونده کارگیر کوپرلر واردور. حسینیه
قنالی اوزونده ده اوچ کارگیر کوپری موجودور.

باشلیجه محصولات: خرما، حنطه، شعیر، پاموق، تنباکو، آفیون،
عراقی و هندی جنسندن سیدسام، بورولجه، باقله و حبوبات ساثره ایله قاوون،
قارپوز، پورتقال، طاتلی واکشی لیمون، نار، زردالی، اینجیر، دوت
کی میوه لردن و پاطلیجان، بامیه و سائر سبز لردن عبارتدر.

بغدادی، آریه احتیاجات محلیه به انجق کفایت ایده جگ مقدارده اولوب
اخراجاتی خرما، پیانگی، درمی، عبا، پکمز و سائر بعض مواد ایله
میوه لردن و ادخالاتی بز، باصمه، چوخه، عطاریه، ادویه، توتون،
تنباکو، شکر، قهوه، چای، خالی کی اشیادن عبارتدر. وسائط نقلیه
تجاریه برآدوه، استر، بارگیر، چندر [مرکب] ونهرا مهبله، بلم،
طراوه و ساجه کی سفینه و قایقلردور. بوسفینه و قایقلر نهرلرله هر ساحله

یناشد قلرندن صورت مخصوصه ده اسکله لر یوقدر . تجارتی باشلیجه کاروانلرله بغداد و سفائن واسطه سیله بصره و عنزه و شمر عشیرت لر یله اجرا اولندیغی کبی هر سنه بیکلرجه ورود ایدن زوار یوزندن ده خیلی تجارت واستفاده ایدلمکده در .

بوقضا داخلنده کی عشائر سیار و خیمه نشین ، زراع و مقیم ناملریله ایکی قسمه تفریق اولنه بیلیر . خیمه نشین اولان عشائر سیاره عنزه و زکاریط عشیرت لریدر . عنزه عشیرتی العمارات ، صکور ، سلکه ، دهامشه ، الزنبه ، الضبیان ، سویلمات فرقه لرینه و زکاریط عشیرتی معزه ، مجله ، شریفات ، التمام فرقه لرینه انقسام ایدر . بونلر اغلب و قتلرینی کر بلانک جهت غریبه سنده شامیه چوللارنده سیر و سیاحتله امرار ایدوب سنده ایکی دفعه مرکز لوا ایله بعض جوار قصبات و قرايه کله رک ذخیره و سائر مالز مه لرینی مبايعه و یوک ، یاغ ، حیوان بیع ایدر لر . بو عشائر ک وودی رسومی [دوه ویرکوسی] لواجه تحصیل ایدیلیر . عنزه عشیرتنک شیخی رسماً رزازه قائم مقامی طانیلیر . رزازه کر بلانک جهت غریبه سنده ۳ ساعت مسافده حسینه قنالنک بزیزنده بر محل آبدار اسمی اولوب مساکن و عمراندن خالیدر . انجق عشیرت مذکوره نك قرارگاه اساسیسی اولمق حسیده قائم مقامق موقع مذکوره نسبت ایدلمشدر .

کر بلا قضا سنده ساکن و متوطن بولنان عشائر المسعود ، الیسار ، ابو مصره ، ابو غانم ، عویسات ، ابو محی ، جنابی نام عشیرت لردر . بونلردن المسعود ، الیسار ، ابو مصری ، ابو غانم حمیده انهارنده و جنابی ، ابو محی ، عویسات مسیب ناحیه سی داخلنده کی جرف الصخر اراضی سنده حراثت و زراعتله اشتغال ایدر لر .

بالجمله عشائر نژدنده دوه ، آت ، قیصر اق ، مرکب ، اوکوز ،

اینک، مانده، استبر، قیون، کچی کثرتله بسله نیر. هله عزه آنلری،
قیصر اقلری مشهور در.

کربلا ایله شفاتیه ارمه سنده ورزازه طرفلرنده کی مملحه لردن بشقه
معدن یوقدر. بومملحه لر هنوز تحت انحصار و انضباطه آتله مامشدر. شفاتیه
مملحه جسمه سندن الیوم برسنده تخمیناً اوچ یوز بیک اوقه قدر طوزاخراج
اولنیور. کربلا قضا سنده کی آثار عتیقه شونلردر:

کربلا نك جهت غربیه سنده و شفاتیه نك اوچ ساعت بریسنده جاده دن
صایه بر محله «ضیفر» نامنده بر قلعه وارد. بانیسی حیره ملوکندن نعمان
اولدینی مرویدر [*] او یله متین و محکم و منتظم بر طرزده یاپلمش که تاریخ
انشاسندن بری ایکی بیک سنه قدر مرور ایتمشکن حالا اکثر محللری قائمدر.
شفاتیه ورحالیه نك اوست طرفنده - ضم خاء معجمه وفتح واو
ونون ایله - «خورنق» و «سدر» نام ایکی قصر متین و دلنشینک آثار
باقیه سی الان مرئی اولوب سدر قصری مذکور نعمان طرفندن بنا
ایدلمش و خورنق قصری بر روایت کورمینه نعمان و روایت اخرایه نظراً
ایران ملوکندن «یزد جرد» ک امریله و «سمنار» نام معمارک معرفتیه
یاپلمشدر.

شفاتیه ده حساوی قصرنده خراب بر قلعه نك اکثر اسایله

[*] حیره الیوم نجف قصبه سنك بولندیغی موقعده بولنش بر شهر قدیم
اولوب بخت نصر و بر روایتده اسکندر طرفندن بنا ایداش. ظهور
اسلامدن اول اکاسره ایرانه تابع حیره عرب ملوککنک مقری ایمش.
حکومت مذکوره شمس تابان اسلامک اوان اشراقنده خالد ابن الولید رضی
الله تعالی عنه افندمن حضر تلرینک همتیه منکشف اولمش. نعمان ۱۸
ذاندن عبارت اولان ملوک مر بور نك سکنر نجیدر.

مرتفع دیوارلری و صو ساقیهلری مشهور اولمدهد. که بونک بانیسی
اکابره عجم زمانده او حوالینک حاکمی اولان بنی اسرائیلدن
شمعوندر دیرلر .

شفاتیهدن و حالیه به کیدیلیرکن صول طرفده و یازم ساعت مسافده
کورونن اوراق برقلعهنک داخل ابنیه سی منهدم اولمش ایسهده بعض
دیوارلری هنوز باقیدر . بوده شهونک معاصری بردوی ناعنده
بریمودی حاکمنک قلعه سی اولدینی مشهوردر .

قضاانک بلاد مشهوره سی مرکز لوا اولان کربلائی معلا قصبه سیاه
مراکز نواحی بولان مسیب و شفاتیه قریه لریدر .

کربلا - کربلا قصبه سی بغدادک ۸۰ کیلو مترو جنوب غربیستنده ،
حسینیه قضاانک کنارنده کائن و بغداددن سوکره ولایتک الکجسیم و معمور
برشهریدر . سیدالشهدا امام حسین بن علی [رضی الله عنه] افندهن
حضر تلرینک محل شهادتنده و تربته شریفه سی اطرافنده دور جلیل عثمانیده
تأسیس واحداث ایدلمشدر . قصبه اسکی و یکی ایکی بیوک سمندن متشکلدر .
اسکی محله مرقد حضرت امامک اطرافنده و حضرت امام عباسه نسبتاً

عباسیه ، توسیم ایدلمش اولان یکی محله آندن اوتده و قصبه نک جهت
جنوبیه منده مقدما بطاقلق ایکن کاملاً قورودیبلان موقعده اوتوزسنه اول
تأسیسنه باشلانیلوب کوندن کونه توسع ایتمکدهدر . اسکی محله نک سوقاقلری
طار واولری غیر منتظم ایسهده عباسیه محله سی بغدادده دخی نامشهور
واستانبولک محلات معروفه سنه مائیل ۱۰ - ۱۵ مترو عرضنده کذیش
جاده لر و طرفینده منتظم ، مرتفع ابنیه دن مرکبیدر . حکومت قوناغی
عباسیه محله سنک متهاسنده و نجف طریقنه کیدن جاده اوزرنده باغچه ایچنده
برقاتلی ، اولدجه و اسع بربنسای منتظمدر . بش سنه اول انشا اولنان

تلغرافخانه ظریف و متیندر . قصبه ده بر قشله ایله بلدییه * دیون عمومییه ،
رژئی ، قرائتیه دواثری وارددر .

حضرت امام حسین ایله حضرت امام عباس [رضی الله عنهما]
افندیلر من حضرت اتنک تربه شریفه لری غایت مزین و معموردور . امام حسین
حضرت تلرینک تربه لریله یانینده کی جامعک قبه سی و منار لری آلتون قابلی
طوغه لره و محال سائر سی کاشی طاشلریله موشح و مصنع اولدینی کبی
حضرت امام عباسک تربه و جامع شریفی ده کاشی طاشلریله زینت افرا ادر .
هر ایکی تربه نیک حوالیسی واسع و پرر ساعت قولهنی جامعدر . حویلیرک
اطرافنی تربه دارلره مخصوص و دفن امواته عائد محللری مزین او طه لری
محتویدر . حضرت امام حسینک مرقد منوری حاری اولوق مناسبتیله
کر بلایه ایرانلر ، هندستانلر و محال سائر دن سنوی بیگلر چه زوار کلیر .
علی الخصوص شیعیلر ایچون عتبات عالیهدن اولان کر بلای زيارت فرض
مقامنده اولدینی کبی امواتک اوراده دفنی ده آرزو اولندیغدن هر سینه
ورودایدن جنازه لر صاحب لریک ویرم جکلری رسومک در جاتنه کوره
حوالی اطرافنده کی او طه لره ، حویلینک آلتنده کی سردابلره و پاخارجنده کی
مزارستانه دفن اوانور .

بونلردن ماعدا قصبه ده بر جامع و بر مدرسه ایله اهالی مختلفه یه
عائد مساجد و ککر مدرسه و اون قدر مکتب صبیان ، بر مکتب
رشدی ، ملکی موجوددر . چارشوسی بیوک و مکملدر . بر جوق خانلری ،
قهوه و جای خانلری ، علوم لری وارددر سنی و شیعیدن مرکب اولان سکنه
دائمه مملکت ۵۰۰۰۰ دن زیاده در ، عرب و عجم عنصر لرینه منسوبدر .
لسان عمومی عربی و فارسیدر . تحصیل علوم دن باشقه کار و صنعتی
وزیارت و عبادتدن ماعدا مشغولیتی اولمایلر آز دکلسه ده بر قسم اهالی ده

تجارت و صناعتها مشغولدر ؛ زوارك يادكار مقامنده آلوب كوتور دكلری
تسبیحچلر و آیات کریمه یازیلی یازمه لر و سائرہ اعمال و بیع ایدر لر . کربلا ده
خیلی پکمز یاسایر . اطرافنده کی باغ و باغچه لرک محصولاتی اولان خرما ایله
انواع میوه و سبزه مبدولدر .

کربلا ده یکرمی ایکنجی لوايه تابع بر نظامیه طابوریه سکسان دردنجی
ردیف الاینک اوچنجی طابوری آرامسازدر . ایران دولتنک برکارپردازی
وانکلتزه حکومتک برقونسوس مأموری بولمقدهدر .

کربلا دن بغداده هرکون یولجی و پوسته اوراقی نقل ایدن آراهه لر
اولدینی کبی نجف اشرف قصبه سندهده هرکون آراهه لر ایشلر آراهه لر
کرك بغداده ، کرك نجفه اولان مسافه یی ۹ - ۱۰ ساعتده قطع ایتمکدهدر .
آراهه لر دن ماعدا بغداد ایله کربلا و کربلا ایله نجف ارمه سنده کاروانلر
دخی - هله زیارت موسملرنده - لاینقطعدر . فائده دن خالی اولمایه جنی
جهتله کاروان منزللرینی ده بروجه آتی تعداد ایدم : بغداد دن خرابه خان
[فوق العاده بر لزوم اولمادینی زمان بو قدیم و خراب خانه کاروانلر
بیتوت ایتمز] ۲ بچق ، خرابه خاندن خان آزاد [بوده مائل خراب اولوب
نادراً ایچنه نزول ایدیلیر] ۱ بچق ، خان آزاد دن محمودیه قریه سی [بوراده
بهمه حال بیتوت اولنور . آراهه لرکده استاسیونیدر] ۱ بچق ، محمودیه دن
شورخان [بوراسی ده خراب اولوب قرارگاه اتخاذایدلیور] ۱ بچق ، شور
خاندن اسکندریه قریه سی [تعریفی آتیدهدر . بوراده نادراً منزل اتخاذا
ایدیلیر] ۱ بچق ، اسکندریه دن مسیب [تعریفی آشاغیدهدر . بوراده کار-
وانلر بهمه حال بیتوت ایدر] ۲ ، مسیب دن آتشی خان [مائل انهدام بر
خاندن . نادراً منزل اتخاذاولنور] ۲ بچق ، آتشی خاندن کربلا ۳ بچق
ساعتدر . کربلا یه بر ساعت قدر باغلر ارمه سندن وبعده حسینیه قنالی

اوزرنده کی کو پریدن کچیله رک کیریلیر. کر بلاد نخله خانی [بوکابانیلرینک
اسمنه اضافتله شمسه خانی ده دینیایر. معمور برخاندر. یانی باشنده برایکی
قولبه و قهوه خانه و دسکان واردر. بعضاً منزل اتخاذا ایدیلیر] ۳، نخله
خاندن حماد خانی [بوراسی همه حل منزل اتخاذا ایدیلیر. آرابه لرکده
استاسیونیدر. بوراده بربرینک ایچنده اوچ و بونلرک یانده بروقارشیدسند
برکه جمعا ۵ خان. برقاج دکان ۲۰۰ قدر خانه و بر او قدر قولیه و کوچک
باغچه سی واردر] ۴، حماد خاندن خراب خان [اندر اوله رق منزل
یاسایر] ۱، خراب خاندن میرزا خانی [بوراده ایکی خان. برقاج قهوه
و چایخانه و آرابه استاسیونی موجوددر. اکثراً منزل اتخاذا ایدلمکده در]
۲ بچق، میرزا خاندن نجف اشرف ۳ بچق ساعتدر.

مسیب ناحیه سی - مسیب ناحیه سنک مرکزی اولان مسیب قصبه سی
فرات نهرینک ساحل یسار و میمنده، بغدادک ۵۵ کیلو مترو جنوب غربی
و کر بلانک ۲۵ کیلو مترو شمال شرقیسنده در. قصبه نک اکثر ابنایه سی
و چارشومی صول ساحلنده اولوب قارشی یاقه سنده دائره حکومتله برقاج
خانه واردر. ایکی قسمی دوبله برکوپری ایله مربوطدر. ایکی جهتی
بتون باغلر، باغچه لرله محاط اولدیغندن قصبه نک منظره سی پک روحپرور
وهواسی حیادت و لطافتله مشهور و معتبردر ۵۰۰ ی متجاوز خانه سی،
۳۵۰۰ دن زیاده نفوسی، ۱۰۰ ی متجاوز دکانی، ۱ جامی، ۲ مسجدی،
۱ مکتب ابتدایی، ۲ مکتب صیانی. بری بویاقه ده و دیگر قارشیدسند
۲ خان، ۵ سیفی [سیف: کلیتلی ذخیره مارخال اولنان بیوک انباردیمکدر]
۱۱ علوه سی، ۵ قهوه خانه سی واردر. بویاقه ده تلغرافخانه، اراضی
سذیه، قرانتیه، دیون عمومیه، رژی دواثری موجوددر. بغداد - کر بلا
آرابه خطنک استاسیونی اولوب آرابه لر بوراده آفتارمه ایدرلر. برحق

سفائن تجارت به نك ده ممرى اولمسيه ايجه تجارتگاهدر .
 مسيبك ايكي ساعت شمال شرقيسنده بولنان « اسكندريه » قريه سنده ۳
 خان ، ۵۰ قدر خانه و قولبه ۱۰ قره غواخانه ، اولاك هايون مأمورينه
 مخصوص بردارثه واردر . اسكندريه جدولي قريه نك كنارندن كچر .
 مسيب قصبه سنك نهراً يارم ساعت جنوبنده حسينه قنالك صدرى
 و بو صدردن بر ساعت آشاغيدده هندیه سد موقعي بولنور .
 شفاتيه ناحیه سی كر بلانك جهت غربيه سنده ، ۹ ساعت مسافده
 اولوب ۵۰۰۰۰۰ دن زياده خرما آغاچنى جاويدر . بونا حيه ده شرب و سقى
 ايجون عين [منبع] صولرى واردر . ناحیه ۱۷ قريه يي شاملدر . قريه ار
 بررينه قريبدر . هر قريه ده ۵۰ دن ايكي يوزه قدر خانه و قولبه بولنور .
 اصل مدير ناحیه نك اقامتگاهى ۳۰۰ قدر خانه و قولبه يي و ۱۵۰ قدر دكاني
 محتوي « رأس العين » قصبه سيدر .

❖ هندیه قضایى ❖

هندیه قضائىك شمالی كر بلا ، شرقی حله ، شرق جنوبیسی و جنوبی
 شامیه ، جنوب و غربی تجف قضالیه محدوددر .
 اراضیسی دوزو غایت منبت اولوب هر نوع حبوبات يتيشدير مکه
 مستعددر . انجق فرات نهري نك كتیروب القايتديكى « ذهله » تعبير
 اولنان چامورلرك تراكم وترسبدن سطح اراضی بر آزیو ككسلمش
 اولديغندن نهردن لایقيله صوآله میه رق خیلی حاءلات ویرن چلتك زراعتی
 طقوز ، اون سنه در نقصان اولمشدر . بوكا قارشى ايجاب ایدن تدبیر مجرای
 نهرك مناسب بر محلدده سد انشاسیاه میاهنك شیشیریلرك اراضییه اساله
 واجراسندن عبارت اولمغله بو خصوصده جانب حكومت سنیه دن تشبثات
 لازمه ده بوللمقده در . قضائىك اليوم محصولاتی پاموق ، عراقی و هندی

جنسندن تنباکو، حنطه، شعیر، ماش، سیدسام، دخن، لوبیا، باقله و بر مقدار
 برنجدر. نهرک هرا یکی بوینده سنین اخیره ده خرما آغا جلری و کراستلاک
 آغا جلر یتیشدیر پله رک ایچه استفاده اولمقدردر. داخل قضاذه آت،
 قیصر اق، چندر، اوکوز، اینک، مانده، قویون، کچی کبی حیوانات
 اهلیه چوقدر.

قضاذه فلاحه ایدن عرب عشایری الفته، بنی حسن، بنی
 طرف، بنی سد، الدعوم، جلیجه، کریط، برامج، کراکشه، حامریه،
 المسعود عشیرتلیدر. بونلر حصیر و قامیشدن معمول «صریفه» دینیلن
 قولبه لرده اسکان ایدرلر. عموماً داخل قضاذه ۷۰۰۰ ی متجاوز
 صریفه واردر.

اراضی فرات نهریله واندن متشعب باشلیجه ۱۷ جدول ایله اروا
 اولنور که شونلردر: فراتک ساحل یسارنده ابونفاش، مشورب غربی،
 مشورب شرقی، دوییه، عبدعوینات، شط ملا، خنیابیه، محرم عیشه،
 العاجل، ابوروبه، ام راویه، منیر، دوییه نهرندن اچیلان ابوسفین،
 عجمیه، ابوخصاوی، فراتک ساحل یمینده قزوینیه، منفهان، بوانار
 وجدارلک سقی ایتدیکی مقاطعات و اراضی شونلردر: ابونفاش، حرقل،
 ابوروبه، الفته، مسیعیده غربی، مسیعیده شرقی، کعبوری، منفهان،
 جناحیه، مشورب غربی، مشورب شرقی، زبیلیه.

هانکی مقاطعه هانکی نهر ایله سقی وهانکی عشیرت طرفندن زراعت
 اولندی بیلمک اوزره بوجه آتی بیان اولنور:

ابونفاش مقاطعه سی ابونفاش نهریله سقی، بنی حسن عشیرتی طرفندن
 زراعت اولنور.

حرقامقاطعه سی منیر نهریله سقی، طفیل عشیرتی، مرقلیه زراعت ایدیلیر.

ابوروبه مقاطعه سی ابوروبه و شط ملا نهر لریله اروا، کریط عشیرتی طرفدن زراعت ایدیایر .

القتله مقاطعه سی امراویه و قزوینیہ جدوللریله سقی ، القتله عشیرتی طرفدن فلاحت اولنور .

مسیعیده غربی مقاطعه سی عبدعوینات و خنیاپیه نهریله صولانیر ، جلیحه عشیرتی جانبندن اکیایر .

مسیعیده شرقی مقاطعه سی محرم عیشه ، العاجل ، خنیاپیه انهاریله سقی و جلیحه ایله براراجع عشیرتلری طرفدن زرع اولنور .

کعبوری مقاطعه سی دویهبه ، عبدعوینات ، ابو سفن ، عجمیه نهریله سقی ، بنی حسن عشیرتی طرفدن زراعت ایدیایر .

منفهان مقاطعه سی منفهان نهریله صولانیر ، کریط عشیرتی معرفتیله زرع ایدیایر .

جناحیه مقاطعه سی منفهان نهرندن صوالیر ، جناحه اهلایسی طرفدن اکیایر .

مشورب غربی مقاطعه سی مشورب غربی نهریله سقی ، کراکشه ، المسعود ، دعوم عشیرتلری طرفدن فلاحت اولنور .

مشورب شرقی مقاطعه سی مشورب شرقی ، دویهبه ، ابوخصاوی انهاریله سقی ، بنی سد ، بنی طرف ، عامریه عشیرتلری جانبندن زرع ایدیایر .

زبیلیه مقاطعه سی حسینیه و ابوخصازی جدوللرندن صوالیر ، عامریه لیلر طرفندن اکیایر .

قضانک باشایجه مقاطعاتی اولان ابو نفاش ، حرقا ، ابوروبه ، القتله ، مسیعیده ، کعبوری ، منفهان ، مشورب غربی ، مشورب شرقی اداره لری برناحیه کبی مدیرلر معرفتیله اداره اولنمقددر .

مناقلات تجاریه انهار اوزرنده سفینه لر ، قایق لرله اجرا ایدیایر .
 قضایی احیا ایدن فراتك بوقولی هندیه قنالی اولوب بوقنال تخمیناً یوز
 سنه اول هندستانك لکنهؤر قطعه سی اغنای امراسندن متوفی آصف
 الدوله طرفندن کشاد اولمسیله « هندیه » تسمیه ایدلمشدر .

فرات نهری هندیه سده موقعنده ایکی قوله آریله رق بری حله
 طرفلرندن ، دیکری هندیه قضااسندن کچدن صکره سماوه قضاسی
 داخلنده برلشیر . بوراده شونی ده علاوه درج ایده لم که هندیه قنالی ده کفل
 قریه سنك بر ساعت قدر جنوبنده ایکی قوله آریلیر . بری شامیه قضااسندن ،
 دیکر بیوک قول کوفه وهور الدخن ناحیه لرندن و چهارم مقاطعة سنده سندن
 بالمرور شنایه هورینه دو کولور . شنایه کولندن صکره ینه بر قول
 اوله رق « شط العربشان » نامیله سماوه قصبه سندن بر ساعت بریده حله
 و دیوانیه جهتلرندن کلن فرات ایله تلاقی ایدر . هندیه سده موقعنده - که
 هندیه قصبه سنك درت ساعت قدر شمالنده در - مهندس و محافظ سده
 مخصوص خانه لر ولوازم سدك احضاری ایچون اعمالا تخانه لر ، سده
 ایشالین عمله نك بیتوته مخصوص خانه و قول لر انشا اوله رق اوراسی
 مهور و لطیف المنظر برقریه حانی آلمشدر . آمدشد ایدن سفائن سد
 موقعنده آقطارمه ایتکه مجبوردر .

هندیه قضااسند ، مرکز قضا اولان « طویریح » قصبه سیله ناحیه
 مرکزی بولنان « کفل » قریه سی وارددر .

طویریح - طویریح قصبه سی - که علی الاطلاق هندیه قصبه سی ده
 دینیلور . - کر بلانك ۱۸ کیلو مترو جنوب شرقیسنده ، فراتك ساحل
 یمننده لطیف الموقع بر قصبه در . بشاون خانه و صریفه بی محتوی اولان
 قارشى باقه سنه دوبه لی بر کوپری ایله مربوطدر . قصبه ده طوغله ایله جمول

منتظم ۳۰۰ خانه و حصیر و قامی شدن مبنی ۱۰۰۰ قدر قوله ، بر حمام ،
 ۱ مکتب ابتدائی ، حمیدیه نام جامع شریف ، ۴۰ مجرش [پرنجی
 آیینه لامغه مخصوص محل] چارشو سنده خیلی دکان ، علوه لر ، قهوه
 و چایخانه لر ، شطه ناظر ۳ مسافر خانه ، منتظم بروقف خانی موجود در .
 دائره حکومت اولدجه منتظم بر بنا اولوب اوکی ساحل نهره قدر ایچه واسع
 بر میداند . تلغرافخانه حکومت قوناغک اتصالده و حذا سنده در . دیگر
 حذا سنده ده عسکری قشاه سی وارد . هندیه قصبه سی یکر می ایکنجی
 لوایه تابع بر نظامیه طابوریله ردیف سکسان دردنجی آلینک ایکنجی
 طابوری مرکزیدر . اهالی عرب و جعفری المذهبدر . ایران تبعه سیله
 تبعه سائره اجنبیه دنده بر مقدار نفوس وارد . لسان عمومی عربی اولوب
 ساکن اولان عجم لر واسطه سیله فارسی بیلنلرده بولنور . قصبه نک هواسی
 اساساً لطیف ایسه ده اطرافنده کی هورلردن طولای خللدار و راطب اولیور .
 طویر یج قصبه سنک بش ساعت [۲۵ کیلو مترو] و بغدادک ۱۲۰ کیلو
 مترو جنوبنده هندیه شطنک ساحل یسارندن بر آزاچ یده کفل قریه سی
 وارد . بوراسی « ذوالکفل » (علیه السلام) افند من حضر تلر بنک مدفن
 شریفلری بولندیغی مروی اولمسیله تربه لری اهالی و علی الخصوص موسویلر
 نزدنده زیارتگاهدر . قریه اهالی سنک قسم اعظمی عرب و بر قسمی یهودی در .
 نبی مشار الیهک لسان عبرانیده اسم عالیلری « حزقیل » در . بو قریه ده
 بر چوق خانه ، منتظم چارشو سنده خیلی دکان و قهوه خانه وارد .

﴿ نجف قضاسی ﴾

نجف قضاسنک شمالی کربلا ، شرقی هندیه و شامیه قضالری ، جنوب
 و غربی شامیه چولی ایله محاطدر .
 نجف قضاسنی کفل قریه سنک جنوبنده هندیه قالندن ایکی قوله آریلان

فرا تـك بيوك صاغ قولى ايله حميده قىلى اروايدىر. فرا تـك بوقولى كوفه
 وهور الدخن ناحيه لرندن كچر. حميده قىلى جماره مقاطعه سنده فرات
 نهرندن «ابوصخير» نام محلك قريبنده آچيلوب نجف قصبه سنك جهت
 جنوبيه سنه و آرقه قېوسندن يدى، سكر دقيقه مسافه يه قدر كاپر. مجراسى
 اليوم تماماً قوروش اولان اسكى نجف كولى اراضيسنده اولوب صدرندن
 نجف قصبه سنه قدر ۱۵ كيلو متر و امتداد ايدىر. بوقىال نجف قصبه سى
 اهالى سنك دفع احتياج اتى اچون خزينه خاصه شاهانه جانبدن ۱۳۰۹ تار مخنده
 ككشاد ايتديرلش و صويك فضله سيله بالا قما برقاج قطعه باغ و باغچه ده
 احداث اولتمشدر.

قضانك كوفه وهور الدخن نواحيسندن ماعدا محاللى سىياسى اراضيدن
 اولديغندن وجداول و انهارى بولمادىغندن زراعتدن خايدىر؛ انجق كربلا
 ايله نجف آره سنده كى ساحه فسيحه ده كوز و بهار موسملرنده كوزل مرعالر
 يتيشوب عنزه و سائر عشائر عربانك اغنام و مواشيسنه جولانكاهدىر.

ككوفه ناحيه سنده تاجيه اراضيسنده و محال سائر دده ۱۷۰۰۰۰ دن
 زياده خرما آجى و جزوى زراعت شتويه و صيفيه واردر.

ككوفه ناحيه سنده زراعت ايدن عشائر و جماعات شونلردىر :
 بلوش [ايرانى الاصل]، ربيعه، بنى حسن، عذارى، كراشات، شوشترى،
 براكه، ابو ذبح، المواش، البونعمان، قطعه نام محله عبوده عشيرتندن
 ابو شيخ مشهد، الجمافره، العيسى، هارونيه ايله خر خيط نام موقعه
 الشبلان ابو دحيرح، مالحتين اراضيسنده ابو دحيدح، البوشيوخ مشهد،
 خميسيه اراضيسنده زرفان، ابو ضباع اراضيسنده بنى حسن عشائرندن
 البدوى، مصيخنه اراضيسنده بنى حسندن عوايد فرقه و جماعتلىرى.
 بونلرك كافه سى ساكن و نخلستانلرله باغچه لرك فلاح و زراعى اولوب اقامتكاھلىرى

چامور له ساز و قامی شدن معمولا در . خیمه نشین عشائر سیاره یالکز
 برا که نام محله خزا سب و تمام عشیرت لرندن اوتوز خانه قدر در .
 هورالدخن ناحیه سی اراضی سی هورالدخن ، قاطعه سی نامیله معروف در .
 بوراده فرات نهریله آندن متفرق جدولار واسطه سیله سقی ایدامک اوزره
 هر نوع حبوبات صیفیه وشتویه یتیشدیر یایر . ناحیه ده ساکن اولان وزراعت
 ایدن عمودا بنی حسن عشائرندن المواش ، البوعذیب ، حواتم ، البوعارضی ،
 البوحداری ، العباس ، هچایم فرققلریدر . هورالدخن عشائرینک کافه سی
 ۲۰۰۰ خانه [صریفه] بی متجاوزدر . بوراده اغنام و مواشی سائر
 کثردر .

قضایک جنوب غربی جهتمده کائن زجه ناحیه سنده الیوم مزروع
 اراضی ۱۲۸ فداندیر . یالکز خطه و شعیر زرع اولنور . جداول بولنادینی
 ایچون مزارع و اهالی چشمه و منبع صولرندن استفاده ایدر . مقاطعات
 مزروعه شولردر : زجه ، رهیمه ، عزیه ، حیاضیه ، شقیق . بونا حیایک
 زراعی العبد الله ، الطویهر ، المکارات ، العتیج عشائریدر . قیون
 و دوه لرینی سقی ورعی ایچون عنزه ، دهامشه ، شمر ، غزالات ،
 الشبل ، بنی سلامه ، بنی حسن ، العاجیب ، العیاش عشائر سیاره سی موسم
 شتاده ناحیه یه کاوب کیدر لر . ناحیه داخلنده « وادی الرهیمه » و « وادی
 صغیر الرهبان » نام محللرده ایکی ممایحه اولوب تمامیه تحت انضباطه
 آلماندا یغندن واردات سنویه سی اوند درت . اوندش بیک غروش راده سند در .
 نجف قضای سی عشائر وزراعی کثرتلی اغنام و مواشی سائر بسلر لر .
 کوفه بلده قدیمه سنک ویرانه لری کوفه قصبه سنک الحرافنده ممتدر .
 امام علی (رضی الله عنه و کرم الله وجهه) اقدم مزحضر تلرینک خل
 شهادت لری اولان مشهور « مسجد کوفه » قصبه یه کیرلمزدن اول صاغ

طرفه الان قائم و باقی اولوب داخلی غایت واسع وجوانب اربعه سی بر
چوق اوطه لری جامعدر . بونک جهت شمالیه سنده ، اون دقیقه قدر
مسافه ده « سهله » مسجد کبیری واتصالنده « صمصه » ، « زید اولاد
ضوحان » مسجدلری ، نفس قریه ده « حمرا » مسجدی موجوددر .

نجف - نجف اشرف قصبه سی فرات نهرینک ساحل یمیندن ۵ کیلو
مترو مسافه ده ، کر بلانک ۷۰ کیلو مترو جنوب شرقیسنده . بغدادک ۱۵۰
کیلو مترو جنوبنده قضا مرکزیدر . قصبه نک اطرافی سور ایله محاط اولوب
باب ، باب المراد ، باب الحسین نامر ایله اوج قپوسی واردر ۴۰۰۰۰ دن متجاوز
خانه سی ، ۳۰۰۰۰ نفوسی ، برچوق خانلری ، قهوه وچای خانه لری ،
بیوک ومنتظم چارشولری و اراضی سنیه ادا ره سی طرفدن تأسیس وانشا
ایدیلن بر مسجد ایله بر مکتب ابتدائی بی حاویدر . سکنه مملکت « شمرد »
و « زکرد » نامیله ایکی فرقه دن مرکبدر . قصبه نک مدار شرف وزینتی
اولان جناب امام علی بن ابی طالب (رضی الله عنه) افندمن حضرت تلرینک
مرقد منورلری قصبه نک همان وسطنده اولوب قبه و مناره لری سراپا آلتون
قابلی اولدینی کبی تربه لریله اتصالنده کی جامع وواسع حولیسنک اطراف
اربعه سنده کی اوطه لر ، مدرسه لر پک مصنع و مزیندر . حولیسنده بر ساعت
قوله سی ده واردر . قصبه نک زمینی مرتفع اولدینی ایچون قبه و مناره لرک
ترینات زریخی انعمکات شمس ایله درت بش ساعتک مسافه دن جلا ساز
عیون اولور . حولینک آلتنده کی سرداب لرله اطرافنده کی اوطه لر و خارج
سورده « وادی السلام » دینیلن مقابر جعفریلرک و تالریله دیار بعیده دن
کتیر دکلری جنازه لرینه مدفندر . اهالی همان کاملاً شیعی المذهب اولوب
تربه شریفه نک وزوارک خدمت لرله کچینیرلر . قصبه ده برچوق مدرسه لر
وتبعه عثمانیه دن بشقه ایران ، روسیه ، انکلتره دولتلری تبعه سندن خیلی

شیعی علما و مجاورین و طلبه علوم و وجود در .

لسان عمومی عربی ایستاده ایرانیدن کلنارله کثرت اختلاطدن ناشی
فارسی السایله ده تکلم ایدر لر . شوقدر که نجفده فارسی لسانیه تکلم
کر بلایه نسبتاً آزد . زوارك یادکار مقابنده آلدقلمری عبا ، کفن ،
کفیه کی منسوجات و در نجفدن و احجا سائر مدن تسبیح ، آغزاق ، قوطی
کی انواع مصنوعات وارد . دوه تویندن ، ایپکدن ، یوکن یا پیلان عبا
[مشلح] الرولايتك هیچ بریرنده کی منسوجات ایله قابل قیاس اوله میه حق
صورتده سگوزلد . درنجف دینیلن نجف طاشی قصبه نك اطرافنده کی
قوملقلرده بولدر رسده الیوم نك نادر اولوب متداول اولان نجف طاشلری
احجار سائره کی هندستاندن جلب و ادخال اولمقده در .

قصبه نك هوای یابس و صاعلامدر ؛ انجق اطرافی قوملق اولمق
حسبیه یازین صیجاق اولدیغندن اکثر خانه لرنده ۲۰ - ۴۰ آفاق مردیونله
ایندیلیردین وضایت سرین سردابلری وارد . « باب الحسین » دینیلن سوارك
قبوسى اوزرنده سکنر سنه اول نك منتظم و مکمل بر بلدیة دائرہ سی انشا
ایدلشد . حکومت قوناعی بو قیونك ایچریسنده و چارشونك باشنده در .
نجف قصبه سی ردیف سکسان دردنجی الایك دردنجی طابوری
مرکزی اولدیغندن بر ردیف دیوینی و بر بلوک عساکر نظامیه بولدیغندن
بر نظامیه قشله سنی و تلغرافخانه ، دیون عمومیه ، قرانته ، رژی دواثرینی
شاملدر . زوار فقراسندن خسته لنلرك اجرای تداویلری ایچون نجفده
بر غریباخته خانه سنيك تأییدنه بوکره اراده نیه حضرت پادشاهی شرفتماع
بیوریلهرق ایچسانه ولایت جلیله جة تشبث اولمشد . قصبه ده هر نوع
ذخائر و سبزه و میوه بولنور . اطراف عشاری و علی الخصوص جبل شمر
عشاری هر سنه بورایه مسابله ایتمکده اولدیغندن بولنرله وزوار ایله خیلی

تجارت ایدلکده در .

گوفه قصبه سی نجفك بر ساعت [۵ كيلو مترو] شرق قنده فرات
 نهرينك ساحل يمينده كوفه ناحيه سنك مركزيدر . موقعنك لطافتي ،
 هوا سنك جياتي فوق الساده در . اطرافى ، قارشى يافه سى خرما باغلى
 وسائر اشجار مشمره بى حارى باغچه لرله مزيندر . اولجه بر قاج اوراق تفك
 خانه وقولبه لردن عبارت اولدينى حالده لطافت موقعيه سى و كر بلا سنجاييله
 ديوانيه سنجايى وبصره ولايتى ارسنده هوار دات و مناقلات تجاريه يه اك
 مساعد برا سكه اولسى حسبيله صوك بر قاج سنه ايچنده خيلى خانه لر ، خانلر ،
 چارشولر انشاسيله معمور بر قصبه حالى آلمش و كوندن كونده ، كسب توسع
 و معموريت ايتكمده بولمشددر . التى سنه اول مجدداً انشا اولان دوبه لى كوپرى
 ايكي ساحلى بر برينه ربط ايله برقات دهها موجب ترقى اولمشدر . كوپرينك
 تأييدس ايدلكي محله فرات نهرى ۱۵۰ مترو عرض پيدا ايدر . شط بويجه
 انشا اولان ابنه سنك منظره سى بك لطيفدر . قصبه ده ۳۰۰ خانه ،
 چارشوشنده ۸۰ دكان ، ۱ حمام ، ۵ قهوه خانه و خان وارددر .

هورالدخن ناحيه سنك مركزى كونه نك بر ساعت جنوبنده فراتك
 ساحل يمينده ۲۵ ، ۳۰ خانه وقولبه دن عبارت « ابوشوره » نام موقعدر ،
 بو ناحيه اولجه هنديه قضاسنه مربوط ايكن قرب موقع مناسبيله سكر
 سنه اول نجف قضاسنه الحاق اولمشدر .

رحبه ناحيه سنك مركزى نجف ، ۵ ساعت مسافده و جنوب غربي
 جهتنده خراب بر قصر دن عبارت اولان رحبه موقعيدر . ناحيه نك زراعى
 اولان عشاير و عربان وقت زراعتده اورايه كيدوب ايشلرينى كوجلرينى
 بيتيردكن صكره اطرافه طاغلورلر .

﴿ دیوانیه سنجاغك حدوديله تعریفات مدنیه و سیاسیه سی ﴾

دیوانیه سنجاغی شمالاً بغداد ، شرقی جنوبی جهتدن منتفك
سنجاقلری ، جنوب غربی جهتدن شامیه چولی ، غرباً کربلا سنجاغی ایله
محاطدر .

﴿ دیوانیه قضاسی ﴾

دیوانیه قضاسی شمالاً حله ، جزیره ، کوت الاماره قضالری ، شرقاً
منتفك سنجاغی ، جنوباً سماوه ، جنوب غربی جهتدن شامیه ، غرب
شمالی طرفندن ینه حله قضالریله هم حدوددر .

بوقضارا ضیسندن حائر اولدینی وسعت وجسامت وفرات نهری کبی
آغوش استفاده سنده جلوه نما اولان برواسطه عظیمه حیاتیله خاصه قوبه
انبایه سنك اظهار ایلدیکی استعداد فیض وبرکت نسبتنده ثمرات کامله
استحصال ایدیله مه مکده در . الکزیاده والک کوزل مزروع جهتلر « نواحی
ثائیه » دینیلن و « دغاره » ، « البدیر » مدیر ابکریله « تنفك » قول
معشر لکنك تحت اداره سنده بولنان اراضی ، ینه قول معشر لکیله اداره
اولنان « فوار » مقاطعه سی ، املاک هایوندن معدود « شافیه » اراضیسیدر .
دیوانیه قصبه سنك شمال و شمال شرقی طرفلرنده بولنان و اوچ ، درت
ساعت مسافه دن صکره بدأ ایدن نواحی ثائیه حله قضائیه ملحق ممدوحیه
ناحیه سی مرکزندن اوچ ساعت جنوب و مرکز لوادن بش ساعت شمال
جهتده فرات نهردن آریلان « دغاره » شطی ایله اروا اولنور . حروف
ابجد حسابیه تاریخ حفر و کشادینی [۱۲۱۰] کوسترن دغاره نهیرینك
صوبی الیوم دیوانیه دن کچن فرات قولنك صوبه دن زیاده اولوب اولان
دغاره ناحیه سی اراضیسی و صر سیاه عنك ، جلیجه ، البدیر مقاطعه لرینی

اروا ایتد کدن صکره توکنیر. مزدوعات بونهر دن کرک کرود، کرک
 ۷۰، ۸۰ قدر جداول متشعبه واسطه سیله - قی ایدیایر. دغاره نهری بوینده
 ابومنیهل، السعید، الشبانه، العمر، هلالات، البونائل، الحمد، الزیاد،
 مجاریر، مرمض عشیرتلی زراعت ایدر لر. طاپولی ابومنیهل
 اراضی سی ده دغاره نك ساحل میزند در. بوراسی دغاره ناحیه سندن عبارت
 اولوب اکثر اراضی زراعی اولان عشائر نامیه یاد اولنور. بیان اولنان
 عشیرت لک مشهورلری اولوب عموم دغاره عشاری [که الاکرع
 «اصلی: اقرع» عشاری دخی دینیلیر.] ۸۲ فرقه دن مرکدر. بونلرک
 بر قسمی زراعت ایتمکله وبر قسمی اغنام و جاموس بسله مکله متعیشدر لر.
 دغاره نهری دغاره ناحیه سندن صکره عفک ناحیه سی اراضی سنی سقی
 ایدر. عفک عشاری اون فرقه یه منقسم اولوب اک مشهورلری بحاشه،
 مخاضره، الشیبه، الحمزه، البوناشی، عجاریج، البوراشد فرقه لریدر.
 عفک ایله مرکز لوا آره سنده اولان و دغاره نهرندن مفرز جدول
 ایله اروا ایدیلن «جلیحه» مقاطعه سی جلیحه عشاری طرفندن
 زراعت ایدیلوب عنک قول معشرینک تحت اداره سنده در. عفک قریه سندن
 جلیحه مقاطعه نك مرکز بریجق ساعت مسافه ده در.

دغاره شطی جلیحه مقاطعه سنی اروا ایتد کدن صکره جاعور نامیه
 البدیر ناحیه سندن جریان ایدر که بوراده جاعور نهرندن متشعب اوتوز
 جدول ایله اروا اولنان مقاطعات مشهوره شونلردر: فراخه عشیرتی
 طرفندن اسکان و زراعت اولنان عبره، ابو حسین عشیرت نك تحت تسقا-
 منده کی مرادیه، البوریش، عشیرت نك زرع ایتدیکی نخيله، الزیاد، ابوعلیوی،
 السندان عشیرت لری نك تحت زراعتنده اولان خرخره، دجه [دکه] و دیگر عشائر
 مختلفه نك تحت زراعتنده اولان طره، ام البط، سوید، ابوعویجیله،

جار ، خفته ، ردام ، حمزه ، مسحب ، عقار ، ام الطيور ، عثره ، باويه ،
کمين ، خازره ، نهر سلجه ، سمسيميه ، زباله ، سبل ، طويل ، حبش ،
طرخومه ، سخيري نامنده کي انهار ومقاطعات . عموم البدير عشائري ۱۳
فرقه دن مرکدر . عموميتله زراعت وفلاحتله مشغولدر .

دظاره صدرندن مرکز لوايه قدر امتدادايدن اراضيد البونائل ،
مجاوير عشيرتلي واردر .

فوار مقاطعه سي « يوسفیه » نهريله سقي اولور . بو نهر سگز سنه اول
تعمير احفر وتظهير ايدلشد . نهرک صدري ديوانيه قصبه سنک يارم ساعت
شمالنده فراتدن صو آير . فوار مقاطعه سنده نهرک برياقه سنده جبور ،
البو مرجان وساحل مقابلنده الاكرع عشائرن دن الحمد فرقه لري کي آتي
فرقه زراعت ايديبور .

شافعيه مقاطعه سنه سي مرکز لوانک قارشي ياقه سنندن بدأ ايدمرک
سماوه قضاسي طريقده منزل اولان « امام حمزه » موقعنه وسماوه قضاسي
حدودينه قدر امتدادايدر . بو مقاطعه بي اروا ايدن شافعيه نهری ديوانيه نك
برساعت قدر شمالنده ، فراتك ساحل يسارنده آچيلوب اولاغربه ، بعده
جنوبه دوغري جريان ايله امام حمزه موقعنه قدر ذرت ساعت امتدادايدر .
شافعيه ده الشبل ، الشلال [که خزاعل دخی ديناي] ، جبور ، اكرع ،
کعب [عربان چوب تلفظ ايديبور] کي عشائر مختلفه زراعت اينمکده در .
شافعيه مقاطعه سي نهر مذکور دن بشقه شاميه قضاسي داخنده کي « هور
ابن نجم » دن ده صو آير .

تعداد اولثان انهار دن ماعداتقيه ، رفيع ، خنينيه نهر لري ده واردر که
وقتيه معمور ايکن اليوم مندرس بر حالده اولوب موسم طغيانده فراتدن
بر آز صو اله بيلور . تقيه نهری فراتك ساحل يمينده و مرکز لوادن يادم

ساعت قدر شمالده اولوب حفر و تطهير اولماديغندن اراضيسي اليوم غير مزروعدر . رفيع نهري فرائك ساحل يسارنده ، ديوانيه نك اوج ساعت قدر جنوبنده . خنيزه نهري رفيع نهرندن منسحبدر . رفيع و خنيزه نهري حفر ايدلمديكندن فرائك اناي طغياننده رفيع نهرينه بر آرزو كير رسده خنيزه نهرينه يتيشمز . اراضيسي غير مزروعدر .

ولايت داخنده من القديم اكثر زياده خشونت مزاج ايله مألوف و معروف اولان نواحى ثلثه عشائري اولوب سنين اخيره ده عدالت و سطوت حكومتله نيم راحت و امنيتدن حصه دار و حرايت و زراعتلريله ، رعى و ماشي ايله اوقاتكذاردرلر . بوزلردن نفوسنك كثرتي و محاربلرينك قوتي اعتباريله برنجيسي البدير ، ايكنجيسى دغاره ، اوچنجيسى عفاك عشائريدر .

قصانك كافه عشائري عربى الاصل و جعفرى المذهب اولوب قسم اعظمى بردى [قاميش] دن معمول صريفه لرده ، چاموردن مبنى قوليله لرده و بر قسمى چادرلر آلتنده اقامت ايدرلر . رؤسا و مشايخ عشائرك « مضيف » دينيلن جسيم صريفه لري سلاملق و مسافر خانه لريدر . « مفتول » تعبير اولان چاموردن معمول اوراق قلله لر عشائرك يكدريك بيله اناي نزاع وجدالده حصصنكا هلريدر .

قزنانك محصولاتي برنج ، بقداي ، آريه ، ماش ، سيسام ، آق داري ، قوم داري اولوب صرفيات محليه دن فضله سي بصره ولايته سوق و اخراج اولور . داخل قضاة خرما باغلري پك آردر . عفاك نواحيسينده خبلى كوچاك اورمانلر واردر .

اغنام و چاموس و ماشي سياره كثرته بيله نهر ، ياغ و يپاغيلرندن استفاده ايديلر . صنايع منقود اولوب يالكلر عشائرك كيدكلري عباكي منسوجات

داخل قضاة وسائط نقلیه مشحوف ، دانك ، طراده ، مهيله كې
سفاڻ نهريه ودوه ، باركېر ، استر ، چنډر كې حيواناتدر .

قضانك مواقع مشهوره سی مرکز لوا اولان دیوانیه قصبه سیله دغاره ،
عفك قریه لریدر . عفك موټی نواحی ء ثلثه نك وعشارك نقطه مرکزی سی
اوله رق حائز اهمیتدر .

دیوانیه قصبه سی - دیوانیه قصبه سی بغدادك ۱۶۰ کیلو مترو جنوب
شرقیسند ، فرات نهري اوزرنده ر . اصل قصبه فراتك ساحل یسارنده
اولوب برقاج خانیه یی حاوی اولان قارشى یاقه سنه دوه لی برکوپری ایله
مربوطدر .

مرکز لوا مقدما حله قصبه سی ایکن دیوانیه موټی لوانك نقطه
متوسطه سی اولمق حسیه ۱۳۰۹ تاریخنده مرکز لوا اتحاد ایدلمش ایسه ده
هواسنك جیادتی ؛ موقعنك لطافتی نسبتنده هنوز اکتساب عمران وترقی
ایده مه مشدر . اکثر خانهلری چاموردن معمول اوفاق قبوله لردر . فرات
نهريه ناظر حکومت قونایى ایله کوپری باشنده کی خان وبرقاج خانه
منتظمدر . قصبه ده تقریباً ۴۸۴ خانه ، ۲۱۶۱ نفوس ، ۲۰۰ دكان ؛
۸ قهوه خانه ، ۱ مسجد ، ۳ مکتب صیان ، ۴ خان ، ۲ حمام ، ۴ علوه ، ۱
تلغرافخانه واردر . اهالی اصنافقله تعیش واشتغال ایدرلر . قصبه نك داخل
وخارجنده درت بیک قدر خرما آغاچندن بشقه باغچه لری اولمادیغندن سبزه
ومیوه سی بك آزدر . دیوانیه قصبه سی یکریمی ایکنجی لوایه تابع بر نظامیه
طابوریه سکسان آلتنجی آلایه ملحق اوچنجی ردیف طابورینك مرکزی
اولوب قدیم ومحتاج تعمیر وترمیم بر قشله یی حاویدر . قصبه نك بر چاریك
ساعت بعدنده امام موسی الكاظم (رضی الله عنه) افندمن حضر تلرینك
اولادندن محمد ابوالفضل (رضی الله عنه) وایکی ساعت مسافه سنده شعیب

(علیه السلام) افندیلمز حضرتلرینک مقام عالیلری موجوددر .
 ناحیه مرکزی اولان دغاره قریه سی دغاره نهرینک ساحل یمینده .
 دیوانیه به ۳ ونهرک صدرینه یعنی فرات مجراسنه ۴ ساعت مسافه ده در . بر
 طاق صریفه لری ۸۰۰ قدر دکانی ، ۲ قهوه خانه بی محتویدر . هوایی کوزلدر .
 قول معشرینک مرکزی اولان عفک قریه سی ینه دغاره نهرینک ساحل
 یمینده و دغاره چارشوسدن ۳ و دیوانیه دن ۴ ساعت مسافه ده کاشندر .
 عفکده ۱۳۰ دکان ، ۲ قهوه خانه موجوددر . بورادن یارم ساعت مسافه ده
 یونس علیه السلام افندیلمز حضرتلرینک مقام عالیلری وارددر . قصبه
 دروننده و بعض عشایر جماعتنده بیکلرجه خرما و برجوق اینجیر و شفتالی
 آغا جلری بولور . سکنه قصبه تجارت و کیمجیلک ایله اشتغال و تعیش ایدرلر .
 دغاره و عفک قریه لرینه محلیجه « سوق الدغاره » ، « سوق العفک »
 نامی ویریلیر . بوده خانه لردن زیاده چارشولری اولسندندر . چونکه
 بونواحی عشایری مجتمع بر صورتده متوطن اولدقلرندن برتریه تشکیل
 اتمه رک هربری کنبدی اراضیسندده متفرق اوله رق ساکنندرلر و احتیاج
 کوردلکجه بو چارشولره آیش و یریش ایچون کلیرلر .

سوق العفکه بر ساعت مسافه ده نیفر [نیور] شهر قدیمک خرابه لری
 موجود اولوب آمریقانک پانسیلوانیا دارالفنونی نامنه استحصال اولان
 مافونیت اوزرینه اولجه حفرا یله خلی آثار اخراج ایدلمش اولدیغی کی الی
 سنه اول دخی جفرینه دوام اوله رق برسنه صکره تعطیل عملیات اولمش
 و حقیق اریلان آثار عتیقه در سعادته موزه هایونه نقل ایدلمشدر . البیر
 جهتلرنده مرکز ناحیه دن بری یارم و دیگر بر ساعت مسافه ده بعض آثار
 عتیقه خرابه لری واردرکه « فاره » و « ابو حطب » موقعلری بوجه دندر .

﴿ حله قضاسی ﴾

حله قضاسی شمالاً کربلا ، شرقاً جزیره ، جنوباً دیوانیه و شامیه ، غرباً هندیه قضااریله محدوددر ، شمال حدودنده مسیب ناحیه سی ، مسیب ، ناصریه مقاطعات سنیه سی ، جنوب جهتده دغاره ناحیه سی ، شافعیه اراضی سنیه سی ، حدود غربیه سنده منفهان ، حر قاطعاتیله کفل ناحیه سی بولنیور . اراضینک وسعتی ، محصولاتنک فیض و برکتی ، قصبات و قراسنک معموریت و کثرتی اعتباریله حله قضاسی ولایتک الی مهم قضاالرننددر . طوبراغنک قوه انباتیه سی هر نوع محصول یتیشدیر مکه مستعد اولوب باشلیجه محصولاتی خرما ، خنطه ، شعیر ، برنج ، ماش ، دخن ، داری ، سیسامدر . داخل قضاده درت یوز بیک قدر خرما آغاچی واردر . طاغ واورمان یوقدر . فرات قییلرنده جابجاییدا اولان اوافق اورمانلر احتطابه بدرجه یه قدر یارایور . بعض یرلرنده میان کوکی حاصل اولیور .

فرات نهری واندن متفرق برچوق جداول وانهار بوقضایی رشحه دار ایدیور . اک بیوک جدوللر شونلردر : نیل ، محاویل ، نهرشاه ، خاتونیه ، مشیمش ، عوادل ، شوملی ، ظلمیه ، ابوچاق ، زروفیه ، جربومیه ، علاج ، خواص ، مهنایه .

فرات نهری وسطندن جریان ایدهرک قضایی ایکی قسمه افراز ایدر . جهت شرقیه سنه الجزیره ، قسم غربیه سنه شامیه دینیلور . ملحقات قضادن محاویل ، بارمانه ، ممدوحیه ناحیه لری فراتنک ساحل یسارنده اولان الجزیره ، نهرشاه ، خواص ناحیه لری ساحل یمننده کی شامیه جهتلرنده در . قضانک مجموع نفوسی ۷۰۰۰۰ ی متجاوز اولوب جمله سی عرب واکثری جعفری المذهبدر . داخل قضاده ۸۰ قریه موجوددر . اهالی قری باغ اصحابی اولوب ایچه خرما و اشجار یتیشدیر مکه مستعددر لر . خیمه

نشین قبائل و عشائرک باشلیجه سی البوسلتان، جبور، الیسار، خفاجه، زبید،
جیحیش، معاصره، عشیرتلیدر که بونلرک هر بری ده متعدد فرقه لره منقسمه در.
قضا داخلنده کی عشایر و اهالی کثرتله اغنام و مواشی بسلر لر. یوکلرندن،
یاغلرندن خیلی تجارت ایدر لر. هله حله نیک عذارات نام محللرده کی بیاض
مرکبلی مشهور و معتبر در. اهالینک قسم اعظمی زراعت و فلاحته
و بر قسمی صناعت و تجارتله مشغول اولوب حله ده نسج اولنان عبار ایجه
رواجیادر.

داخل قضا ده نقلیات نهرا کوچک قایقلرله، برآدوه، بارکیر، استر،
مرکب کی حیواناتله اجرا اولنور. بغداد ایله حله اراسنده ایشلین آراه لر
هر کون یولجی نقل ایدر لر.

نفس حله اطرافنده اوزوم، نار، شفتالی، اینجیر، اریک کی میوه
و بامیه، پاطلیجان، قاقاق، طوماتس مثلوس سبزه یتیشدیرن ۶۵۰۰۰
خرما آغاجنی حاوی وردیه، کریطعه، جامعین، کراد باغلری وارد در.
بونلرک زراعی حله و بعض کوی اهالیسیدر لر.

انهار و مقاطعات ایله قری و عشائرک اسامی و مقادیری مفصلاً آکلاشلق
اوزره ناحیه بناحیه تعریفاته ابتدار اولنور.

اولا قضانک جهت شمالیه سنده کائن محاویل ناحیه سی داخلنده اونی
فرات شطی و دردی محاویل نهری اوزرنده اوند درت قریه وارد در.

فرات نهری ساحلنده کیلر سادت الحصن، البومصطفی، احمد
افندی بته سی، وهبی افندی بته سی، سعید افندی بته سی، خاتونیه قلعه سی،
سوره، برنون، کویرش، جمجمه قریه لریدر. بونلرک ۳۵۰۰ نفوس محرره.
سی، چاموردن و طاشدن ۵۵۰ خانه سی، ۵۷۰۰۰ قدر خرما آغاجی وارد در.
محاویل نهری اوزرنده کی قریه لر مرکز ناحیه اولان صباغیه، محاویل

خانی ، امام ، مفتیه در ، بوقریه لرده ۱۱۵۰ نفوس محرره ، چاموردن ۲۲۰ خانه ، ۴۲۰۰ خرما آغاچی بولنیور ، بوناچییه یی فرات ایله آندن متفرق نیل و محویل [۶ ساعت طولنده] انهار کیره سی اروا ایدر . نیل و محویل دن ماعدا فرات دن خاتونیه ، قندیه ، خنقاره ، وردیه ، حصن بیگات ، یشه و نیل نهر ندن جلالیه ، مطایج ، هور الامام ، هور الصغیر و محویل نهر ندن حصن جعفر ، بدع کیر ، شیتیه ، عمیه ، عاصی ، خلفاویه ، مرجانیه و ابو کلک ، صباغ ، شهوانیه ، ابو عجمارب ، عباره کبی برچوق نهر لر آچلمشدر که مجموعی بیوک و کوچک الی درت جدولدر .

نیل ، وردیه ، یشه املاک ها بون قسمنددر . نیل نهر ینک قابل الزراعه ایکی بیک فدانلق اراضیسی و ارایکن الیوم آلتی یوز فدانلی ، محویل نهر ینک ایکی بیک بش یوز فدانلق قابل زراعت اراضیسنندن بیک بو قدر فدانلی اکیلیور . انهار مذکور ه دن وهی افندی ، سعید افندی بته لری کبی بعض قراده فرات دن کرود واسطه سیله ده زراعت اولنیور . بوناچییه ده زبید ، معامره عشرت لریله شمره منسوب چراونه وجدی و دایم عشرت نه منسوب ابو علوان فرقه لری ، قری اها لیلی زراعت ایدر لر . محویل نهری اوزرنده [بری صباغیه قریه سنده اولق اوزره] ۳ ، هور الامام ، مطایج ، هور الصغیر ، جلالیه ، قندیه نهر لریله خنقاره ، وهی و سعید افندی بته لری ، حصن بیگات ، خاتونیه قریه لرند ، برر کار کیر قنطره [کوچک کوپری] وارددر .

ثانیاً : مرکز قضایک جهت جنوبیه سنده ، فراتک ساحل یسارنده اولان بارمانه ناحیه سنده کر بطمه ، عنایج ، دولاب ، کویخسات ، نخیه ، ساده ، فنه ره ، جمیمات ، رواشد ، حصین و مرکز ناحیه اولان بارمانه که جمماً ۱۱ قریه و بوقریه لرده ۶۵۰۰ نفوس محرره ، چاموردن ۲۵۰۰ خانه ،

۱۴۶۳۲۹ خرما آغاچی موجود در . فرات نهر ندن متشعب شو آتی جدول ناحیه بی سقی ایدر : مشیمش [۲ ساعت طولیده] ، بارمانه ، فنهره ، البو حمان ، غنیه ، دولاب ، انهار مذکورہ نك زراع و سکنه سی - باغ اصحابی و فلاحی اولان اهالی قری ایله برابر - البوسلطان عشرتیدر که بو عشرت البو مرزہ ، البو شاوی ، البو درویش ، البو حسین علی ، البو حریش ، البو محمد ، البو عبدالله ، البو شکیر ، البو حاضر ، البو طیبہ ، البو غفران ، البو صالح ، البوزوین ، البو خلیل ، البو ثابت ، جنابین ، عویسات ، دغیرات ، البوعنه ، البوسمندر ، جحیش ، البوسنید ، البو دده کی فرقلره منقسمدر .

ثالثا : قضائك جهت جنوبیه سنده دغارہ ناحیه سنه قدر ممتد اولان ممدوحیه ناحیه سنده بایه ، علاونه ، البوسوبر ، مزبدیه ، شرفه صغیر ، علاک ، [مرکز ناحیه اولان] خیکان کیر ، خیکان صغیر ، خشخشین ، امام حمزه ناملرنده ۱۰ قریه ، بوقراده ۷۹۰۰ نفوس محوره ، چاموردن ۶۸۰ خانہ ، ۵۷۰۰۰ خرما آغاچی وارد در . فرات نهر ندن صو آلان شو ۱۱ جدول بو ناحیه مزارعنی سقی ایله : شوملی [۳ بحق ساعت طولنده] ، ابوچاق [۱ ساعت طولنده] ، عثمانیه ، زعیلاوی [برر ساعت طولنده] ، عوادل [۳ ساعت طولنده] ، بذل [۱ بحق ساعت طولنده] ، شویلی ، کدس [برر ساعت طولنده] ، باشیه [۲ ساعت طولنده] ، رویانه [۱ بحق ساعت طولنده] ، سید حجاب هوری [۱ ساعت طولنده] ، شوملی نهرنده برکار کیر و دیگر نهر لردہ بررا خشاب قنطره وارد در . انهار مذکورہ نك زراعی البوسلطان عشاثر ندن البوسمندر ، زهیریه ، البو محمد ، کصیرات ، البو جاسم ، الجربوع ، البو منصور ، البوعیسی ، شریقات ، البو مساعد ، الجریات فرقلره ایله ابوچاق مقاطعه سنده جبور عشاثر ندن عویدین و شویلی

مقاطعه سنده شمره منسوب کوام ، البودرباش فرته لریدر .

رابتاً : شمال جهتدن خواص ناحیه سنده تابع تاجیه اراضی و شرقاً

فرات نهری ، جنوباً دیوانیه به تابع شافیه ، مقاطعه سی ، غرباً هندیه قضای

ایله محدود اولان نهر شاه ناحیه سنده غایس ، هیمره ، حویش السید ،

رشیدیه ، سعیدیه ، دبله ، حده ، جناجه ، عفینات ، جدیدة الحاجی عیید ،

بصیره ناملریله ۱۱ قریه وارددر . بوقریه لر ۹۸۵۵ نفوس محرره بی ، چاموردن

۸۰۰ خانہ بی ، ۴۸۴۸۸ خرما آغاجی حاویدر . ناحیه بی فرات نهرندن صو

آلان ۱۳ و فراتدن منسحب نهر شاهدن صو آلان ۱۶ که جمعاً ۲۹ انهار

کیره و صغیره - قی ایدیور . ناحیه نك حاوی اولدیغی مقاطعات ۱۶۰۰

فدان خطه ، شعیر ، قوم داری ، آق داری ، ماش ، سیدسام ، قرمنزی

چلتک کی حبوبات زرع ایدن والیسار ، خفاجه ، هندیه عشایرندن بی

مسلم فرقه لری طرفندن اسکان و زراعت اولان نهر شاه ، فراتدن متفرق

دوره جدوایله اروا و خفاجه عشیرتی طرفندن اسکان و زرع اولان ۲۰

فدانلق دوره ، خفاجه عشیرتنک بر فرقه سی جانبندن حراثت اولان ۶۰

فدانلق همینه ، فراتدن مفرز علاج نهرندن صو آلان و جناجه ، بصیره

قریه لری اهاالیسیله جبور عشایرندن بی منصور فرقه سی طرفندن فلاح

اولان ۱۰ فدانلق مطالبج ، ینه علاجدن صو آلان و جبور عشایرندن

جمیعات فرقه سنک تحت زراعتده بولان ۳۰ فدانلق حفره و جزار ،

علاجدن مفرز و جبور عشایرندن عمرلنک فرقه سی طرفندن مزروع

اولان ۳ فدانلق سوق عامر ، علاجدن متفرق و جبورک جمیعات فرقه سنک

تحت زراعتده ۲۰ فدانلق بشیریه ، علاجدن صو آلان و جنبابی عشیرتیه

بصیره قریه سی اهاالیسنک تحت زراعتده بولان ۱۰ فدانلق چبسه ، جر-

بوعیه نهرندن صو آلان و جبورک جوازیه فرقه سی جانبندن فلاح اولان

۶ فدانلق هورالكبير و ۵ فدانلق ابوسميك، جربوعيه دن متفرق و جبورك
 بنى منصور فرقه سى طرفدن مزروع ۱۲ فدانلق دلاوريه و جبورك السكر
 فرقه سى طرفدن زرع اولنان ۸ فدانلق اديخرده شكري طاپوسى،
 جربوعيه دن مفرز اولوب جبورك جوازريه، خزاعل فرقه لرى طرفدن
 زراعت اولنان زروفيه ده ۶۰ فدانلق طاپولى اراضى، فرات نهرندن صو
 آلان و جبورك الواوى، الشغب فرقه لرى جانبندن زرع اولنان ۳۰ فدانلق
 عتابيه مع هورالاغا مقاطعه ليدر. بونلردن ماعدا اراضى سنيه به راجع
 جربوعيه، علاج، زروفيه انهار و مقاطعات جسيمه سى واردر. كرك سنيه،
 كرك ملكيه مقاطعاتنك زراعى چاموردن، حصير و قاميشدن معمول قولبه.
 لرده اسكان ايدين اليسار، خفاجه، جبور عشائرينك فرق مختلفه سيلاه
 هنديه عشائرنندن بنى مسلم فرقه سيدر.

نهر شاه مقاطعة جسيمه سى جهت شرقيه سنده ۳۰ فدان جوب، ۴۰
 فدان شهابيه، ۳۲ فدان حقانيه، ۶۰ فدان ابوزوايه و نارنجيه، ۱۰ فدان
 عليه، ۱۵ فدان بتره، ۲۰ فدان حمزاويه، ۱۰ فدان رستميه، ۴۰ فدان
 هور السلطان و جهت غربيه سنده ۵۰ فدان هورالنائل، ۳۰ فدان هور
 الوسطانى، ۳۰ فدان ملتويه، ۲۰ فدان نهر سيف، ۷۰ فدان جازريه،
 ۱۵۰ فدان مناحيم صالح مقاطعات و انهاريله سائر مقاطعه لرى محتويدير.
 نهر شاه مقاطعة سنده كى عشائردن خفاجه ۲۰۰۰، اليسار ۱۰۰۰،
 بنى مسلم ۲۰۰ نفس تخمين اولنور.

بونلردن ماعدا نهر شاه ناحيه سنده هنديه هورندن صو آلان : ۱۵
 فدان، زراعى اليسار اولان هميسانيه، ۲۵ فدان، زراعى بنى مسلم اولان
 عليه، ۲۵ فدان و زراعى اليسار اولان دوله و عبده و مقاطعه لرى واردر.
 بالاده بيان اولنان ۱۱ قريه دن بشقه داخل ناحيه ده عشائر مذكوردن

یکرمی قدر جماعت موجود در . نهر ایلہ سقی اولئاز اراضیدن غیری ۲۰۰
 قدر کروہ زراعتی ده وارد در کہ زراعی قری اہالیسیلہ جبور عشرتندن
 بنی منصور ، و سامہ ، عویدین فرقہ لریدر . نهر شاه عامودندہ کار کیر
 جسم بر کوپری ایلہ آدن متفرق جداول اوزرندہ ۱۰ قدر طاشدن و بر
 چوق اخشایدن ، دورہ نهرندہ ۱۰ ، ہمینہ ده ۶ کوپری [قطرہ] موجود در .
 خامساً : قضائك شمال غربی قسمی تشکیل و ہندیہ قضا-فی تحدید
 ایدن خواص ناحیہ سندہ مرکز ناحیہ اولان عنانہ ، سنجار ، طہماسیہ
 قریہ لری ، بوقرادہ ۳۵۵۰ نفوس محررہ ، چاموردن ۳۵۰ خانہ ، ۱۲۵۳۹
 خرما آغاجی موجود در . خواص ناحیہ سندہ مہناریہ [۴ ساعت طولندہ] ،
 خواص [۴ ساعت طولندہ] ، صاطوریہ ، طہماسیہ نامیلہ درت بیوک
 نهر وارد در . بونلرک زراعی الیسار عشرتسک فرق مختلفہ سیلہ [۵۰۰۰ نفوس]
 دیگر مختلط عشائر [۳۰۰۰ نفوس] در . باشلیجہ مقاطعات ۶۰ فدان
 عنانہ ، ۱۰۰ فدان طہماسیہ ، ۲۰۰ فدان مہناویہ ، ۱۴۰ فدان خواص
 طاہوسی ، ۴۰ فدان تاجیہ ، ۶۵۰ فدان خواص المیری ، ۳۰۰ فدان کص
 مقساطعہ لریلہ املاک ہایوندن ابو غرق ، ام الہوا ، مالخ ، یوسفیہ ، ابو
 عرایس مقاطعاتیدر .

خواص ، کص ، شعبہ ، ابو غرق ، مالخ ، یوسفیہ ، ام الہوا مقاطعہ لری
 ہندیہ قضا سندن بکن فراتدن صو آلرلر . عنانہ مقاطعہ سندہ صاطوریہ ، ام
 خویط جدوللری ، الیسارک الظواہر فرقہ سی ، طہماسیہ مقاطعہ سندہ
 جابر ، مخیرم . ویسیہ نهر لری ، الیسارک ابازید ، نواصر ، جنابی فرقہ لری ،
 مہناویہ ده الیسارک شجیری ، البوعامر ، دلیم . طاہولی خواص اراضی سندہ
 آل مسافر ، شجیری ، تاجیہ ده صلخہ ، جنابی ، میری خواص اراضی سندہ
 الفتاہ ، بنی سالہ ، زغیب ، عواصر . کص مقاطعہ سندہ بنی سالہ ، طفیل ،

حروب عشرت و فرقه لری زراعت ایدر لر . بالاده بیان اولنان اراضی
سنیه نك زراعی عمومیتله معدان قبیله لریدر .

یوقاروده اسملری تعداد اولنان عشاردن محاویل ناحیه سی داخلنده کی
حصن بیكات قریه سی سکنه سندن الجدی ، ابو مصطفی قریه سی
سکنه سندن الکریعات ، سعید افندی بته سی سکنه سندن بولنان دلیم
عشرتندن البوعلوان ونیل مقاطعة سنیه سی زراعندن العزه ، العمار
فرقه لریدر .

حله قضای داخلنده کی آثار عتیقه شایان اهمیتدر . حله یه بر بچق ساعت
مسافه ده برنون ، کویرش قریه لری قربنده بابل شهر قدیمك خرابه لری ،
تپه لری مشهوردر . اولجه حفرایدلدیکی کبییدی سندن بری ده اولبایده کی
مساعده سنیه حضرت پادشاهی اوزرینه آلمانیا دولت فخریه سنك مأمورلری
ظرفندن حفریات و تحریات اجرا اولنه رق بر طاقم آثار ونادیده ابنیه اخراج
ایلمکده و حکومت سنیه جانبندن مستخدم مأمور مخصوص معرفتیه آثار
مذکوره . موزه هایونه کوندرلمکده در . مشهور بخت نصرک سراییه بعض
اماکن غریبه بو خرابه لرده ایمش . بابل اسم قدیم اولمغله برابر ازمه عتیقه ده
« قاتنکر » ده تسمیه اولنوردی . بابل السنه سامیه ده « باب معبود » دیمك
اولدینی کبی قاتنکرده بومعنایه محمولدر . بو خرابه ده پك چوق طوغله
وارددر . بو طوغله لرله بر چوق ابنیه یاپلمقده در .

بو طوغله لك هر طرفی زفتله رك چورومه مش و اوزرلرنده خط
مسماری ایله اكثرا بخت نصر (نابوقودراسور) ك اسمی محكوك
بولنمشدر .

بخت نصر میلاددن ۶۰۴ سنه اول بر حیات ایدی . حله یه بر بچق ساعت
مسافه ده و طهماسیه قریه سی جوارنده نمرود تپه سی ، حله یه بشر ساعت

مضافه دایم ، هاشمیه تپه لری ، خرابه لری وارد در .

نهر شاهك شاه عباس - قوی ، محاولك هارون الرشید ، نیل نهر ينك
حجاج بن يوسف ثقفی ، شوماینك زبید مشایخندن شفاع طرفندن حفر و كشاد
اولندیخی مرویدر . جانب دوات علیه دن حین فتحنده شوه ملی نامنی المشددر .
حله قضاسنك مواقع مشهوره سی مرکز قضا اولان حله قصبه سیاله
محاولیل ناحیه ينك مرکزی صیاغیه ، بارمانه ناحیه سی مرکزی بارمانه ،
نهر شاه ناحیه سی مرکزی دبله ، ممدوحیه ناحیه سنك مرکزی خیکان کیر ،
خواص ناحیه سنك مرکزی عانه قریه لریدر .

حله - حله قصبه سی فراتك ساحل یمین ویسارنده ، بغدادك ۹۵ کیلو
متر و جنوبنده ، ۳۲ درجه ، ۲۸ دقیقه ، ۳۵ ثانیه عرض شمالی ایله ۴۳
درجه ، ۱۸ دقیقه ، ۳۰ ثانیه طول شرقیده ، قضانك وسطنده کائندر .
« حله الفیحاء » ، « حله بنی مرید » ترکیبیلله ده معروف اولان حله
قصبه سی ۴۹۵ تاریخ هجریسنده ملوک ساجوره امراسندن « سیف الدوله
صدقه بن منصور بن دبیس بن علی بن مزید الاسدی » طرفندن تأسیس
ایدلمش و کراد ، تعیس ، جباوین ، مهدیه ، جبران ، طاق ، جامعین ،
وردیه ، کایج نامیله معروف طقوز محله دن عبارت اولوب محلات مذکوره دن
وردیه و کایج محله لری قصبه مذکوره نك جزیره جهتده و دیگر محله لر دخی
شامیه جهتده واقع بولمشددر .

۱۳۰۹ سنه - ندن اول خیلی زمان دیوانیه لوانسك مرکزی ایدی .
قصبه نك قسم اعظمی ، چارشولری ، ابنیه ، یریه سی فراتك ساحل یمینده در .
هوایی ، موقعی غایت جید و خوش منظر در . بغداد و کر بلادن صکره
ولایتك اك جنیم و محصولدار بر بلده سیدر .
اطرافنی باغلر ، باغچه لرله مزیندر . قصبه نك ایکی ساحانی دوبالی بر کویری

ربط ایدیور .

قصبه ده ابنیه امیریه و عسکریه اوله رق حکومت قوناغی ، تلغرافخانه ، اجزاخانه ، غازخانه ، سلخخانه ، ایکی ذخیره انباری ، عسکری قشله سی ، خسته خانه عسکری . سواری و طوپچی حیواناتنه مخصوص ۲ طویله ، سواری دائره سیله باغچه سی ، عسکری قره غولخانه سی ، ۱ مکتب رشدی ، ملکی ، ۲ مکتب ابتدائی ، ۳۰ صبیان مکتبی ، قدیم و واسع ۱ جامع ، ۲۸ مسجد وارد .

عسکری قشله سیله دائره حکومت - پیشگاهی شهره قدر واسع میدانلردن عبارت اولمق اوزره - خیلی جسم و منتظمدر . سکزسنه اول انشا اولسان تلغرافخانه و اجزاخانه دائره حکومت حذاسنده در . ذکر اولنان ایکی مکتب ابتدائی دخی سکزسنه اول صورت مکماهده انشا ایدلشددر . سواری دائره سیله باغچه سی فرات قیپسندملطیف بر موقعدر .

حله قصبه سی یکرمی ایکنجی نظامیه لواسیله ، سواری آلاینه ، ردیف سکسان دردنجی الایله برنجی طابورینه ، بر بطاریه طوپه آرامگاهدر . قصبه ده ۲۶۲۶ خانه ، ۱۴۵۷۲ نفوس محرره ، ۳۰ قهوه خانه ، ۱۸ خان ، ۸ حمام . ذخائر ادخارینه مخصوص « سیف » تعبیر اولنان بیوک ۱۷ انبار ، ۱۲۰ علوه ، بیوک چارشوسنده ۳۱۲۶ دکان بولنیور . نفوس غیر محرره دخی بالتخمین داخل حساب ایدیلیرسه قصبه نك نفوسی ۳۰۰۰۰ بالغ اولور . حله ده عباکی یوک منسوجاتله پاموقدن بزکی شیلراعمال اولنور . لسان عمومی محلی عربیدر . خرما ، میوه و سبزه مبدولدر .

مراکز نواحی اولان قریه لرله قرای سائر نك موقع و هوای لطیف اولوب بارمانه ، دبله ، خیکان کیر ، عنانه قریه لری فرات ، صباغیه قریه سی

محاویل نهرلری اوزرنده کائندر . دبله وبارمانه قریه لری نهرأ حله یه ایکی
 بچق وخیکان کیریدی ، سکیز ، محاویل اوج ، عنانه درت ساعت مسافه ده در .
 حله قضاسیله فراتک هندیه سد موقعنده آچیلان صدرینک آره سنده
 و متوسط موقعنده « بته » نام محله ، سکیز سنه اول اخشابدن دوبه لی برکوپری
 انشا اولمشدر .

﴿ شامیه قضاسی ﴾

شامیه قضاسی شمالاً هندیه ، شرقاً دیوانیه ، جنوباً سماوه قضالری ،
 جنوب غربی جهتدن شامیه چولی ، غرباً نجف قضاسیله هم حدوددر .
 فرات نهرینک هندیه قولی و آندن متشعب جدوللر وهور [باتاقلق] لر
 بو قضایی اروا ایدر . هندیه قنالتک کفل قریه سنک جنوبنده ایکی یه آریلان
 قوللرندن بری ابوشوره دن کچدکن صکره شامیه قضاسنه داخل اوله رق
 و مرکز قضایه قدر « ابو کفوف » و آندن صکره شنافیه هورینه قدر « خرم »
 ناملریله جریان ایدرک مذکور هوره دو کولور ، کوفه قریه سندن کچن دیگر
 قولی شامیه قضاسنه داخل اوله رق جماره مقاطعه سنیه سندن بالمرور شنافیه
 هورنده برنجی قول ایله برلشیر . هوردن صکره بر قول اوله رق جریان
 ایدوب شنافیه قریه سنک اوج ساعت جنوبنده « ابورفوش » و « عطشان »
 ناملریله یه ایکی قوله آریلیر و بعده سماوه قضاسی داخلنده - سماوه قصبه سندن
 بر بچق ساعت اول برلشوب یالکیز « شط العطشان » نامیه آقار و - سماوه
 قصبه سنک بر ساعت شمالنده فراتک حله تولی ایله برلشیر .

شامیه قضاسنده ایکی هور [باتاقلق] وارددر . هندیه شطرن « مبذل »
 دینیلن جدوللر ایله سو آلان « هور ابن نجم » شطک ساحل یسارنده قضاتک
 شمال حردندن ام الشواریف مقاطعه سنه قدر ممتد اولوب طولی اوج و دیوانیه
 یه ملحق شافیه مقاطعه سنه قدر عرضی ایکی ساعت راده سنده در . قضاتک

بو قسم اراضينه يالکـزجـ، « هور » دينيلور . مرکز قضانک آلتی ساعت جنوبنده باشلايه رق شنافيه نك ايکی ساعت شماله قدر طولی ايکی ساعت امتداد ونهرك مجراسنی تشکيل ایدن و غماس و شنافيه ناحیه لری آره سنده بولنان شنافيه هورینه ساده جه « بحر » دينيلير .

اراضی منحنط وصولرک قلت و تنزلی موسمنده بيله سطح نهرايله هان برسويه ده بولنه رق نهرك میاهی قولایلقله ولا یقیله مزارعه ایصال و سقی ایتدیرلديکندن بو قضا دخی خراسان و حله قضا لری کبی الزیاده استفادـه اولنان بر محلدـر . سکـز ، طقوز سنه اولنه قدر کثرتله پرنج حاصل ایدن برهنديه قضایي ايکن قسم مخصوصنده بیان ایدیلن اسباب طبیعی دن ناشی بو محصول اوراده تدنی بوله رق حال حاضر ده و شرف فیض و برکت بورایه انتقال اتمش و شامیه قضایي شلب يتيشدیرن سماوه و هنديه قضا لریله نواحی ثلثه نك حاصلات عمومیه سنه معادل بر در جه ده محصول ویرمکده بولنشدن . چلتک حاصلاتندن ماعدا آریه ، بغرای ، ماش ، سیسام ، دخن کبی انواع حبوبات ده کثرتله يتيشدیریلور . قضانک حاوی اولدینگی الی قدر مقاطعاتدن اوتوزی چلتک و حبوبات صیفیه و یکر می قدری حبوبات شتویه زرعه مخصوصدر . چلتک زراعتی باشلیجه هور و بحر و جماره مقاطعاتنده در . پرنج تجارتی کربلا ، دیوانیه ، بغداد سنجاقلری و بصره ولایتی ایله در . وسائط نقلیه سفائن نیه دن عبارتدر .

چلتک زرعی ایچون تشکيل ایدیلن هورلردن دولایي قضانک هواسی رطوبتلیدر .

قضایه مربوط نواحیدن ملاحیه ناحیه سی هنديه قضایيله مرکز قضا و غماس ناحیه سی مرکز قضا ایله شنافیه و شنافیه ناحیه سی غماس و هورالله ناحیه لری و هورالله ناحیه سی شنافیه ناحیه سیله سماوه قضایي آره سنده کأنددر .

باشلیجه قریدر مرکز قضا اولان حمیدیه و شناییه ناحیه سنک مرکزی بولان
 شناییه و جعاره مقاطعه سنیه سنک مرکز اداره سی اولان ابوصخیر قریه لریله
 جعاره قریه لریدر . دیگر نواحی مراکزی عشائر صریفه لری ایچنده در .
 عشائر صریفه لرندن مرکب اوتوزیدی قدر کوی وارد در .
 اهالی قضا جعفری المذهب اولان عرب عشائریدر .

شامیه عشائری خزاعل [الشلال] ، الشبل [الشبل عشیرتی اوج
 فرقه در : الشبل آل خزیم ، الشبل آل لجام ، الشبل اهل الدواب] ، الزیاده ،
 الفته ، الکرد ، بنی حسندن العلی ، عوابد ، حمیدات ، غزالات ، خفاجه ،
 العیاش ، بنی سلامه ، خالد عشیرت لری اولوب بونلردن الفته ، بنی حسن ،
 عوابد ، حمیدات عشیرت لری سنک مساکنی صریفه [قامیشدن معمول قولیه]
 و دیگر عشائر خیمه نشیندر .

عشائرک قسم اعظمی زراعتله و بر قسمی آت ، قیصر اقی ، ماندم ،
 اینک ، مرکب ، قیون ، کچی کبی حیوانات و مواشی اهلیه بسله مکه
 مشغول و متعیشدر .

شامیه قضا سنک حاوی اولدینی مقاطعات شونلردر : صلیجیه ،
 مهناییه ، خرابه ، حجاریه ، نجاریه ، عکر ، قرطبه ، کویسه ، غماس ،
 کشخیل ، ابوصخیر ، مشخاب ، کلپی ، رغیله ، ابو کفوف ، لغوه ،
 ام الورد ، ابو ذهاب ، ساکان ، ام البط ، قطعه وارث ، منفهان ، عنکوشی ،
 ابو غریبان ، طویله ، جمده ، بطلیه ، بدعه مطلق ، بدعه دخیل ، دهیسیه ،
 بدعه غزالیه ، هطبل ، ابو محار ، مزلاک ، کرکاشه ، هورالله ، رکبانیه ،
 عین ثماد ، هور بنی سعید ، رحله ، ابورماح ، هواء و ابوجزیر ، هور جواد ،
 فطوره ، شاطی فطوره ، حاوی ، خرم ، وبله ، ام الشواریف ، رحی .
 بومقاطعاتک موقعلریله زراعی اولان عشائر آکلا شلمق اوزره تقسیم

و تعریف آتی به ابتدار اولنور :

۱ - هور جهتی ؛ بوراسی صلاحیه ناحیه سندن عبارتدر . هور ابن نجمدن وهندیه شطدن صو آیر . مقاطعات محتویه سندن صلیحیه بنی حسن ، مهاویه ، الفقله ، خرابه العلی ، حجاریه ونجاریه عواید ، ~~عکر~~ وقرطبه وکویسه کرد ، ابوکفوف الفقله ، ابوذهب العلی ، لغوه وام الورد وسا کان وام البط عواید ، قطعه وارش ومنفهان حمیدات ، عنکوشی سادات عنکوشیا نک تحت اداره سنده اوللق اوزره حمیدات عشیرتلی طرفدن زراعت اولنور . صلاحیه ناحیه سنک مرکزی منفهان مقاطعه سیدر ؛ مرکز قضایه ۲ بجق ساعت مسافه در . بومقاطعه لر کثرتلی برنج وحبوبات سائر ده یتیشدیرر . انجق صلیحیه مقاطعه سنک اراضیسی سطح نهر دن یوکسله رک تمامیه صو آله مدیغدن برنج یتیشدیر میهرک حبوبات سائره زرع ایدینور .

۲ - چول جهتی ؛ ایکی قسمدر . بری مرکز قضایه ، قسم دیگر غماس ناحیه سنه تابعدر . چول جهتنده کی مقاطعات برنج یتیشدیر میهرک عمومیتله حبوبات سائره اگر . قسم اعظمی هور ابن نجمک فیضاننده بلا واسطه و انحطاطنده مذکور هور دن مفرز خرقلر اوزرنده کی ~~کرود~~ واسطه سیله و برقی شطدن صو آیر . بوجهتک حدودی مرکز قضانک شرق وجنوب جهتدن باشلا یه رق شنافییه ناحیه سنه و دیوانیه جهتلرینه دوغرو امتداد ایدر . مرکز قضایه مربوطه مقاطعه لرندن ابوغربان حمیدات ، طویله وجمده الشلال ، بدعت دخن و بطلیه و بدعت مطابق الشبل آل لجام ، دهیسیه الشلال ، بدعت غزالیه الشبل الخزیم عشایری معرفتیه زرع اولنور . چول جهتک غماس ناحیه سنه تابع قسمنده کی مقاطعات دن رغیله ده حمیدات ، ابورما حده الشلال ، غماس وهواء و ابو جزیر وهور جواد و فطوره و شاطی فطوره ده الشبل آل خزیم عشیرتلی زراعت وفلاحت

ایدر . بوقسمك مقاطعاتی نهر دن سقی اولنور . مرکز ناحیه غماس
مقاطعه سنده اولوب مرکز قضایه برآه و نهر آه ساعت مسافه ده در .

۳ - بحر جهتی ؛ بوراسی ینه غماس ناحیه سند مربوطدر . حاوی اولدینی
حاوی ، خرم ، وبله ، امشواریف ، ربجی مقاطعه لرنده الزیاد و بر مقدار
کعب عشیرتلی زراعت ایدر لر . بومقاطعاتك محصولی برنجی درجه ده
برنج ، ایکنجی درجه ده حبوبات سائر در . مقاطعات نهر دن سقی اولنور .
ام الشواریف مرکز قضا دن ۳ و خرم ۵ ساعت مسافه ده در . بومقاطعاته
عمومیتله بحر تسمیه سی شافیه هورینه قریب اولسنددر . بحر جهتی شطك
ساحل یمینی اولوب ساحل یساری چول جهتیدر . کشخیل مقاطعه سی
عشائر متفرقه طرفدن زراعت اولنور ق بحر ایله جعاره ارمه سنده کائن
اولوب مرکز قضایه تابعدر .

۴ - هورالله جهتی ؛ بوراسی هورالله ناحیه سندن عبارتدر . حاوی
اولدینی مقاطعات دن کرکاشده خفاجه ، هطیل و ابو محار و مزلاک و هور
بنی سعید و هورالله و ربکیانیه و عین ثمد و رحله مقاطعه لرنده العیاش و بنی
سلامه عشائری فلاحه ایدیور مرکز ناحیه هورالله مقاطعه سنده اولوب
مرکز قضا اولان حمیدیه قصبه سنك ۱۱ ساعت جنوبنده در . بومقاطعات
برنج اکمز ، آرپه ، بغدادی ، دخن کبی حبوبات زرع ایدر .

۵ - جعاره جهتی ؛ بوراسی ابوصخیر ، مشخاب ، کلیبی مقاطعاتی
حاوی برمقاطعه سنده در . هندیه شطك دیگر قولیله اروا اولنور . برنج
و حبوبات سائر حاصلاتی مبذول و برکتیدر . جعاره مقاطعه سنده
الفتله ، غزالات ، الشبل اهل الدواب ، الشبل اللجام ، الابرهم عشیرتلی
زراعت ایدیور لر . قضا عشائرن دن خالد عشیرتنك قسم اعظمی ده
بوراده اولوب بر قسمی دیگر مقاطعات امیریه ده متفرقدر . مقاطعه نك

مرکزی ابوصخیر قریه سی اولوب جعاره قریه سی ده بورایه مربوط
وقریبدر . مقاطعه داخلنده اوج کوپری موجوددر .

حمیدیه - حمیدیه قصبه سی هندیه شطنك ساحل یسارنده دیوانیه ونجفدن
بشر ساعت مسافه ده کائندر . سکز سنه اول تأسیس وانشا ایدلمشدر . مقدا
مرکز قضا شمدیکی موقعك یارم ساعت قدر شمال شرقیسنده هور ابن نجم
دینیلن باتاقلنك کنارنده «ام البعروور» قریه سی ایسه ده باتاقلندن دولایی هوا سی
خللادار و غیر قابل سکنی واعمار اولدیغندن ترك ایدیلار ك شط کنارنده کی
موقعه نقل اولمش و آزرمان ایچنده سوقاقلری طرز نوین اوزره مفرز
برقصبه حالتی آلهرق « حمیدیه » نام عالیسیله توسیم ایدلمشدر .

قصبه یی قارش یاقه یه ربط ایچون التی سنه اول دوبه لی بر کوپری انشا
اولنمشدر . ایکی دائرملی اولان حکومت قوناغی شط قییسنده وسعت کافیه یی
حائز منتظم بر بنادر . قصبه ده ۱۵۰۰ ی . تجاوز نفوس ، طوغله ایله بنا ایدلمش
۵۰ وحصیر وقامیشدن معمول ۲۰۰ خانه ، ۵۰ دکان ، ۵۰ قهوه خانه واردر .
قصبه نك هوا سی رطوبتلی ایسه ده . وواتی پك لطیف اولوب هله اطراف
وجواری نظرك تمید ایدیا به بیله جکی برفسحت ایچنده پرورش یاب اولان
بتون پرنج ، اکین تارالارینك الواح دلرما ی زمر دینی ایله جلوه پیرادر .
قصبه ده هنوز تلغرافخانه تأسیس ایدلمدیکندن مخبرات دیوانیه ونجف
تلغرافخانه لری واسطه سیله اجرا ایدیایر .

شنافیه قصبه سی نهر ك ساحل یمن و یسارنده ، حمیدیه قصبه سنك ۸ ساعت
جنوبنده ناحیه مرکزیدر . هوا سی وواتی پك لطیفدر . قصبانك قسم
اعظمی و چارشوسی شطك ساحل یمیننده اولوبینه برچوق خانه لری و ناحیه
حکومت قوناغی حاوی اولان قارش یاقه یه یدی سنه اول انشا ایدیایر دوبه لی
بر کوپری ایله مربوطدر . قصبه ده طوغله و چابوردن ۱۵۰ وقامیشدن ۲۵۰

خانه، ۶۰ قدر دکان و قهوه خانه، موجود در، شامیه قضاسنک بصره و لایتنه
 پنج و حبوبات سائر مراسلاتنه اسکله اولدیغدن هر وقت شنایه به خیلی
 سفائن بحار به کایر، کپرو، اهلایسی تجارتله، کیجیدکله مشغول و متعیشدر لر .
 جماره مقاطعه سینه سنک مرکز اداره سی اولان ابو صخیر قریه سی شطک
 ساحل یمننده کائندر . اداره مأمورینه مخصوص کوزل بر دائره ایله ۱۵۰
 خانه بی ۱۵۰ دکانی ۱۰ قهوه خانه بی حایدر . بو قریه نجفدن و شامیه قضاسی
 مرکزندن ایکیشر بحق ساعت مسافه ددر ،

جماره قریه سی ابو صخیر قریه سنک یکرمی دقیقه قدر جنوبنده
 اولوب ۳۰۰ خانه بی ، چارشوسنده ۱۰۰ دکان و قهوه خانه بی ، ۳۰ مساجدی
 محتویدر . اطرافنده باغچلر واردر .

﴿ سماوه قضاسی ﴾

سماوه قضاسی شمالاً دیوانیه مرکز قضاسی ، شرق و شرق جنوبی
 طرفندن منتفک سنجاغی ، جنوب غربی جهتدن شامیه چولی ، شمال غربیدن
 شامیه قضاسی ایله محاطدر ؛ ولایتک نهایت جنوبنده، کائندر .
 قضانک اک برکتلی محصولی پنج ایسه ده حله شطی مجراسنک دولوب
 تحویل مجرایلمسندن دولای سماوه دن صویک منقطع اولدیغدن یالکزر آریه ،
 بغدادی ، ماش ، قوم داری ، آق داری ، سیسم کی انواع حبوبات حاصل اولوب
 بصره و لایتنه اهمیتلی حبوبات تجارتی ایدر . مذکور حله شطی مجراسنک تطهیر یله
 عملیات لازمه فیه نك اجراسی ایچون صورت مخصوصه ده اوروپادن جلب
 او انان مهندس در سقاء ندن اعزام بیوریلان دیگر ایکی مهندسله برابر کشفیات
 فیه بی اجرا اتمکده اولدقلرندن عملیات لازمه نك اجراسیله بتوفیقه تعالی
 صویک مجرای سابقه اساله سنه موفقیتله اسکیمی کی برکتلی پنج
 محصولنک زرغنه باشلانیه جنی طبعیدر . اراضی سماوه قصبه سندن بر بحق

ساعت یوقاروده حله شطی واندن یارم ساعت صکره شط العطشان ایله بر لسه رک
کسب جسامت ایدن فرات نهری ایله سقی اولنور . شطدن مفرز جدوللرک
اراضی بی استیلا و سقی ابتدیکی کی انبای انحطاط میاهده هدام ، لواح ، خناق
مقاطعاتنک و سماوه قصبه سیاه دراجی قریه سنک نهر ساحلر نده کرود
زراعی ده اولور . قضا داخلنده بر چوق کرود دخی واردی .

قضا عشاری و باخصوص بنی حکیم عشاری نزدنده خیل اغام و مواشی
و حیوانات اهلیه اولوب قضانک جنس اینکاری مشهور و مقبولدر . قضا
داخلنده کی قصبات و قری اطرافنده خلیجه عشار واردی . بونلرک اکثری
صریفه لرده مقیم و خزاعل ، بنی حکیم ، الزیاد کی بوضاری ده خیمه نشین
و جمله سی لسان عربی ایله متکلمدرلر . قضا داخلنده کی قصبات
مرکز قضا اولان سماوه قصبه سیاه ابو جواریر ناحیه سنک مرکزی همیشه
و خضر دراجی ناحیه سی مرکزی خضر و ام النجرس ، ابو جواریر ، و سیطه ،
ساده ، ایشان و دراجی قصبه لریدر . ابو جواریر ناحیه سی قضانک شمال
و خضر دراجی ناحیه سی شرق جنوبی قسمی تشکیل ایدر .

قضانک عشائر موجوده سی خزاعل ، جبور ، بنی عارض ، بنی ذریج ،
العاجیب ، الظوالم ، ابو حسان ، البوجیاش ، الزیاد ، جواریر ، بنی حکیم ،
المحسن عشرتلی اولوب بونلرک اکثری بر چوق فرقه یه منقسمدر .
الظوالمک مشهور فرقه لری ابو حسین ، الجمعة ، ابو حسانک ابو عینین ، الخمیس ،
السحور ، العبس ، البوجیاشک رباع ، الغتر ، البوجراء ، شنابره ، الحویش ،
النجرس ، حمامرہ ، الزیادک دراوشه ، ابو حمد ، العصیده ، الایدیم ،
ابو حسنه ، البولحه ، بنی حکیمک البرکات ، العطاوله ، العکاب ، الصفیران ،
العبس ، التوبه ، العشیش ، مؤمنین ، الفرطوس ، الحمیده ، الجزیره ،
البوچامل و الزویددر . بونلر فلاحته مشغولدر .

سماوه قضاسی سکسان مقاطعه به منقسمدر . بومقاطعه لر فرات نهرندن
مفرز برچوق جدلار ايله اروا اولنور .

سماوه - سماوه قضاسی بغدادك ۲۳۵ كيلو متروجنوب شرقيسنده ،
فرات نهری اوزرنده قضاى كزيدر . جسامت ومعموريت نقطه نظرندن
حله دن سكره لوانك كه مهم بر قصبه سيدر . موقعی ومنظره سی يك لطيفدر .
۴- بوينده كي مبانی اطرافنده خرما باغلى واشجار سائره بي حاوی
باغچه لر برقات دها لطافت بنخاشدر . قصبه ايكي ياقه لی اولوب بربرينه دوبه لی
بركوپرى ايله مربوطدر . حكومت قوناغيله چارشوسى واكثر محلات
وبناسى فراتك ساحل يمينده وعساكر نظاميه قشله سياه تلغرافخانه ساحل
يسارنده در .

قصبه كاركير وتخمينا ايكي بيك خانه يى ، يدي بيكي متجاوز نفوسى ،
برجامع ودرت مسجدى ، سكر خانى ، چارشوسنده برچوق دكانلر ايله
ذخيره انبار وعلوه لر يى ، قهوه خانه لرى ، حماملى حاريدر . سبزه
وميوه سى چوقدر .

سماوه ديوانيه به برأى ۱۵۰ ساعدر . ديوانيه ايله زمينه هاره سنده وديوانيه به
۶ ، زمينه به ۵ ساع مسافه دن عبارتدر . حله شطرك ساحل يمينده امام
حمزه « نقطه سى سياحت بريده منزلدر .

سماوه قصبه سنه اوچ ساع مسافه ده وبرطاغك اوزرنده « بحيره »
نامنده عظيم بر صو ومذكور صويك بش ساع بعدنده جسيم برملاحه
دخى واردر . قصبه ده ديون عموميه وليان اداره خانه لرى ده موجوددر .

ابن رشيدك عشارى هر شنه سماوه جهتلرندن ذخائر ولوازم سائره تداركى
ايچون مسابله ده بولورقلرى كى بصره ولايتنه ده كثر تيلي محبوبات سوق
ايدلمكده اولديغندن قصبه نك تجارتي صورت دائمه ده ايشله مكره در .

قصبه اھالیسینک بر قسمی تجارتلہ مشغول و بر قسمی اصنافلق و کمیجیلکله
متعیشدر. رمیشہ قریہ سی عاشارک متوسط بر نقطہ منده واقع و خانہ لری
چاموردن معمولدر.

ابوجواریر قریہ سی رمیشہ نک بر ساعت شمال منده، فرات نہرینک ساحل
یمینده اون بش خانہ دن عبارتدر.

وسیطہ قریہ سی ایسہ رمیشہ نک قارشى ساحل منده اوچ چاریک ساعت
مسافہ ده کائندر.

سادہ قریہ سی رمیشہ نک بر چاریک ساعت شرق منده نخلستانلر ایچندہ یکر می
خانہ لک بر قریہ در.

ایشان قریہ سی رمیشہ نک شرق جنوبی جهت منده واقع بر یچق ساعت
بعد منده در. یوز خانہ دن متجاوز اھالیسی اولوب اورادہ جعیم و کلیم و خالی
کی کوزل مذسوجات نسج ایدیلیر.

خضر قریہ سی خضر دراجی ناحیہ منک مرکزی اولوب فرات نہرینک
جزیرہ ساحل منده ایکی یوز خانہ دن والی دکاندن عبارتدر. اطراف منده باغ و باغچه
وارددر. سماوہ نک بش ساعت جنوب شرق منده کائندر. دراجی قریہ سی منہ
فرات نہرینک ساحل بار منده خضر قریہ منک اوچ ساعت شرق منده التمش
قدر خانہ بی و درت، بش دکانی حاریددر. اورادہ بر تلغراف خانہ مرکزی وارددر.
دزاجی قریہ سی منتفک سنجاغی حدود منده «بطیحه» ناحیہ سی مرکزی منہ
و «ھویشلی» مقاطعہ منہ اوچ ساعت مسافہ در.

سماوہ قضاسی داخل منده آثار عقبہ دن سماوہ قصبہ منک درت ساعت
شرق منده، الجزیرہ جهت منده «ورک» [اورخ] و انک شرق جنوب منده
ودرت میل مسافہ ده صفره، [لارسام] بلاد قدیمہ منک خرابہ لری وارددر.

﴿ منتظره سلطانہ مراد خانہ رابع مضر تارینک بغدادی تشریف ندرہ ﴾
 ﴿ صکرہ بغدادی تعیین بیوریدارہ ولایۃ عظام مضرانک ادا بیسنی ﴾
 ﴿ تاریخ تعیینلری ایله مدت مأموریتلری مبین جدولہ ﴾

اسامی ولایۃ عظام			تاریخ تعیینلری		مدت مأموریتلری
			سنہ	شہر	ایام
کوچک حسن پاشا			۱۰۴۸	۴	
درویش محمد پاشا			۱۰۴۹	۳	۱۳
دفعہ (۲) کوچک حسن پاشا			۱۰۵۲	۲	۵
حسین پاشا			۱۰۵۴	۵	۱۵
حیدر اغا زادہ محمد پاشا			۱۰۵۴	۱	۱۱
کوچک موسی پاشا			۱۰۵۵	۱	۲۲
ابراہیم پاشا			۱۰۵۶	۲	۱۵
سمین موسی پاشا			۱۰۵۸	۱	۲۱
ملک احمد پاشا			۱۰۵۹	۱۰	۲۸
نوغای زادہ ارسلان پاشا			۱۰۵۹	۶	
حسین پاشا			۱۰۶۰	۱۰	
سلحدار قرہ مصطفی پاشا			۱۰۶۱	۲	۲۳
سلحدار مرتضی پاشا			۱۰۶۳	۱۱	
آق محمد پاشا			۱۰۶۵	۴	۱۵
خاصکی محمد پاشا			۱۰۶۷	۲	۱۷
دفعہ (۲) سلحدار مرتضی پاشا			۱۰۶۹	۲	۲

ایام	شهر	سنه	سنه	اسامی
۱۸	۱۰	۱	۱۰۷۲	قنبور مصطفی پاشا
	۶		۱۰۷۴	موق مصطفی پاشا
۲۶	۸		۱۰۷۵	دفعه (۲) سلحدار قره مصطفی پاشا
۱	۲	۴	۱۰۷۷	اوزون ابراهیم پاشا
۲۰	۴	۳	۱۰۸۲	دفعه (۳) سلحدار قره مصطفی پاشا
۱۷	۱۰	۱	۱۰۸۵	سلحدار حسین پاشا
۶	۹	۱	۱۰۸۶	عبد الرحمن پاشا
	۶	۱	۱۰۸۷	قیلان مصطفی پاشا
	۹	۳	۱۰۸۸	سلحدار عمر پاشا
	۵	۲	۱۰۹۲	ابراهیم پاشا
۲۷		۳	۱۰۹۵	دفعه (۲) سلحدار عمر پاشا
۲۱		۱	۱۰۹۸	کتبخدا احمد پاشا
۲۲	۸	۱	۱۰۹۹	دفعه (۳) سلحدار عمر پاشا
		۳	۱۱۰۲	بازرگان احمد پاشا
		۲	۱۱۰۵	احمد پاشا
		۳	۱۱۰۷	علی پاشا
		۱	۱۱۱۰	اسماعیل پاشا
	۴	۲	۱۱۱۱	مصطفی پاشا
۴			۱۱۱۵	یوسف پاشا
۴	۷		۱۱۱۵	دفعه (۲) علی پاشا
		۱۹	۱۱۱۶	حسن پاشا
		۱۲	۱۱۳۵	حسن پاشا زاده احمد پاشا

اسامی	سنه	سنه	شهر	ایام
اسماعیل پاشا	۱۱۴۷	۱		
صدر اسبق محمد پاشا	۱۱۴۸	۱		
احمد پاشا	۱۱۴۹	۱۲		
صدر اسبق الحاج احمد پاشا	۱۱۶۱	۵		
کسر علی الحاج احمد پاشا	۱۱۶۱	۷		
صدر اسبق الحاج محمد پاشا	۱۱۶۲	۸		
احمد پاشا کتخداسی سلیمان پاشا	۱۱۶۳	۱۲		
سلیمان پاشا کتخداسی علی پاشا	۱۱۷۵	۲		
عمر پاشا	۱۱۷۷	۹		
اسپناچی زاده مصطفی پاشا	۱۱۸۶	۶		
عبدی پاشا	۱۱۹۲			۸
عبدی پاشا کتخداسی عبدالله پاشا	۱۱۹۲	۶		
حسن پاشا	۱۱۹۲	۶		۱۲
بیوک سلیمان پاشا	۱۱۹۳	۴		
سلیمان پاشا کتخداسی حافظ علی پاشا	۱۲۱۷	۵		
کوچک سلیمان پاشا	۱۲۲۲	۳		
سلیمان پاشا خزینه داری عبدالله پاشا	۱۲۲۵	۳		
سلیمان پاشا زاده سعید پاشا	۱۲۲۸	۴		
داود پاشا	۱۲۳۲	۱۴		
لاز علی رضا پاشا	۱۲۴۶	۱۴		
محمد نجیب پاشا	۱۲۵۸	۶		
عبد الکریم نادر پاشا	۱۲۶۴	۱		۶

مدت مأموریت لری			سنه	اسامی
ایام	شهر	سنه		
۲۱	۱۰		۱۲۶۶	وجیهی پاشا
۵	۱		۱۲۶۷	محمد نامق پاشا
۱۷		۵	۱۲۶۸	کوزلکلی محمد رشید پاشا
	۴	۱	۱۲۷۳	سردار اکرم عمر پاشا
	۴	۱	۱۲۷۵	سرکاتبی مصطفی نوری پاشا
۲۲	۶		۱۲۷۷	احمد توفیق پاشا
	۶	۷	۱۲۷۷	دفعه (۲) محمد نامق پاشا
		۱	۱۲۸۴	تقی الدین پاشا

﴿ تشکیل ولایت ندره بری بفرمان ولایتی و البلیکته تعیین ﴾

﴿ یوم بدو ذوات عظام حضراتی ﴾

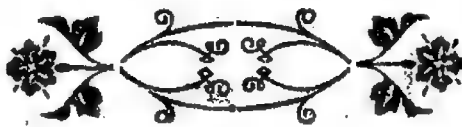
رتبه لری	مدت مأموریت لری			تاریخ تعیین لری	سنه	ولایه عظامک اسامیسی
	ایام	شهر	سنه			
مشیر			۱	۱۲۸۸		روؤف پاشا
مشیر	۱۵	۱۱	۱	۱۲۸۹		ردیف پاشا
وزیر	۲۳	۷	۱	۱۲۹۱		عبد الرحمن پاشا
وزیر	۵	۹		۱۲۹۳		عاکف پاشا
وزیر	۹	۸		۱۲۹۴		قدری پاشا
وزیر	۲۹	۱۰	۱	۱۲۹۴		دفعه (۲) عبد الرحمن پاشا
وزیر	۱۹	۲	۶	۱۲۹۶		دفعه (۲) تقی الدین پاشا
مشیر	۱۶	۸	۲	۱۳۰۳		مصطفی عاصم پاشا

رتبه لری	مدت مأموریت لری			سنه	ولاة عظامك اسامیسی
	سنه	شهر	ایام		
وزیر	۲۱	۶	۱	۱۳۰۵	سری پاشا
وزیر	۴	۱۰	۴	۱۳۰۷	حاجی حسن رفیق پاشا
وزیر	۲۲	۱۰	۲	۱۳۱۲	عطاء الله پاشا
وزیر	۱۳	۳	۳	۱۳۱۵	نامق پاشا
مشیر	۲۹	۱	۲	۱۳۱۸	(وکالة) احمد فیضی پاشا
روم ایلی	۱۸	۱۱		۱۳۲۰	عبد الوهاب پاشا
بالا	۱۶	۱	۱	۱۳۲۱	مجید بك
بالا				۱۳۲۲	والی حالی حازم بك

﴿ پيك ايكی بوز آتمة درت تاریخچه اعتباراً التجبی اردوی هما یونہ ﴾
 ﴿ مشیریت وقو ما انانغندہ بولنفسہ اولانہ ذرات عظامك ﴾
 ﴿ اسم و تاریخ تعیینلریله رتبه لری مبین ہمدولرہ ﴾

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه لری
عبد الکریم نادر پاشا	۱۲۶۴	مشیر
وجیہی پاشا	۱۲۶۶	
محمد نامق پاشا	۱۲۶۷	مشیر
کوزاسکلی محمد رشید پاشا	۱۲۶۸	
سردار اکرم عمر پاشا	۱۲۷۳	مشیر
مصطفی نوری پاشا	۱۲۷۵	وزیر
احمد توفیق پاشا	۱۲۷۷	مشیر
دفعہ (۲) محمد نامق پاشا	۱۲۷۷	مشیر

اسملری	تاریخ تعینلری	رتبه‌لری
تقی الدین پاشا	۱۲۸۴	وزیر
صالح پاشا		فریق
روؤف پاشا	۱۲۸۸	مشیر
ردیف پاشا	۱۲۸۹	مشیر
عبد الرحمن پاشا	۱۲۹۱	وزیر
حسین فوزی پاشا	کانون اول سنه ۱۲۹۲	مشیر
رجب پاشا	کانون ثانی سنه ۱۲۹۵	فریق
عزت پاشا	تشرین اول سنه ۱۲۹۶	فریق
هدایت پاشا	کانون ثانی سنه ۱۲۹۷	مشیر
نافذ پاشا	تشرین اول سنه ۱۳۰۲	مشیر
توفیق پاشا	اغستوس سنه ۱۳۰۳	مشیر
رجب پاشا	تموز سنه ۱۳۱۱	مشیر
احمد فیضی پاشا	حزیران سنه ۱۳۱۴	مشیر
سلیمان شوقی پاشا	۳ تشرین اول سنه ۱۳۲۰	برنجی فریق
قوماندان حالی صدقی پاشا	۲۰ اغستوس سنه ۱۳۲۲	فریق

مرکز ولایت نابھری

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه لری
عطاء الله افندی	۷ اغستوس سنه ۱۲۸۸	بلاد خمه
محمود روحی بك	۲۷ كانون ثانی سنه ۱۲۹۰	
توفیق افندی	۱۶ شباط سنه ۱۲۹۱	
یونس افندی	۸ ایلول سنه ۱۲۹۲	
عاصم بك	۱۰ شباط سنه ۱۲۹۴	
محمد اسعد افندی	۲۲ كانون ثانی سنه ۱۲۹۶	حرمین
عبدالقادر افندی	۱۳ تشرین ثانی سنه ۱۲۹۹	روم ایلی قاضی عسکری
عمر فهمی افندی	۸ ایلول سنه ۱۳۰۰	حرمین
مصطفی افندی	۲۵ ایلول سنه ۱۳۰۴	
عزیز افندی	۷ تشرین اول سنه ۱۳۰۸	مکه پایه سی
نجیم الدین افندی	۶ تموز سنه ۱۳۱۱	استانبول پایه سی
کمال الدین افندی	۸ تشرین اول سنه ۱۳۱۴	استانبول پایه سی
ابوبکر حلمی افندی	۳۰ مارت سنه ۱۳۱۸	بلاد خمه
دفعه (۲) نجم الدین افندی	۱۸ تشرین ثانی سنه ۱۳۲۰	استانبول پایه سی
نائب حالی نجم الدین افندی	۶ حزیران سنه ۱۳۲۱	اناطولی قاضی عسکر لکی پایه سی

ولایت رفتدارلری

سیفی افندی	۱۸ ایلول سنه ۱۲۸۹	اولی ثانسی
هاشم افندی	۲۴ كانون ثانی سنه ۱۲۹۲	اولی ثانسی
رشدی افندی	۳۱ مارت سنه ۱۲۹۴	اولی اولی

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبهلری
حق افندی	۱۶ تموز سنه ۱۲۹۹	اولی ثانیه
حسن رضا افندی	۲۶ تموز سنه ۱۳۰۱	ثانیه
شاگر افندی	۲۳ کانون اول سنه ۱۳۰۳	اولی اولی
جمال بك	۱۶ تشرین ثانی سنه ۱۳۰۶	ممايز
رفعت بك	۱۶ تشرین ثانی سنه ۱۳۰۷	اولی ثانیه
نوری افندی	۲۶ تشرین اول سنه ۱۳۰۹	اولی اولی
توفیق افندی	۲۱ ایلول سنه ۱۳۱۱	اولی اولی
حسن واهب بك	۱۲ حزیران سنه ۱۳۱۴	اولی اولی
رفعت بك	۱۳ حزیران سنه ۱۳۱۷	اولی ثانیه
امین بك	۲۱ مایس سنه ۱۳۱۸	اولی ثانیه
نهاد بك	۴ آغستوس سنه ۱۳۲۰	اولی ثانیه
شکری افندی	۱۸ آغستوس سنه ۱۳۲۱	ممايز
دفتردار حالی احمد	سنه ۱۳۲۳	
آغوش افندی		

ولايت مکتوبچیلری

عبد الله بك	۷ آغستوس سنه ۱۲۸۸	ممايز
روؤف بك	۱۴ تموز سنه ۱۲۹۱	
تحسین افندی	۴ تشرین اول سنه ۱۲۹۱	ممايز
نوری افندی	۲۲ ایلول سنه ۱۲۹۵	ثانیه
مختار بك	۱۴ تشرین اول سنه ۱۲۹۶	ممايز
مصطفی بك	۵ آغستوس سنه ۱۲۹۷	ممايز

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه لری
سعید بك	۷ آغستوس سنه ۱۲۹۹	ممايز
رأفت بك	۲۶ تموز سنه ۱۳۰۱	ثانيه
صادق افندی	۳۱ تشرین اول سنه ۱۳۰۲	اولی ثانسی
نجیب بك	۱۷ آغستوس سنه ۱۳۰۵	ممايز
محمود طلعت بك	۳۰ كانون اول سنه ۱۳۰۵	ممايز
سلیمان فائق افندی	۳ تشرین اول سنه ۱۳۰۷	اولی ثانسی
شاكر افندی	۲۲ تشرین اول سنه ۱۳۰۸	اولی ثانسی
نجیب بك	۲۸ مایس سنه ۱۳۱۱	ممايز
صبحی بك	۱۲ تشرین اول سنه ۱۳۱۲	ممايز
شوكت بك	۸ ایلول سنه ۱۳۱۳	ممايز
محمد رؤف افندی	۱۶ كانون اول سنه ۱۳۱۵	اولی ثانسی
محمد طاهر بك	۱۴ تموز سنه ۱۳۲۱	ممايز
مکتوبی حالی فهم بك	۳ كانون اول سنه ۱۳۲۳	ثالثه

﴿ ملغا مرکز ولایت متصرفلری ﴾

ثابت پاشا	۱۸ حزیران سنه ۱۲۸۸	میر میران
آصف افندی	۲۴ تشرین ثانی سنه ۱۲۹۰	اولی ثانسی
مظهر پاشا	۲۷ آغستوس سنه ۱۲۹۱	میر میران
عطاء الله افندی	۱۶ تموز سنه ۱۲۹۶	استانبول پایه سی
ناظم بك	۷ تموز سنه ۱۳۰۰	اولی ثانسی

کمر بهر سنجائی متصرفی

اسملری	تاریخ تعیینلری	رتبه لری
راشد افندی	۱ مارت سنه ۱۲۹۲	اولی ثانسی
قدری بك	۶ كانون اول سنه ۱۲۹۳	متمایز
مظهر پاشا	۲۹ تموز سنه ۱۲۹۴	میر میران
روحی افندی	۱ ایلول سنه ۱۲۹۶	اولی ثانسی
محمد پاشا	۵ اغستوس سنه ۱۲۹۷	میر میران
دفعه (۲) مظهر پاشا	۱۹ نیسان سنه ۱۲۹۸	میر میران
حاجی علی پاشا	۲۳ ایلول سنه ۱۲۹۹	روم ایلی
جلال پاشا	۱۱ نیسان سنه ۱۳۰۰	میر میران
مصطفی پاشا	۱ كانون اول سنه ۱۳۰۲	میر میران
علی رضابك	۷ مارت سنه ۱۳۰۴	اولی ثانسی
دفعه (۲) جلال پاشا	۲۸ كانون ثانی سنه ۱۳۰۵	روم ایلی
محمود بك	۲۹ كانون اول سنه ۱۳۰۷	اولی اولی
فرید پاشا	۱۹ تشرین اول سنه ۱۳۰۹	میر میران
یحیی تزهت بك	۲۷ تشرین اول سنه ۱۳۱۱	متمایز
عبد اللطیف پاشا	۱۳ مایس سنه ۱۳۱۳	روم ایلی
یحیی توفیق پاشا	۵ تشرین ثانی سنه ۱۳۲۱	روم ایلی
مصطفی ذهنی پاشا	۲۴ كانون اول سنه ۱۳۲۲	روم ایلی
متصرف حالی حسنی پاشا	کانون اول سنه ۱۳۲۳	میر میران

دربوایه سنجائی متصرفی

شبلی پاشا	۲۳ كانون ثانی سنه ۱۲۸۸	روم ایلی
محمد پاشا	۳ كانون ثانی سنه ۱۲۹۱	میر میران

اسملری	تاریخ تعینہ لری	رتبہ لری
اشرف پاشا	۱۵ ایلول سنہ ۱۲۹۵	میر میران
عبدالغنی پاشا		روم ایلی
دفعہ (۲) محمد پاشا	۲۹ مارٹ سنہ ۱۲۹۹	میر میران
محمد رشید پاشا	۴ تشرین اول سنہ ۱۳۰۰	روم ایلی
صالح بك	۱۸ تشرین ثانی سنہ ۱۳۰۱	متمایز
زکی افندی	۵ تشرین ثانی سنہ ۱۳۰۳	
یحییٰ زہت بك	۱۴ کانون اول سنہ ۱۳۰۴	متمایز
صالح پاشا	۲۸ مارٹ سنہ ۱۳۰۷	روم ایلی
محمود بك	۲۹ خزیران سنہ ۱۳۰۷	
جلال پاشا	۳۱ کانون اول سنہ ۱۳۰۷	روم ایلی
علی رضا بك	۲۶ کانون اول سنہ ۱۳۰۸	اولی ثانیدی
سعید پاشا	۱۲ کانون ثانی سنہ ۱۳۰۹	روم ایلی
موسیٰ کاظم پاشا	۲۷ نیسان سنہ ۱۳۱۱	فریق
جمیل بك	۱۲ خزیران سنہ ۱۳۱۲	
حق افندی	۱۲ شباط سنہ ۱۳۱۲	اولی اولی
صفوت پاشا	۱۹ تموز سنہ ۱۳۱۴	میر میران
مصطفیٰ پاشا	۲۳ تموز سنہ ۱۳۱۵	میر میران
سلیمان فائق افندی	۷ کانون اول سنہ ۱۳۱۷	اولی اولی
جمال بك	۱۶ اگستوس سنہ ۱۳۱۹	اولی ثانیدی
حمدی پاشا	۷ نیسان سنہ ۱۳۲۰	روم ایلی
خیری بك	۲ ایلول سنہ ۱۳۲۳	اولی اولی
متصرف حالی محمد طاہر بك	۶ تشرین اول سنہ ۱۳۲۳	متمایز

- بفرداد ولایتی اشرف و مخیر از ندره رتبه و نشانانی هائز اولوب بالاده ﴿
- مأدورین و سایرہ صرہ مندرہ اسمہری ذکر اولنمایہ ذوالک ﴿
- ادامیسی بروجه نیزہ پیانہ اولنورہ ﴿

- علمیه -

اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
راوی زاده سید ابراهیم افندی	استانبول پایہ سی		۳
کیلانی زاده سید زین الدین افندی	بلاد خمسہ		
حیدری زاده عبداللہ سالم افندی	بلاد خمسہ	۳	۳
زھاوی زاده جمیل صدقی افندی	بلاد خمسہ		
عمارہ نائب سابق صالح افندی	ادر نہ پایہ سی		
کیلانی زاده سید احمد افندی	ادر نہ پایہ سی		
کیلانی زاده سید عبد اللہ افندی	ادر نہ پایہ سی		
اعظامیہ متوالیسی مصطفی افندی	مخرج		
کیلانی زاده سید محمود افندی	از میر پایہ سی		
منتفک مفتیسی سابق سید عبدالرحمن افندی	از میر پایہ سی		
کیلانی زاده سید محی الدین افندی	موصلاہ صحن		
آلوسی زاده حاجی علی افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید ثابت افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید حسام الدین افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید محمد درویش افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید حسین افندی	مدرس		

اسامی	رتبه	عثمانی مجیدی
کیلانی زاده سید صفاء الدین افندی	مدرس	
کیلانی زاده سید عبد الرزاق افندی	مدرس	
کیلانی زاده سید محمد الیاسین افندی	مدرس	
کیلانی زاده سید احمد الیاسین افندی	مدرس	
کیلانی زاده سید محمود افندی	مدرس	
کیلانی زاده سید حسام الدین افندی	مدرس	
کیلانی زاده سید عبد المجید افندی	مدرس	
کیلانی زاده سید محمد افندی	مدرس	
جیل زاده عبدالباقی فخر الدین افندی	مدرس	
جیل زاده عبد المجید افندی	مدرس	
الحافی زاده ناجی افندی	مدرس	
سوییدی زاده ابراهیم ناجی افندی	مدرس	
سوییدی زاده محمد عارف افندی	مدرس	
مفتی زاده محمد عطاء الله افندی	مدرس	
سنوی زاده محمود کمال الدین افندی	مدرس	

ملکیه -

پاچه جی زاده حاجی عبدالرحمن افندی	اولی اولی	۳
ربیبی زاده احمد بک	اولی اولی	
زهاوی زاده رشید پاشا	میر میران	۴
بابان زاده مجید پاشا	میر میران	۳
باجلانی مصطفی پاشا	میر میران	۲

اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
دلیم قائم مقام سابقی راشد پاشا	میر میران		
خضیری زاده عبدالقادر پاشا	میر میران		۳
زیبق زاده سایمان افندی	اولی ثانیه	۲	۲
پاچه جی زاده نعمان افندی	اولی ثانیه		۴
دفتری زاده اسماعیل افندی	ممایز		
کتبخدا زاده رؤف افندی	ممایز		
شابندر زاده محمد صالح افندی	ممایز		
شابندر زاده محمود افندی	ممایز		
پاچه جی زاده نجیب افندی	ثانیه		
شاگر افندی زاده محمد افندی	ثانیه		
پاچه جی زاده مصطفی افندی	ثانیه		
مرکز پوسته مدیر سابقی سعید افندی	ثانیه		
بوروزنلی زاده صالح افندی	ثالثه		
محمد پاشا زاده شوکت بك	ثالثه		
ربعی زاده محمود بك	ثالثه		

— معتبرین محلیه —

جماعت موسویه دن مناحیم صالح افندی	اولی ثانیه		
« موسویه دن یوسف شملطوب افندی	ممایز		
« موسویه دن ساسون افندی	ممایز	۴	
« عیسویه دن یعقوب عیسایی پاشا	میر الامرا		
« موسویه دن صالح کر کوکلی افندی	ثانیه		
« موسویه دن دانیال ساسون افندی	ثالثه		

اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
کلدان پطریق و کیلی سابق قس نودرود افندی ارمنی جماعتدن نعوم سرکیس پاپا افندی			○ ○
- کاظمیه قضاسی -			
کلیددار شیخ عبدالحمید افندی	مدرس		
- خراسان قضاسی -			
هویدر قریه‌سی متحیزانندن صالح افندی	ثالثه		
- کربلا سنجاغی -			
حکیم زاده سید حسن افندی	ادر نه پایه‌سی		
- نجف اشرف قضاسی -			
کلیددار زاده سید محمد حسن افندی			۴
کلیددار زاده سید علی افندی			۴
کلیددار زاده سید عبد الهادی افندی			۴
- حله قضاسی -			
شیب زاده عبد الکریم اغا	ثالثه		
- مشایخ ورؤسای عشایر -			
شیر شیخی مجول بک			○
زبید شیخی رشید بک			○
ربیعہ رئیس حیدب النصیف			○
طفیل رئیس شیخ مطلق الغیدان			○
کریط رئیس شیخ منذور اللوتی			○

نفس بغدادده موجود مكاتب مسلمة وغير مسلمة مأمورين و معلمين

(مكاتب مسلمة)

[ذكور رشديه مكنتي]

معلم اول حامي افندي	معلم ثاني منحل
خط معلمى معروف افندي خواجكان	طلبة ۳۰

(اناث رشديه مكنتي)

معلمة اولى ناجيه خانم	معلمة ثابيه عزيزه خانم
معلمة ثالثه كاشوم خانم	نقش معلمه سى خالده خانم
مبصره فاطمه خانم	طالبات ۱۱۶

(حميديه ابتدائى مكنتي)

مدير سيد عثمان افندي	معلم اول عبدالرزاق افندي
معلم ثاني خلوصى افندي	معلم ثالث وكاتب حمدى افندي
معلم رابع فارس افندي	مبصر سيد محمود افندي
	طلبة ۱۹۲

(دارالمعلمين ابتدائى شعبه سى)

معلم اول عبد الله افندي	معلم ثاني محمد سعيد افندي
	حسن خط معلمى جميل افندي
	طلبة ۱۴

(عثمانى ابتدائى مكنتي)

معلم اول على افندي	معلم ثاني عبدالقادر افندي
	طلبة ۹۸

(فضل ابتدائی مکتبی)

معلم اول محسن افندی	معلم ثانی رؤف افندی
	طلبہ ۵۰

(قارشویاقہ ابتدائی مکتبی)

معلم اول سعید افندی	معلم ثانی عبد العزیز افندی
	طلبہ ۴۵

﴿ مکاتب غیر مسلمہ ﴾

(سریان مکتبی)

مدیر القس عبد الاحد جزجی افندی	ترجمہ معلمی عبد الرزاق افندی
عربچہ معلمی شماس فرانسیس افندی	فرانسزجہ معلمی انقس اوغسطین
سریانی معلمی القس باسیل بشوری	مرمرجی افندی
افندی	انکلیزجہ معلمی کیلدر افندی
معلم و مبصر جرجیس کرومی افندی	طلبہ ۶۰

(ارمنی مکتبی)

مدیر منحل	لسان عثمانی معلمی محمود افندی
انکلیزجہ معلمی عبد الکریم افندی	فرانسزجہ معلمی ستراک افندی
ارمنی معلمی سیساک افندی	فرانسزجہ معلمی معاونی فرانکوا افندی
صیان مکتبی معلمی اسکندر افندی	مبصر اوانیس افندی
طلبہ ۸۰	

(ارمنی انات مکتبی)

مدیر وارمنی ، فرانسزجہ معلمی	معاونی اروسیاک
نزیس افندی	دیکش و نقش معلمہ سی اغاونی
مبصرہ اغاونی	طلالات ۷۰

(کلدان قنولیک مکتبی)

<p>مدیر خوری میخائیل افندی ع ۴</p> <p>فرانسزجه معلم اولی قس جبرائیل افندی</p> <p>معلم ثانیسی قس جبرائیل افندی</p> <p>لسان عثمانی معلمی سلیم افندی</p> <p>عربی معلمی داود صیلوا افندی</p> <p>حساب ، جغرافیا ، ریاضیه معلمی</p> <p>انگلیزجه معلم اولی منصور ایاز افندی</p> <p>شماس فرانسیس افندی</p> <p>انگلیزجه معلم ثانیسی القس بطریق افندی</p> <p>طلبه ۸۵</p>	
--	--

(قنولیک ابتدائی مکتبی)

<p>معلم اولی جرجوس افندی</p> <p>معلم ثانی یوسف یعقوب افندی</p> <p>طلبه ۹۸</p>	
---	--

(ذکر اسراییلی مکتبی)

<p>مدیر موسیونسیم البلا</p> <p>فرانسزجه معلمی موسیو فرانکو</p> <p>« « موسیو نیهورای</p> <p>انگلیزجه معلمی موسیو شوحیط</p> <p>عربیجه معلمی داود صلیوا افندی</p> <p>عربیجه و فرانسزجه معلمی معاونی</p> <p>موسیو رجوان</p> <p>فرانسزجه معلمی معاونی موسیو حیم</p> <p>« « « موسیو محلب</p> <p>طلبه ۴۶۹</p>	<p>فرانسزجه معلمی معاونی موسیو سموحه</p> <p>عبرانی معلمی حاخام حسیقل افندی</p> <p>عربیجه و عبرانی معلمی معاونی</p> <p>شمعون افندی</p> <p>فرانسزجه معلمی معاونی موسیو زلوف</p>
--	---

(اناث اسراییلی مکتبی)

<p>مدیر مادام البلا</p> <p>فرانسزجه معلمه سی ماداموازل برون</p>	
---	--

عربی معلمه سی فرحہ لاوی	فرانسیز معلمه معاونه سی موزلی صالح
« «	« «
« «	« «
« «	« «
طالبات	۳۵۷

❖ مرکز ولایتده موجود مطبعه لر ❖

مطبعه نك اسمی	صاحب امتیازی	اصول طبعی
زوراء	رسمی	حروف و لیطوغرافیا
عسکریه	رسمی	لیطوغرافیا
دارالسلام	علی افندی	حروف و لیطوغرافیا
شوعه یخور	شوعه یخور	حروف
الشمس	حاکم عزرا دنکور	حروف و لیطوغرافیا

﴿ ولایت دامنہ غنودہ مالک غفرانہ اولادہ بعضہ انبیای ﴾
 ﴿ عظام و صحابہ کرام ابدال اهل بیت فخر الانام و اولیایا ﴾
 ﴿ و مشایخ ذری الامت نامک مراقد و مقامات شریفه لری ﴾

بغداد سنجاعی

نفس بغدادك جهت شرقیه سنده اجله اقطاب فیض مآ بدن غوث ربانی
 السید الشیخ عبدالقادر کیلانی قدس سره الصمدانی افند من حضر المری،
 اولاد کرام لری الشیخ عبد الوهاب و الشیخ عبد الجبار، اولیای عظامدن
 الشیخ سراج الدین، الشیخ صدرالدین، السید سلطان علی، امام احمد
 قدوری، الشیخ احمد الوتری، الشیخ نجیب الدین سهروردی، الشیخ
 شهاب الدین سهروردی، الشیخ ابن الجوزی، الشیخ محاسنی، الشیخ محمد
 ازهری، الشیخ محمد الالفی، السید محمد رفیع، الشیخ السید ابراهیم،
 الشیخ عبدالکریم الجلی، الشیخ واصل، الشیخ محمد الجلی، الشیخ طهیر
 الدین، الشیخ محمد احسانی، الشیخ نعمان، الشیخ محمد خلانی، الشیخ
 علی صحرانی، امام محمد الفضل و برادر عالی لری ابراهیم الفضل، امام محمد
 الما قوالی، پیر داود، شهیدان کنج عثمان، ابوسیفین، جواد مرصی،
 قنبر علی، مشایخ کرامدن الشیخ محمد مجنون، الشیخ محمد بن محمد بن محمد الفزالی،
 السید علی البندنجی، الشیخ مکی، الشیخ محمد جمل، الشیخ عمر قزاز،
 الشیخ محمد البکری، الشیخ احمد بغدادی، السید فریح الله، السید محمد ظاهر،
 السید علی افندیلر من حضر اتک مراقد شریفه لری

بغدادك قارشویا قه سنده کرخ جهتمده خضر الیاس علیه السلام افند من
 حضر تلرینک مقام عالی لری، یوشع نبی علیه السلام افند من حضر تلرینک
 مرقد شریفه لری، اولیای کرامدن الشیخ معروف کرخی، الشیخ سری

سقطي ، الشيخ جنيد بغدادى ، الشيخ داود ظاهرى ، حبيب العجمى ،
ابو حسن على الاشعري ، الشيخ داود طائى ، الشيخ ويم بن احمد ، الشيخ
نجم الدين ، بهلول دانا ، الشيخ حنيد ، الشيخ موسى الجبورى ، السيد عبد
الغفور ، الست زبيده حضرتك قبر شريفلى

بغدادك جهت شرقيه سنده وبغداده بش ساعت مسافده اجلاه اصحاب
كرامدن سامان الفارسى ، حذيفة اليماني ، عبدالله الانصارى (رضى الله
عنهم) ائمه دن محمد تاج الدين وعبدالله الاعرج حضرتك مراقد شريفه لرى

﴿ اعظميه قصبه سى ﴾

بغدادك جهت غربيه سنده وبغداده اون بش ، يكرمى دقيقه مسافده
امام اعظم وهام اقدم ابو حنيفه نعمان بن ثابت حضرتلى ، مجتهدين
كرامدن احمد بن حنبل حضرتلى ، اولياى كرامدن بشر الحافى ، الشيخ شبلى ،
الشيخ جلال الدين ، الشيخ محمد الزورى ، الشيخ محمد الدباس ، الشيخ عريان
(رضى الله عنهم)

﴿ كاظميه قضاسى ﴾

بغدادك جهت غربيه سنده وبغداده يارم ساعت مسافده ائمه اثني
عشر دن امام موسى الكاظم رضى الله تعالى عنه اقدم من حضرتلى ، حفيدلى
محمد الجواد بن على الرضا ، اولاد دن السيد ابراهيم والسيد اسماعيل ، مجتهدين
كرامدن امام ابى يوسف ، اولياى كرامدن نصر الله الشهير بابن الاثير ،
الشيخ محمد الانبارى ، السيد مرتضى حضرتانى

﴿ سامراقضاسى ﴾

بغدادك جهت غربيه سنده وبغداده اون يدى ساعت مسافده ائمه اثني
عشر دن امام على الهادى (رضى الله عنه) ، امام حسن العسكري (رضى

الله عنه) ، امام علی الهادی حضر تلرینک عموجه لری امام محمد الدور ، امام
علی الهادی حضر تلرینک همشیره لری حلیمه ، امام حسن العسکری
حضر تلرینک حرملری نرکس ، قراء سبعه و معتبره دن حفص حضر اتنک
مرقد عالیلری ، امام مهدی حضر تلرینک مقام عالیلری

﴿ تکریت ناحیه بی ﴾

صحابه کزیندن عمر بن جندیل الغفاری (رضی الله تعالی عنه) افندمن
حضر تلرینک مرقد و جامع شریفلری
عمر الفباروق (رضی الله تعالی عنه) افندمن حضر تلرینک زمان
خلافتلر ده بوحوالینک فتحنه مأمور بیورلدقلری جیوش اسلامیه دن رتبه
شهادته نائل اربعین حضر اتنک مرقد عالیلری

﴿ خراسان قضای ﴾

بغدادک جهت شمالیه سنده و بغداده طقوز ساعت مسافه ده واقع دانیال
نبی (علیه السلام) افندمن حضر تلرینک مقام عالیلری ، صحابه کرامدن
مقداد ، لقمان حکیم حضر تلرینک مقام عالیلری ، اولیای کرامدن ابراهیم
ادهم حضر تلری ، مشایخدن السید عبدالله ، الشیخ محمود ، الشیخ علی مدرس
ابوالکریم ، الشیخ شهاب الدین ابوفیاض ، الشیخ زنکی ، الشیخ صالح ، الشیخ محمد
فرزینی ، ابوخمیس ، ملاقاسم التویجری ، ابوادریس ، الشیخ عبدالحمید ،
الشیخ محمد الاباریقی ، الشیخ رزج ، ابو مشاعل ، الشیخ علی ابوجسراوی ، الشیخ
عباس ، السید سلطان علی ابوالحید ، الشیخ سعید ، عبدالله بن علی ، محمد
بن علی ، السید محمد ، الشیخ محمد السید علی ، عمران بن علی ، امام عسکر ،
الشیخ زین الدین ، دده ولی ، الشیخ صالح ، شرحیل ، امام منصور ، الشیخ
سکران حضر اتنک مرقد شریفه لری

﴿ بدره قضاسی ﴾

خلیفه قدسیت مآب عمر بن الخطاب (رضی الله عنه) الملك الوهاب
 اقدم من حضرت تلیرتك سلاله طاهره سندن شیخ سلیمان ایله ائمه کرامدن حسن
 المجتبی (رضی الله تعالی عنه) اقدم من حضرت تلیرتك اولادندن امام علی و امام
 موسی کاظم اقدم من حضرت تلیرتك اولادندن سید حسن و اولیادن شیخ
 عبدالله الصالح حضرت تلیرتك مرقد شریفه لری

﴿ هیت ناحیه سی ﴾

بغدادك جهت غربیه سنده و بغداده یگر می بش ساعت مسافه ده واقع
 حضرت (علیه السلام) اقدم من حضرت تلیرتك مقام عالی لری، اولیای کرامدن
 الشیخ عبدالله، مخدوم لری ابو الوفا ایله احمد الخضر، شهدای کرامدن الشیخ
 محمد علی نورالدین، حاجی عبد المنعم، الشیخ تاج الدین و بوکامائل شهدای
 کرامدن تلي جوقی ذوات عالیله مقبره لری

﴿ کربلا سنجاسی ﴾

بغدادك جهت جنوبیه سنده و بغداده اون التي ساعت مسافه ده واقع کربلا
 قصبه سنده سید الشهداء امام حسین (رضی الله عنه) اقدم من حضرت تلیرتك امام
 عباس اقدم من حضرت تلیرتك و امام حسین اقدم من لا مخدوم لری علی اکبر و علی
 اصغر حضرت اتی بر لکده در

بوندن ما عدا یتش ایکی نفر شهدای کرام ایله رواق داخله شهدادن
 حبیب بن مظاهر حضرت تلیرتك مرقد شریفه لری موجود در
 مملکت خارجده بر ساعت مسافه ده ابن الریاض و الشهید مرقدی درت،
 تین حقیقه مسافه ده اعزّه دن سید کاظم بن حمزه و اوج ساعت مسافه ده اعظم
 اسلامیه دن نوح نامنده بر ذاتك مدفن

ایکی ساعت مسافه ده ابراهیم بن حسن و مملکت اتصالده شیخ ابوالفهد

قبر لری

شفاتیہ ناحیه سنده امام حسن (رضی الله عنه) افند من حضر تلرینک مقام
عالی لری، و حالیه ناحیه سنک خار جنده و بر ساعت مسافه ده موسی بن جعفر
(رضی الله عنه) افند من حضر تلرینک اولاددن سید احمد و سید محمد، ینه
کربلا یه اورا وچ ساعت مسافه ده واقع نجف اشرف قصبه سنده امام علی کرم
الله وجهه و (رضی الله عنه) افند من حضر تلرینک مرقد شریف لری، امام
حسن (رضی الله عنه) افند من کربلا یه علی بن حسین و بنت المصطفیٰ انک
تربہ شریفه لری ایله مملکت خار جنده (وادی السلام) تعبیر اولان محلده هود
وصالح پیغمبر لر (علیهما السلام) افندی لر من حضر آتیله امام مهدی
حضر تلرینک و نجفه بر ساعت مسافه ده واقع کوفه ناحیه سنده نبی یونس
(علیه السلام) افند من حضر تلرینک مقامات عالی لری

کوفه جامغده مسلم بن عقیل و هانی بن عروه و هندیه قضا سنده یونس
نبی (علیه السلام) افند من کربلا یه ابن الحسن و ابن الحزوه و ابن الحسین
حضر اتنک تربہ شریفه لری

قضاء مذکورہ بر آیدی ساعت مسافه ده کائن کفل ناحیه سنده ذوالکفل
نبی (علیه السلام) افند من حضر تلری ایله امام راشد حضر تلرینک قبر
شریف لری

❖ دیوانیه سنجاغی ❖

دیوانیه قصبه سنه قریب بر مسافه ده امام موسی الکاظم (رضی الله عنه)
افند من حضر تلرینک اولاددن محمد ابو فضل، دغاره یولنده و دیوانیه دن
ایکی ساعت مسافه ده شعیب نبی و علفک ناحیه سنه یارم ساعت مسافه ده یونس
نبی (علیهما السلام) افندی لر من حضر اتنک و دغاره ده امام حسن (رضی

الله عنه) اقدم من حضرت تلوينك اولادندن ابو فضل حضرتاتنك مقامات
عاليه لري

﴿ حله قضاسي ﴾

بغدادك شرق جنوب سينده و بغداده اون سكر ساعت مسافه ده واقع
نفس حله يه يارم ساعت مسافه ده ايوب بي واوچ ساعت مسافه ده ابراهيم بي
(عليهما السلام) افنديلر من حضرتاتنك مقامات عاليه لري
بش ساعت مسافه ده امام موسى الكاظم (رضي الله عنه) اقدم من
حضرت تلوينك اولادندن قاسم و درت ساعت مسافه ده امام علي (كرم الله وجهه)
افدم من حضرت تلوينك اولادندن معين و عون و عمران و زيد و ايكي ساعت
مسافه ده امام حسن (رضي الله عنه) اقدم من حضرت تلوينك اولادندن علي
و درت ساعت مسافه ده امام حسين (رضي الله عنه) اقدم من حضرت تلوينك
اولادندن علي حضرتاتنك مقامات عاليه لري

﴿ سماوه قضاسي ﴾

سماوه قضاسنده خضر بي (عليه السلام) اقدم من حضرت تلوينك مقام
عاليه لري موجود اولوب بونلرك جمله سي زيارتكاه انا مدر .

﴿ بغداد ولایتك برسنه لك واردات و مصارفات عمومیه موازنه سنی ﴾
 ﴿ مبین جدولر ﴾

خروش	[واردات]	پاره خروش	[مصارفات]
۶۹۳۵۰۰	چادر ویرکوی	۴۵۳۰۱۷۳۰	شرعیه مأمورلری
۸۲۴۵۰۰	بدل عسکری	۱۹۴۷۵۴۴۲۰	داخلیه «
۳۴۷۱۰۰۰	اغام رسمی	۹۱۸۴۹۸	عدلیه «
۵۷۵۰۰	جاموس رسمی	۱۲۲۱۰۹۱	مالیه و مأمورین عشریه
۲۵۲۰۰۰	دوه رسمی	۶۰۰۵۹۵	معاشات ذاتیه
۱۴۲۸۴۵۰۰	مقطوعی و امانتی اعشار	۱۴۷۶۲۵۶۷	نظامیه مع سپارش
۱۳۰۰۰	املاك امیریه ابجاری	۱۲۴۶۹۱	بحریه
۲۹۵۲۰۰۰	رسوم متنوعه	۴۴۶۵۹۳۴	ژاندارمه
۱۰۵۰۰۰	اورمان حق و کراسته	۲۷۰۰	طوبخانه
۸۲۰۰۰	ارپول رسمی	۲۴۴۲۰۶	ضبطیه
۹۵۱۵۰۰	انواع معادن	۳۱۸۷۰	صحیه
۱۶۷۵۰۰	املاك و طابوخر جلری	۱۳۰۰۰۰۰	مقاعدين و ایتام
۲۲۹۰۰۰	محاکم «	۵۰۰۰۰۰۰	هنده سد مصرفی
۲۴۰۸۳۰۰۰	حاصلات متفرقه	۲۶۵۷۲۷۱۴۱۰	یکون

﴿ مع اوقاف مندرسه معارف اداره سنك برسنه لك واردات و مصارفات شمنه سی ﴾

۸۸۲۵۸۱	واردات عمومیه	۳۲۲۶۹۵	معاشات و مصارفات
--------	---------------	--------	------------------

﴿ بغداد دیون عمومیه نظارتك برسنه لك واردات و مصارفات عمومیه سی ﴾

۳۷۳۲۳۴۷	واردات	۱۴۴۳۵۳۴	مصارفات
---------	--------	---------	---------

بغداد، بصره و موصل ولايتلى تلغراف و پوسته باش مديرىتنك
برستهك واردات و مصارفانى

	[واردات]		[مدفوعات]	
	پاره غروش	س فرائق	پاره غروش	س فرائق
تلغرافدن	٢	١٥١٨٠٠٨	١٤٤٧٢٧٧	٢١٣٤١٠
پوسته دن	٥٨٥٣٩٥	٢٠	٢٣٢٨٦٠	١٧
ارسالات			٣٢٣٢٦٥	١٨
يكون	٢١٣٤١٠	١٥٢١٠٣٤٠	٢١٣٤١٠	١٥٢١٠٣٤٠

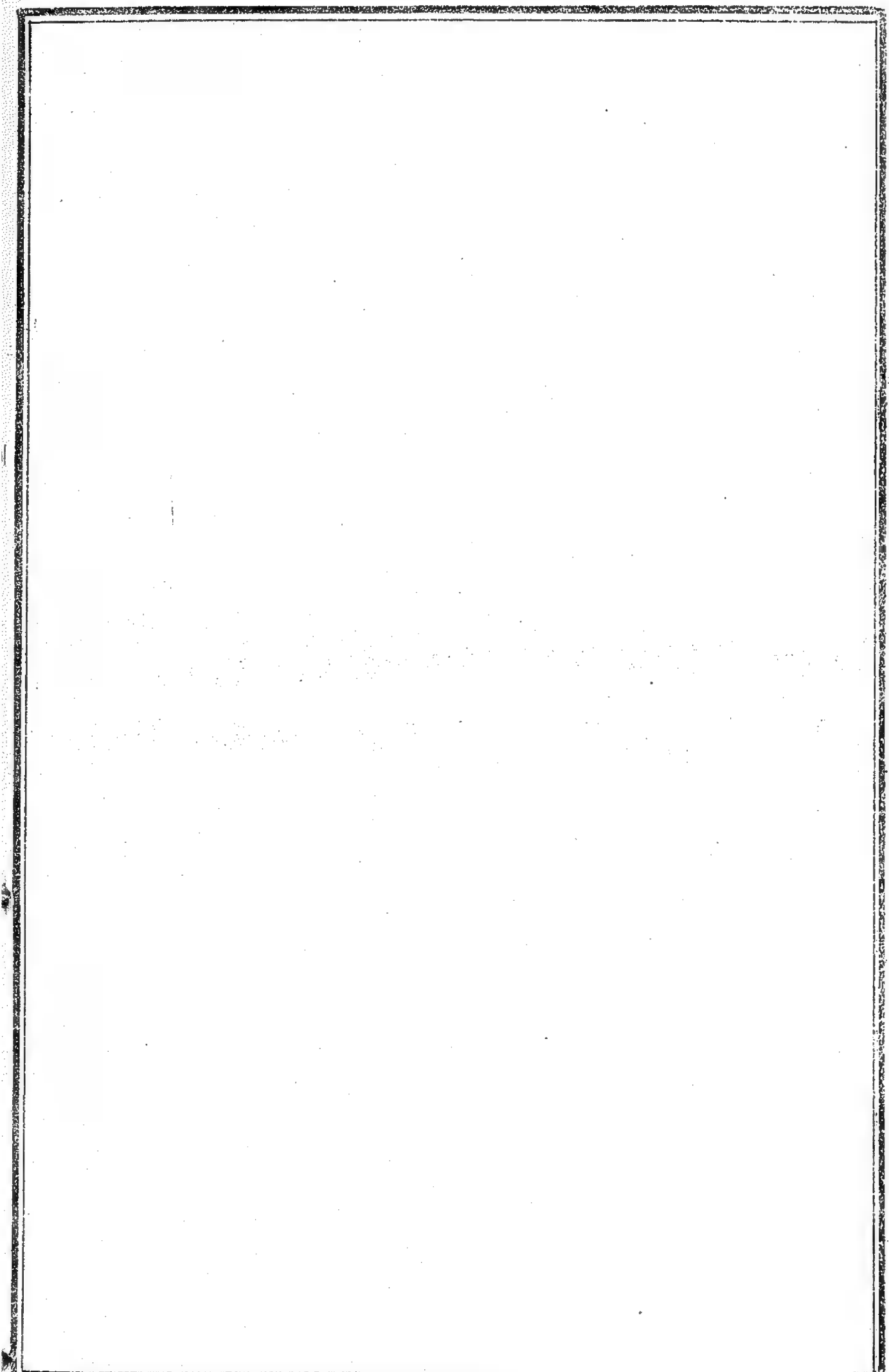
باديه دائره منك برستهك واردات و مصارفانى

غروش	غروش
١٤٤٨٩٠٤	١٣٦٨٨٣٧
واردات	مصارفات

مع ملاحقات بغداد رسومات نظارتىك برستهك واردات و مصارفانى

[واردات]		[مصارفات]	
پاره غروش	امتنه	پاره غروش	معاشات
١٨٦٠٨٧٨٠	ادخالات	٧٧٣١٣٥	٣٥
٤٤٧٢٨٣٢٠	تنباكو	٥٣٨٨	قيرطاسيه
٩٦٣١٨٢٣٠	اخراجات	١٣٢٦٨	اجارات
١٣٩٨	تنباكو	٣٢٤	اقچه نقليه
٢٦٣٠١١١٥	پراكنده وسايله	٢٠٣٨	محروقات
١٦٤٣٧٧٩	تجهيزات عسكريه	١٨٦٤٨	تعمير و الانشاءات
	اعانه سى	١٨٩٧٤	متفرقه
٢١٩٢٧٤٣٥٢٠	يكون	٩٦٦٠٥٩	رديات
		٦٩٦٦١٠	خرج جراه
		١٨٠٤٨٠٠	يكون

[illegible]

(سالنامه نك اثنای طبعنده وقوع بولان توجیهات و تبدلات)

صحیفه	اسامی	رتبه	عتمانی	مجیدی
۷۸	والی عالی ولایت حازم بك افندی			مرصع
۷۸	نائب نجم الدین افندی	اناطولی قاضی -		۱
۷۸	ولایت دفتر داراغنه اغوش بك	عسکران کی		
۷۸	« مکتوب مجید کنه افهم بك	اولی اولی		
۷۸	مجلس اداره ولایت اعضا سندن	ثالثه	۲	
۷۹	جیل زاده عیسی افندی به			
۷۹	مکتوبی قلمی ممیز لکنه شریف نجمی افندی	ثانیه		
۷۹	« مسود لرندن احمد منیر افندی به			۴
۸۰	مجلس اداره ولایت باش کتابتنه	رابعه		
۸۲	محمد شکری افندی			
۸۳	باب نا ئی عبدالوهاب افندی به	ادرنه پایه سی		
۸۴	استیناف محکمه سی جزا دائره سی اعضا -	از میر پایه سی		
۸۶	سندن جیل زاده عبدالرحمن افندی به			
۹۲	مرکز ولایت بدایت محکمه سی جزا			
۹۳	ریاستنه مصطفی شکری افندی			
۹۴	وکلا ی دعاویدن کیروب افندی به	ثانیه		
۹۵	ژاندارمه استر سوار طابوری		۴	
۹۶	ملازمارندن غنی اغایه			
۹۷	ژاندارمه ملازمارندن نیازی افندی به			۵
۹۸	ولایت تلغراف مدیر لکنه نشأت افندی	ثالثه		

صحیفه	انسانی	رتبه	عثمانی	مجیدی
۱۰۰	ولایت رشومات نظارتنه حاجی احمد فائز بك	اولی ثانیه		
۱۰۳	بلدیہ رئیس و کیلی حیدری زاده عبد الرحمن پاشایه	امیر الامرالق		
۱۰۳	بلدیہ مهندسی موثرل افندی به		۴	
۱۴۲	کاطمیه قضای نیابتیه امین افندی	مدرس		
۱۴۵	تکریت ناحیه سی مدیر لکنه مصطفی کافی افندی			
۱۴۵	مندی قائم مقام لغنه احمد سالم افندی	ناشه		
۱۴۹	بنکدرو ناحیه سی مدیر لکنه علی غالب افندی			
۱۴۹	قرلرباط « عبد المجید بك			
۱۵۴	عزیزیه « قائم مقام لغنه مانعی و کالته عزت افندی			
۱۵۶	کوت الاماره قضای قائم مقام لغنه ممتاز افندی			۵
۱۵۹	دلیم قضای مجلس اداره اعضا سندن شیخ حردان افندی به			۵
۱۵۹	دلیم قضای مجلس اداره اعضا سندن شیخ کر کنر افندی به			
۱۸۱	سمار و قضای قائم مقام لغنه شبلی افندی			

صفحه	اسامی	رتبه	عثمانی	مجیدی
۱۸۲	خضر دراجی ناحیه سی مدیر لکنه			
	اشرف حفظی افندی			
۳۳۲	نجف قضاسی علماسندن مانع زاده شیخ	از میر پایه سی		۳
	علی افندی			
۳۳۲	نجف قضاسی علماسندن مانع زاده شیخ	مدرس		
	محمد جعفر افندی			
•	نافعه مهندسی سلیمان افندی به	ثانیه		
•	حویوه مدی قومیسونی اعضاسندن	ثالثه		
	محمود افندی به			
•	دلیم عشائری رؤساسندن شیخ شلال			۵
	افندی به			
•	دلیم عشائری رؤساسندن شیخ علی			۵
	السلیمان افندی به			
•	دلیم عشائری رؤساسندن شیخ ترکی			۱۵
	افندی به			
•	بنی طرف عشیرتی رئیس شیخ موسی			۵
	افندی به			

فهرست

صفحه	صفحه
۷۷ مرکز ولایت ارکان و مأمورین	۳ تقویم سال
و مستخدمینی	۱۷ شهر و قریه نك وجه تسمیه سی
۱۰۵ رؤسای روحانیه	۱۹ غره نامه شهر و قریه
۱۰۶ مأمورین اجنبیه	۲۰ « « « رومیه
۱۰۷ التبعی اردوی هایون ارکان	۲۱ بعض وقایع مشهوره
و امراضیه اقلام عسکریه	۲۷ خانای راشدین
۱۲۶ مکاتب عسکریه	۲۸ ملوک بنی امیه
۱۲۹ اراضی سنییه قومیسونی	۲۹ خانای عباسیه
مأمورین و مستخدمینی	۳۲ سلاطین عظام عثمانیه
۱۳۸ بغداد ولایتده کی خیرات	۴۶ صورت خط هایون
و مبرات سنییه	۴۸ مرکز خلافت و مقر سلطنت
۱۴۱ مرکز ولایتده مربوط ناحیه	اتحاد اولنان مملکتلر
و قضالر	۵۱ رتب سلطنت سنییه دائر معلومات
۱۶۴ کر بلا سنجاغی	۵۷ رتب علمیه نك تعبیرات
۱۷۳ دیوانیه سنجاغی	و تشریفات
۱۸۳ ولایتده دائر معلومات جغرافییه	۵۹ ترتیبات تشریفاتیه
و تاریخیه	۶۰ القاب رسمیه
۱۹۱ ولایتك جغرافیای عمرانیسی	۶۳ سلطنت سنییه نك نشان ذیشانلری
۱۹۲ ولایتك احوال زراعییه سی	۶۵ مدالیلهلر
۱۹۷ ولایتك احوال صناعیه سی	۶۸ ولایات شاهانه ایله الویه ملحقه
۱۹۸ « « تجاریه سی	و مستقاه

فهرست

صفحه	صفحه
۲۰۲ ولایتك تقسیمات ملكیه سی	۳۲۶ ولایتك ملغاسر كز متصرفلریله
۲۰۴ « حدودیله تعریفات	كر بلا و دیوانیه سنجاقلری
مدنییه سی	متصرفلری
۲۰۹ بغداد شهری حقه ده معلومات	۳۲۹ ولایت اشراف و متحیزان
تاریخیه	و معتبرانندن رتبه و نشان ایله
۲۱۲ بغداد عوارضی	تلطیف بیوریلوب اسملری
۲۱۷ « حكومتده دائر معلومات	مأمورین صرہ سنده داخل
تاریخیه	اولیایلك اسامیسیله رتبه
۲۳۱ مركز ولایت مربوط لوا	و نشانلری
وقضا و ناحیه لك جغرافیای	۳۳۳ مكاتب مسلمة و غیر مسلمة
سیاسی و مدنیسی	۳۳۶ مركز ولایتده موجود مطبعه لر
۳۱۸ بغداد ولایة عظامی	۳۳۷ ولایتده کی مراقده و مقامات
۳۲۲ اردوی هایمن مشیر و قوماندان	شریفه
نلری	۳۴۳ بعض دوائر ولایتك برسنه لك
۳۲۴ مركز ولایت نائبلریله ولایت	واردات و مصارفاتی
دفتردار و مكتوبچیلری	۳۴۵ ولایتك بالعموم نفوس محرره سی
	۳۴۷ تصحیح و علاوه